

EØS-tillegget

ISSN 1022-9310

til Den europeiske
unions tidende

Nr. 61

21. årgang

23.10.2014

I EØS-ORGANER

1. EØS-komiteen

2014/EØS/61/01	Kommisjonsdirektiv 2008/124/EF av 18. desember 2008 om avgrensning av marknadsføring av frø fra visse arter av fôrvekstar og olje- og fibervekstar til frø som er offisielt sertifiserte som «basisfrø» eller «sertifiserte frø» (kodifisert utgåve).....	1
2014/EØS/61/02	Kommisjonsforordning (EF) nr. 1243/2008 av 12. desember 2008 om endring av vedlegg III og VI til direktiv 2006/141/EF med hensyn til krav til sammensetning av visse morsmelkerstatninger.....	4
2014/EØS/61/03	Kommisjonsforordning (EF) nr. 41/2009 av 20. januar 2009 om sammensetning og merking av næringsmidler som er egnet for personer med glutenintoleranse.....	7
2014/EØS/61/04	Kommisjonsdirektiv 2008/100/EF av 28. oktober 2008 om endring av rådsdirektiv 90/496/EØF om deklarasjon av næringsinnhold i næringsmidler med hensyn til anbefalt daglig tilførsel, omregningsfaktorer for energiinnhold og definisjoner.....	10
2014/EØS/61/05	Kommisjonsdirektiv 2008/88/EF av 23. september 2008 om endring av rådsdirektiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter for å tilpasse vedlegg II og III til nevnte direktiv til den tekniske utvikling.....	14
2014/EØS/61/06	Kommisjonsdirektiv 2008/123/EF av 18. desember 2008 om endring av rådsdirektiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter for å tilpasse vedlegg II og VII til nevnte direktiv til den tekniske utvikling.....	19
2014/EØS/61/07	Kommisjonsdirektiv 2009/6/EF av 4. februar 2009 om endring av rådsdirektiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter for å tilpasse vedlegg II og III til nevnte direktiv til den tekniske utvikling.....	21
2014/EØS/61/08	Kommisjonsdirektiv 2008/67/EF av 30. juni 2008 om endring av rådsdirektiv 96/98/EF om skipsutstyr.....	24
2014/EØS/61/09	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1099/2008 av 22. oktober 2008 om energistatistikk.....	71
2014/EØS/61/10	Kommisjonsforordning (EF) nr. 120/2009 av 9. februar 2009 om endring av rådsforordning (EØF) nr. 574/72 om regler for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familier som flytter innenfor Fellesskapet.....	133
2014/EØS/61/11	Kommisjonsvedtak av 23. mai 2008 om endring av vedtak 2006/771/EF om harmonisering av radiospektrum for bruk av kortdistanseutstyr (2008/432/EF).....	137
2014/EØS/61/12	Kommisjonsvedtak av 23. januar 2009 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 725/2004 med hensyn til IMO's ordning for et tydelig identifikasjonsnummer for rederier og registrerte eiere (2009/83/EF).....	143
2014/EØS/61/13	Kommisjonsforordning (EF) nr. 29/2009 av 16. januar 2009 om fastsettelse av krav til datalinjetjenester i Det felles europeiske luftrom.....	145

2014/EØS/61/14	Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/122/EF av 14. januar 2009 om forbruker-vern med hensyn til visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett, langtidserie-produkter, videresalg og bytte	162
2014/EØS/61/15	Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/118/EF av 12. desember 2006 om vern av grunnvann mot forurensning og forringelse	183
2014/EØS/61/16	Kommisjonsforordning (EF) nr. 1784/2006 av 4. desember 2006 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 med hensyn til bruk av hjelpestoffer i produksjonsprosessen	196
2014/EØS/61/17	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1338/2008 av 16. desember 2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen	198
2014/EØS/61/18	Kommisjonsforordning (EF) nr. 19/2009 av 13. januar 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 453/2008 om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet med hensyn til definisjonen av en ledig stilling, referanse-datoene for datainnsamling, spesifikasjoner for dataoverføring og forundersøkelser	210
2014/EØS/61/19	Kommisjonsforordning (EF) nr. 20/2009 av 13. januar 2009 om vedtakelse av spesifikasjoner for tilleggsundersøkelsen for 2010 om forenlighet mellom yrkesaktivt liv og familieliv fastsatt i rådsforordning (EF) nr. 577/98	214
2014/EØS/61/20	Kommisjonsforordning (EF) nr. 36/2009 av 11. juli 2008 om opprettelse av 2008-utgaven av «Prodcom-listen» over industriprodukter som fastsatt ved rådsforordning (EØF) nr. 3924/91	219
2014/EØS/61/21	Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1297/2008/EF av 16. desember 2008 om et program for modernisering av den europeiske foretaks- og handelsstatistikken (MEETS)	221
2014/EØS/61/22	Europaparlaments- og rådsavgjørd nr. 1298/2008/EF av 16. desember 2008 om skiping av handlingsprogrammet Erasmus Mundus 2009–2013 for å bedre kvaliteten innanfor høgare utdanning og fremje tverrkulturell forståing gjennom samarbeid med tredjestatar	228
2014/EØS/61/23	Europaparlaments- og rådsavgjørd nr. 1098/2008/EF av 22. oktober 2008 om Det europeiske året for motkjemping av fattigdom og sosial utstøying (2010)	244
2014/EØS/61/24	Rådsforordning (EF) nr. 1321/2004 av 12. juli 2004 om opprettelse av strukturer for forvaltning av europeiske programmer for satellittbasert radionavigasjon	254
2014/EØS/61/25	Rådsforordning (EF) nr. 1942/2006 av 12. desember 2006 om endring av forordning (EF) nr. 1321/2004 om opprettelse av strukturer for forvaltning av europeiske programmer for satellittbasert radionavigasjon	263
2014/EØS/61/26	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008 av 9. juli 2008 om den videre gjennomføring av de europeiske satellittnavigasjonsprogrammene (EGNOS og Galileo)	266

1. EFTA-statenes faste komité

2. EFTAs overvåkningsorgan

3. EFTA-domstolen

III EU-ORGANER

1. Kommisjonen

EØS-ORGANER

2014/EØS/61/01

EØS-KOMITEEN

KOMMISSJONSDIREKTIV 2008/124/EF

av 18. desember 2008

om avgrensning av markedsføringa av frø frå visse artar av fôrvekstar og olje- og fibervekstar til frø som er offisielt sertifiserte som «basisfrø» eller «sertifiserte frø»

(kodifisert utgåve)(*)

KOMMISSJONEN FOR DEI EUROPEISKE FELLESSKAPA HAR —

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet,

med tilvising til rådsdirektiv 66/401/EØF av 14. juni 1966 om markedsføring av frø fra fôrvekster⁽¹⁾, særleg artikkel 3 nr. 3,

med tilvising til rådsdirektiv 2002/57/EF av 13. juni 2002 om markedsføring av frø fra olje- og fibervekster⁽²⁾, særleg artikkel 3 nr. 3, og

ut frå desse synsmåtane:

- 1) Kommisjonsdirektiv 86/109/EØF av 27. februar 1986 om begrensning av markedsføringen av frø fra visse arter fôrvekster, oljevekster og fibervekster til frø som er offisielt klassifisert som «basisfrø» eller «sertifiserte frø»⁽³⁾ er vorte monaleg endra ei rekkje gonger⁽⁴⁾. Av omsyn til klarleiken og av praktiske grunnar bør det nemnde direktivet kodifiserast, saman med kommisjonsdirektiv 75/502/EØF av 25. juli 1975 om begrensning av markedsføringen av frø fra engrapp (*Poa pratensis* L.) til frø som er offisielt klassifisert som «basisfrø» eller «sertifiserte frø»⁽⁵⁾, ved å samle dei i éin tekst.
- 2) Etter direktiv 66/401/EØF er det tillate å marknadsføre basisfrø, sertifiserte frø og handelsfrø frå visse artar av fôrvekstar.
- 3) Etter direktiv 2002/57/EØF er det tillate å marknadsføre basisfrø, sertifiserte frø av alle slag og handelsfrø frå visse artar av olje- og fibervekstar.
- 4) Begge direktiva gjev Kommissjonen løyve til å forby markedsføring av frø, med mindre frøa er vortne offisielt sertifiserte som «basisfrø» og «sertifiserte frø».
- 5) Medlemsstatane kan produsere tilstrekkeleg med basisfrø og sertifiserte frø til å tilfredsstille etterspurnaden innanfor Fellesskapet etter frø frå fleire av dei artane som er nemnde ovanfor, med frø frå dei nemnde kategoriane.

6) Dei tiltaka som er fastsette i dette direktivet, er i samsvar med fråsegna frå Det faste utvalet for frø og økslingsmateriale innan jordbruk, hagebruk og skogbruk.

7) Dette direktivet rører ikkje ved dei pliktene som medlemsstatane har med omsyn til fristane for innarbeiding i nasjonal lovgjeving av dei direktiva som er nemnde i vedlegg I del B —

VEDTEKE DETTE DIREKTIVET:

Artikkel 1

1. Medlemsstatane skal fastsetje at omsetning av frø frå

— <i>Poa pratensis</i> L.	Engrapp
— <i>Vicia faba</i> L. (partim)	Bønnevikke
— <i>Papaver somniferum</i> L.	Opiumvalmue
— <i>Agrostis gigantea</i> Roth	Storkvein
— <i>Agrostis stolonifera</i> L.	Krypkvein
— <i>Phleum bertolonii</i> DC	Villtimotei
— <i>Poa palustris</i> L.	Myrrapp
— <i>Poa trivialis</i> L.	Markrapp
— <i>Lupinus albus</i> L.	Kvitlupin
— <i>Brassica juncea</i> (L.) Czernj. et Cosson	Sareptasennep
— <i>Agrostis capillaris</i> L.	Engkvein
— <i>Lotus corniculatus</i> L.	Tiriltunge
— <i>Medicago lupulina</i> L.	Snigelbelg
— <i>Trifolium hybridum</i> L.	Alsikekløver
— <i>Alopecurus pratensis</i> L.	Engreverumpe
— <i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) Beauv. ex J. S. et K. B. Presl	Hestehavre
— <i>Bromus catharticus</i> Vahl	Byfaks
— <i>Bromus sitchensis</i> Trin.	Alaskafaks
— <i>Lupinus luteus</i> L.	Gul-lupin

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 340 av 19.12.2008, s. 73, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 77/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg I (Veterinære og plantesanitære forhold), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 56 av 22.10.2009, s. 1.

⁽¹⁾ TEF 125 av 11.7.1966, s. 2298/66.

⁽²⁾ TEF L 193 av 20.7.2002, s. 74.

⁽³⁾ TEF L 93 av 8.4.1986, s. 21.

⁽⁴⁾ Sjå vedlegg I del A.

⁽⁵⁾ TEF L 228 av 29.8.1975, s. 26.

— <i>Lupinus angustifolius</i> L.	Smallupin
— <i>Poa nemoralis</i> L.	Lundrapp
— <i>Trisetum flavescens</i> (L.) Beauv.	Gullhavre
— <i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	Honningurt
— <i>Sinapis alba</i> L.	Kvitsennep
— <i>Agrostis canina</i> L.	Hundekvein
— <i>Festuca ovina</i> L.	Sauesvingel
— <i>Trifolium alexandrinum</i> L.	Aleksandrinarløver
— <i>Trifolium incarnatum</i> L.	Blodkløver
— <i>Trifolium resupinatum</i> L.	Persarkløver
— <i>Vicia sativa</i> L.	Fôrvikke
— <i>Vicia villosa</i> Roth	Lodnevikke

ikkje kan tillatast med mindre dei er offisielt klassifiserte som «basisfrø» eller «sertifiserte frø».

2. Medlemsstatane skal fastsetje at frø frå

— <i>Glycine max</i> (L.) Merr.	Soyabønne
— <i>Linum usitatissimum</i> L.	Oljelin

ikkje kan marknadsførast med mindre frøa er offisielt klassifiserte som «basisfrø», «sertifiserte frø av første generasjon» eller «sertifiserte frø av andre generasjon».

Artikkel 2

Direktiv 75/502/EØF og direktiv 86/109/EØF, endra ved det direktivet som er oppført i vedlegg I del A, vert oppheva, utan at det rører ved dei pliktene som medlemsstatane har med omsyn til fristane for innarbeiding i nasjonal lovgjeving av dei direktiva som er nemnde i vedlegg I del B.

Tilvisingar til dei oppheva direktiva skal forståast som tilvisingar til dette direktivet og lesast slik det er vist i jamføringstabellen i vedlegg II.

Artikkel 3

Dette direktivet tek til å gjelde 20. dagen etter at det er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen*.

Artikkel 4

Dette direktivet er retta til medlemsstatane.

Utferda i Brussel, 18. desember 2008.

For Kommisjonen

José Manuel BARROSO

President

VEDLEGG I

DEL A

Oppheva direktiv med liste over kronologiske endringer

(nemnde i artikkel 2)

Kommisjonsdirektiv 75/502/EØF	(TEF L 228 av 29.8.1975, s. 26)
Kommisjonsdirektiv 86/109/EØF	(TEF L 93 av 8.4.1986, s. 21)
Kommisjonsdirektiv 89/424/EØF	(TEF L 196 av 12.7.1989, s. 50)
Kommisjonsdirektiv 91/376/EØF	(TEF L 203 av 26.7.1991, s. 108)

DEL B

Liste over fristar for innarbeiding i nasjonal lovgjeving

(nemnde i artikkel 2)

Direktiv	Frist for innarbeiding
75/502/EØF	1. juli 1976
86/109/EØF	1. juli 1987 (artikkel 1) 1. juli 1989 (artikkel 2) 1. juli 1990 (artikkel 2a) 1. juli 1991 (artikkel 3 og 3a)
89/424/EØF	1. juli 1990
91/376/EØF	1. juli 1991

*VEDLEGG II***Jamføringstabell**

Direktiv 75/502/EØF	Direktiv 86/109/EØF	Dette direktivet
Artikkel 1	Artikkel 1 nr. 1	Artikkel 1 nr. 1
	Artikkel 1 nr. 2	Artikkel 1 nr. 2
	Artikkel 2	Artikkel 1 nr. 1
	Artikkel 2a	Artikkel 1 nr. 1
	Artikkel 3	Artikkel 1 nr. 1
	Artikkel 3a nr. 1	Artikkel 1 nr. 1
	Artikkel 3a nr. 2–6	—
Artikkel 2	Artikkel 4	—
—	—	Artikkel 2
—	—	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikkel 5	Artikkel 4
—	—	Vedlegg I
—	—	Vedlegg II

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1243/2008**2014/EØS/61/02****av 12. desember 2008****om endring av vedlegg III og VI til direktiv 2006/141/EF med hensyn til krav til sammensetning av visse morsmelkerstatninger(*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsdirektiv 89/398/EØF av 3. mai 1989 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov⁽¹⁾, særlig artikkel 4 nr. 1 tredje ledd annet strekpunkt, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I kommisjonsdirektiv 2006/141/EF av 22. desember 2006 om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og om endring av direktiv 1999/21/EF⁽²⁾ fastsettes blant annet krav til sammensetningen av morsmelkerstatninger.
- 2) I henhold til direktiv 2006/141/EF kan bare de stoffene som er oppført i vedlegg III til direktivet, brukes ved framstilling av morsmelkerstatninger for at kravene til innhold av blant annet aminosyrer og andre nitrogenforbindelser skal oppfylles.
- 3) Vedlegg III til nevnte direktiv bør endres for å tillate bruk av L-arginin og dens hydroklorid i morsmelkerstatninger.
- 4) I direktiv 2006/141/EF fastsettes det dessuten at morsmelkerstatninger framstilt av proteinhydrolysater som definert i nr. 2.2 i vedlegg I til direktivet, med et proteininnhold mellom minsteverdien og 0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal), skal være i samsvar med de relevante spesifikasjonene i vedlegg VI. I nevnte vedlegg fastsettes spesifikasjoner for proteininnhold, proteinkilde og proteinbehandling ved framstilling av morsmelkerstatninger basert på hydrolysater av myseprotein fra kumelkprotein.

- 5) I henhold til kommisjonsforordning (EF) nr. 1609/2006 av 27. oktober 2006 om tillatelse til å markedsføre morsmelkerstatninger basert på hydrolysater av myseprotein fra kumelkprotein i en periode på to år⁽³⁾ er det tillatt å bringe i omsetning morsmelkerstatninger basert på hydrolysater av kumelk i samsvar med spesifikasjonene for proteininnhold, proteinkilde, proteinbehandling og proteinkvalitet fastsatt i vedlegget til forordningen. Tillatelsen utløper 27. oktober 2008.
- 6) Direktiv 2006/141/EF gir varig grunnlag for tillatelsen fastsatt i forordning (EF) nr. 1609/2006. I vedlegg VI til direktiv 2006/141/EF fastsettes spesifikasjonene for proteininnhold, proteinkilde og proteinbehandling for de berørte morsmelkerstatningene. De særlige kravene til sammensetning med hensyn til proteinkvalitet var imidlertid ikke omfattet av nevnte vedlegg. Fraværet av slike krav vil hindre at morsmelkerstatninger framstilt av proteinhydrolysater bringes i omsetning etter utløpet av forordning (EF) nr. 1609/2006.
- 7) De manglende spesifikasjonene for proteinkvalitet, som inngikk i tillatelsen fastsatt i forordning (EF) nr. 1609/2006, bør tilføyes i vedlegg VI til direktiv 2006/141/EF. Vedlegget bør derfor endres.
- 8) For å unngå forstyrrelser på markedet for morsmelkerstatninger bør denne forordning få anvendelse fra 28. oktober 2008.
- 9) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Vedlegg III og VI til direktiv 2006/141/EØF endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 335 av 13.12.2008, s. 25, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 78/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 3.

⁽¹⁾ EFT L 186 av 30.6.1989, s. 27.

⁽²⁾ EUT L 401 av 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 299 av 28.10.2006, s. 9.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 28. oktober 2008.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 12. desember 2008.

For Kommisjonen

Androulla VASSILIOU

Medlem av Kommisjonen

VEDLEGG

I vedlegg III og VI til direktiv 2006/141/EF gjøres følgende endringer:

1. I nr. 3 i vedlegg III tilføyes følgende stoff øverst på listen med tittelen «Aminosyrer og andre nitrogenforbindelser»:

«L-arginin og dens hydroklorid⁽¹⁾»

⁽¹⁾ L-arginin og dens hydroklorid skal bare brukes ved framstilling av morsmelkerstatningene nevnt i artikkel 7 nr. 1 tredje ledd.»

2. I vedlegg VI skal nytt nr. 4 lyde:

«4. Proteinkvalitet

De essensielle og betinget essensielle aminosyrene i morsmelk, uttrykt i mg per 100 kJ og 100 kcal, er følgende:

	Per 100 kJ ⁽¹⁾	Per 100 kcal
Arginin	16	69
Cystin	6	24
Histidin	11	45
Isoleucin	17	72
Leucin	37	156
Lysin	29	122
Metionin	7	29
Fenylalanin	15	62
Treonin	19	80
Tryptofan	7	30
Tyrosin	14	59
Valin	19	80

⁽¹⁾ 1 kJ = 0,239 kcal.»

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 41/2009

2014/EØS/61/03

av 20. januar 2009

om sammensetning og merking av næringsmidler som er egnet for personer med glutenintoleranse(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,

under henvisning til rådsdirektiv 89/398/EØF av 3. mai 1989 om
tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om næringsmidler
til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov⁽¹⁾, særlig
artikkel 2 nr. 3 og artikkel 4a, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Direktiv 89/398/EØF gjelder næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov som på grunn av sin særlige sammensetning eller framstillingsprosess er beregnet på å oppfylle bestemte befolkningsgruppers spesielle ernæringsmessige behov. Personer med cøliaki er en slik særlig befolkningsgruppe, som lider av kronisk glutenintoleranse.
- 2) Næringsmiddelindustrien har utviklet en rekke produkter som betegnes som «glutenfrie» eller lignende. Forskjeller mellom nasjonale bestemmelser om vilkårene for bruk av slike produktbeskrivelser kan hindre fri omsetning av de berørte produktene og føre til at det ikke er mulig å sikre samme høye nivå for forbrukervern. Av klarhetshensyn og for å unngå å forvirre forbrukerne med forskjellige typer produktbeskrivelser på nasjonalt plan, bør vilkårene for bruk av betegnelser som gjelder fravær av gluten, fastsettes på fellesskapsplan.
- 3) Det er vitenskapelig påvist at hvete (dvs. alle arter av *Triticum*, som f.eks. durumhvete, spelthvete og kamut), rug og bygg er korn som inneholder gluten. Glutenet i disse kornslagene kan ha helseskadelige virkninger for personer med glutenintoleranse, og de bør derfor unngå dem.
- 4) Fjerning av gluten fra glutenholdig korn er forbundet med betydelige tekniske vanskeligheter og kostnader, og det er derfor vanskelig å framstille fullstendig glutenfrie

næringsmidler. Følgelig kan mange næringsmidler til bruk ved dette spesielle ernæringsmessige behovet som finnes på markedet, inneholde små restmengder av gluten.

- 5) De fleste, men ikke alle, personer med glutenintoleranse kan spise havre uten at det har helseskadelige virkninger. Dette spørsmålet blir for tiden gransket i det vitenskapelige miljøet. Det er imidlertid et stort problem at havre kan bli forurenset med hvete, rug eller bygg i forbindelse med innhøsting, transport, lagring og bearbeiding av korn. Risikoen for glutenforurensing av produkter som inneholder havre, bør derfor tas hensyn til i forbindelse med merking av disse produktene.
- 6) Personer med glutenintoleranse kan tåle små mengder gluten i varierende grad og innenfor visse grenser. For at forbrukerne skal kunne finne forskjellige næringsmidler på markedet som er tilpasset deres behov og grad av følsomhet, bør det finnes et utvalg av produkter med et gluteninnhold som er lavt og varierer innenfor disse grensene. Det er imidlertid viktig at de forskjellige produktene har passende merking, og at medlemsstatene gjennomfører opplysningskampanjer, slik at personer med glutenintoleranse kan bruke disse produktene riktig.
- 7) Næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov som er særlig sammensatt, bearbeidet eller tilberedt for å oppfylle de ernæringsmessige behovene til personer med glutenintoleranse, og som bringes i omsetning som slike, bør merkes med enten «svært lavt gluteninnhold» eller «glutenfri» i samsvar med bestemmelsene fastsatt i denne forordning. Disse bestemmelsene kan overholdes ved bruk av næringsmidler som er særlig bearbeidet for å redusere gluteninnholdet i én eller flere av de glutenholdige ingrediensene, og/eller næringsmidler der de glutenholdige ingrediensene er erstattet med andre ingredienser som er naturlig glutenfrie.
- 8) I henhold til artikkel 2 nr. 3 i direktiv 89/398/EØF kan det for vanlige næringsmidler som er egnet til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov, angis at de har denne egenskapen. Vanlige næringsmidler som kan inngå i et glutenfritt kosthold fordi de ikke inneholder ingredienser som stammer fra glutenholdig korn eller havre, bør derfor kunne ha merking som angir at de er glutenfrie. I henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 16 av 21.1.2009, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 78/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 3.

⁽¹⁾ EFT L 186 av 30.6.1989, s. 27.

lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering for næringsmidler⁽¹⁾ skal en slik angivelse ikke villedde forbrukeren ved å gi inntrykk av at næringsmiddelet har særlige egenskaper når alle lignende næringsmidler har de samme egenskapene.

- 9) Kommisjonsdirektiv 2006/141/EF av 22. desember 2006 om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og om endring av direktiv 1999/21/EF⁽²⁾ forbyr bruk av ingredienser som inneholder gluten ved framstilling av slike næringsmidler. Derfor bør bruken av betegnelsen «svært lavt gluteninnhold» eller «glutenfri» på merkingen av slike produkter forbys, ettersom denne merkingen i henhold til denne forordning brukes for å angi et gluteninnhold som ikke overstiger henholdsvis 100 mg/kg og 20 mg/kg.
- 10) I henhold til kommisjonsdirektiv 2006/125/EF av 5. desember 2006 om bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn⁽³⁾ skal det opplyses om forekomst eller fravær av gluten når produktet er beregnet på spedbarn på under seks måneder. Fravær av gluten i disse produktene bør angis i samsvar med kravene i denne forordning.
- 11) Codex-standarden for næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov for personer med glutenintoleranse ble vedtatt ved Codex Alimentarius-kommisjonens 31. møte i juli 2008⁽⁴⁾, for at disse personene skal kunne finne et variert utvalg av næringsmidler på markedet som er egnet for deres behov og deres følsomhet overfor gluten. Det bør tas behørig hensyn til denne standarden i denne forordning.
- 12) For å gi markedsdeltakerne mulighet til å tilpasse sin produksjonsprosess bør det ved fastsettelsen av anvendelsesdatoen for denne forordning tas hensyn til den nødvendige overgangsperioden. Produkter som allerede er i samsvar med bestemmelsene i denne forordning på forordningens ikrafttredelsesdato, kan imidlertid bringes i omsetning i Fellesskapet fra den datoen.
- 13) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjenning og dyrehelsen —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Virkeområde

Denne forordning får anvendelse på andre næringsmidler enn morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger som er omfattet av direktiv 2006/141/EF.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- a) «næringsmidler for personer med glutenintoleranse» næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov som er særlig framstilt, tilberedt og/eller bearbeidet for å dekke de spesielle ernæringsmessige behovene til personer med glutenintoleranse,
- b) «gluten» en proteinfraksjon av hvete, rug, bygg, havre eller krysninger og derivater av disse som visse personer ikke tåler, og som er uløselige i vann og i 0,5 M natriumkloridløsning,
- c) «hvete» alle arter av *Triticum*.

Artikkel 3

Sammensetning og merking av næringsmidler for personer med glutenintoleranse

1. Næringsmidler for personer med glutenintoleranse som består av eller inneholder én eller flere ingredienser framstilt av hvete, rug, bygg, havre eller krysninger av disse, som er særlig bearbeidet for å redusere gluteninnholdet, skal ha et gluteninnhold på høyst 100 mg/kg i næringsmiddelet slik det selges til sluttforbrukeren.
2. Merkingen og presentasjonen av samt reklamen for produktene nevnt i nr. 1 skal inneholde betegnelsen «svært lavt gluteninnhold». De kan inneholde betegnelsen «glutenfri» dersom gluteninnholdet er høyst 20 mg/kg i næringsmiddelet slik det selges til sluttforbrukeren.
3. Havre i næringsmidler for personer med glutenintoleranse må være særlig framstilt, tilberedt og/eller bearbeidet for å unngå forurensning med hvete, rug, bygg eller krysninger av disse, og gluteninnholdet i slik havre skal være høyst 20 mg/kg.
4. Næringsmidler for personer med glutenintoleranse som består av eller inneholder én eller flere ingredienser som erstatter hvete, rug, bygg, havre eller krysninger av disse, skal ha et gluteninnhold på høyst 20 mg/kg i næringsmiddelet slik det selges til sluttforbrukeren. Merkingen og presentasjonen av samt reklamen for disse produktene skal inneholde betegnelsen «glutenfri».

⁽¹⁾ EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29.

⁽²⁾ EUT L 401 av 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 339 av 6.12.2006, s. 16.

⁽⁴⁾ http://www.codexalimentarius.net/download/standards/291/cxs_118e.pdf

5. Dersom næringsmidler for personer med glutenintoleranse inneholder både ingredienser som erstatter hvete, rug, bygg, havre eller krysninger av disse, og ingredienser av hvete, rug, bygg havre eller krysninger av disse som er særlig framstilt for å redusere glutentinnholdet, får nr. 1–3 anvendelse, mens nr. 4 ikke får anvendelse.

6. Betegnelsen «svært lavt gluteninnhold» og «glutenfri» nevnt i nr. 2 og 4 skal angis nær det navnet som næringsmiddelet selges under.

Artikkel 4

Sammensetning og merking av andre næringsmidler som er egnet for personer med glutenintoleranse

1. Uten at det berører artikkel 2 nr. 1 bokstav a) iii) i direktiv 2000/13/EF, kan merkingen og presentasjonen av samt reklamen for følgende næringsmidler inneholde betegnelsen «glutenfri», forutsatt at gluteninnholdet er høyst 20 mg/kg i næringsmiddelet slik det selges til sluttforbrukeren:

a) vanlige næringsmidler,

b) næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov som er særlig sammensatt, bearbeidet eller tilberedt for å dekke de spesielle ernæringsmessige behovene til andre personer enn personer med glutenintoleranse, men som likevel, på grunn av sin sammensetning, er egnet til å dekke de spesielle ernæringsmessige behovene til personer med glutenintoleranse.

2. Merkingen og presentasjonen av samt reklamen for næringsmidlene nevnt i nr. 1 skal ikke inneholde betegnelsen «svært lavt gluteninnhold».

Artikkel 5

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2012.

Næringsmidler som allerede er i samsvar med bestemmelsene i denne forordning på forordningens ikrafttredelsesdato, kan imidlertid bringes i omsetning i Fellesskapet.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 20. januar 2009.

For Kommisjonen

Androulla VASSILIOU

Medlem av Kommisjonen

KOMMISJONSDIREKTIV 2008/100/EF

2014/EØS/61/04

av 28. oktober 2008

om endring av rådsdirektiv 90/496/EØF om deklarasjon av næringsinnhold i næringsmidler med hensyn til anbefalt daglig tilførsel, omregningsfaktorer for energiinnhold og definisjoner(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsdirektiv 90/496/EØF av 24. september 1990 om deklarasjon av næringsinnhold i næringsmidler⁽¹⁾, særlig artikkel 1 nr. 4 bokstav a) og j) og artikkel 5 nr. 2,

etter samråd med Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til direktiv 90/496/EØF bør det fastsettes en definisjon av kostfibrer.
- 2) Det er fastsatt vilkår for ernæringspåstander som «kostfiberkilde» og «høyt kostfiberinnhold» i vedlegget til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler⁽²⁾.
- 3) Av klarhetshensyn og for å oppnå samsvar med annet fellesskapsregelverk der det vises til dette begrepet, er det nødvendig å definere «kostfibrer».
- 4) I definisjonen av kostfibrer bør det tas hensyn til relevant arbeid gjennomført av Codex Alimentarius og til uttalelsen av 6. juli 2007 om kostfibrer fra Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghets vitenskapsgruppe for produkter til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov, ernæring og allergier.
- 5) Kostfibrer har tradisjonelt blitt inntatt som plantemateriale og har én eller flere gunstige fysiologiske virkninger, f.eks. forkortet passasjetid i tarmen, økt avføringsvolum, gjæring forårsaket av tykktarmens mikroflora, redusert samlet kolesterolinnhold i blodet, redusert innhold av LDL-kolesterol i blodet, redusert blodsukker etter måltider eller redusert insulininnhold i blodet. Nye vitenskapelige beviser har vist at lignende gunstige fysiologiske virkninger kan oppnås ved hjelp av andre karbohydratpolymerer som ikke er fordøyelige og ikke forekommer naturlig i næringsmidlene slik de

inntas. Definisjonen av kostfibrer bør derfor omfatte karbohydratpolymerer med én eller flere gunstige fysiologiske virkninger.

- 6) Karbohydratpolymerer av vegetabilsk opprinnelse som er i samsvar med definisjonen av kostfibrer, kan i planten være nært knyttet til lignin eller andre bestanddeler som ikke er karbohydrater, herunder fenolforbindelser, voks, saponiner, fytater, kutin og fytosteroler. Når disse stoffene er nært knyttet til karbohydratpolymerer av vegetabilsk opprinnelse og ekstraheres sammen med karbohydratpolymerene for analyse av kostfibrene, kan de anses som kostfibrer. Når stoffene er atskilt fra karbohydratpolymerene og tilsatt i et næringsmiddel, kan de imidlertid ikke anses som kostfibrer.
- 7) For å ta hensyn til den vitenskapelige og teknologiske utviklingen bør listen over omregningsfaktorer for energiinnhold endres.
- 8) Ifølge FAOs rapport fra en teknisk arbeidsgruppe om energiinnhold i næringsmidler, analysemetoder og omregningsfaktorer antas 70 prosent av kostfibrene i tradisjonelle næringsmidler å være gjæringsdyktige. Det gjennomsnittlige energiinnholdet for kostfibrer bør derfor være 8 kJ/g (2 kcal/g).
- 9) Erytritol kan brukes i en rekke forskjellige næringsmidler, bl.a. som erstatning for næringsstoffer som sukker, når det ønskes et lavere energiinnhold.
- 10) Erytritol er et polyol, og i samsvar med gjeldende regler fastsatt i artikkel 5 nr. 1 i direktiv 90/496/EØF skal stoffets energiinnhold beregnes ved hjelp av omregningsfaktoren for polyoler, dvs. 10 kJ/g (2,4 kcal/g). Dersom denne omregningsfaktoren for energiinnhold brukes, får ikke forbrukeren fullstendig informasjon om hvor stor reduksjon av et produkts energiinnhold som oppnås ved å bruke erytritol i framstillingen av produktet. I sin uttalelse om erytritol av 5. mars 2003 påpekte Vitenskapskomiteen for næringsmidler at energiinnholdet i erytritol var under 0,9 kJ/g (under 0,2 kcal/g). Det bør derfor fastsettes en egnet omregningsfaktor for erytritol.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 285 av 29.10.2008, s. 9, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 78/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 56 av 22.10.2009, s. 3.

⁽¹⁾ EFT L 276 av 6.10.1990, s. 40.

⁽²⁾ EUT L 12 av 18.1.2007, s. 3.

- 11) Vedlegget til direktiv 90/496/EØF inneholder en liste over de vitaminer og mineraler som kan inngå i deklarasjonen av næringsinnhold, en angivelse av anbefalt daglig tilførsel (ADT) av disse og en regel for å avgjøre hva som utgjør en betydelig mengde. Formålet med ADT-listen er å gi verdier for deklarasjon av næringsinnhold og beregning av hva som utgjør en betydelig mengde.
- 12) Annet fellesskapsregelverk inneholder henvisninger til regelen om betydelig mengde fastsatt i vedlegget til direktiv 90/496/EØF, særlig artikkel 8 nr. 3 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/46/EF av 10. juni 2002 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om kosttilskudd⁽¹⁾, vedlegget til forordning (EF) nr. 1924/2006 og artikkel 6 nr. 6 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1925/2006 av 20. desember 2006 om tilsetning av vitaminer, mineraler og visse andre stoffer i næringsmidler⁽²⁾.
- 13) ADT-verdiene oppført i vedlegget til direktiv 90/496/EØF bygger på anbefalingen fra samrådsmøtet med FAO-WHO-eksperter i Helsingfors i 1988.
- 14) For å sikre samsvar med annet fellesskapsregelverk bør den gjeldende listen over vitaminer og mineraler og deres ADT-verdier ajourføres på grunnlag av den vitenskapelige utviklingen siden 1988.
- 15) I sin uttalelse av 5. mars 2003 om revisjon av referanseverdiene for deklarasjon av næringsinnhold angav Vitenskapskomiteen for næringsmidler også referanseverdier for voksne. Uttalelsen omfatter vitaminene og mineralene oppført i vedlegg I til direktiv 2002/46/EF og vedlegg I til forordning (EF) nr. 1925/2006.
- 16) Vedlegget til direktiv 90/496/EØF bør derfor endres.
- 17) Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

I direktiv 90/496/EØF gjøres følgende endringer:

⁽¹⁾ EFT L 183 av 12.7.2002, s. 51.
⁽²⁾ EUT L 404 av 30.12.2006, s. 26.

1. I artikkel 1 nr. 4 bokstav j) tilføyes følgende setning:

«Definisjonen av stoffet og, om nødvendig, analysemetodene skal oppføres i vedlegg II,».

2. I artikkel 5 nr. 1 tilføyes følgende strekpunkter:

«— kostfibrer 2 kcal/g — 8 kJ/g

— erytritol 0 kcal/g — 0 kJ/g.»

3. Vedlegget erstattes med teksten i vedlegg I til denne forordning.
4. Teksten i vedlegg II til dette direktiv tilføyes som nytt vedlegg II.

Artikkel 2

1. Medlemsstatene skal innen 31. oktober 2009 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene og en sammenligningstabell som viser sammenhengen mellom disse bestemmelsene og bestemmelsene i dette direktiv.

De skal anvende disse bestemmelsene slik at handel med produkter som ikke er i samsvar med direktiv 90/496/EØF, som endret ved dette direktiv, forbys fra 31. oktober 2012.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 3

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i Den europeiske unions tidende.

Artikkel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 28. oktober 2008.

For Kommisjonen

Androulla VASSILIOU

Medlem av Kommisjonen

VEDLEGG I

Vedlegget til direktiv 90/496/EØF skal lyde:

*«VEDLEGG I***Vitaminer og mineraler som kan deklarerer, og anbefalt daglig tilførsel (ADT)**

Vitamin A (µg)	800	Klorid (mg)	800
Vitamin D (µg)	5	Kalsium (mg)	800
Vitamin E (mg)	12	Fosfor (mg)	700
Vitamin K (µg)	75	Magnesium (mg)	375
Vitamin C (mg)	80	Jern (mg)	14
Tiamin (mg)	1,1	Sink (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Kobber (mg)	1
Niacin (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamin B6 (mg)	1,4	Fluorid (mg)	3,5
Folinsyre (µg)	200	Selen (µg)	55
Vitamin B12 (µg)	2,5	Krom (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molybden (µg)	50
Pantotensyre (mg)	6	Jod (µg)	150
Kalium (mg)	2 000		

Som regel bør et innhold på 15 % av den anbefalte daglige tilførsel som er spesifisert i vedlegget, per 100 g eller 100 ml eller per innpakning dersom innpakningen inneholder bare en porsjon, legges til grunn for å avgjøre hva som utgjør en betydelig mengde.»

VEDLEGG II

I direktiv 90/496/EØF skal nytt vedlegg II lyde:

*«VEDLEGG II***Definisjon av det stoffet som utgjør kostfibrer, og analysemetoder som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav j)***Definisjon av det stoffet som utgjør kostfibrer*

I dette direktiv menes med «kostfibrer» karbohydratpolymerer med tre eller flere monomerenheter som verken absorberes eller fordøyes i tynntarmen hos mennesker, og som tilhører følgende kategorier:

- spiselige karbohydratpolymerer som forekommer naturlig i næringsmidlene slik de inntas,
 - spiselige karbohydratpolymerer som er utvunnet av næringsmiddelråvarer ved hjelp av fysiske, enzymatiske eller kjemiske metoder, og som har en gunstig fysiologisk virkning som er dokumentert ved allment anerkjente vitenskapelige beviser,
 - spiselige syntetiske karbohydratpolymerer som har en gunstig fysiologisk virkning som er dokumentert ved allment anerkjente vitenskapelige beviser.»
-

KOMMISJONSDIREKTIV 2008/88/EF**2014/EØS/61/05****av 23. september 2008****om endring av rådsdirektiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter for å tilpasse vedlegg II og III til nevnte direktiv til den tekniske utvikling(*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsdirektiv 76/768/EØF av 27. juli 1976 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om kosmetiske produkter⁽¹⁾, særlig artikkel 8 nr. 2,

etter samråd med Vitenskapskomiteen for forbruksvarer og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Etter offentliggjøringen av en vitenskapelig undersøkelse i 2001 med tittelen «Use of permanent hair dyes and bladder cancer risk», konkluderte Vitenskapskomiteen for kosmetiske produkter og for varer som ikke er næringsmidler beregnet på forbrukere (SCCNFP), som ved kommisjonsbeslutning 2004/210/EF⁽²⁾ ble erstattet med Vitenskapskomiteen for forbruksvarer (SCCP), med at de potensielle risikoene gav grunn til bekymring. Den anbefalte at Kommisjonen treffer ytterligere tiltak for å kontrollere bruken av stoffer i hårfargingsmidler.
- 2) Vitenskapskomiteen for forbruksvarer anbefalte dessuten en samlet strategi for risikovurdering av stoffer som brukes i hårfargingsmidler, herunder krav til prøving av disse stoffenes potensielle genotoksisitet/arvestoffskadelighet.
- 3) På grunnlag av uttalelser fra SCCP ble Kommisjonen, medlemsstatene og de berørte parter enige om en samlet strategi for lovregulering av stoffer som brukes i hårfargingsmidler, som krever at industrien framlegger saksmapper med vitenskapelige data om slike stoffer for SCCP, for vurdering.
- 4) Stoffer som det ikke er framlagt noen ajourført sikkerhetsdokumentasjon for, slik at en tilfredsstillende risikovurdering kan utføres, bør oppføres i vedlegg II til direktiv 76/768/EØF.
- 5) Noen stoffer som brukes i hårfargingsmidler, er allerede forbudt, enten som følge av uttalelser fra SCCP eller

på grunn av manglende sikkerhetsdata. De stoffene som for øyeblikket undersøkes, er nøye utvalgt med henblikk på felles regulering, ettersom de er oppført i vedlegg IV. Ettersom det ikke innen fristen er framlagt noen sikkerhetsdokumentasjon for SCCP om disse stoffenes bruk i hårfargingsmidler med henblikk på en risikovurdering, foreligger det ingen beviser på at disse stoffene kan anses sikre for menneskers helse når de brukes i hårfargingsmidler.

- 6) Følgende stoffer uten sikkerhetsdokumentasjon, som er oppført i vedlegg IV som fargestoffer og i vedlegg III del 1 og 2 som stoffer som brukes i hårfargingsmidler, skal utgå fra vedlegg III og forbys til bruk i hårfargingsmidler i vedlegg II: 1-hydroksy-2,4-diaminobenzen (2,4-diaminofenol) og dets dihydrokloridsalt, 1,4-dihydroksybenzen (hydrokinon), [4-[[4-anilin-1-naftyl]]-[4-(dimetylamino)fenyl]metylen]sykloheksa-2,5-dien-1-yliden]dimetylammoniumklorid (Basic Blue 26), dinatrium 3-[(2,4-dimetyl-5-sulfonatofenyl)azo]-4-hydroksynaftalen-1-sulfonat (Ponceau SX) samt 4-[(4-aminofenyl)(4-iminosykloheksa-2,5-dien-1-yliden)metyl]-o-toluidin og dets hydrokloridsalt (Basic Violet 14).
- 7) Direktiv 76/768/EØF bør derfor endres.
- 8) Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for kosmetiske produkter —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Vedlegg II og III til direktiv 76/768/EØF endres i samsvar med vedlegget til dette direktiv.

Artikkel 2

1. Medlemsstatene skal innen 14. april 2009 vedta og kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene og en sammenligningstabell som viser sammenhengen mellom disse bestemmelsene og bestemmelsene i dette direktiv.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 256 av 24.9.2008, s. 12, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 79/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 56 av 22.10.2009, s. 5.

⁽¹⁾ EFT L 262 av 27.9.1976, s. 169.

⁽²⁾ EUT L 66 av 4.3.2004, s. 45.

De skal anvende disse bestemmelsene fra 14. oktober 2009.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 3

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 23. september 2008.

For Kommisjonen

Günter VERHEUGEN

Visepresident

VEDLEGG

I direktiv 76/768/EØF gjøres følgende endringer:

1. I vedlegg II tilføyes referansenr. 1329–1369:

Referansenr.	Kjemisk betegnelse/INCI-navn
«1329	4-[(4-aminofenyl)(4-iminosykloheksa-2,5-dien-1-yliden)metyl]-o-toluidin (CAS 3248-93-9, EINECS 221-832-2) og dets hydrokloridsalt (Basic Violet 14, CI 42510) (CAS 632-99-5, EINECS 211-189-6), når de brukes i hårfargingsmidler
1330	4-(2,4-dihydroksyfenylazo)benzensulfonsyre (CAS 2050-34-2, EINECS 218-087-0) og dens natriumsalt (Acid Orange 6, CI 14270) (CAS 547-57-9, EINECS 208-924-8), når de brukes i hårfargingsmidler
1331	3-hydroksy-4-(fenylazo)-2-naftalenkarboksylsyre (CAS 27757-79-5, EINECS 248-638-0) og dens kalsiumsalt (Pigment Red 64:1, CI 15800) (CAS 6371-76-2, EINECS 228-899-7), når de brukes i hårfargingsmidler
1332	2-(6-hydroksy-3-okso-(3H)-xanten-9-yl)benzosyre, fluorescein (CAS 2321-07-5, EINECS 219-031-8) og dets dinatriumsalt (Acid yellow 73 sodium salt, CI 45350) (CAS 518-47-8, EINECS 208-253-0), når de brukes i hårfargingsmidler
1333	4',5'-dibrom-3',6'-dihydroksyspiro[isobenzofuran-1(3H),9'-[9H]xanten]-3-on, 4',5'-dibromfluorescein (Solvent Red 72) (CAS 596-03-2, EINECS 209-876-0) og dets dinatriumsalt (CI 45370) (CAS 4372-02-5, EINECS 224-468-2), når de brukes i hårfargingsmidler
1334	2-(3,6-dihydroksy-2,4,5,7-tetrabromoxanten-9-yl)-benzosyre, fluorescein, 2',4',5',7'-tetrabrom-, (Solvent Red 43) (CAS 15086-94-9, EINECS 239-138-3), dets dinatriumsalt (Acid Red 87, CI 45380) (CAS 17372-87-1, EINECS 241-409-6) og dets aluminiumsalt (Pigment Red 90:1 Aluminium lake) (CAS 15876-39-8, EINECS 240-005-7), når de brukes i hårfargingsmidler
1335	Xanthylum, 9-(2-karboksyfenyl)-3-(2-metylfenylamino)-6-(2-metyl-4-sulfofenylamino)-, indre salt (CAS 10213-95-3) og dets natriumsalt (Acid Violet 9, CI 45190) (CAS 6252-76-2, EINECS 228-377-9), når de brukes i hårfargingsmidler
1336	3',6'-dihydroksy-4',5'-dijodspiro(isobenzofuran-1(3H),9'-[9H]xanten)-3-on (Solvent Red 73) (CAS 38577-97-8, EINECS 254-010-7) og dets natriumsalt (Acid Red 95, CI 45425) (CAS 33239-19-9, EINECS 251-419-2), når de brukes i hårfargingsmidler
1337	2',4',5',7'-tetraiodfluorescein (CAS 15905-32-5, EINECS 240-046-0), dets dinatriumsalt (Acid Red 51, CI 45430) (CAS 16423-68-0, EINECS 240-474-8) og dets aluminiumsalt (Pigment Red 172 Aluminium lake) (CAS 12227-78-0, EINECS 235-440-4), når de brukes i hårfargingsmidler
1338	1-hydroksy-2,4-diaminobenzen (2,4-diaminofenol) (CAS 95-86-3, EINECS 202-459-4) og dets dihydrokloridsalt (2,4-diaminofenol HCl) (CAS 137-09-7, EINECS 205-279-4), når de brukes i hårfargingsmidler
1339	1,4-dihydroksybenzen (hydrokinon) (CAS 123-31-9, EINECS 204-617-8), når det brukes i hårfargingsmidler
1340	[4-[[4-anilin-1-naftyl][4-(dimetylamino)fenyl]metylen]sykloheksa-2,5-dien-1-yliden]dimetyl-ammoniumklorid (Basic Blue 26, CI 44045) (CAS 2580-56-5, EINECS 219-943-6), når det brukes i hårfargingsmidler
1341	Dinatrium 3-[(2,4-dimetyl-5-sulfonatofenyl)azo]-4-hydroksynaftalen-1-sulfonat (Ponceau SX, CI 14700) (CAS 4548-53-2, EINECS 224-909-9), når det brukes i hårfargingsmidler

Referansenr.	Kjemisk betegnelse/INCI-navn
1342	Trinatrium tris[5,6-dihydro-5-(hydroksyimino)-6-oksonaftalen-2-sulfonato(2-)-N5,O6]ferrat(3-) (Acid Green 1, CI 10020) (CAS 19381-50-1, EINECS 243-010-2), når det brukes i hårfargingsmidler
1343	4-(fenylazo)resorcinol (Solvent Orange 1, CI 11920) (CAS 2051-85-6, EINECS 218-131-9) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler
1344	4-[(4-etoksyfenyl)azo]naftol (Solvent Red 3, CI 12010) (CAS 6535-42-8, EINECS 229-439-8) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler
1345	1-[(2-klor-4-nitrofenyl)azo]-2-naftol (Pigment Red 4, CI 12085) (CAS 2814-77-9, EINECS 220-562-2) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler
1346	3-hydroksy-N-(o-tolyl)-4-[(2,4,5-triklorfenyl)azo]naftalen-2-karboksamid (Pigment Red 112, CI 12370) (CAS 6535-46-2, EINECS 229-440-3) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler
1347	N-(5-klor-2,4-dimetoksyfenyl)-4-[[5-[(dietylamino)sulfonyl]-2-metoksyfenyl]azo]-3-hydroksynaftalen-2-karboksamid (Pigment Red 5, CI 12490) (CAS 6410-41-9, EINECS 229-107-2) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler
1348	Dinatrium 4-[(5-klor-4-metyl-2-sulfonatofenyl)azo]-3-hydroksy-2-naftoat (Pigment Red 48, CI 15865) (CAS 3564-21-4, EINECS 222-642-2), når det brukes i hårfargingsmidler
1349	Kalsium 3-hydroksy-4-[(1-sulfonato-2-naftyl)azo]-2-naftoat (Pigment Red 63:1, CI 15880) (CAS 6417-83-0, EINECS 229-142-3), når det brukes i hårfargingsmidler
1350	Trinatrium 3-hydroksy-4-(4'-sulfonatonafthylazo)naftalen-2,7-disulfonat (Acid Red 27; CI 16185) (CAS 915-67-3, EINECS 213-022-2), når det brukes i hårfargingsmidler
1351	2,2'-[(3,3'-diklor[1,1'-bifenyl]-4,4'-diyl)bis(azo)]bis[N-(2,4-dimetylphenyl)-3-oksobutyramid] (Pigment Yellow 13, CI 21100) (CAS 5102-83-0, EINECS 225-822-9), når det brukes i hårfargingsmidler
1352	2,2'-[sykloheksylidenbis[(2-metyl-4,1-fenyl)azo]]bis[4-sykloheksylfenol] (Solvent Yellow 29, CI 21230) (CAS 6706-82-7, EINECS 229-754-0), når det brukes i hårfargingsmidler
1353	1-(4-fenylazo)fenylazo-2-naftol (Solvent Red 23, CI 26100) (CAS 85-86-9, EINECS 201-638-4), når det brukes i hårfargingsmidler
1354	Tetranatrium 6-amino-4-hydroksy-3-[[7-sulfonato-4-[(4-sulfonatofenyl)azo]-1-naftyl]azo]naftalen-2,7-disulfonat (Food Black 2, CI 27755) (CAS 2118-39-0, EINECS 218-326-9), når det brukes i hårfargingsmidler
1355	Etanamin, N-(4-(4-(dietylamino)fenyl)(2,4-disulfofenyl)metylen)-2,5-sykloheksadien-1-yliden)-N-etyl-, hydroksid, indre salt, natriumsalt (Acid Blue 1, CI 42045) (CAS 129-17-9, EINECS 204-934-1), når det brukes i hårfargingsmidler
1356	Etanamin, N-(4-(4-(dietylamino)fenyl)(5-hydroksy-2,4-disulfofenyl)metylen)-2,5-sykloheksadien-1-yliden)-N-etyl-, hydroksid, indre salt, kalsiumsalt (2:1) (Acid Blue 3, CI 42051) (CAS 3536-49-0, EINECS 222-573-8), når det brukes i hårfargingsmidler
1357	Benzenmetanamin, N-etyl-N-(4-(4-(etyl(3-sulfofenyl)metyl)amino)fenyl)(4-hydroksy-2-sulfofenyl)metylen)-2,5-sykloheksadien-1-yliden)-3-sulfo-, hydroksid, indre salt, dinatriumsalt (Fast Green FCF, CI 42053) (CAS 2353-45-9, EINECS 219-091-5), når det brukes i hårfargingsmidler

Referansenr.	Kjemisk betegnelse/INCI-navn
1358	1,3-isobenzofurandion, reaksjonsprodukter med metylkinolin og kinolin (Solvent Yellow 33, CI 47000) (CAS 8003-22-3, EINECS 232-318-2), når de brukes i hårfargingsmidler
1359	Nigrosin (CI 50420) (CAS 8005-03-6), når det brukes i hårfargingsmidler
1360	8,18-diklor-5,15-dietyl-5,15-dihydrodiindolo[3,2-b:3',2'-m]trifenodioksazin (Pigment Violet 23, CI 51319) (CAS 6358-30-1, EINECS 228-767-9), når det brukes i hårfargingsmidler
1361	1,2-dihydroksyantrakinon (Pigment Red 83, CI 58000) (CAS 72-48-0, EINECS 200-782-5), når det brukes i hårfargingsmidler
1362	Trinatrium 8-hydroksypyren-1,3,6-trisulfonat (Solvent Green 7, CI 59040) (CAS 6358-69-6, EINECS 228-783-6), når det brukes i hårfargingsmidler
1363	1-hydroksy-4-(p-toluidino)antrakinon (Solvent Violet 13, CI 60725) (CAS 81-48-1, EINECS 201-353-5), når det brukes i hårfargingsmidler
1364	1,4-bis(p-tolylamino)antrakinon (Solvent Green 3, CI 61565) (CAS 128-80-3, EINECS 204-909-5), når det brukes i hårfargingsmidler
1365	6-klor-2-(6-klor-4-metyl-3-oksobenzo[b]tien-2(3H)-yliden)-4-metylbenzo[b]tiofen-3(2H)-on (VAT Red 1, CI 73360) (CAS 2379-74-0, EINECS 219-163-6), når det brukes i hårfargingsmidler
1366	5,12-dihydrokino[2,3-b]akridin-7,14-dion (Pigment Violet 19, CI 73900) (CAS 1047-16-1, EINECS 213-879-2), når det brukes i hårfargingsmidler
1367	(29H,31H-ftalocyaninato(2-)-N29,N30,N31,N32)kobber (Pigment Blue 15, CI 74160) (CAS 147-14-8, EINECS 205-685-1), når det brukes i hårfargingsmidler
1368	Dinatrium [29H,31H-ftalocyanindisulfonat(4-)-N29,N30,N31,N32]kuprat(2-) (Direct Blue 86, CI 74180) (CAS 1330-38-7, EINECS 215-537-8), når det brukes i hårfargingsmidler
1369	Polyklorkobberftalocyanin (Pigment Green 7, CI 74260) (CAS 1328-53-6, EINECS 215-524-7), når det brukes i hårfargingsmidler»

2. I vedlegg III gjøres følgende endringer:

- I del 1 utgår referansenummer 10.
- I del 1 kolonne c referansenummer 14 utgår bokstav a).
- I del 2 utgår referansenummer 57, 59 og 60.

KOMMISJONSDIREKTIV 2008/123/EF

2014/EØS/61/06

av 18. desember 2008

om endring av rådsdirektiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter for å tilpasse vedlegg II og VII til nevnte direktiv til den tekniske utvikling(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsdirektiv 76/768/EØF av 27. juli 1976 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om kosmetiske produkter⁽¹⁾, særlig artikkel 8 nr. 2,

etter samråd med Vitenskapskomiteen for forbruksvarer og

ut fra følgende betraktninger:

1) Vitenskapskomiteen for forbruksvarer (SCCP) konkluderte i sin uttalelse av 20. juni 2006 med at selv om 4-aminobenzosyre (PABA) for tiden er tillatt og brukes som solbeskyttelsesmiddel, framkom det under vurderingen av dokumentasjonen at mange av opplysningene ikke var i samsvar med gjeldende standarder og retningslinjer. For å kunne foreta en korrekt risikovurdering av 4-aminobenzosyre bad SCCP om at kosmetikkindustrien innen 1. juli 2007 framla ny dokumentasjon med ytterligere sikkerhetsdata i samsvar med moderne standarder og SCCP-retningslinjer.

2) Kosmetikkindustrien framla ikke de ytterligere sikkerhetsdata som SCCP bad om i sin uttalelse av 20. juni 2006.

3) Uten en korrekt sikkerhetsvurdering kan 4-aminobenzosyre ikke anses sikker til bruk som UV-filter i kosmetikk, og bør derfor slettes fra vedlegg VII og oppføres i vedlegg II til direktiv 76/768/EØF.

4) Når det gjelder dietylaminohydroksybenzoyl heksylbenzoat (INCI), konkluderte SCCP i sin uttalelse av 15. april 2008 med at bruk av dette stoffet i en

konsentrasjon på høyst 10 % i kosmetiske produkter, herunder solbeskyttelsesmidler, ikke utgjør noen fare for forbrukerne. For å utvide dette stoffets tillatte bruksområde bør kolonne «c» i post 28 i vedlegg VII til direktiv 76/768/EØF endres.

5) Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for kosmetiske produkter —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Vedlegg II og VII til direktiv 76/768/EØF endres i samsvar med vedlegget til dette direktiv.

Artikkel 2

1. Medlemsstatene skal innen 8. juli 2009 vedta og kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene.

De skal anvende bestemmelsene i nr. 3 i vedlegget fra 8. juli 2009.

De skal anvende bestemmelsene i nr. 1 og 2 i vedlegget fra 8. oktober 2009.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 340 av 19.12.2008, s. 71, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 79/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 56 av 22.10.2009, s. 5.

(¹) EFT L 262 av 27.9.1976, s. 169.

Artikkel 3

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 18. desember 2008.

For Kommisjonen

Günter VERHEUGEN

Visepresident

VEDLEGG

I direktiv 76/768/EØF gjøres følgende endringer:

1. I post 167 i vedlegg II erstattes «Estere av 4-aminobenzosyre med aminogruppen fri, bortsett fra forbindelsen nevnt i vedlegg VII del 2» med «4-aminobenzosyre og dens estere med aminogruppen fri».
 2. I vedlegg VII utgår post 1.
 3. I post 28 i vedlegg VII utgår ordene «i solbeskyttelsesmidler» i kolonne «c».
-

KOMMISJONSDIREKTIV 2009/6/EF

2014/EØS/61/07

av 4. februar 2009

om endring av rådsdirektiv 76/768/EØF om kosmetiske produkter for å tilpasse vedlegg II og III til nevnte direktiv til den tekniske utvikling(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,

under henvisning til rådsdirektiv 76/768/EØF av 27. juli 1976
om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om kosmetiske
produkter⁽¹⁾, særlig artikkel 8 nr. 2,

etter samråd med Vitenskapskomiteen for forbruksvarer og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Etter at en medlemsstat hadde truffet restriktive tiltak på grunnlag av artikkel 12 i direktiv 76/768/EØF med hensyn til bruk av dietylenglykol (DEG) i kosmetiske produkter, ble SCCP rådspurt. Ettersom Vitenskapskomiteen mener at DEG ikke bør brukes som bestanddel i kosmetiske produkter, men at en høyeste konsentrasjon på opptil 0,1 % DEG fra urenheter i de ferdige kosmetiske produktene kan regnes som sikker, bør dette stoffet forbys til bruk i kosmetiske produkter, og grenseverdien for spor av stoffet bør fastsettes til 0,1 %.
- 2) Etter at en medlemsstat hadde truffet restriktive tiltak på grunnlag av artikkel 12 i direktiv 76/768/EØF med hensyn til bruk av fytanadion i kosmetiske produkter, ble SCCP rådspurt. Vitenskapskomiteen mener at det ikke er sikkert å bruke fytanadion i kosmetiske produkter, ettersom det kan føre til hudallergi, og personer som utvikler slik allergi, kan bli forhindret fra å bruke et viktig legemiddel. Stoffet bør derfor forbys.
- 3) I henhold til direktiv 76/768/EØF er det forbudt å bruke stoffer i kosmetiske produkter som er klassifisert som kreftframkallende, arvestoffskadelige eller reproduksjonstoksiske (heretter kalt CMR-stoffer), i kategori 1, 2 og 3 i vedlegg I til rådsdirektiv 67/548/EØF av 27. juni 1967 om tilnærming av lover og forskrifter

om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer⁽²⁾. Det er imidlertid tillatt å bruke stoffer som er klassifisert i kategori 3 i henhold til direktiv 67/548/EØF dersom de er vurdert og godkjent av Vitenskapskomiteen for kosmetiske produkter (SCCP).

- 4) SCCP anser at toluen, som er klassifisert som et CMR-stoff i kategori 3 i vedlegg I til direktiv 67/548/EØF, er sikkert ut fra et generelt toksikologisk synspunkt når det forekommer i konsentrasjoner på høyst 25 % i negleprodukter. Det bør imidlertid unngås at barn innånder stoffet.
- 5) Etter at en medlemsstat hadde truffet restriktive tiltak på grunnlag av artikkel 12 i direktiv 76/768/EØF med hensyn til bruk av dietylenglykolmonobutyleter (DEGBE) og etylenglykolmonobutyleter (EGBE) i kosmetiske produkter, ble SCCP rådspurt. Vitenskapskomiteen mener at bruk av DEGBE som løsemiddel i hårfargingsmidler i en konsentrasjon på høyst 9,0 % ikke utgjør noen fare for forbrukernes helse. Komiteen mener dessuten at bruk av EGBE som løsemiddel i en konsentrasjon på høyst 4,0 % i oksiderende hårfargingsmidler og høyst 2,0 % i ikke-oksiderende hårfargingsmidler ikke utgjør noen fare for forbrukernes helse. SCCP anser det imidlertid ikke sikkert å bruke disse stoffene når middelet frambyes i aerosolbeholdere/spraybokser. Denne mulige bruken bør derfor forbys.
- 6) Direktiv 76/768/EØF bør derfor endres.
- 7) Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for kosmetiske produkter —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Vedlegg II og III til direktiv 76/768/EØF endres i samsvar med vedlegget til dette direktiv.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 36 av 5.2.2009, s. 15, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 79/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 5.

⁽¹⁾ EFT L 262 av 27.9.1976, s. 169.

⁽²⁾ EFT 196 av 16.8.1967, s. 1.

Artikkel 2

1. Medlemsstatene skal innen 5. august 2009 vedta og kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene.

De skal anvende disse bestemmelsene fra 5. november 2009.

De skal imidlertid anvende bestemmelsene om stoffet toluen som omhandlet i vedleggets nr. 2, referansenummer 185, fra 5. februar 2010.

Når bestemmelsene omhandlet i første ledd vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 3

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 4. februar 2009.

For Kommisjonen

Günter VERHEUGEN

Visepresident

VEDLEGG

I direktiv 76/768/EØF gjøres følgende endringer:

1. I vedlegg II skal følgende nye referansenumre lyde:

Referansenummer	Kjemisk betegnelse	CAS-nummer EF-nummer
«1370	Dietylenglykol (DEG), se vedlegg III for innhold av spor 2,2'-oksydietanol	CAS-nr. 111-46-6 EF-nr. 203-872-2
1371	Fytonadion [INCI], fytomenadion [INN]	CAS-nr. 84-80-0/81818-54-4, EF-nr. 201-564-2»

2. I vedlegg III del 1 tilføyes referansenr. 185–188:

Referanse- nummer	Stoff eller stoffgruppe	Restriksjoner			Obligatorisk bruksanvisning og advarselsmerking
		Bruksområde	Høyeste tillatte konsentrasjon i det ferdige kosmetiske produktet	Andre begrens- ninger og krav	
a	b	c	d	e	f
«185	Toluen CAS-nr. 108-88-3 EF-nr. 203-625-9	Negleprodukter	25 %		Oppbevares utilgjengelig for barn Må bare brukes av voksne
186	Dietylenglykol (DEG) CAS-nr. 111-46-6 EF-nr. 203-872-2 2,2'-oksydietanol	Spor i bestanddel	0,1 %		
187	Butoksydiglykol CAS-nr. 112-34-5 EF-nr. 203-961-6 Dietylenglykol- monobutyleter (DEGBE)	Løsemiddel i hårfargingsmidler	9 %	Må ikke brukes i aerosolbeholdere (spraybokser)	
188	Butoksyetanol CAS-nr. 111-76-2 EF-nr. 203-905-0	Løsemiddel i okserende hårfargingsmidler	4,0 %	Må ikke brukes i aerosolbeholdere (spraybokser)	
	Etylenglykol- monobutyleter (EGBE)	Løsemiddel i ikke-okserende hårfargingsmidler	2,0 %	Må ikke brukes i aerosolbeholdere (spraybokser)»	

KOMMISJONSDIREKTIV 2008/67/EF**2014/EØS/61/08****av 30. juni 2008****om endring av rådsdirektiv 96/98/EF om skipsutstyr(*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,

Artikkel 1

Vedlegg A til direktiv 96/98/EF erstattes med teksten i vedlegget
til dette direktiv.

under henvisning til rådsdirektiv 96/98/EF av 20. desember
1996 om skipsutstyr⁽¹⁾, særlig artikkel 17, og

Artikkel 2

ut fra følgende betraktninger:

Utstyr som er oppført med «nytt» under overskriften
«Betegnelse» i vedlegg A.1, eller som er overført fra vedlegg
A.2 til vedlegg A.1, og som ble produsert før datoen nevnt
i artikkel 3 nr. 1 i samsvar med de framgangsmåtene for
typegodkjenning som allerede var i kraft på en medlemsstats
territorium før denne datoen, kan bringes i omsetning og
plasseres om bord på fellesskapsskip i to år etter nevnte dato.

*Artikkel 3***Innarbeiding i nasjonal lovgivning**

- 1) I forbindelse med direktiv 96/98/EF skal de internasjonale
konvensjoner og prøvingsstandarter anvendes i sin
ajourførte versjon.
- 2) Ettersom det er gjort endringer i de internasjonale
konvensjoner og gjeldende prøvingsstandarter siden
1. juli 2002, da direktiv 96/98/EF sist ble endret, bør
disse endringene av klarhetshensyn innarbeides i nevnte
direktiv.
- 3) Den internasjonale sjøfartsorganisasjon og de europeiske
standardiseringsorganisasjoner har vedtatt standarder,
herunder detaljerte prøvingsstandarter, for en del av
utstyret som er oppført i vedlegg A.2 til direktiv 96/98/
EF, eller som selv om det ikke er oppført der, anses som
relevant for nevnte direktivs formål. Dette utstyret bør
derfor tas med i vedlegg A.1 eller overføres fra vedlegg
A.2 til vedlegg A.1.
- 4) Direktiv 96/98/EF bør derfor endres.
- 5) Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med
uttalelse fra Komiteen for sjøsikkerhet og hindring av
forurensning fra skip nedsatt ved europaparlaments- og
rådsdirektiv 2002/84/EF —

1. Medlemsstatene skal innen 21. juli 2009 vedta og
kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å
etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende
Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene og en
sammenligningstabell som viser sammenhengen mellom disse
bestemmelsene og bestemmelsene i dette direktiv.

De skal anvende disse bestemmelsene fra 21. juli 2009.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de
inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til
direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen
fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til
de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det
området dette direktiv omhandler.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 171 av 1.7.2008, s. 16,
er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 80/2009 av 3. juli 2009 om
endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder,
prøving og sertifisering) og vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til
Den europeiske unions tidende nr. 56 av 22.10.2009, s. 7.

(¹) EFT L 46 av 17.2.1997, s. 25. Direktivet sist endret ved europaparlaments-
og rådsdirektiv 2002/84/EF (EFT L 324 av 29.11.2002, s. 53).

Artikkel 4

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 5

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 30. juni 2008.

For Kommisjonen

Jacques BARROT

Visepresident

*VEDLEGG**«VEDLEGG A***Forkortelser og bokstavord**

Rundskr.: rundskriv.

COLREG: internasjonale regler til forebygging av sammenstøt på sjøen.

COMSAR: IMOs underkomité for radiokommunikasjon og ettersøkning og redning.

EN: europeisk standard.

ETSI: Det europeiske standardiseringsinstitutt for telekommunikasjoner.

FSS: internasjonalt regelverk for brannvernssystemer.

FTP: internasjonalt regelverk for brannprøvningsmetoder.

HSC: internasjonale sikkerhetsregler for hurtiggående fartøyer.

IBC: internasjonalt regelverk for bygging og utrusting av skip som transporterer farlige kjemikalier i bulk.

ICAO: Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart.

IEC: Den internasjonale elektrotekniske standardiseringsorganisasjon.

IMO: Den internasjonale sjøfartsorganisasjon.

ISO: Den internasjonale standardiseringsorganisasjon.

ITU: Den internasjonale teleunion.

LSA: redningsutstyr.

MARPOL: Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip.

MEPC: Komiteen for vern av havmiljøet.

MSC: IMOs sjøsikkerhetskomité.

SOLAS: Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs.

Reg.: regel.

Res.: resolusjon.

VEDLEGG A.1

**UTSTYR SOM DET ALLEREDE FINNES DETALJERTE PRØVINGSSTANDARDE FOR I
INTERNASJONALE DOKUMENTER**

Merknader som gjelder hele vedlegg A.1

- a) Generelt: I tillegg til de prøvingsstandarder som er uttrykkelig nevnt, finnes det i gjeldende krav i de internasjonale konvensjonene og i de relevante IMO-resolusjonene og -rundskrivene en rekke bestemmelser som skal etterprøves ved typeprøvingen (typegodkjenningen), som fastsatt i modulene for samsvarsvurdering i vedlegg B.
- b) Kolonne 5: Når det vises til IMO-resolusjoner, dreier det seg om prøvingsstandardene i de relevante delene av vedleggene til resolusjonene, ikke om bestemmelsene i selve resolusjonene.
- c) Kolonne 5: Internasjonale konvensjoner og prøvingsstandarder anvendes i sin ajourførte versjon. For å gjøre det mulig å bestemme nøyaktig hvilke standarder som er aktuelle, skal prøvingsrapportene, samsvarssertifikatene og samsvarserklæringene angi hvilken prøvingsstandard som er anvendt, og versjonen av den.
- d) Kolonne 5: Når to sett med standarder er atskilt med «eller», tilfredsstiller begge sett alle de krav som ved prøvingen skal oppfylles med hensyn til IMOs ytelsesstandarder. Prøving av utstyr etter ett sett standarder er derfor tilstrekkelig for å godtgjøre at det er i samsvar med kravene i de relevante internasjonale dokumentene. Når det er brukt skilletegn (komma), gjelder derimot alle standardene som er nevnt.
- e) Kolonne 6: Når modul H forekommer, skal dette forstås som modul H pluss sertifikat for designkontroll.
- f) Kravene i dette vedlegg berører ikke transportkravene i de internasjonale dokumentene.

1. Redningsutstyr

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvarsvurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.1	Livbøyer	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/7, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, II, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.2	Markeringslys for redningsutstyr: — for redningsfarkoster og mann-overbord-båter, — for livbøyer, — for redningsvester.	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/7, — Reg. III/22, — Reg. III/26, — Reg. III/32, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) II, IV, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 885, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70). (Unntatt når det gjelder krav til batterier oppført i EN 394 (1993), som gjelder bare for lys på redningsvester.)	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.3	Selvvirkende røyksignaler for livbøyer	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/7, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, II, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.4	Redningsvester	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/7, — Reg. III/22, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, II, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 922, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70). (Unntatt når det gjelder krav til batterier oppført i EN 394 (1993), som gjelder bare for lys på redningsvester)	B + D B + E B + F
A.1/1.5	Redningsdrakter og veredrakter som ikke er klassifisert som redningsvester: — isolerte eller ikke-isolerte	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/7, — Reg. III/22, — Reg. III/32, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, II, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — EN ISO 15027-3 (2002).	B + D B + E B + F
A.1/1.6	Redningsdrakter og veredrakter klassifisert som redningsvester: — isolerte eller ikke-isolerte	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/7, — Reg. III/22, — Reg. III/32, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, II, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — EN ISO 15027-3 (2002).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.7	Varmebeskyttelses-utstyr	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/22, — Reg. III/32, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, II, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.8	Fallskjermlys (pyrotekniske)	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/6, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, III, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.9	Håndbluss (pyrotekniske)	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, III, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.10	Flytende røyksignaler (pyrotekniske)	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, III, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.11	Linekastingsapparater	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/18, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, VII, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.12	Oppblåsbare redningsflåter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/13, — Reg. III/21, — Reg. III/26, — Reg. III/31, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 811, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.13	Stive redningsflåter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/21, — Reg. III/26, — Reg. III/31, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 811, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — IMO MSC/rundskr. 1006.	B + D B + E B + F
A.1/1.14	Redningsflåter som retter seg opp automatisk	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 809, innbefattet tillegg 1, — IMO MSC/rundskr. 811, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — IMO MSC/rundskr. 809, innbefattet tillegg 1, — IMO MSC/rundskr. 1006.	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.15	Overdekkede vendbare redningsflåter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8 vedlegg 10, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8 vedlegg 11, — IMO MSC/rundskr. 809, innbefattet tillegg 1, — IMO MSC/rundskr. 811, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — IMO MSC/rundskr. 809, innbefattet tillegg 1, — IMO MSC/rundskr. 1006.	B + D B + E B + F
A.1/1.16	Friflyt-innretninger for redningsflåter (hydrostatiske utløserenheter)	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/13, — Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 811, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.17	Livbåter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/21, — Reg. III/31, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — IMO MSC/rundskr. 1006.	B + D B + F G
A.1/1.18	Stive mann-overbord-båter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/21, — Reg. III/31, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, V, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — IMO MSC/rundskr. 1006.	B + D B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.19	Oppblåste mann-overbord-båter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/21, — Reg. III/31, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, V, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — ISO 15372 (2000).	B + D B + F G
A.1/1.20	Hurtige mann-overbord-båter	— Reg. III/4.	— Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, V, — IMO MSC/rundskr. 809, innbefattet tillegg 1, — IMO MSC/rundskr. 980, — IMO MSC/rundskr. 1016, — IMO MSC/rundskr. 1094.	— IMO-res. MSC.81(70), — IMO MSC/rundskr. 1006, — ISO 15372 (2000).	B + D B + F G
A.1/1.21	Utsettingsinnretninger med taljeløpere (daviter)	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/23, — Reg. III/33, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F G
A.1/1.22	Friflyt-utsettingsinnretninger for redningsfarkoster	Flyttet til A.2/1.3			
A.1/1.23	Frittfall-utsettingsinnretninger for livbåter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/16, — Reg. III/23, — Reg. III/33, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.24	Utsettingsinnretninger for redningsflåter (daviter)	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/12, — Reg. III/16, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F G
A.1/1.25	Utsettingsinnretninger for hurtige mann-overbord-båter (daviter)	— Reg. III/4.	— Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, VI, — IMO MSC/rundskr. 809, innbefattet tillegg 1, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F G
A.1/1.26	Utløserenheter for — livbåter og mann-overbord-båter, og — redningsflåter som settes ut med én eller flere taljeløpere	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/16, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.27	Skipsevakuerings-systemer	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/15, — Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + F G
A.1/1.28	Redningsutstyr	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70), — IMO MSC/rundskr. 810.	B + D B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.29	Innskipningsleidere	Flyttet til A.2/1.4			
A.1/1.30	Lysreflekterende materialer	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. A.658(16).	B + D B + E B + F
A.1/1.31	Toveis VHF-radiotelefon-apparater for redningsfarkoster	Flyttet til A.1/5.17 og A.1/5.18			
A.1/1.32	9 GHz radartransponder (SART)	Flyttet til A.2/4.18			
A.1/1.33	Radarreflektor for livbåter og mann-overbord-båter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, V, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO-res. MSC.164(78), — IMO MSC/rundskr. 980.	— EN ISO 8729 (1998).	B + D B + E B + F G
A.1/1.34	Kompass for livbåter og mann-overbord-båter	Flyttet til A.1/4.23			
A.1/1.35	Bærbare brannsløkkings-apparater for livbåter og mann-overbord-båter	Flyttet til A.1/3.38			
A.1/1.36	Framdriftsmaskineri for livbåter/mann-overbord-båter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) IV, V.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.37	Framdriftsmaskineri for mann-overbord-båter – utenbordsmotor	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) V.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F
A.1/1.38	Lyskastere til bruk i livbåter og mann-overbord-båter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, V, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/1.39	Åpne vendbare redningsflåter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.36(63)- (HSC-regelverket av 1994) 8 vedlegg 10, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA- regelverket) I, — IMO-res. MSC.97(73)- (HSC-regelverket av 2000) 8 vedlegg 11, — IMO MSC/rundskr. 980.	— IMO-res. MSC.36(63)- (HSC-regelverket av 1994) vedlegg 10, — IMO-res. MSC.97(73)- (HSC-regelverket av 2000) vedlegg 11.	B + D B + F
A.1/1.40	Mekanisk losheis	— Reg. V/23.	— Reg. V/23, — IMO-res. A.889(21), — IMO MSC/rundskr. 773, — IMO MSC/rundskr. 980.	— ISO 799 (2004).	B + D B + E B + F
A.1/1.41 (nytt)	Vinsjer for redningsfarkoster og mann-overbord-båter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/16, — Reg. III/17, — Reg. III/23, — Reg. III/24, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC- regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA- regelverket) I, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC- regelverket av 2000) 8.	— IMO-res. MSC.48(66)- (LSA-regelverket), — IMO-res. MSC.81(70).	B + D B + E B + F G
A.1/1.42 (nytt)	Losleider	— Reg. V/23, — Reg. X/3.	— Reg. V/23, — IMO-res. A.889(21), — IMO MSC/rundskr. 528/ rev.1.	— IMO-res. A.889(21).	B + D B + E B + F G

2. Hindring av havforurensning

Nr.	Betegnelse	MARPOL 73/78-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende MARPOL 73/78-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/2.1	Oljefiltreringsutstyr (for et oljeinnhold i spillvannet på høyst 15 ppm)	— Vedlegg I, reg. 16(4), — Vedlegg I, reg. 16(5), — Revidert vedlegg I, reg. 14.6, — Revidert vedlegg I, reg. 14.7.	— Vedlegg I, reg. 16(1), — Vedlegg I, reg. 16(2), — Revidert vedlegg I, reg. 14.1, — Revidert vedlegg I, reg. 14.2, — Revidert vedlegg I, reg. 14.3.	— IMO-res. MEPC.60(33), — IMO-res. MEPC.107(49).	B + D B + E B + F
A.1/2.2	Detektorer for grensen mellom olje og vann	— Vedlegg I, reg. 15(3)(b), — Revidert vedlegg I, reg. 32.	— Vedlegg I, reg. 15(3)(b), — Revidert vedlegg I, reg. 32.	— IMO-res. MEPC.5(XIII).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	MARPOL 73/78-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende MARPOL 73/78-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/2.3	Oljemålere	— Vedlegg I, reg. 16(5), — Revidert vedlegg I, reg. 14.7, — Revidert vedlegg I, reg. 14.7.	— Vedlegg I, reg. 16(1) og (2), — Revidert vedlegg I, reg. 14.1 og 14.2.	— IMO-res. MEPC.60(33), — IMO-res. MEPC.107(49).	B + D B + E B + F
A.1/2.4	Behandlingsenheter som skal settes på eksisterende olje-vannsepareringsutstyr (for et oljeinnhold i spillvannet på høyst 15 ppm)	Strøket			
A.1/2.5	Overvåkings- og kontrollsystem for oljeutslipp fra oljetankskip	— Vedlegg I, reg. 15(3)(a), — Revidert vedlegg I, reg. 31.2, — Revidert vedlegg I, reg. 31.3.	— Vedlegg I, reg. 15(3), — Revidert vedlegg I, reg. 31.2, — Revidert vedlegg I, reg. 31.3, — Revidert vedlegg I, reg. 31.4.	— IMO-res. MEPC.108(49).	B + D B + E B + F
A.1/2.6	Renseanlegg	— Vedlegg IV, reg. 9.	— Revidert vedlegg IV, reg. 9.	— IMO-res. MEPC.2(VI).	B + D B + E B + F
A.1/2.7	Forbrenningsanlegg om bord	— Vedlegg VI, reg. 16(2)(a), — Vedlegg VI, reg. 16.	— Vedlegg VI, reg. 16(2)(a), — Vedlegg VI, reg. 16.	— IMO-res. MEPC.76(40).	B + D B + E B + F G

3. Brannvernutstyr

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.1	Underste dekkskledning	— Reg. II-2/4, — Reg. II-2/6, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/4, — Reg. II-2/6, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. A.653(16), — IMO-res. A.687(17), — IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 916, — IMO MSC/rundskr. 1004.	B + D

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.2	Bærbare brannsløkkings-apparater	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 4.	— Reg. II-2/10, — Reg. II-2/19, — Reg. II-2/20, — IMO-res. A.951(23), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 4.	— EN 3-3 (1994), — EN 3-6 (1995), innbefattet A.1 (1999), — EN 3-7 (2004).	B + D B + E B + F
A.1/3.3	Brannmannsutstyr: vernetøy (tøy for nærkontakt med ild)	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— EN 469 (2006), — EN 531 (1995), — EN 531/A1 (1998), — EN 1486 (1996) eller — ISO 15538 (2001).	B + D B + E B + F
A.1/3.4	Brannmannsutstyr: støvler	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— EN ISO 20344 (2004), — EN ISO 20345 (2004).	B + D B + E B + F
A.1/3.5	Brannmannsutstyr: hansker	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— EN 659 (2003), — EN 60903 (2002) (bare med hensyn til ledningsevne).	B + D B + E B + F
A.1/3.6	Brannmannsutstyr: hjelm	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— EN 443 (1997).	B + D B + E B + F
A.1/3.7	Bærbart pusteapparat med trykkluft Merk: Ved ulykker med farlig gods kreves en maske med overtrykk.	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— EN 136 (1998), — EN 137 (2007).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.8	Pusteapparat med lufttilførselsslange for røykhjelm eller røykmaske Merk: Ved ulykker med farlig gods kreves en maske med overtrykk.	— Reg. X/3. Merk: Dette utstyret er ikke tatt med i reglene i det nye kapittel II-2 [IMO-res. MSC.99 (73)] eller FSS-regelverket [IMO-res. MSC.98 (73)].	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— EN 14593-1 (2005), — EN 14593-2 (2005), — EN 14594 (2005).	B + D B + E B + F
A.1/3.9	Systemkomponenter til sprinkleranlegg for rom i innredningen, arbeidsrom og kontrollstasjoner tilsvarende dem som er nevnt i SOLAS 74 regel II-2/12 (bare dyser og deres ytelse)	— Reg. II-2/7, — Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 8.	— Reg. II-2/7, — Reg. II-2/9, — Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 8.	— IMO-res. A.800(19).	B + D B + E B + F G
A.1/3.10	Dyser til fastmontert vannforstøvnings-system til brannsløkking i maskinrom	Flyttet til A.2/3.11			
A.1/3.11	Skiller i klasse «A» og «B», brannmotstand — Skiller i klasse «A», — skiller i klasse «B».	Klasse «A»: — Reg. II-2/3.2. Klasse «B»: — Reg. II-2/3.4.	— Reg. II-2/9, and, Klasse «A»: — Reg. II-2/3.2. Klasse «B»: — Reg. II-2/3.4.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F
A.1/3.12	Innretninger som skal hindre flammer i å spre seg til lastetankene i oljetankskip	— Reg. II-2/4, — Reg. II-2/16.	— Reg. II-2/4, — Reg. II-2/16.	— EN 12874 (2001), — ISO 15364 (2000), — IMO MSC/rundskr. 677, — IMO MSC/rundskr. 1009.	B + F
A.1/3.13	Ikke-brennbare materialer	— Reg. II-2/3, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/5, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F
A.1/3.14	Andre materialer enn stål til rør som skal gå gjennom skiller i klasse «A» eller «B»	— Reg. II-2/9.	— Reg. II-2/9.	— IMO-res. A.754(18), — IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.15	Andre materialer enn stål til rør som transporterer olje eller brennolje — rør og tilbehør, — ventiler, — bøyelige rørsammen-setninger.	— Reg. II-2/4, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/4, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, 10, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, 10.	— IMO-res. A.753(18), — ISO 15540 (1999), — ISO 15541 (1999).	B + D B + E B + F
A.1/3.16	Branndører	— Reg. II-2/9.	— Reg. II-2/9.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F G
A.1/3.17	Systemkomponenter til betjeningssystemer for branndører Merk: Når uttrykket «systemkomponenter» er brukt i kolonne 2, kan det bety at én enkelt komponent, en gruppe komponenter eller hele systemet må prøves for å kontrollere om de internasjonale kravene er oppfylt.	— Reg. II-2/9, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/9, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.18	Overflate- og gulvdekningsmaterialer med lav flammespredningsevne — finér til pynt, — malingssystemer, — gulvbelegg, — rørisolasjon, — klebemidler brukt ved bygging av skiller i klasse «B» og «C», — brennbare gjennomføringer.	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/5, — Reg. II-2/6, — Reg. II-2/9, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/5, — Reg. II-2/6, — Reg. II-2/9, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 916, — IMO MSC/rundskr. 1004, — IMO MSC/rundskr. 1036, — IMO MSC/rundskr. 1120, — ISO 1716 (2002). Merk: Når overflatematerialet skal ha en brennverdi som ikke overstiger en bestemt øvre grense, skal dette måles i samsvar med ISO 1716.	B + D B + E B + F
A.1/3.19	Forheng, gardiner og andre opphengte tekstiler (Betegnelsen gjelder SOLAS-kravene.)	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/9, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/9, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.20	Polstrede møbler (Betegnelsen gjelder SOLAS-kravene.)	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/5, — Reg. II-2/9, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/5, — Reg. II-2/9, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.21	Sengeutstyr (Betegnelsen gjelder SOLAS-kravene.)	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/9, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/3, — Reg. II-2/9, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.22	Brannspjeld	— Reg. II-2/9.	— Reg. II-2/9.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F
A.1/3.23	Ikke-brennbare gjennomføringer i skiller i klasse «A»	Flyttet til A.1/3.26			
A.1/3.24	Gjennomføringer for elektriske kabler i skiller i klasse «A»	Flyttet til A.1/3.26			
A.1/3.25	Brannsikrede vinduer og lysventiler i klasse «A» og «B»	— Reg. II-2/9.	— Reg. II-2/9, — IMO MSC/rundskr. 847, — IMO MSC/rundskr. 1120.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1004, — IMO MSC/rundskr. 1036, — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F
A.1/3.26	Gjennomføringer i skiller i klasse «A» — Gjennomføringer av elektriske kabler, — Gjennomføringer av rør, kanaler, sjakter osv.	— Reg. II-2/9.	— Reg. II-2/9.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F
A.1/3.27	Gjennomføringer i skiller i klasse «B» — Gjennomføringer av elektriske kabler, — Gjennomføringer av rør, kanaler, sjakter osv.	— Reg. II-2/9.	— Reg. II-2/9.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO MSC/rundskr. 1120.	B + D B + E B + F
A.1/3.28	Sprinkleranlegg (begrenset til sprinklerdyser)	— Reg. II-2/7, — Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 8.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 8.	— ISO 6182-1 (2004). eller — EN 12259-1 (1999).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.29	Brannslanger	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— EN 14540 (2004).	B + D B + E B + F
A.1/3.30	Bærbart oksygenanalyse- og gassdeteksjonsutstyr	— Reg. II-2/4, — Reg. VI/3.	— Reg. II-2/4, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 15.	— EN 60945 (2002), — IEC 60092-504 (2001), — IEC 60533 (1999), og eventuelt: a) Kategori 1: (sikkert område): — EN 50104 (2002), innbefattet endr. 2004 (oksygen), — EN 61779-1 (2000), — EN 61779-4 (2000). b) Kategori 2: (omgivelser med eksplosjonsfarlig gass): — EN 50104 (2002), innbefattet endr. 2004 (oksygen), — EN 61779-1 (2000), — EN 61779-4 (2000), — IEC 60079-0 (2004), — IEC 60079-1 (2003), — IEC 60079-10 (2002), — IEC 60079-11 (2006), — IEC 60079-15 (2005), — IEC 60079-26 (2006).	B + D B + E B + F
A.1/3.31	Dyser til fastmonterte sprinkleranlegg for hurtiggående fartøyer	— Reg. X/3.	— IMO MSC/rundskr. 912, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.44(65).	B + D B + E B + F G
A.1/3.32	Brannhemmende materialer (unntatt møbler) til hurtiggående fartøyer	— Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.33	Brannhemmende materialer til møbler for hurtiggående fartøyer	— Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.34	Brannsikre skiller for hurtiggående fartøyer	— Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.35	Brannrør på hurtiggående fartøyer	— Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. A.754(18), — IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.36	Brannspjeld på hurtiggående fartøyer	— Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. A.754(18), — IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.37	Gjennomføringer i brannhemmende skiller på hurtiggående fartøyer — Gjennomføringer av elektriske kabler, — Gjennomføringer av rør, kanaler, sjakter osv.	— Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO-res. A.754(18), — IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.38	Bærbare brannsløkkings-apparater for livbåter og mann-overbord-båter	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. A.951(23), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, V, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8.	— EN 3-3 (1994), — EN 3-6 (1995), — EN 3-6 A1 (1999), — EN 3-7 (2004).	B + D B + E B + F
A.1/3.39	Dyser til likeverdige, vannbaserte brannsløkkingsanlegg i maskinrom i kategori «A» og lastepumperom	— Reg. II-2/10.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 7.	— IMO MSC/rundskr. 1165.	B + D B + E B + F
A.1/3.40	Lavt plasserte belysningsystemer (bare komponenter)	— Reg. II-2/13, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 11.	— Reg. II-2/13, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 11.	— IMO-res. A.752(18). eller — ISO 15370 (2001).	B + D B + E B + F G
A.1/3.41	Pustestyr til nødevakuering	— Reg. II-2/13.	— Reg. II-2/13.3.4, — Reg. II-2/13.4.3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3, — IMO MSC/rundskr. 849.	— EN 402(2003), — EN 1146(2005), — EN 13794(2002).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.42	Systemkomponenter til nøytralgasssystemer	— Reg. II-2/4.	— Reg. II-2/4, — IMO-res. A.567(14), — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 15, — IMO MSC/rundskr. 847 Corr.1, — IMO MSC/rundskr. 1120.	— IMO MSC/rundskr. 353, — IMO MSC/rundskr. 450 rev.1, — IMO MSC/rundskr. 485.	B + D B + E B + F G
A.1/3.43	Dyser til brannsløkkingsanlegg (manuelle eller automatiske) for frityrstekeapparater	— Reg. II-2/1, — Reg. II-2/10, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/1.2.2.3, — Reg. II-2/10.6.4, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— ISO 15371 (2000).	B + D B + E B + F G
A.1/3.44	Brannmannsutstyr – redningsline	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	B + D B + E B + F
A.1/3.45	Systemkomponenter (slokkemiddel, ventiler og dyser) til likeverdige fastmonterte brannsløkkingsanlegg med gass for maskinrom og lastepumperom	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 5.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 5, — IMO MSC/rundskr. 848.	— IMO MSC/rundskr. 848.	B + D B + E B + F
A.1/3.46	Systemkomponenter til likeverdige fastmonterte brannsløkkingsanlegg med gass for maskinrom (aerosolsystemer)	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 5, — IMO MSC/rundskr. 1007.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 5, — IMO MSC/rundskr. 1007.	— IMO MSC/rundskr. 1007.	B + D B + E B + F
A.1/3.47	Konsentrat til fastmonterte brannsløkkingsanlegg med høyekspanderende skum for maskinrom og lastepumperom Merk: Det fastmonterte brannsløkkingsanlegget med høyekspanderende skum for maskinrom og lastepumperom må prøves med det godkjente konsentratet og vurderes som tilfredsstillende av administrasjonen.	— Reg. II-2/10.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 6.	— IMO MSC/rundskr. 670.	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.48	Systemkomponenter til fastmonterte, vannbaserte brannslukkingsanlegg til bruk i maskinrom i kategori «A» (dyser og driftsprøvinger)	— Reg. II-2/1, — Reg. II-2/10, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/1, — Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— IMO MSC/rundskr. 913.	B + D B + E B + F
A.1/3.49	Dyser til fastmonterte vannforstøvnings-systemer til brannslukking i spesiallasterom, roro-lasterom, roro-rom og bildekk	Flyttet til A.2/3.2			
A.1/3.50	Vernetøy som er motstandsdyktig mot kjemisk angrep	Flyttet til A.2/3.9			
A.1/3.51 Tidligere A.2/3.5 Tidligere A.2/3.6 Tidligere A.2/3.7 Tidligere A.2/3.16 Tidligere A.2/3.17	Fastmonterte brannvarslings- og alarmanlegg for kontrollstasjoner, arbeidsrom, rom i innredningen, maskinrom og ubemannede maskinrom	— Reg. II-2/7, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 9.	— Reg. II-2/7.2.2,-Reg. II-2/7.4, — Reg. II 2/7.4.1, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 9.	Kontroll- og signalutstyr. Elektriske installasjoner om bord i skip: — EN 54-2 (1997), innbefattet AC(1999) og A1(2006). Strømforsyningsutstyr: — EN 54-4 (1997), innbefattet AC(1999), A1(2002) og A2(2006). Varmedetektorer — punktdetektorer: — EN 54-5 (2000), innbefattet A1(2002). Røykdetektorer — punktdetektorer basert på lysspredning, lystransmisjon eller ionisering: — EN 54-7 (2000), innbefattet A1(2002) og A2(2006). Flammedetektorer — punktdetektorer: — EN 54-10 (2002), innbefattet A1(2005). Manuelle brannmeldere: — EN 54-11 (2001), innbefattet A1(2005). Eventuelt også elektriske og elektroniske installasjoner om bord i skip: — IEC 60092-504 (2001), — IEC 60533 (1999).	B + D B + E B + F

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/3.52 Tidligere A.2/3.1	Faste og bærbar brannsluknings- apparater	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS- regelverket) 4.	— Reg. II-2/4, — Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC- regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC- regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS- regelverket) 4.	— EN 1866 (1998). eller — ISO 11601 (1999).	B + D B + E B + F
A.1/3.53 Tidligere A.2/3.18	Alarmgivere	— Reg. II-2/7, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS- regelverket) 9.	— Reg. II-2/7, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC- regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC- regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS- regelverket) 9.	Akustiske alarmgivere — EN 54-3 (2001), innbefattet A1(2002) og A2(2006), — IEC 60092-504 (2001), — IEC 60533 (1999).	B + D B + E B + F
A.1/3.54 (nytt)	Fastmontert oksygenanalyse- og gassdeteksjonsutstyr	— Reg. VI/3.	— Reg. II-2/4, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS- regelverket) 15.	— EN 60945 (2002), — IEC 60092-504 (2001), — IEC 60533 (1999), og eventuelt: a) Kategori 4: (sikkert område): — EN 50104 (2002), innbefattet endr. 2004 (oksygen), — EN 61779-1 (2000), — EN 61779-4 (2000). b) Kategori 3: (omgivelser med eksplosjonsfarlig gass): — EN 50104 (2002), innbefattet endr. 2004 (oksygen), — EN 61779-11 (2000).	B + D B + E B + F

4. Navigasjonsutstyr

Merknader som gjelder avsnitt 4 — Navigasjonsutstyr.

Kolonne 5: Når det vises til EN 61162-serien eller IEC 61162-serien, skal utstyrets spesifikasjon tas i betraktning for å fastslå hvilken standard i EN 61162- eller IEC 61162-serien som gjelder.

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.1	Magnetkompass	— Reg. V/18.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.382(X), — IMO-res. A.694(17).	— EN ISO 449 (1999), — EN ISO 694 (2001), — ISO 1069 (1973), — ISO 2269 (1992), — EN 60945 (2002). eller — ISO 449 (1997), — ISO 694 (2000), — ISO 1069 (1973), — ISO 2269 (1992), — IEC 60945 (2002).	B + D B + E B + F G
A.1/4.2	Magnetisk kursindikator (THD)	— Reg. V/18, — Reg. V/19, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — IMO-res. MSC.116(73).	— EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, — ISO 22090-2 (2004), innbefattet rettelse 2005. eller — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — ISO 22090-2 (2004), innbefattet rettelse 2005.	B + D B + E B + F G
A.1/4.3	Gyrokompas	— Reg. V/18.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.424(XI), — IMO-res. A.694(17).	— EN ISO 8728 (1998), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller — ISO 8728 (1997), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien.	B + D B + E B + F G
A.1/4.4	Radarutstyr	Flyttet til A.1/4.34, A.1/4.35 og A.1/4.36			
A.1/4.5	Automatisk radarplotteanlegg (ARPA)	Flyttet til A.1/4.34			

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.6	Ekkolodd	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.224(VII), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN ISO 9875 (2001), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — ISO 9875 (2000), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	B + D B + E B + F G
A.1/4.7	Måleutstyr for hastighet og distanse (SDME)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.824(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61023 (1999), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61023 (1999), — IEC 61162-serien. 	B + D B + E B + F G
A.1/4.8	Indikator for rorvinkel, propellhastighet og -stigning	Flyttet til A.1/4.20, A.1/4.21 og A.1/4.22			
A.1/4.9	Indikator for svinghastighet	Flyttet til A.2/4.26			
A.1/4.10	Radiopeileapparat	Strøket			
A.1/4.11	Loran C-utstyr	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.818(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61075 (1993), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61075 (1991), — IEC 61162-serien. 	B + D B + E B + F G
A.1/4.12	Chayka-utstyr	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694 (17), — IMO-res. A.818 (19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61075 (1993), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61075 (1991), — IEC 61162-serien. 	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.13	Decca navigasjonsutstyr	Strøket			
A.1/4.14	GPS-utstyr	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.819(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO-res. MSC.112(73). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61108-1 (2003), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61108-1 (2003), — IEC 61162-serien. 	B + D B + E B + F G
A.1/4.15	GLONASS-utstyr	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — IMO-res. MSC.113(73). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61108-2 (1998), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61108-2 (1998), — IEC 61162-serien. 	B + D B + E B + F G
A.1/4.16	Selvstyringsanlegg (HCS) (tidligere autopilot)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.342(IX), — IMO-res. A.694(17). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN ISO 11674 (2001), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — ISO 11674 (2000), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	B + D B + E B + F G
A.1/4.17	Mekanisk losheis	Flyttet til A.1/1.40			
A.1/4.18	9 GHz radartransponder (SART)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. III/4, — Reg. IV/14, — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. III/6, — Reg. IV/7, — IMO-res. A.530(13), — IMO-res. A.802(19), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, 14, — ITU-R M.628-3(11/93). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61097-1 (1993). eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61097-1 (1992). 	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.19	Radarutstyr for hurtiggående fartøyer	Flyttet til A.1/4.37			
A.1/4.20	Indikator for rorvinkel	Flyttet til A.2/4.27			
A.1/4.21	Indikator for omdreiningshastighet	Flyttet til A.2/4.28			
A.1/4.22	Stigningsindikator	Flyttet til A.2/4.29			
A.1/4.23	Kompass for livbåter og mann-overbord-båter	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. III/4, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) IV, V, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN ISO 613 (2001), — ISO 10316 (1990). eller <ul style="list-style-type: none"> — ISO 613 (2000), — ISO 10316 (1990). 	B + D B + E B + F G
A.1/4.24	Automatisk radarplotteanlegg (ARPA) til hurtiggående fartøyer	Flyttet til A.1/4.37			
A.1/4.25	Automatisk sporingsanlegg (ATA)	Flyttet til A.1/4.35			
A.1/4.26	Automatisk sporingsanlegg (ATA) for hurtiggående fartøyer	Flyttet til A.1/4.38			
A.1/4.27	Elektronisk plotteanlegg (EPA)	Flyttet til A.1/4.36			
A.1/4.28	Integrert brosystem	Flyttet til A.2/4.30			
A.1/4.29	Ferdsskriver (VDR)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. V/20, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/20, — IMO-res. A.694 (17), — IMO-res. A.861 (20), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, — EN 61996 (2001). eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — IEC 61996 (2000). 	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.30	Elektronisk visnings- og informasjonssystem for sjøkart (ECDIS) med backup, og visningssystem for rastersjøkart (RCDS)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.817(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. <p>[ECDIS-backup og RCDS er relevante bare når denne funksjonaliteten inngår i ECDIS. Det skal angis i sertifikatet for modul B om prøvingen har omfattet disse funksjonene.]</p>	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, — EN 61174 (2001-12). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — IEC 61174 (2001-10). 	<p>B + D</p> <p>B + E</p> <p>B + F</p> <p>G</p>
A.1/4.31	Gyrokompas for hurtiggående fartøyer	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.821(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — ISO 16328 (2001), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — ISO 16328 (2001), — IEC 60945 (2002), — EN 61162-serien, 	<p>B + D</p> <p>B + E</p> <p>B + F</p> <p>G</p>
A.1/4.32	Universelt automatisk identifikasjonssystem (AIS)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694 (17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.74(69), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — ITU-R M. 1371-1(10/00). <p>Merk: ITU-R M. 1371-1(10/00) vedlegg 3 får anvendelse bare i samsvar med kravene i IMO-res. MSC.74(69).</p>	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, — EN 61993-2 (2001). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — IEC 61993-2 (2001). 	<p>B + D</p> <p>B + E</p> <p>B + F</p> <p>G</p>
A.1/4.33	Sporingskontrollsystem (fungerer når fartøyet hastighet ligger mellom minste styrefart og 30 knop)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.74(69). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, — EN 62065 (2002). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — IEC 62065 (2002). 	<p>B + D</p> <p>B + E</p> <p>B + F</p> <p>G</p>

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.34	Radarutstyr med automatisk radarplotteanlegg (ARPA)	— Reg. V/18.	— Reg. V/19. — IMO-res. A.278(VIII), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.823(19), — IMO-res. MSC.64(67), — ITU-R M. 628-3(11/93), — ITU-R M. 1177-3(06/03).	— EN 60872-1 (1998), — EN 60936-1 (2000), — EN 60936-1 A1 (2002), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, eller — IEC 60872-1 (1998), — IEC 60936-1 utg.1.1 (2002), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien.	B + D B + E B + F G
A.1/4.35	Radarutstyr med automatisk sporingsanlegg (ATA)	— Reg. V/18.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.278(VIII), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.64(67), — ITU-R M. 628-3(11/93), — ITU-R M. 1177-3(06/03).	— EN 60872-2 (1999), — EN 60936-1 (2000), — EN 60936-1 A1 (2002), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller — IEC 60872-2 (1998), — IEC 60936-1 utg.1.1 (2002), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien.	B + D B + E B + F G
A.1/4.36	Radarutstyr med elektronisk plotteanlegg (EPA)	— Reg. V/18.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.278(VIII), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.64(67), — ITU-R M. 628-3(11/93), — ITU-R M. 1177-3(06/03).	— EN 60872-3 (2001), — EN 60936-1 (2000), — EN 60936-1 A1 (2002), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller — IEC 60872-3 (2000), — IEC 60936-1 utg.1.1 (2002), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien.	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.37	Radarutstyr med automatisk radarplotteanlegg (ARPA) for hurtiggående fartøyer	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.278(VIII), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.820(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.64(67), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — ITU-R M. 628-3(11/93), — ITU-R M. 1177-3(06/03). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60872-1 (1998), — EN 60936-2 (1999), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60872-1 (1998), — IEC 60936-2 (1998), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G
A.1/4.38	Radarutstyr med automatisk sporingsanlegg (ATA) for hurtiggående fartøyer	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.278(VIII), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.820(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.64(67), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — ITU-R M. 628-3(11/93), — ITU-R M. 1177-3(06/03). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60872-2 (1999), — EN 60936-2 (1999), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60872-2 (1998), — IEC 60936-2 (1998), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G
A.1/4.39	Radarreflektor	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — IMO-res. MSC.164(78). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN ISO 8729 (1998), — EN 60945 (2002). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — ISO 8729 (1997), — IEC 60945 (2002). 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G
A.1/4.40 Tidligere A.2/4.2	Selvstyringsanlegg for hurtiggående fartøyer (tidligere autopilot)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.822(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — ISO 16329 (2003), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — ISO 16329 (2003), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.41 Tidligere A.2/4.3	GNSS-kursindikator (THD)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — IMO-res. MSC.116(73). 	<ul style="list-style-type: none"> — ISO 22090-3 (2004), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — ISO 22090-3 (2004), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G
A.1/4.42 Tidligere A.2/4.5	Lyskaster for hurtiggående fartøyer	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — ISO 17884 (2004), — EN 60945 (2002). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — ISO 17884 (2004), — IEC 60945 (2002). 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G
A.1/4.43 Tidligere A.2/4.6	Nattsynststyr for hurtiggående fartøyer	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.94(72), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — ISO 16273 (2003), — EN 60945 (2002). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — ISO 16273 (2003), — IEC 60945 (2002). 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G
A.1/4.44 Tidligere A.2/4.12	Korreksjonssignal-mottaker: DGPS, DGLONASS-utstyr	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694 (17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — IMO-res. MSC.114(73). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61108-1 (2003), — EN 61108-2 (1998), — IEC 61108-4 (2004), — EN 61162-serien. <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61108-1 (2002), — IEC 61108-2 (1998), — IEC 61108-4 (2004), — IEC 61162-serien. 	<ul style="list-style-type: none"> B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/4.45 Tidligere A.2/4.21	Kartmateriell for skipsradar	— Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.817(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.64(67), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13.	— EN 60936-3 (2002), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller — IEC 60936-3 (2002), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien.	B + D B + E B + F G
A.1/4.46 Tidligere A.2/4.22	Gyroskopisk kursindikator (THD)	— Reg. V/18. — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.694 (17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13, — IMO-res. MSC.116(73).	— ISO 22090-1 (2002), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller — ISO 22090-1 (2002), — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien.	B + D B + E B + F G
A.1./4.47 (nytt)	Forenklet ferdsskriver (S-VDR)	— Reg. V/20.	— Reg. V/20, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.163(78).	— EN 60945(2002), — EN 61162-serien, — IEC 61996-2 (2006). eller — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — IEC 61996-2 (2006).	B + D B + E B + F G

5. Radiokommunikasjonsutstyr

Merknader som gjelder avsnitt 5 — Radiokommunikasjonsutstyr.

Kolonne 5: I tilfelle av motstridende krav mellom IMO MSC/rundskr.862 og standardene for produktprøving har kravene i IMO MSC/rundskr.862 forrang.

Når det vises til EN 61162-serien eller IEC 61162-serien, skal utstyrets spesifikasjon tas i betraktning for å fastslå hvilken standard i EN 61162- eller IEC 61162-serien som gjelder.

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/5.1	VHF-radioanlegg som kan sende og motta DSC og radiotelefoni	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/7, — Reg. X/3, — IMO-res. A.385(X), — IMO-res. A.524(13), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.803(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR rundskr. 32, — ITU-R M.489-2 (10/95), — ITU-R M.493-10 (05/00), — ITU-R M.541-8 (10/97), — ITU-R M.689-2 (11/93). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI ETS 300 162-1 V1.4.1 (2005-05), — ETSI EN 300338 V1.2.1 (1999-04), — ETSI EN 300828 V1.1.1 (1998-03), — ETSI EN 301925 V1.1.1 (2002-09), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-3 (1994), — IEC 61097-7 (1996), — EN 61162-serien, — IMO MSC/rundskr. 862. 	B + D B + E B + F G
A.1/5.2	VHF-DSC-vaktmottaker	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/7, — Reg. X/3, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.803(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO COMSAR rundskr. 32, — ITU-R M.489-2 (10/95), — ITU-R M.493-10 (05/00), — ITU-R M.541-8 (10/97). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI EN 300338 V1.2.1 (1999-04), — ETSI EN 300828 V1.1.1 (1998-03), — ETSI EN 301033 V1.2.1 (2005-05), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-3 (1994), — IEC 61097-8 (1998). 	B + D B + E B + F G
A.1/5.3	NAVTEX-mottaker	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/7, — Reg. X/3, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO-res. MSC.148(77), — IMO COMSAR rundskr. 32, — ITU-R M.540-2 (06/90), — ITU-R M.625-3 (10/95). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI EN 300 065-1 V1.1.3 (2005-5), — ETSI EN 301011 V1.1.1 (1998-09), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-6 (2005-12). 	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/5.4	EGC-mottaker	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/7, — Reg. X/3, — IMO-res. A.570(14), — IMO-res. A.664(16), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO COMSAR rundskr. 32. 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI ETS 300460 utg.1 (1996-05), — ETSI ETS 300 460/ A1 (1997-11), — ETSI EN 300829 V1.1.1 (1998-03), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-4 (1994). 	B + D B + E B + F G
A.1/5.5	HF-radioutstyr for mottak av sikkerhetsinformasjon til sjøs (MSI) (HF-NBDP-mottaker)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/7, — Reg. X/3, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.699(17), — IMO-res. A.700(17), — IMO-res. A.806(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO COMSAR rundskr. 32, — ITU-R M.491-1 (07/86), — ITU-R M.492-6 (10/95), — ITU-R M.540-2 (06/90), — ITU-R M.625-3 (10/95), — ITU-R M.688 (06/90). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI ETS 300067 utg.1 (1990-11), — ETSI ETS 300 067/ A1 utg.1 (1993-10), — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. 	B + D B + E B + F G
A.1/5.6	406 MHz nødradiopeilesender (COSPAS-SARSAT)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/7, — Reg. X/3, — IMO-res. A.662(16), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.696(17), — IMO-res. A.810(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR rundskr. 32, — ITU-R M.633-2 (05/00), — ITU-R M.690-1 (10/95). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI EN 300066 V 1.3.1 (2001-01), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-2 (2002), — IMO MSC/rundskr. 862. <p>Merk: IMO MSC/rundskr.862 gjelder bare for den valgfrie fjernaktiveringsinnretningen, ikke for selve nødradio-peilesenderen.</p>	B + D B + E B + F G
A.1/5.7	L-bånd-nødradiopeilesender (INMARSAT)	Flyttet til A.2/5.6			

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/5.8	2182 kHz vaktmottaker	Strøket			
A.1/5.9	Alarmsignalgenerator for radiotelefon	Strøket			
A.1/5.10	MF-radioanlegg som kan sende og motta DSC og radiotelefoni Merk: I henhold til vedtak i IMO og ITU får kravene til alarmsignal-generator for radiotelefon og sending på H3E ikke lenger anvendelse i prøvings-standardene.	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/9, — Reg. IV/10, — Reg. X/3, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.804(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO COMSAR rundskr. 32, — ITU-R M.493-10 (05/00), — ITU-R M.541-8 (10/97). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI EN 300338 V1.2.1 (1999-04), — ETSI ETS 300 373-1 V1.2.1 (2002-10), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-3 (1994), — IEC 61097-9 (1997), — EN 61162-serien, — IMO MSC/rundskr. 862. 	B + D B + E B + F G
A.1/5.11	MF-DSC-vaktmottaker	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/9, — Reg. IV/10, — Reg. X/3, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.804(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO COMSAR rundskr. 32, — ITU-R M.493-10 (05/00), — ITU-R M.541-8 (10/97), — ITU-R M.1173 (10/95). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI EN 300338 V1.2.1 (1999-04), — ETSI EN 301033 V1.2.1 (2005-05), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-3 (1994), — IEC 61097-8 (1998). 	B + D B + E B + F G
A.1/5.12	INMARSAT-B skipsjordstasjon	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/10, — Reg. X/3, — IMO-res. A.570(14), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.808(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR rundskr. 32. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — IEC 61097-10 (1999), — IMO MSC/rundskr. 862. 	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/5.13	INMARSAT-C skipsjordstasjon	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/10, — Reg. X/3, — IMO-res. A.570(14), — IMO-res. A.664 (16) (gjelder bare dersom INMARSAT-C-skipsjordstasjonen har EGC-funksjoner), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.807(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR-rundskr. 32. 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI ETS 300460 utg.1 (1996-05), — ETSI ETS 300 460/A1 (1997-11), — ETSI EN 300829 V1.1.1 (1998-03), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-4 (1994), — EN 61162-serien, — IMO MSC/rundskr. 862. 	B + D B + E B + F G
A.1/5.14	MF/HF-radioanlegg som kan sende og motta DSC, NBDP og radiotelefoni Merk: I henhold til vedtak i IMO og ITU får kravene til alarmsignal-generator for radiotelefon og sending på A3H ikke lenger anvendelse i prøvings-standardene.	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/10, — Reg. X/3, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.806(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR-rundskr. 32, — ITU-R M.476-5 (10/95), — ITU-R M.491-1 (07/86), — ITU-R M.492-6 (10/95), — ITU-R M.493-10 (05/00), — ITU-R M.541-8 (10/97), — ITU-R M.625-3 (10/95), — ITU-R M.1173 (10/95). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI ETS 300067 utg.1 (1990-11), — ETSI ETS 300 067/ A1 utg.1 (1993-10), — ETSI EN 300338 V1.2.1 (1999-04), — ETSI ETS 300 373-1 V1.2.1 (2002-10), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-3 (1994), — IEC 61097-9 (1997), — EN 61162-serien, — IMO MSC/rundskr. 862. 	B + D B + E B + F G
A.1/5.15	MF/HF-DSC-vaktmottaker	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/10, — Reg. X/3, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.806(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO COMSAR-rundskr. 32, — ITU-R M.493-10 (05/00), — ITU-R M.541-8 (10/97). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI EN 300338 V1.2.1 (1999-04), — ETSI EN 301033 V1.2.1 (2005-05), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-3 (1994), — IEC 61097-8 (1998). 	B + D B + E B + F G

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/5.16	Toveis VHF-radiotelefonapparat for kommunikasjon med luftfartøyer	— Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14.	— Reg. IV/7, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO-res. MSC.80(70), — IMO COMSAR-rundskr. 32, — ICAO-konvensjonen, vedlegg 10, radioreglementet.	— ETSI EN 301688 V1.1.1 (2000-07), — EN 60945 (2002).	B + D B + E B + F G
A.1/5.17	Bærbart toveis VHF-radiotelefonapparat for redningsfarkoster	— Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14.	— Reg. III/6, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, 14, — IMO-res. MSC.149(77), — ITU-R M.489-2 (10/95), — ITU-R M.542.1 (07/82).	— ETSI EN 300225 V1.4.1 (2004-12), — EN 300828 V1.1.1 (1998-03), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-12 (1996).	B + D B + E B + F G
A.1/5.18	Fastmontert toveis VHF-radiotelefonapparat for redningsfarkoster	— Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14.	— Reg. III/6, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.809(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, 14, — ITU-R M.489-2 (10/95).	— ETSI EN 301466 V1.1.1 (2000-11), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-12 (1996).	B + D B + E B + F G
A.1/5.19 Tidligere A.2/5.3	INMARSAT-F skipsjordstasjon	— Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14.	— Reg. IV/10, — IMO-res. A.570 (14), — IMO-res. A.808 (19), — IMO-res. A.694 (17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR-rundskr. 32.	— EN 60945 (2002), — IEC 61097-13 (2003), — IMO MSC/rundskr. 862.	B + D B + E B + F G

6. Utstyr som kreves etter COLREG 72

Nr.	Betegnelse	COLREG 72-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende COLREG 72-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.1/6.1 Tidligere A.2/6.1	Navigasjonslys	— COLREG-vedlegg I/14.	— Vedlegg I/14. — IMO-res. A.694(17).	— EN 14744 (2005), — EN 60945 (2002).	B + D B + E B + F G

VEDLEGG A.2

UTSTYR SOM DET IKKE FINNES DETALJERTE PRØVINGSSTANDARDER FOR I INTERNASJONALE DOKUMENTER

1. Redningsutstyr

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «type-godkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og –rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/1.1	Radarreflektor for redningsflåter	— Reg. III/4, — Reg. III/34, — Reg. X/3.	— IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket).		
A.2/1.2	Materialer for redningsdrakter	— Reg. III/4, — Reg. III/34.	— IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket).		
A.2/1.3	Friflyt-Utsettingsinnretninger for redningsfarkoster	— Reg. III/4, — Reg. III/34.	— Reg. III/13, — Reg. III/16, — Reg. III/26, — Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 8, — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket) I, IV, VI, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 8, — IMO MSC/rundskr. 980.		
A.2/1.4	Innskipningsleidere	— Reg. III/4, — Reg. X/3.	— Reg. III/34, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000).	— ISO 799 (1980).	
A.2/1.5 Tidligere A.2/1.3	Personvarslings-system og generelt nødalarmsystem (Når det brukes som brannalarm-innretning, får A.1/3.53 anvendelse.)	— Reg. III/6.	— IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.48(66)-(LSA-regelverket), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO MSC/rundskr. 808.		

2. Hindring av havforurensning

Nr.	Betegnelse	MARPOL 73/78-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende MARPOL 73/78-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/2.1	Innretninger om bord til overvåkning og registrering av NO _x	— Vedlegg VI reg. 13, — Teknisk regelverk for NO _x .	— Vedlegg VI reg. 13, — Teknisk regelverk for NO _x .		
A.2/2.2	Eksosrensesystemer om bord	— Vedlegg VI reg. 13.3 (b) (i), — Vedlegg VI reg. 14.4 (b).	— Vedlegg VI reg. 13.3 (b) (i), — Vedlegg VI reg. 14.4 (b).	— IMO-res. MEPC.130(55).	
A.2/2.3	Likeverdige metoder til å redusere NO _x -utslipp om bord	— Vedlegg VI reg. 13.3 (b) (ii).	— Vedlegg VI reg. 13.3 (b) (ii).		
A.2/2.4	Andre teknologiske metoder til å begrense SO _x -utslipp	— Vedlegg VI reg. 14.4 (c).	— Vedlegg VI reg. 14.4 (c).		
A.2/2.5	Systemer til styring av ballastvann			— IMO-res. MEPC.125(53), — IMO-res. MEPC.126(53).	

3. Brannvernustyr

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/3.1	Faste og bærbar brannsluknings-apparater	Flyttet til A.1/3.52			
A.2/3.2	Dyser til fastmonterte vannforstøvnings-systemer til brannslukking i spesiallasterom, roro-lasterom, roro-rom og bildekk	— Reg. II-2/19, — Reg. II-2/20, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 7.	— Reg. II-2/19, — Reg. II-2/20, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 7.	— IMO-res. A.123(V), — IMO MSC/rundskr. 914.	
A.2/3.3	Kaldstart av aggregater (startinnretninger)	— Reg. II-1/44, — Reg. X/3.	— Reg. II-1/44, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000).		
A.2/3.4	Kombinerte strålerør (tåkespreder/stråle)	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000).		

Nr.	Betegnelsen	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/3.5	Fastmonterte brannvarslings- og alarmanlegg for kontrollstasjoner, arbeidsrom, rom i innredningen, maskinrom og ubemannede maskinrom	Flyttet til A.1/3.51			
A.2/3.6	Røykdetektorer	Flyttet til A.1/3.51			
A.2/3.7	Varmedetektorer	Flyttet til A.1/3.51			
A.2/3.8	Elektrisk sikkerhetslampe	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— IEC-publikasjon 79.	
A.2/3.9 Tidligere A.1/3.50	Vernetøy som er motstandsdyktig mot kjemisk angrep	— Reg. II-2/19.	— Reg. II-2/19, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7.	— EN 943-1 (2002), — EN 943-1 (2002)/AC (2005), — EN 943-2 (2002), — EN ISO 6529 (2003), — EN ISO 6530 (2005), — EN 14605 (2005), — IMO MSC/rundskr. 1120.	
A.2/3.10	Lavt plasserte belysningsystemer	Flyttet til A.1/3.40			
A.2/3.11	Dyser til fastmontert vannforstøvnings-system til brannsløkking i maskinrom	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).		
A.2/3.12	Likeverdige fastmonterte brannsløkkingsanlegg med gass for maskinrom og lastepumperom	Flyttet til A.1/3.45			
A.2/3.13	Pusteapparat med tilførselsslange for trykkluft (hurtiggående fartøyer)	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 7, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 7, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket) 3.	— EN 14593-1 (2005), — EN 14593-2 (2005).	

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/3.14	Brannslanger (på trommel)	— Reg. II-2/10, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000).	— EN 671-1 (1994) + AC (1995).	
A.2/3.15	Systemkomponenter til røykdeteksjonsanlegg med prøvetaking	— Reg. II-2/7, — Reg. II-2/19, — Reg. II-2/20, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— Reg. II-2/7, — Reg. II-2/19, — Reg. II-2/20, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).		
A.2/3.16	Flammedetektorer	Flyttet til A.1/3.51			
A.2/3.17	Manuelle brannmeldere	Flyttet til A.1/3.51			
A.2/3.18	Alarmgivere	Flyttet til A.1/3.53			
A.2/3.19	Systemkomponenter til fastmonterte, vannbaserte brannsløkkingsanlegg til bruk i maskinrom i kategori «A»	Flyttet til A.1/3.48			
A.2/3.20	Polstrede møbler	Flyttet til A.1/3.20			
A.2/3.21	Systemkomponenter til brannsløkkingsanlegg i lagerrom for maling og brennbare væsker	— Reg. II-2/10.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— IMO MSC/rundskr. 847.	
A.2/3.22	Systemkomponenter til fastmonterte brannsløkkingsanlegg i avtrekkskanaler fra bysser	— Reg. II-2/9.	— Reg. II-2/9.		
A.2/3.23	Systemkomponenter til brannsløkkingsanlegg på helikopterdekk	— Reg. II-2/18.	— Reg. II-2/18.		
A.2/3.24	Bærbare skumposter	— Reg. II-2/10, — Reg. II-2/20, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/10, — Reg. II-2/20, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).		

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/3.25	Skiller i klasse «C»	— Reg. II-2/3.	— Reg. II-2/3.	— IMO-res. A.653(16), — IMO-res. A.799(19), — IMO-res. MSC.61(67)-(FTP-regelverket), — ISO 1716 (1973).	
A.2/3.26	Systemer for gassformig brensel til husholdningsformål (komponenter)	— Reg. II-2/4.	— Reg. II-2/4.		
A.2/3.27	Systemkomponenter til fastmonterte brannsløkkingsanlegg med gass (CO ₂)	— Reg. II-2/5, — Reg. II-2/10, — Reg. X/3.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— pr EN 12094 del 1-20.	
A.2/3.28	Systemkomponenter til brannsløkkingsanlegg med mediumekspan-sjonsskum – faste skum-sløkkingsanlegg for tankskip	— Reg. II-2/10.	— Reg. II-2/10.8.1, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— IMO MSC/rundskr. 798.	
A.2/3.29	Systemkomponenter til brannsløkkingsanlegg med mediumekspan-sjonsskum for maskin-rom og beskyttelse av tankskipsdekk	— Reg. II-2/10.	— Reg. II-2/10, — IMO-res. MSC.98(73)-(FSS-regelverket).	— IMO MSC/rundskr. 582 og rettelse 1.	
A.2/3.30	Ekspan-sjonsskum til fastmonterte brannsløkkingsanlegg for kjemikalietankskip	— IMO-res. MSC.4(48)-(IBC-regelverket).	— IMO-res. MSC.4(48)-(IBC-regelverket).	— IMO MSC/rundskr. 553, — IMO MSC/rundskr. 582, — IMO MSC/rundskr. 799.	
A.2/3.31	Håndbetjent vannforstøvningssystem	— Reg. II-2/10,	— Reg. II-2/10, A800(19).		

4. Navigasjonsutstyr

Merknader som gjelder avsnitt 4 — Navigasjonsutstyr.

Kolonne 3 og 4: Henvisninger til SOLAS kapittel V skal forstås som henvisninger til SOLAS 1974, som er endret ved resolusjon MSC.73, som trådte i kraft 1. juli 2002.

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/4.1	Gyrokompas for hurtiggående fartøyer	Flyttet til A.1/4.31			
A.2/4.2	Selvstyringsanlegg for hurtiggående fartøyer (tidligere autopilot)	Flyttet til A.1/4.40			

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/4.3	GNSS-kursindikator (THD)	Flyttet til A.1/4.41			
A.2/4.4	Dagslys-signallampe	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.95(72), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). eller — IEC 60945 (2002). 	
A.2/4.5	Lyskaster for hurtiggående fartøyer	Flyttet til A.1/4.42			
A.2/4.6	Nattsynutstyr for hurtiggående fartøyer	Flyttet til A.1/4.43			
A.2/4.7	Sporingskontrollsystem	Flyttet til A.1/4.33			
A.2/4.8	Elektronisk visnings- og informasjonssystem for sjøkart (ECDIS).	Flyttet til A.1/4.30			
A.2/4.9	Backup for elektronisk visnings- og informasjonssystem for sjøkart (ECDIS).	Flyttet til A.1/4.30			
A.2/4.10	Visningssystem for rastersjøkart (RCDS)	Flyttet til A.1/4.30			
A.2/4.11	Kombinert GPS/GLONASS-utstyr	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.74(69), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller — IEC 60945 (2002). — IEC 61162-serien. 	
A.2/4.12	DGPS, DGLONASS-utstyr	Flyttet til A.1/4.44			
A.2/4.13	Gyrokompas for hurtiggående fartøyer	Flyttet til A.1/4.31			
A.2/4.14	Ferdsskriver (VDR)	Flyttet til A.1/4.29			

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/4.15	Integrert navigasjonssystem	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.86(70). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, — IEC 61924 (2006). eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — IEC 61924 (2006). 	
A.2/4.16	Integrert brosystem	Flyttet til A.1/4.28			
A.2/4.17	Radarmålförsterker	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.694(17), — ITU-R M 1176 (10/95). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002). 	
A.2/4.18	Lydmottaksanlegg	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.86(70), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	
A.2/4.19	Magnetkompass for hurtiggående fartøyer	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.382(X), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN ISO 449 (1999), — EN ISO 694 (2001), — ISO 1069 (1973), — ISO 2269 (1992), — EN 60945 (2002). eller <ul style="list-style-type: none"> — ISO 449 (1997), — ISO 694 (2000), — ISO 1069 (1973), — ISO 2269 (1992), — IEC 60945 (2002). 	
A.2/4.20	Sporingskontroll-system for hurtiggående fartøyer	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. eller <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/4.21	Kartmateriell for skipsradar	Flyttet til A.1/4.45			
A.2/4.22	Gyroskopisk kursindikator (THD)	Flyttet til A.1/4.46			
A.2/4.23	Magnetisk kursindikator (THD)	Flyttet til A.1/4.2			
A.2/4.24	Indikator for skyvkraft	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 		
A.2/4.25	Indikatorer for skyvkraft, stigning og tilstand for sidepropell	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 		
A.2/4.26 Tidligere A.1/4.9	Indikator for svinghastighet	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.526(13), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002), — EN 61162-serien. <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien. 	
A.2/4.27 Tidligere A.1/4.20	Indikator for rorvinkel	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002). 	
A.2/4.28 Tidligere A.1/4.21	Indikator for omdreinings hastighet	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694 (17). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002). 	
A.2/4.29 Tidligere A.1/4.22	Stigningsindikator	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/18. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. V/19, — IMO-res. A.694 (17). 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> — IEC 60945 (2002). 	

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/4.30 Tidligere A.1/4.28	Integrert brosystem	— Reg. V/18, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 13, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 13.	— Reg. V/19, — IMO-res. A.694 (17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 15, — IMO-res. MSC.64(67), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 15.	— EN 60945 (2002), — EN 61162-serien, — EN 61209 (1999). eller — IEC 60945 (2002), — IEC 61162-serien, — IEC 61209 (1999).	
A.2/4.31 (nytt)	Peileapparat	— Reg. V/18.	— Reg. V/19.	— EN 60945 (2002).	
A.2/4.32 (nytt)	Brovaktalarm (BNWAS)		— IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.128(75), — IMO MSC/rundskr. 982.		
A.2/4.33 (nytt)	Sporingskontrollsystem (fungerer når fartøyet hastighet er 30 knop eller høyere)	— Reg. V/18, — Reg. X/3.		— EN 60945 (2002).	

5. Radiokommunikasjonsutstyr

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/5.1	VHF-nødradiopeilesender	— Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000).	— Reg. IV/8, — IMO-res. A.662(16), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.805(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — ITU-R M.489-2 (10/95), — ITU-R M.693 (06/90).	— EN 60945 (2002). eller — IEC 60945 (2002).	
A.2/5.2	Reservekraftkilde for radio	— Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000).	— Reg. IV/13, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO COMSAR-rundskr. 16, — IMO COMSAR-rundskr. 32.	— EN 60945 (2002). eller — IEC 60945 (2002).	
A.2/5.3	INMARSAT-F skipsjordstasjon	Flyttet til A.1/5.19			

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/5.4	Nødpanel	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/6, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR-rundskr. 32. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). eller — IEC 60945 (2002). 	
A.2/5.5	Nødalarmpanel	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/6, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994), — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000), — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR-rundskr. 32. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). eller — IEC 60945 (2002). 	
A.2/5.6 Tidligere A.1/5.7	L-bånd-nødradiopeilesender (INMARSAT)	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/14, — Reg. X/3, — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14. 	<ul style="list-style-type: none"> — Reg. IV/7, — Reg. X/3, — IMO-res. A.662(16), — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. A.812(19), — IMO-res. MSC.36(63)-(HSC-regelverket av 1994) 14, — IMO-res. MSC.97(73)-(HSC-regelverket av 2000) 14, — IMO MSC/rundskr. 862, — IMO COMSAR-rundskr. 32, — ITU-R M.632-3 (02/97), — ITU-R M.690-1 (10/95). 	<ul style="list-style-type: none"> — ETSI ETS 300372 utg. 1 (1996-05), — EN 60945 (2002), — IEC 61097-5 (1997), — IMO MSC/rundskr. 862. <p>Merk: IMO MSC/rundskr.862 gjelder bare for den valgfrie fjernaktiveringsinnretningen, ikke for selve nødradio-peilesenderen.</p>	
A.2/5.7 (nytt)	Varslingssystem for fartøysikkerhet		<ul style="list-style-type: none"> — Reg. XI-2/6, — IMO-res. A.694(17), — IMO-res. MSC.147(77), — IMO MSC/rundskr. 1072. 	<ul style="list-style-type: none"> — EN 60945 (2002). eller — IEC 60945 (2002). 	

6. Utstyr som kreves etter COLREG 72

Nr.	Betegnelse	COLREG 72-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende COLREG 72-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/6.1	Navigasjonslys	Flyttet til A.1/6.1			
A.2/6.2	Lydsignalapparater	— Vedlegg III/3.	— Vedlegg III/3, — IMO-res. A.694(17).	— EN 60945 (2002), — Fløyter — COLREG 72, vedlegg III/1 (Ytelse), — Klokker eller gonger — COLREG 72, vedlegg III/2 (Ytelse), — IEC 60945 (1996), — Fløyter — COLREG 72, vedlegg III/1 (Ytelse), — Klokker eller gonger — COLREG 72, vedlegg III/2 (Ytelse).	6

7. Sikkerhetsutstyr for bulkskip

Nr.	Betegnelse	SOLAS 74-regel der det kreves «typegodkjenning»	Gjeldende SOLAS 74-regler samt relevante IMO-resolusjoner og -rundskriv	Prøvingsstandarder	Moduler for samsvars-vurdering
1	2	3	4	5	6
A.2/7.1	Lastmåler	— Reg. XII/11, — Res. 5 fra SOLAS-konferansen i 1997.	— Reg. XII/11, — Res. 5 fra SOLAS-konferansen i 1997.		
A.2/7.2 (nytt)	Vannstandsalarmer på bulkskip	— IMO-res. MSC.188(79).	— Reg. XII/12, — IMO-res. MSC.188(79).	— IEC 60092-0504, — IEC 60529, — IMO-res. MSC.188(79).»	

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1099/2008**2014/EØS/61/09****av 22. oktober 2008****om energistatistikk(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

rådsvedtak nr. 280/2004/EF av 11. februar 2004 om
en overvåkingsordning for Fellesskapets utslipp
av klimagasser og for gjennomføring av Kyoto-
protokollen⁽²⁾.

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap, særlig artikkel 285 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽¹⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) Fellesskapet trenger nøyaktige og aktuelle data om
energimengder, -former, -kilder, -produksjon, -forsyning,
-omdanning og -forbruk for å kunne overvåke virkningene
og konsekvensene av sin politikk på energiområdet.

2) Energistatistikk har tradisjonelt lagt vekt på
energiforsyning og fossil energi. I årene som kommer er
det nødvendig å legge større vekt på å øke kunnskapen
om og overvåkingen av det endelige forbruket av energi,
fornybar energi og kjernekraft.

3) Nøyaktige og ajourførte opplysninger om energi er
viktig for å kunne vurdere energiforbrukets virkning på
miljøet, særlig når det gjelder utslipp av klimagasser.
Opplysningene kreves ved europaparlaments- og

4) I henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/77/
EF av 27. september 2001 om fremjing av elektrisitet
som er produsert fra fornybare energikilder i den indre
elektrisitetsmarknaden⁽³⁾ og europaparlaments- og
rådsdirektiv 2004/8/EF av 11. februar 2004 om fremming
av kraftvarme basert på etterspørsel etter nyttbar varme
på det indre marked for energi⁽⁴⁾ må medlemsstatene
rapportere kvantitative energidata. For å overvåke
framdriften med hensyn til de mål som er fastsatt i
direktivene, kreves detaljerte og ajourførte energidata.

5) I henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/91/
EF av 16. desember 2002 om bygningers energiytelse⁽⁵⁾,
europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/32/EF av 5. april
2006 om effektiv sluttbruk av energi og energitjenester⁽⁶⁾
og europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/32/EF av
6. juli 2005 om opprettelse av en ramme for å fastsette
krav til miljøvennlig utforming av energiforbrukende
produkter⁽⁷⁾ må medlemsstatene rapportere kvantitative
data om energiforbruk. For å overvåke framdriften med
hensyn til de mål som er fastsatt i direktivene, kreves
detaljerte og ajourførte energidata, samt en bedre
samordning mellom disse energidataene og relevante
statistiske undersøkelser, som folke- og boligtellinger og
transportdata.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 304 av 14.11.2008, s. 1,
er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 81/2009 av 3. juli 2009 om
endring av EØS-avtalens vedlegg IV (Energi) og vedlegg XXI (Statistikk),
se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s.
9.

⁽¹⁾ Europaparlamentsuttalelse av 12. mars 2008 (ennå ikke offentliggjort i
EUT) og rådsbeslutning av 15. september 2008.

⁽²⁾ EUT L 49 av 19.2.2004, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 283 av 27.10.2001, s. 33.

⁽⁴⁾ EUT L 52 av 21.2.2004, s. 50.

⁽⁵⁾ EFT L 1 av 4.1.2003, s. 65.

⁽⁶⁾ EUT L 114 av 27.4.2006, s. 64.

⁽⁷⁾ EUT L 191 av 22.7.2005, s. 29.

- 6) I Kommisjonens grønnbok av 22. juni 2005 om energieffektivitet og av 8. mars 2006 om en europeisk strategi for bærekraftig, konkurransedyktig og trygg energi drøftes den energipolitikk for EU som det kreves statistiske opplysninger om på EU-plan, blant annet med henblikk på opprettelsen av et europeisk observasjonssenter for energimarkedet.
- 7) Opprettelsen av en modell for energiprognoiser i offentlig sektor, fastsatt av Europaparlamentet i dets resolusjon av 14. desember 2006 om en europeisk strategi for bærekraftig, konkurransedyktig og trygg energi⁽¹⁾, krever detaljerte, ajourførte energidata.
- 8) I årene som kommer bør det legges større vekt på forsyningssikkerheten for de viktigste brenseltypene og på mer aktuelle og mer nøyaktige data på EU-plan for å kunne planlegge og samordne EU-løsninger på eventuelle forsyningskriser.
- 9) Energimarkedets liberalisering og økende kompleksitet gjør det stadig vanskeligere å skaffe pålitelige og aktuelle energidata, i mangel av særlig et rettslig grunnlag for innsamlingen av slike data.
- 10) Dersom et system for energistatistikk skal kunne bistå Den europeiske union og dens medlemsstater med å treffe politiske beslutninger og fremme offentlig debatt der borgerne deltar, må sammenlignbarhet, innsyn, fleksibilitet og utviklingsmuligheter garanteres i systemet. I nær framtid bør derfor statistikker over kjernekraft tas med, og relevante data om fornybar energi bør omfatte mer. Likeledes vil tilgang til detaljerte statistikker over boforhold og transport være til stor nytte med hensyn til energieffektivitet.
- 11) Utarbeidingen av fellesskapsstatistikk reguleres av bestemmelsene i rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikk⁽²⁾.
- 12) Ettersom målet med denne forordning, som er å opprette en felles ramme for utarbeiding, oversending, vurdering og spredning av sammenlignbar energistatistikk i Fellesskapet, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 13) Ved utarbeidingen og spredningen av fellesskapsstatistikk i henhold til denne forordning bør medlemsstatenes

og Fellesskapets statistikkmyndigheter ta hensyn til prinsippene fastsatt i reglene for god praksis innenfor europeisk statistikk, som ble vedtatt 24. februar 2005 av Komiteen for statistikkprogrammet, nedsatt ved rådsbeslutning 89/382/EØF (Euratom)⁽³⁾, og vedlagt kommisjonsrekommendasjonen om medlemsstatenes og Fellesskapets statistikkmyndigheters uavhengighet, integritet og ansvar.

- 14) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽⁴⁾.
- 15) Kommisjonen bør særlig få myndighet til å endre listen over datakilder, de nasjonale statistikker og de anvendte forklaringer og definisjoner samt oversendingsordningene, og til å opprette og endre de årlige statistikkene over kjernekraft, når de er innarbeidet, samt opprette og endre statistikkene over fornybar energi, når de er innarbeidet, og endre statistikkene over det endelige energiforbruket. Ettersom det dreier seg om generelle tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å utfylle dem med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5 bokstav a) i beslutning 1999/468/EF.
- 16) Kommisjonen må få mulighet til å gi medlemsstatene fritak for eller unntak fra de sider ved innsamlingen av energidata som vil medføre en urimelig byrde for oppgavegiverne. Fritakene eller unntakene bør innvilges bare ved framleggelse av en tilbørlig begrunnelse som tydelig redegjør for den aktuelle situasjonen og den for tunge arbeidsbyrden. De bør gjelde i et kortest mulig tidsrom.
- 17) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for statistikkprogrammet —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Ved denne forordning opprettes en felles ramme for utarbeiding, oversending, vurdering og spredning av sammenlignbar energistatistikk i Fellesskapet.

⁽¹⁾ EUT C 317 E av 23.12.2006, s. 876.

⁽²⁾ EFT L 52 av 22.2.1997, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

⁽⁴⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

2. Forordningen får anvendelse på statistiske data om energiprodukter og deres aggregater i Fellesskapet.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- a) «fellesskapsstatistikker» fellesskapsstatistikker som definert i artikkel 2 første strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- b) «utarbeiding av statistikker» utarbeiding av statistikker som definert i artikkel 2 andre strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- c) «Kommissjonen (Eurostat)» fellesskapsmyndigheten som definert i artikkel 2 fjerde strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- d) «energiprodukter» brenslers som kan forbrennes, varme, fornybar energi, elektrisk kraft eller andre former for energi,
- e) «aggregater» data som aggregeres på nasjonalt plan om behandling eller bruk av energiprodukter, som produksjon, handel, lagring, omdanning, forbruk og strukturelle egenskaper for energisystemet, som installert kapasitet for produksjon av elektrisk kraft eller produksjonskapasitet for oljeprodukter,
- f) «dataenes kvalitet» følgende sider ved statistisk kvalitet: relevans, nøyaktighet, aktualitet og punktlighet, tilgjengelighet og klarhet, sammenlignbarhet og sammenheng.

Artikkel 3

Datakilder

1. Idet de tar hensyn til prinsippene om redusert byrde for oppgavegiverne og administrativ forenkling, skal medlemsstatene samle inn data om energiprodukter og deres aggregater i Fellesskapet fra følgende kilder:
 - a) særlige statistiske undersøkelser rettet mot produsenter og forhandlere av primærenergi og omdannet energi, samt mot distributører, transportører, eksportører og importører av energiprodukter,
 - b) andre statistiske undersøkelser rettet mot sluttbrukere av energi i sektorene for produksjonsindustri, transport og andre sektorer, herunder husholdninger,
 - c) andre statistiske beregningsmetoder eller andre kilder, herunder administrative kilder, som tilsynsmyndigheter for markedene for elektrisk kraft og gass.

2. Medlemsstatene skal fastsette nærmere regler for hvordan foretak og andre kilder skal rapportere dataene som i henhold til artikkel 4 kreves for nasjonale statistikker.

3. Listen over datakilder kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 11 nr. 2.

Artikkel 4

Aggregater, energiprodukter og oversendingshyppighet for nasjonale statistikker

1. De nasjonale statistikkene som skal rapporteres, framgår av vedleggene. De skal oversendes med følgende hyppighet:

- a) årlig, for energistatistikkene i vedlegg B,
- b) månedlig, for energistatistikkene i vedlegg C,
- c) månedlig med kort frist, for energistatistikkene i vedlegg D,

2. Tekniske termer er forklart og definert i de enkelte vedlegg samt i vedlegg A (Terminologi).

3. Dataene som skal oversendes samt gjeldende forklaringer og definisjoner, kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 11 nr. 2.

Artikkel 5

Oversending og spredning

1. Medlemsstatene skal oversende Kommissjonen (Eurostat) de nasjonale statistikkene omhandlet i artikkel 4.

2. Nærmere bestemmelser om oversendingen, herunder frister, unntak og fritak, er fastsatt i vedleggene.

3. Bestemmelsene om oversendingen av nasjonale statistikker kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 11 nr. 2.

4. Kommissjonen kan på behørig begrunnet anmodning fra en medlemsstat innvilge ytterligere unntak eller fritak etter framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 11 nr. 3, med hensyn til de deler av de nasjonale statistikkene der innsamlingen vil medføre en urimelig stor byrde for oppgavegiverne.

5. Kommissjonen (Eurostat) skal spre årlige energistatistikker senest 31. januar i det andre året etter rapporteringsperioden.

Artikkel 6

Kvalitetsvurdering og rapporter

1. Medlemsstatene skal sikre kvaliteten på de oversendte dataene.

2. Det skal treffes alle rimelige forholdsregler for å sikre sammenheng mellom energidata som oppgis i samsvar med vedlegg B, og data som oppgis i samsvar med kommisjonsvedtak 2005/166/EF av 10. februar 2005 om fastsettelse av gjennomføringsregler for europaparlaments- og rådsvedtak nr. 280/2005 om en overvåkingsordning for Fellesskapets utslipp av klimagasser og for gjennomføring av Kyoto-protokollen⁽¹⁾.

3. I denne forordning skal følgende kvalitetsvurderingskriterier anvendes på dataene som skal oversendes:

- a) «relevans» viser til i hvilken grad statistikken oppfyller brukernes nåværende og potensielle behov,
- b) «nøyaktighet» viser til graden av samsvar mellom beregningene og de ukjente sanne verdiene,
- c) «aktualitet» viser til tidsforskjellen mellom tidspunktet opplysningene ble gjort tilgjengelige og begivenheten eller fenomenet de beskriver,
- d) «punktlighet» viser til tidsforskjellen mellom datoen for utgivelsen av dataene og datoen da dataene burde vært levert,
- e) «tilgjengelighet» og «klarhet» viser til på hvilke vilkår og måter brukere kan få tilgang til, bruke og tolke data,
- f) «sammenlignbarhet» viser til måling av virkningen av ulikheter i anvendte statistiske begreper og måleverktøyer/-metoder når statistikker sammenlignes på tvers av geografiske områder, sektorområder, eller over tid,
- g) «sammenheng» viser til i hvilken utstrekning dataene på en pålitelig måte kan kombineres på ulike måter og for ulike anvendelser.

4. Hvert femte år skal medlemsstatene framlegge en rapport for Kommisjonen (Eurostat) om kvaliteten på de oversendte dataene samt om eventuelle endringer i metode.

5. Innen seks måneder etter at en anmodning er mottatt fra Kommisjonen (Eurostat), for at denne skal kunne vurdere kvaliteten på de oversendte dataene, skal medlemsstatene sende Kommisjonen (Eurostat) en rapport med alle relevante opplysninger om gjennomføringen av denne forordning.

Artikkel 7

Tidsangivelse og hyppighet

Medlemsstatene skal samle inn alle data som angis i denne forordning fra begynnelsen av kalenderåret som følger etter

vedtakelsen av denne forordning, og skal deretter oversende dem med den hyppighet som er fastsatt i artikkel 4 nr. 1.

Artikkel 8

Årlige statistikker over kjernekraft

Kommisjonen (Eurostat) skal i samarbeid med kjernekraftsektoren i EU definere et sett med årlige statistikker over kjernekraft som skal rapporteres og spres fra og med 2009, som skal være den første rapporteringsperioden, uten at det berører eventuelle fortrolighetshensyn og uten at det medfører dobbel datainnsamling, samtidig som produksjonsutgiftene begrenses og rapporteringsbyrden er rimelig.

De årlige statistikkene over kjernekraft skal opprettes og kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 11 nr. 2.

Artikkel 9

Statistikker over fornybar energi og endelig energiforbruk

1. For å bedre kvaliteten på statistikker over fornybar energi og endelig energiforbruk skal Kommisjonen (Eurostat) i samarbeid med medlemsstatene sikre at statistikkene er sammenlignbare, transparente, detaljerte og fleksible ved å

- a) vurdere metodene som brukes for å utarbeide statistikker over fornybar energi med tanke på å gjøre tilgjengelig ytterligere relevante og detaljerte statistikker om de enkelte kildene til fornybar energi, hvert år og på en kostnadseffektiv måte. Kommisjonen (Eurostat) skal framlegge og spre statistikkene fra og med 2010 (referanseåret).
- b) vurdere og fastsette metodene som på nasjonalt plan og fellesskapsplan brukes for å utarbeide statistikker over endelig energiforbruk (kilder, variabler, kvalitet, utgifter) med utgangspunkt i nåsituasjonen, eksisterende undersøkelser og forundersøkelser om gjennomførbarhet, samt nytte- og kostnadsanalyser som skal gjennomføres, og ved å vurdere resultatene av forundersøkelsene og nytte- og kostnadsanalysene med henblikk på utarbeiding av fordelingsnøkler for endelig energiforbruk etter sektor og viktigste energibruk, samt en gradvis innarbeiding av resultatene i statistikkene fra og med 2012 (referanseåret).

2. De årlige statistikkene over fornybar energi kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 11 nr. 2.

3. De årlige statistikkene over endelig energiforbruk skal opprettes og kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 11 nr. 2.

⁽¹⁾ EUT L 55 av 1.3.2005, s. 57.

*Artikkel 10***Gjennomføringstiltak**

1. Følgende tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, og som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser, blant annet ved å utfylle den, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som nevnt i artikkel 11 nr. 2:

- a) endringer i listen over datakilder (artikkel 3 nr. 3),
- b) endringer i de nasjonale statistikker og i gjeldende forklaringer og definisjoner (artikkel 4 nr. 3),
- c) endringer i oversendingsordningene (artikkel 5 nr. 3),
- d) opprettelse av og endringer i de årlige statistikkene over kjernekraft (artikkel 8 nr. 2),
- e) endringer i statistikkene over fornybar energi (artikkel 9 nr. 2),
- f) opprettelse av og endringer i de årlige statistikkene over endelig energiforbruk (artikkel 9 nr. 3).

2. Ytterligere fritak eller unntak (artikkel 5 nr. 4) kan gis etter framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 11 nr. 3.

3. Det skal legges vekt på prinsippet om å holde tilleggsutgifter og rapporteringsbyrden innenfor en rimelig grense.

*Artikkel 11***Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for statistikkprogrammet.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

*Artikkel 12***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 22. oktober 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

J.-P. JOUYET

Formann

VEDLEGG A
TERMINOLOGI

I dette vedlegg forklares eller defineres termer som brukes i de andre vedleggene.

1. GEOGRAFISKE MERKNADER

For rapportering av statistikk gjelder følgende geografiske presiseringer:

- Australia omfatter ikke oversjøiske territorier.
- Danmark omfatter ikke Færøyene og Grønland.
- Frankrike omfatter Monaco, men ikke de franske oversjøiske territorier Guadeloupe, Martinique, Fransk Guyana, Réunion, Saint Pierre og Miquelon, Ny-Caledonia, Fransk Polynesia, Wallis og Futuna, Mayotte.
- Italia omfatter San Marino og Vatikanstaten.
- Japan omfatter Okinawa.
- Nederland omfatter ikke Surinam og De nederlandske Antillene.
- Portugal omfatter Azorene og Madeira.
- Spania omfatter Kanariøyene, Balearene og Ceuta og Melilla.
- Sveits omfatter ikke Liechtenstein.
- De forente stater omfatter de 50 delstatene, District of Columbia, de amerikanske Jomfruøyene, Puerto Rico og Guam.

2. AGGREGATER

Produsenter klassifiseres etter formålet med produksjonen:

- Hovednæringsprodusent: private og offentlige virksomheter som har som hovednæring å produsere elektrisk kraft og/eller varme med henblikk på salg til tredjemann.
- Egenprodusenter: private og offentlige virksomheter som produserer elektrisk kraft og/eller varme helt eller delvis til eget bruk som støttenæring i forbindelse med hovednæringen.

Merk: Kommisjonen kan presisere terminologien ytterligere ved å tilføye relevante henvisninger til NACE etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 11 nr. 2 etter ikrafttredelse av en revisjon av NACE-standard.

2.1. Forsynings- og omdanningssektoren

Produksjon/innenlandsk produksjon

Brenselmengder som utvinnes eller produseres, beregnet i etterkant av eventuelle prosesser for å fjerne uvirksomme stoffer. Produksjon omfatter mengder som forbrukes av produsenten i produksjonsprosessen (f.eks. til oppvarming eller drift av maskiner og utstyr) samt leveranser til andre energiprodusenter for omdanning eller annen bruk.

Med innenlandsk menes produksjon fra ressurser som ligger i den berørte staten.

Import/eksport

For geografiske definisjoner, se avsnittet «Geografiske merknader».

Med mindre noe annet er oppgitt viser «import» til opprinnelsesstaten (staten der energiproduktet ble produsert) til bruk i den rapporterende staten, og «eksport» til staten der det produserte energiproduktet forbrukes.

Mengder anses som importert eller eksportert når de har passert statens politiske grenser, uansett om de er tollklarert eller ikke.

Dersom verken opprinnelses- eller bestemmelsesstat er kjent, kan «Annet» brukes.

Det kan oppstå statistiske forskjeller dersom det bare er samlet import og eksport som foreligger i henhold til ovennevnte definisjoner, og den geografiske inndelingen bygger på en annen undersøkelse, kilde eller begrepsbruk. I slike tilfeller skal forskjeller oppgis under Annet.

Internasjonal bunkring

Brenselmengder som leveres til skip under et hvilket som helst flagg som driver internasjonal sjøfart. Den internasjonale sjøfarten kan skje til havs, på innlands innsjøer og vannveier og i kystfarvann. Følgende omfattes ikke:

- forbruket til skip i innenlands sjøfart. Skillet mellom innenlands/internasjonal bør følge avgangs- og ankomsthavn, og ikke skipets flagg eller nasjonalitet,
 - forbruket til fiskefartøyer,
 - forbruket til militære styrker.
-

Lagerendringer

Forskjellen mellom inngående og utgående lagerbeholdning for lagre som ligger på nasjonalt territorium.

Bruttoforbruk (beregnet)

Beregnet verdi, definert som:

innenlandsk produksjon + fra andre kilder + import - eksport - internasjonal bunkring + lagerendringer

Bruttoforbruk (observert)

Mengden som faktisk registreres i undersøkelser av sluttbruksektorer.

Statistiske forskjeller

Beregnet verdi, definert som:

beregnet bruttoforbruk - observert bruttoforbruk.

Omfatter lagerendringer hos sluttforbrukere, dersom dette ikke kan angis i forbindelse med Lagerendringer.

Årsaker til eventuelle større forskjeller bør oppgis.

Hovednæringsprodusenters elektrisitetsverk

Brenselmengder som brukes til å produsere elektrisk kraft.

Brensler som brukes av kraftverk med minst én kraftvarmeeinheit, skal oppgis under Hovednæringsprodusenters kraftvarmeverk.

Hovednæringsprodusenters kraftvarmeverk

Brenselmengder som brukes til å produsere elektrisitet og varme.

Hovednæringsprodusenters varmekraftverk

Brenselmengder som brukes til å produsere varme.

Egenprodusenters elektrisitetsverk

Brenselmengder som brukes til å produsere elektrisk kraft.

Brensler som brukes av kraftverk med minst én kraftvarmeeinheit, skal oppgis under Egenprodusenters kraftvarmeverk.

Egenprodusenters kraftvarmeverk

Brenselmengder som tilsvarer mengden produsert elektrisk kraft og solgt varme.

Egenprodusenters varmekraftverk

Brenselmengder som tilsvarer mengden solgt varme.

Anlegg for steinkullbriketter

Mengder som brukes til å produsere brenslar.

Mengder som brukes til oppvarming og drift av utstyr, oppgis ikke her, men som forbruk i energisektoren.

Koksverk

Mengder som brukes i koksverk.

Mengder som brukes til oppvarming og drift av utstyr, oppgis ikke her, men som forbruk i energisektoren.

Anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter

Mengder brunkull som brukes til å produsere brunkullbriketter, og mengder torv som brukes til å produsere torvbriketter.

Mengder som brukes til oppvarming og drift av utstyr, oppgis ikke her, men som forbruk i energisektoren.

Gassverk

Mengder som brukes til å produsere gass i gassverk og i kullforgassingsanlegg.

Mengder som brukes som brensel til oppvarming og drift av utstyr, oppgis ikke her, men som forbruk i energisektoren.

Masovn

Mengder forkokingskull og/eller bituminøst kull samt koks fra koksovner omdannet i masovner.

Mengder som brukes som brensel til oppvarming og drift av masovner (f.eks. masovngass), oppgis ikke her, men som forbruk i energisektoren.

Kondensering av kull

Brenselmengder som brukes til å produsere syntetisk olje.

Oljeraffinerier

Mengder som brukes til å produsere petroleumsprodukter.

Mengder som brukes som brensel til oppvarming og drift av utstyr, oppgis ikke her, men som forbruk i energisektoren.

Ikke angitt annet sted — omdanning

Mengder som brukes til omdanning og som ikke er oppført andre steder. Dersom overskriften benyttes, skal innholdet forklares i rapporten.

2.2. Energisektoren og endelig forbruk

Energisektoren i alt

Mengder som forbrukes i energisektoren i forbindelse med utvinning (gruvedrift, olje- og gassproduksjon) eller drift av omdanningsanlegg.

Omfatter ikke mengder av brensel som omdannes til en annen energiform (som bør oppgis under Omdanningssektoren) eller som brukes i forbindelse med drift av rørdninger som transporterer olje, gass og kullslam (oppgis under Transportsektoren).

Omfatter framstilling av kjemiske materialer til kjernefysisk fisjon og fusjon og produktene av disse prosessene.

Elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk

Mengder som forbrukes som energi ved elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk.

Kullgruver

Mengder som forbrukes som energi i forbindelse med utvinning og bearbeiding av kull i kullgruveindustrien.

Kull som forbrennes i kraftverk som ligger ved gruen, skal oppgis under Omdanningssektoren.

Anlegg for steinkullbriketter

Mengder som forbrukes som energi ved anlegg for steinkullbriketter.

Koksverk

Mengder som forbrukes som energi ved koksverk.

Anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter

Mengder som brukes som energi ved anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter.

Gassverk/forgassingsanlegg

Mengder som forbrukes som energi ved gassverk og kullforgassingsanlegg.

Masovner

Mengder som forbrukes som energi i masovner.

Kondensering av kull

Mengder som forbrukes som energi ved anlegg for kondensering av kull.

Oljeraffinerier

Mengder som forbrukes som energi ved oljeraffinerier.

Olje- og gassutvinning

Mengder som forbrukes som brensel i forbindelse med olje- og gassutvinning og ved behandlingsanlegg for naturgass.

Omfatter ikke rørledningstap (oppgis som distribusjonstap) og de energimengder som brukes til drift av rørledninger (oppgis under Transportsektoren).

Endelig forbruk i alt

Definert (beregnet) som:

= annen bruk enn energi i alt + endelig energiforbruk (industri + transport + andre sektorer)

Omfatter ikke leveranser til omdanning, bruk i de energiproduserende sektorer og distribusjonstap.

Annen bruk enn energi

Energiprodukter som brukes som råstoffer i de ulike sektorene, dvs. som ikke forbrukes som brensel eller omdannes til et annet brensel.

2.3. Opplysninger om sluttbruk av energi

Endelig energiforbruk

Samlet energiforbruk innen industri, transport og andre sektorer.

Industriektoren

Viser til brenselmengder som forbrukes i industriforetak til støtte for deres hovednæring.

For varmekraftverk eller kraftvarmeverk omfattes bare brenselmengder som forbrukes i forbindelse med produksjon av varme som brukes direkte i gjeldende anlegg. Brenselmengder som forbrukes ved produksjon av varme som selges, og ved produksjon av elektrisk kraft, skal oppgis i den relevante omdanningssektoren.

Jern og stål

Kjemisk industri (herunder petrokjemisk)

Kjemisk og petrokjemisk industri.

Ikke-jernholdig metall

Industri for ikke-jernholdig metall.

Ikke-metallholdige mineraler

Industri for glass, keramikk, sement og andre byggevarer.

Transportmidler

Industri med tilknytning til transportmidler.

Maskiner

Ferdige metallprodukter, maskiner og annet utstyr, unntatt transportmidler.

Bergverksdrift og utvinning

Omfatter ikke energiproduserende industri.

Nærings- og nytelsesmidler

Papirmasse, papir og trykking

Omfatter reproduksjon av innspilte opptak.

Trelast og trevarer (unntatt papirmasse og papir)

Bygge- og anleggsvirksomhet

Tekstil og lær

Ikke angitt annet sted — industri

Forbruk i sektorer som ikke omfattes av ovenstående.

Transportsektoren

Energi som brukes til transport, uansett hvilken økonomisk sektor transporten foretas for.

Transportsektoren — jernbane

Alle mengder som forbrukes i jernbanetransport, herunder til virksomhetens egne jernbaner.

Transportsektoren — fart på innlands vannveier

Mengder som leveres til skip under et hvilket som helst flagg som ikke driver internasjonal sjøfart (se Internasjonal bunkring). Skillet mellom innenlands/internasjonal bør følge avgangs- og ankomsthavn, og ikke skipets flagg eller nasjonalitet.

Transportsektoren — vei

Mengder som brukes i veigående kjøretøyer.

Omfatter drivstoff som brukes i landbrukskjøretøyer på større veier, og smøremidler til bruk i veigående kjøretøyer.

Omfatter ikke energi som brukes i stasjonære motorer (se Andre sektorer), traktorer som kjører utenfor større veier (se Landbruk), militær anvendelse av veigående kjøretøyer (se Andre sektorer — ikke angitt annet sted), bitumen som brukes som veidekke, og energi som brukes i motorer på byggeplasser (se Industri, delsektor Bygge- og anleggsvirksomhet).

Transportsektoren — transport via rørledninger

Mengder som brukes som energi til støtte for og drift av rørledninger som transporterer gasser, væsker, slam og andre varer.

Omfatter energi som brukes til pumpestasjoner og vedlikehold av rørledninger.

Omfatter ikke energi som brukes til distribusjon av naturgass og framstilt gass via rørledninger, av varmtvann eller damp fra distributøren til sluttbrukere (oppgis under Energisektoren), energi som brukes til distribusjon av vann til husholdninger, industrielle, kommersielle eller andre brukere (oppgis under Private og offentlige tjenester) samt tap som oppstår under transporten mellom distributøren og sluttbrukerne (oppgis som distribusjonstap).

Transportsektoren — internasjonal luftfart

Mengder flydrivstoff som leveres til luftfartøyer i internasjonal luftfart. Skillet mellom innenlands/internasjonal bør følge avgangs- og ankomststeder og ikke luftfartsselskapets nasjonalitet.

Omfatter ikke drivstoff som luftfartsselskaper bruker i sine veigående kjøretøyer (oppgis under Transportsektoren — ikke angitt annet sted), og militær anvendelse av flydrivstoff (oppgis under Andre sektorer — ikke angitt annet sted).

Transportsektoren — innenlands luftfart

Mengder flydrivstoff som leveres til luftfartøyer for innenlands luftfart — kommersiell, privat, landbruksrelatert osv.

Omfatter drivstoff som brukes til andre formål enn flyging, f.eks. prøving i prøvingsbenk av motorer. Skillet mellom innenlands/internasjonal bør følge avgangs- og ankomststeder og ikke luftfartsselskapets nasjonalitet.

Omfatter ikke drivstoff som luftfartsselskaper bruker i sine veigående kjøretøyer (oppgis under Transportsektoren — ikke angitt annet sted), og militær anvendelse av flydrivstoff (oppgis under Andre sektorer — ikke angitt annet sted).

Transportsektoren — ikke angitt annet sted

Mengder som brukes til transportvirksomhet som ikke er angitt annet sted.

Omfatter drivstoff som luftfartsselskaper bruker til sine veigående kjøretøyer, og drivstoff som brukes i havner til lossing av skip, f.eks. med kran.

Mengdene som tilhører denne overskriften, skal oppgis.

Andre sektorer

Sektorer som ikke er uttrykkelig nevnt eller som ikke hører inn under energi, industri eller transport.

Andre sektorer — private og offentlige tjenester

Brenslersom forbrukes av foretak og kontorer i offentlig og privat sektor.

Andre sektorer — husholdninger

Her oppgis brenslersom forbrukes av alle husholdninger, herunder «husholdninger med ansatte».

Andre sektorer — landbruk/skogbruk

Brenslar som forbrukes av brukere innan landbruk, jakt og skogbruk.

Andre sektorer — fiske

Brenslar som leveres til innlandsfiske, kystfiske og havfiske. Fiske bør omfatte brenslar som leveres til fartøyer, uansett flagg, som har bunkret i staten (herunder internasjonalt fiske), samt energi som brukes i fiskerinæringa.

Andre sektorer — ikke angitt annet sted

Virksomheter som ikke er nevnt ellers. Denne kategorien omfatter militært forbruk av brensel i forbindelse med mobil eller stasjonær virksomhet (f.eks. skip, luftfartøyer, veigående kjøretøyer og energiforbruk i kaserner), uavhengig av om brenselet er beregnet på den aktuelle statens militære styrker eller en annan stats militære styrker. Dersom overskrifta benyttes, skal innholdet forklaras i rapporta.

3. ANDRE TERMER

Følgende forkortelser anvendes:

- TML: tetrametylblei
 - TEL: tetraetylblei
 - SBP: ekstraksjonsbensin
 - LPG: Liquefied Petroleum Gas – flytende petroleumsgass
 - NGL: Natural Gas Liquids – flytende naturgass
 - LNG: Liquefied Natural Gas – flytende naturgass
 - CNG: Compressed Natural Gas – komprimert naturgass
-

VEDLEGG B

ÅRLIG ENERGISTATISTIKK

I dette vedlegg beskrives omfang, enheter, rapporteringsperiode, hyppighet, frister og overføringsformer for den årlige innsamlingen av energistatistikk.

I vedlegg A forklares de termer som ikke forklares uttrykkelig i dette vedlegg.

1. FASTE FOSSILE BRENSLER OG FRAMSTILTE GASSER

1.1. Berørte energiprodukter

Med mindre noe annet er oppgitt gjelder datainnsamlingen følgende energiprodukter:

Energiprodukt	Definisjon
1. Antrasitt	Høyverdig kull til industri- og husholdningsformål. Det har som regel under 10 % flyktige bestanddeler og et høyt karboninnhold (ca. 90 % fast karbon). Øvre brennverdi er større enn 23 865 kJ/kg (5 700 kcal/kg) på askefri, men fuktig basis.
2. Forkoksingskull	Bituminøst kull av en kvalitet som gjør det mulig å produsere koks som passer til bruk i masovn. Øvre brennverdi er større enn 23 865 kJ/kg (5 700 kcal/kg) på askefri, men fuktig basis.
3. Annet bituminøst kull (bituminøst steinkull)	Kull som brukes til fyring i dampkjeler, og som omfatter alt bituminøst kull som ikke hører inn under verken forkoksingskull eller antrasitt. Kjennetegnes ved et høyere innhold av flyktige bestanddeler enn antrasitt (over 10 %) og et lavere karboninnhold (under 90 % fast karbon). Øvre brennverdi er større enn 23 865 kJ/kg (5 700 kcal/kg) på askefri, men fuktig basis. Dersom bituminøst kull brukes i koksovner, bør det oppgis som forkoksingskull.
4. Subbituminøst kull	Ikke-agglomerert kull med øvre brennverdi mellom 17 435 kJ/kg (4 165 kcal/kg) og 23 865 kJ/kg (5 700 kcal/kg) som inneholder over 31 % flyktige bestanddeler på tørr, mineralfri basis.
5. Brunkull	Ikke-agglomerert kull med øvre brennverdi under 17 435 kJ/kg (4 165 kcal/kg) og over 31 % flyktige bestanddeler på tørr, mineralfri basis. Oljeskifer og tjæresand som produseres og forbrennes umiddelbart, skal oppgis i denne kategorien. Oljeskifer og tjæresand som brukes som innsatsvarer i andre omdanningsprosesser, bør også oppgis i denne kategorien. Dette omfatter også de mengder oljeskifer eller tjæresand som forbrukes ved omdanningen. Skiferolje og andre produkter som oppstår ved omdanning til væske, bør oppgis på det årlige spørreskjemaet om olje.
6. Torv	En brennbar, bløt, porøs eller sammenpresset sedimentær avleiring av planter med høyt vanninnhold (opptil 90 % i ubearbeidet tilstand), lett å skjære i og lys til mørk brun i fargen. Omfatter ikke torv som brukes til andre formål enn energiformål. Definisjonen berører ikke definisjonen av fornybare energikilder i direktiv 2001/77/EF og IPCCs retningslinjer fra 2006 for nasjonale fortegnelser over klimagasser.
7. Steinkullbriketter	Et sammensatt brensel framstilt av småpartikler av steinkull og et tilsatt bindemiddel. Mengden produserte steinkullbriketter kan derfor være noe høyere enn den faktiske mengden kull som forbrukes i omdanningsprosessen.
8. Koks fra koksovner	Det faste produktet som dannes ved forkoksing av kull, hovedsakelig forkoksingskull, ved høy temperatur, med lavt innhold av vann og flyktige bestanddeler. Koks fra koksovner brukes først og fremst som energikilde og kjemisk agens i jern- og stålindustrien. Koksstøv og metallurgisk koks hører inn under denne kategorien. Halvkoks (et fast produkt som dannes ved forkoksing av kull ved lav temperatur) bør oppgis i denne kategorien. Halvkoks brukes som husholdningsbrensel eller i selve omdanningsanlegget. Denne overskriften dekker også koks, koksgur og halvkoks framstilt av brunkull.
9. Gasskoks	Biprodukt av steinkull til produksjon av husholdningsgass i gassverk. Gasskoks brukes til oppvarming.

Energiprodukt	Definisjon
10. Steinkulltjære	Resultatet av destruktiv destillasjon av bituminøst kull. Steinkulltjære er et flytende biprodukt som oppstår ved destillasjon av kull til framstilling av koks i koksovnprosessen, eller som framstilles av brunkull (lavtemperaturtjære). Steinkulltjære kan destilleres ytterligere til forskjellige organiske produkter (f.eks. benzen, toluen og naftalen), som vanligvis bør oppgis som råstoff i petrokjemisk industri.
11. Brunkullbriketter	Brunkullbriketter er et sammensatt brensel framstilt av brunkull gjennom brikettering under høyt trykk uten tilsetning av bindemiddel. Tallene omfatter torvbriketter, småpartikler av tørket brunkull og brunkullstøv.
12. Gass fra gassverk	Omfatter alle typer gass produsert i offentlige eller private anlegg, hvis hovedformål er framstilling, transport og distribusjon av gass. Her inngår gass som framstilles ved forkoksing (herunder gass som produseres i koksovner og som overføres til kategorien gass fra gassverk), ved fullstendig forgassing med eller uten anriking med oljeprodukter (LPG, rester av brennolje osv.) og ved omforming og blanding av gasser og/eller luft, oppgitt i raden «Fra andre kilder». For omdanningssektoren oppgis mengden gass fra gassverk som overføres til kategorien blandet naturgass og siden distribueres og forbrukes via naturgassnettet. Produksjon av andre kullgasser (dvs. koksovgass, masovngass og gass fra oksygenståløvn) bør oppgis i sine respektive kolonner og ikke som produksjon av gass fra gassverk. Kullgassene som overføres til gassverk bør deretter oppgis (i sin egen kolonne) under Omdanningssektoren i raden for gassverk. Den samlede mengden gass fra gassverk som framkommer ved overføring av andre kullgasser, oppgis som produksjon i kategorien gass fra gassverk.
13. Koksovgass	Dannes som et biprodukt ved framstilling av koks fra koksoverk til produksjon av jern og stål.
14. Masovngass	Produseres under forbrenning av koks i masovner i jern- og stålindustrien. Gjenvinnes og brukes som brensel delvis på anlegget og delvis i andre prosesser i stålindustrien eller i kraftverk som har det nødvendige utstyret for å brenne det. Brenselmengden bør oppgis på grunnlag av øvre brennverdi.
15. Gass fra oksygenståløvn	Biprodukt fra produksjon av stål i en oksygenstålovn, gjenvunnet når den forlater ovnen. Gassen kalles også konvertergass, LD-gass eller BOS-gass.
16. Steinkull	Termen «steinkull» gjelder kull med en øvre brennverdi større enn 23 865 kJ/kg (5 700 kcal/kg) på askefri, men fuktig basis, og en gjennomsnittlig tilfeldig vitrinitrefleksjon på minst 0,6. Steinkull omfatter alle energiprodukter i kategoriene 1-3 (antrasitt, forkoksingskull og annet bituminøst kull).

1.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

I vedlegg A forklares de termer som ikke forklares uttrykkelig i dette vedlegg.

1.2.1. Forsynings- og omdanningssektorene

1.	Produksjon
1.1.	herav: under jord Gjelder bare antrasitt, forkoksingskull, annet bituminøst kull, subbituminøst kull og brunkull.
1.2.	herav: i dagbrudd Gjelder bare antrasitt, forkoksingskull, annet bituminøst kull, subbituminøst kull og brunkull.
2.	Fra andre kilder Består av to deler: <ul style="list-style-type: none"> — gjenvunnet slam, mellomprodukter og andre lavverdige kullprodukter som ikke kan klassifiseres etter kulltype. Her inngår kull som gjenvinnes fra avfallshauger og andre avfallsbeholdere, — leveranser av brensel hvis produksjon inngår i en energibalanse for annet brensel, men hvis forbruk inngår i energibalansen for kull.

2.1.	herav: fra oljeprodukter Gjelder ikke antrasitt, forkoksingskull, annet bituminøst kull, subbituminøst kull, brunkull og torv. F.eks. tilsetning av petroleumskoks til forkoksingskull beregnet på koksverk.
2.2.	herav: fra naturgass Gjelder ikke antrasitt, forkoksingskull, annet bituminøst kull, subbituminøst kull, brunkull og torv. F.eks. tilsetning av naturgass i gassverkgass som er beregnet på direkte konsum.
2.3.	herav: fra fornybare energikilder Gjelder ikke antrasitt, forkoksingskull, annet bituminøst kull, subbituminøst kull, brunkull og torv. F.eks. industriavfall som bindemiddel ved framstilling av steinkullbriketter.
3.	Import
4.	Eksport
5.	Internasjonal bunkring
6.	Lagerendringer Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
7.	Bruttoforbruk
8.	Statistiske forskjeller
9.	Omdanningssektoren i alt Mengder brensel som brukes til primær eller sekundær omdanning av energi (f.eks. kull til elektrisk kraft, koksovgass til elektrisk kraft) eller til omdanning til avledede energiprodukter (f.eks. forkoksingskull til koks).
9.1.	herav: hovednæringsprodusenters elektrisitetsverk
9.2.	herav: hovednæringsprodusenters kraftvarmeverk
9.3.	herav: hovednæringsprodusenters varmekraftverk
9.4.	herav: egenprodusenters elektrisitetsverk
9.5.	herav: egenprodusenters kraftvarmeverk
9.6.	herav: egenprodusenters varmekraftverk
9.7.	herav: anlegg for steinkullbriketter
9.8.	herav: koksverk
9.9.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
9.10.	herav: gassverk
9.11.	herav: masovner Mengder forkoksingskull og/eller bituminøst kull samt koks fra koksovner omdannet i masovner. Mengder som brukes som brensel til oppvarming og drift av masovner (f.eks. masovngass), oppgis ikke under Omdanningssektoren, men som forbruk under Energisektoren.
9.12.	herav: kondensering av kull Skiferolje og andre produkter som oppstår ved omdanning til væske, bør oppgis i henhold til kapittel 4 i dette vedlegg.
9.13.	herav: til blandet naturgass Mengder kullgass som blandes med naturgass.
9.14.	herav: ikke angitt annet sted — omdanning

1.2.2. *Energisektoren*

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk
1.2.	herav: kullgruver
1.3.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.6.	herav: gassverk
1.7.	herav: masovner
1.8.	herav: oljeraffinerier
1.9.	herav: kondensering av kull
1.10.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Distribusjonstap Tap i forbindelse med transport og distribusjon, samt fakling av framstilte gasser.
3.	Endelig forbruk i alt
4.	Annen bruk enn energi i alt
4.1.	herav: industri-, omdannings- og energisektorene Annen bruk enn energi i alle delsektorer under industri-, omdannings- og energisektorene, f.eks. kull som brukes til å framstille metanol eller ammoniakk.
4.1.1.	herav fra 4.1: i petrokjemisk sektor Annen bruk enn energi, f.eks. bruk av kull som råstoff ved framstilling av gjødsel og ved framstilling av andre petrokjemiske produkter.
4.2.	herav: transportsektoren Annen bruk enn energi i alle delsektorer under transportsektoren.
4.3.	herav: andre sektorer Annen bruk enn energi i sektorene for private og offentlige tjenester, husholdning, landbruk og Ikke angitt annet sted — annet.

1.2.3 *Opplysninger om sluttbruk av energi*

1.	Endelig energiforbruk
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer

2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren
3.1.	herav: jernbanetransport
3.2.	herav: fart på innlands vannveier
3.3.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted — annet

1.2.4. *Import og eksport*

Import etter opprinnelsesstat og eksport etter bestemmelsesstat.

Gjelder ikke torv, gasskoks, gass fra gassverk, koksovgass, masovngass eller gass fra oksygenstållover.

1.2.5. *Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme*

Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme skal oppgis separat for elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk.

Innsatsvarene til egenprodusenter skal inndeles etter hovednæringene oppført i følgende tabell:

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.3.	herav: koksverk
1.4.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.5.	herav: gassverk
1.6.	herav: masovner
1.7.	herav: oljeraffinerier
1.8.	herav: kondensering av kull
1.9.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler

2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren
3.1.	herav: jernbanetransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer:
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted

1.3. **Brennverdi**

Både øvre og nedre brennverdi skal oppgis for energiproduktene nevnt i nr. 1.1 for følgende hovedaggregater.

Gjelder ikke gass fra gassverk, koksovgass, masovngass og gass fra oksygenståløvner.

1.	Produksjon
2.	Import
3.	Eksport
4.	Brukt i koksverk
5.	Brukt i masovner
6.	Brukt i hovednæringsprodusenters elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk
7.	Brukt i industrien
8.	Brukt til andre formål

1.4. **Produksjon og lagre i kullgruver**

Gjelder bare steinkull og brunkull.

Følgende mengder skal oppgis:

1.	Produksjon under jord
2.	Produksjon i dagbrudd

3.	Fra andre kilder
4.	Lagre ved utgangen av perioden
4.1.	herav: lagre i gruvene

1.5. Målenheter

1. Energimengder	10 ³ tonn Unntak: for gasser (gass fra gassverk, koksovgass, masovngass, gass fra oksygenståløvnere) måles energiinnholdet direkte, og derfor skal enheten TJ brukes (basert på øvre brennverdi).
2. Brennverdi	MJ/tonn

1.6. Unntak og fritak

Gjelder ikke.

2. NATURGASS

2.1. Berørte energiprodukter

Denne datainnsamlingen gjelder naturgass, som omfatter gasser som forekommer under jorden, enten flytende eller i gassform, og som hovedsakelig består av metan.

Den omfatter både «ikke-assosiert» gass fra felter som utelukkende produserer hydrokarboner i gassform, og «assosiert» gass som produseres sammen med råolje, samt metan som utvinnes fra kullgruver (gruvegass) eller fra kullag (gass i kull).

Den omfatter ikke gasser som oppstår ved anaerob nedbryting av biomasse (f.eks. gass fra kommunalt avfall eller renseanlegg), eller gass fra gassverk.

2.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

2.2.1. Forsynings- og omdanningssektorene

Det skal oppgis mengder for følgende aggregater uttrykt i både volum- og energienheter, herunder øvre og nedre brennverdier:

1.	Innenlandsk produksjon All tørr, markedsferdig produksjon innenfor landegrensene, herunder produksjon offshore. Produksjonen måles etter rensing og utvinning av NGL og svovel. Omfatter ikke utvinningstap og mengder som reinjiseres, slippes ut eller avfakles. Omfatter mengder som brukes i naturgassindustrien til gassutvinning, i rørdningsnett og i gassbehandlingsanlegg.
1.1.	herav: assosiert gass Naturgass som produseres sammen med råolje.
1.2.	herav: ikke-assosiert gass Naturgass fra felter som utelukkende produserer hydrokarboner i gassform.
1.3.	herav: gruvegass Metan som produseres i kullgruver eller utvinnes fra kullag, og som føres til overflaten i rør og forbrukes ved gruvene eller ledes i rør til forbrukerne.

2.	Fra andre kilder Brensler som blandes med naturgass og forbrukes som et blandingsprodukt.
2.1.	herav: fra oljeprodukter LPG til oppgradering av kvaliteten, f.eks. varmeinnhold.
2.2.	herav: fra kull Framstilt gass til blanding med naturgass.
2.3.	herav: fra fornybare energikilder Biogass til blanding med naturgass.
3.	Import
4.	Eksport
5.	Internasjonal bunkring
6.	Lagerendringer Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
7.	Bruttoforbruk
8.	Statistiske forskjeller Kravet om å oppgi brennverdier gjelder ikke her.
9.	Gjenvinnbar gass: inngående og utgående lagre Gassmengder som er tilgjengelige for leveranse i en hvilken som helst inn- og utlagringssyklus. Gjelder gjenvinnbar naturgass lagret i særlige lagringsanlegg (tomme gass- eller oljefelter, vannførende sjikt, salthuler, kaverner eller annet), samt lagring av LNG. Restgass skal ikke tas med. Kravet om å oppgi brennverdier gjelder ikke her.
10.	Utsluppet gass Gassmengden som slippes ut i luften på produksjonsstedet eller gassbehandlingsanlegget. Kravet om å oppgi brennverdier gjelder ikke her.
11.	Avfaklet gass Gassmengden som avfakles på produksjonsstedet eller gassbehandlingsanlegget. Kravet om å oppgi brennverdier gjelder ikke her.
12.	Omdanningssektoren i alt Mengder brensel som brukes til primær eller sekundær omdanning av energi (f.eks. naturgass til elektrisk kraft) eller til omdanning til avledede energiprodukter (f.eks. naturgass til metanol).
12.1.	herav: hovednæringsprodusenters elektrisitetsverk
12.2.	herav: egenprodusenters elektrisitetsverk
12.3.	herav: hovednæringsprodusenters kraftvarmeverk
12.4.	herav: egenprodusenters kraftvarmeverk
12.5.	herav: hovednæringsprodusenters varmekraftverk
12.6.	herav: egenprodusenters varmekraftverk
12.7.	herav: gassverk
12.8.	herav: koksverk
12.9.	herav: masovner
12.10.	herav: gass til væske Mengder naturgass som brukes som innsatsvare for omdanning til væske, f.eks. mengder brensel som inngår i produksjonen ved omdanning til metanol.
12.11.	herav: ikke angitt annet sted — omdanning

2.2.2. *Energisektoren*

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: innsatsvarer til oljeraffinerier
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: masovner
1.6.	herav: gassverk
1.7.	herav: elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk
1.8.	herav: kondensasjon (LNG) eller forgassing
1.9.	herav: gass til væske
1.10.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Distribusjons- og transporttap

2.2.3. *Opplysninger om sluttbruk av energi*

Forbruk av naturgass må rapporteres separat for energibruk og (eventuelt) for annen bruk enn til energi, for følgende aggregater:

1.	Endelig forbruk i alt Endelig energiforbruk og annen bruk enn energi angis separat under denne overskriften.
2.	Transportsektoren
2.1.	herav: transport på vei Omfatter både CNG og biogass.
2.1.1.	herav: andelen biogass i forbindelse med transport på vei
2.2.	herav: rørtransport
2.3.	herav: ikke angitt annet sted — transport
3.	Industriektoren
3.1.	herav: jern og stål
3.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
3.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
3.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
3.5.	herav: transportmidler
3.6.	herav: maskiner
3.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
3.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
3.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
3.10.	herav: trelast og trevarer
3.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
3.12.	herav: tekstil og lær

3.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted — annet

2.2.4. *Import og eksport*

Her oppgis både samlet mengde naturgass og den andelen LNG utgjør, etter opprinnelsesstat for import og etter bestemmelsesstat for eksport.

2.2.5. *Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme*

Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme skal oppgis separat for egenprodusenters elektrisitetsverk, egenprodusenters kraftvarmeverk og egenprodusenters varmekraftverk.

Innsatsvarer oppgis for følgende anlegg og virksomheter:

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: innsatsvarer til oljeraffinerier
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: gassverk
1.6.	herav: masovner
1.7.	herav: kondensasjonsanlegg (LNG) og gjenforgassingsanlegg
1.8.	herav: gass til væske
1.9.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær

2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren
3.1.	herav: rørtransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted

2.2.6. Gasslagringskapasitet

1.	Navn Navnet på stedet der lagringsanlegget ligger.
2.	Type Lagringstype, f.eks. tomme gassfelter, saltkaverner osv.
3.	Effektiv kapasitet Samlet gasslagringskapasitet minus restgass. Restgass er den samlede gassmengden som til enhver tid må være til stede for å opprettholde et tilstrekkelig trykk i det underjordiske lageret samt en passende leveringskapasitet i hele produksjonssyklusen.
4.	Største mengde Den største gassmengden som kan tas ut av det berørte lageret.

2.3. Målenheter

1. Energimengder	Med mindre noe annet er angitt, skal naturgassmengder oppgis etter energiinnhold, dvs. i TJ, basert på øvre brennverdi. For å angi fysiske mengder brukes enheten 10 ⁶ m ³ , idet det antas at gassen er underlagt referansevilkår (15 °C, 101,325 kPa).
2. Brennverdi	KJ/m ³ , idet det antas at gassen er underlagt referansevilkår (15 °C, 101,325 kPa).
3. Effektiv lagringskapasitet	10 ⁶ m ³ , idet det antas at gassen er underlagt referansevilkår (15 °C, 101,325 kPa).
4. Største mengde	10 ⁶ m ³ /dag, idet det antas at gassen er underlagt referansevilkår (15 °C, 101,325 kPa).

2.4. Unntak og fritak

Gjelder ikke.

3. ELEKTRISK KRAFT OG VARME

3.1. Berørte energiprodukter

Dette kapittel omfatter varme og elektrisk kraft.

3.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

I vedlegg A forklares de termer som ikke forklares uttrykkelig i dette kapittel. Definisjonene og enhetene omhandlet i kapittel 1, 2, 4 og 5 gjelder energiprodukter som hører inn under faste brenslers og framstilte gasser, naturgass, olje- og petroleumsprodukter samt fornybar energi og energi fra avfall.

3.2.1. Forsynings- og omdanningssektorene

Følgende særlige definisjoner får anvendelse på aggregater for elektrisk kraft og varme i dette kapittel:

- Bruttoproduksjon av elektrisk kraft: Den samlede produksjonen av elektrisk kraft fra alle generatoraggregater (herunder pumpekraftverk), målt ved hovedgeneratorenes utgangsterminaler.
- Bruttoproduksjon av varme: Anleggets samlede produksjon av varme, herunder varme som brukes i anleggets hjelpeutstyr i form av et varmt fluid (romoppvarming, oppvarming av flytende brensel osv.), og tap i forbindelse med varmevekslingen mellom anlegget/nettet, samt varme fra kjemiske prosesser som brukes som en primær energiform.
- Nettoproduksjon av elektrisk kraft: Bruttoproduksjonen av elektrisk kraft minus den elektriske kraften som absorberes i hjelpeutstyret samt tap i hovedtransformatorene.
- Nettoproduksjon av varme: Varmemengden som leveres til distribusjonsnettet, målt som utgående og inngående varmemetning.

Aggregatene i neste tabell må oppgis separat for hovednæringsprodusenters anlegg og egenprodusenters anlegg. For de to anleggstypene må både brutto- og nettoproduksjon av elektrisk kraft og varme ved behov oppgis separat for anlegg som produserer bare elektrisk kraft, kraftvarmeverk og for anlegg som produserer bare varme, for følgende aggregater:

1.	Samlet produksjon
1.1.	herav: kjernekraft
1.2.	herav: vannkraft
1.2.1.	herav: den delen av vannkraft som produseres i pumpekraftverk
1.3.	herav: jordvarme
1.4.	herav: solenergi
1.5.	herav: tidevanns-, bølge- og havenergi
1.6.	herav: vindkraft
1.7.	herav: brenslers som kan forbrennes Brenslers som kan antennes eller brenne, dvs. reagere med oksygen og produsere en vesentlig temperaturøkning, og som kan forbrennes direkte med henblikk på produksjon av elektrisk kraft og/eller varme.
1.8.	herav: varmepumper Varmeproduksjon fra varmepumper oppgis bare dersom varmen selges til tredjemann (dvs. når produksjonen hører inn under omdanningssektoren).
1.9.	herav: elektrokjeler Varmemengder fra elektrokjeler der produksjonen selges til tredjemann.
1.10.	herav: varme fra kjemiske prosesser Varme fra prosesser som forløper uten tilførsel av energi, f.eks. en kjemisk reaksjon. Omfatter ikke spillvarme fra energidrevne prosesser, som bør oppgis som varme produsert med det aktuelle brenslers.
1.11.	herav: andre kilder — elektrisk kraft (angis nærmere)

Aggregatene i neste tabell må oppgis som samlede mengder, fordelt på elektrisk kraft og varme, dersom det er relevant. For de første tre aggregatene i tabellen nedenfor bør mengdene beregnes på grunnlag av og stemme overens med verdiene som ble oppgitt i forrige tabell.

1.	Samlet bruttoproduksjon
2.	Eget forbruk ved anlegget

3.	Samlet nettoproduksjon
4.	Import Se også forklaring under 5 «Eksport».
5.	Eksport Mengder av elektrisk kraft anses som importert eller eksportert når de har passert statens politiske grenser, uansett om de er tollklarert eller ikke. Dersom elektrisk kraft passerer i transitt gjennom en stat, bør mengden rapporteres som både import og eksport.
6.	Brukt i varmepumper
7.	Brukt i elektriske dampkjeler
8.	Brukt i pumpekraftverk
9.	Brukt til produksjon av elektrisk kraft
10.	Tilført energi For elektrisk kraft: den samlede nettoproduksjonen av elektrisk kraft fra alle kraftverk i staten, minus den mengden som samtidig er brukt i varmepumper, elektriske dampkjeler og pumpekraftverk, samt minus eller pluss eksport og import. For varme: den samlede nettoproduksjonen av varme, beregnet på salg, fra alle anlegg i staten, minus den varmen som er brukt til produksjon av elektrisk kraft, og minus eller pluss eksport eller import.
11.	Overførings- og distribusjonstap Alle tap i forbindelse med transport og distribusjon av elektrisk kraft og varme. For elektrisk kraft omfattes tap i transformatorer som ikke anses som integrerte deler av kraftverkene.
12.	Samlet forbruk (beregnet)
13.	Statistiske forskjeller
14.	Samlet forbruk (observert)

Produsert elektrisk kraft, solgt varme og anvendte brenselmengder, herunder samlet energi for hver kategori (på grunnlag av nedre brennverdi, unntatt for naturgass, der utgangspunktet er øvre brennverdi) fra brenslene som er oppført i neste tabell, må oppgis separat for hovednæringsprodusenter og egenprodusenter. For de to anleggstypene må produksjonen av elektrisk kraft og varme ved behov oppgis separat for anlegg som produserer (bare) elektrisk kraft, for kraftvarmeverk og for anlegg som produserer (bare) varme:

1.	Faste brenslere og framstilte gasser:
1.1.	Antrasitt
1.2.	Forkokningskull
1.3.	Annet bituminøst kull
1.4.	Subbituminøst kull
1.5.	Brunkull
1.6.	Torv
1.7.	Steinkullbriketter
1.8.	Koks fra koksovner
1.9.	Gasskoks
1.10.	Steinkulltjære
1.11.	BKB (brunkullbriketter)
1.12.	Gass fra gassverk
1.13.	Koksovgass
1.14.	Masovngass

1.15.	Gass fra oksygenstålovner
2.	Olje- og petroleumsprodukter:
2.1.	Råolje
2.2.	NGL
2.3.	Raffinerigass
2.4.	LPG
2.5.	Nafta
2.6.	Jetparafin
2.7.	Annen parafin
2.8.	Gassolje/dieselolje (destillert brennolje)
2.9.	Tung brennolje
2.10.	Bitumen (herunder Orimulsion)
2.11.	Petroleumskoks
2.12.	Andre oljeprodukter
3.	Naturgass
4.	Fornybar energi og energi fra avfall
4.1.	Industriavfall (ikke-fornybart)
4.2.	Kommunalt avfall (fornybart)
4.3.	Kommunalt avfall (ikke-fornybart)
4.4.	Tre, treavfall og annet fast avfall
4.5.	Gass fra fyllplasser
4.6.	Gass fra slam fra renseanlegg
4.7.	Andre typer biogass
4.8.	Flytende biodrivstoff

3.2.2. Forbruk av elektrisk kraft og varme i energisektoren

1.	Energisektoren i alt Omfatter ikke anleggets eget forbruk, energi som brukes i pumpekraftverk, varmepumper og elektrokjeler.
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.6.	herav: gassverk
1.7.	herav: masovner
1.8.	herav: oljeraffinerier
1.9.	herav: kjernekraftindustrien
1.10.	herav: anlegg for kondensering av kull

1.11.	herav: kondensasjonsanlegg (LNG) / gjenforgassingsanlegg
-------	--

1.12.	herav: forgassingsanlegg (biogass)
-------	------------------------------------

1.13.	herav: gass til væske
-------	-----------------------

1.14.	herav: ikke angitt annet sted — energi
-------	--

3.2.3. *Opplysninger om sluttbruk av energi*

1.	Industriektoren
----	-----------------

1.1.	herav: jern og stål
------	---------------------

1.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
------	--------------------------------

1.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
------	----------------------------------

1.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
------	-------------------------------------

1.5.	herav: transportmidler
------	------------------------

1.6.	herav: maskiner
------	-----------------

1.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
------	------------------------------------

1.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
------	-----------------------------------

1.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
------	--------------------------------------

1.10.	herav: trelast og trevarer
-------	----------------------------

1.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
-------	------------------------------------

1.12.	herav: tekstil og lær
-------	-----------------------

1.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
-------	--

2.	Transportektoren
----	------------------

2.1.	herav: jernbanetransport
------	--------------------------

2.2.	herav: rørtransport
------	---------------------

2.3.	herav: ikke angitt annet sted — transport
------	---

3.	Husholdningsektoren
----	---------------------

4.	Private og offentlige tjenester
----	---------------------------------

5.	Landbruk/skogbruk
----	-------------------

6.	Fiske
----	-------

7.	Ikke angitt annet sted — annet
----	--------------------------------

3.2.4. *Import og eksport*

Import og eksport av energimengder med elektrisk kraft og varme etter stat.

3.2.5. *Egenprodusenters nettoproduksjon av elektrisk kraft og varme*

Nettoproduksjon av elektrisk kraft og varme for egenprodusenter av elektrisk kraft og varme skal oppgis separat for kraftvarmeverk, anlegg som produserer (bare) elektrisk kraft og anlegg som produserer (bare) varme, for følgende anlegg eller virksomheter:

1.	Energisektoren i alt
----	----------------------

1.1.	herav: kullgruver
------	-------------------

1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.6.	herav: gassverk
1.7.	herav: masovner
1.8.	herav: oljeraffinerier
1.9.	herav: anlegg for kondensering av kull
1.10.	herav: kondensasjonsanlegg (LNG) / gjenforgassingsanlegg
1.11.	herav: forgassingsanlegg (biogass)
1.12.	herav: gass til væske
1.13.	herav: anlegg for produksjon av trekull
1.14.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Alle andre sektorer: identisk med listen over aggregater under punkt 3.2.3 «Opplysninger om sluttbruk av energi».

3.2.6. Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme

Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme skal oppgis separat for egenprodusenters elektrisitetsverk, egenprodusenters kraftvarmeverk og egenprodusenters varmekraftverk.

- Med hensyn til faste brenslers og framstilte gasser som brukes av egenprodusenter, må mengdene rapporteres for følgende energiprodukter: antrasitt, forkoksingskull, annet bituminøst kull, subbituminøst kull, brunkull, torv, steinkullbriketter, koksokskoks, gasskoks, kultjære, brunkullbriketter/torvbriketter, gass fra gassverk, koksoksgass, masovngass og gass fra oksygenståløvnere. Innsatsmengdene må rapporteres for anlegg i følgende virksomheter:

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.3.	herav: koksverk
1.4.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.5.	herav: gassverk
1.6.	herav: masovner
1.7.	herav: oljeraffinerier
1.8.	herav: kondensering av kull
1.9.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler

2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren:
3.1.	herav: jernbanetransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted

2. Med hensyn til oljeprodukter som brukes av egenprodusenter, må mengdene rapporteres for følgende energiprodukter: råolje, NGL, raffinerigass, LPG, nafta, jetparafin, annen parafin, bensin/diesel (destillert brennolje), tung brennolje, bitumen (herunder Orimulsion), petroleumskoks og andre oljeprodukter. Innsatsmengdene må rapporteres for anlegg i følgende virksomheter:

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: koksverk
1.4.	herav: masovner
1.5.	herav: gassverk
1.6.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Industrisektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler

2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren:
3.1.	herav: rørtransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted

3. Med hensyn til naturgass som brukes av egenprodusenter, må mengdene rapporteres for anlegg med følgende virksomheter:

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: innsatsvarer til oljeraffinerier
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: gassverk
1.6.	herav: masovner
1.7.	herav: kondensasjonsanlegg (LNG) og gjenforgassingsanlegg
1.8.	herav: gass til væske
1.9.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking

2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren:
3.1.	herav: rørtransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer:
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted

4. For fornybar energi og energi fra avfall som brukes av egenprodusenter, må mengdene rapporteres for følgende energiprodukter: jordvarme, termisk solenergi, industriavfall (ikke-fornybart), kommunalt avfall (fornybart), kommunalt avfall (ikke-fornybart), tre/treavfall/annet fast avfall, gass fra fyllplasser, gass fra slam fra renseanlegg, annen biogass og flytende biodrivstoff. Innsatsmengdene må rapporteres for anlegg i følgende virksomheter:

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: forgassingsanlegg
1.2.	herav: kullgruver
1.3.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: oljeraffinerier
1.6.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.7.	herav: gassverk
1.8.	herav: masovner
1.9.	herav: anlegg for produksjon av trekull
1.10.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Industrisektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler

2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren:
3.1.	herav: jernbanetransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer:
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted

3.3. Strukturelle data om produksjon av elektrisk kraft og varme

3.3.1. Netto høyeste elektriske kapasitet og toppbelastning

Kapasiteten skal rapporteres per 31. desember i det relevante rapporteringsåret.

Omfatter elektrisk kapasitet for både rene kraftverk og kraftvarmeverk.

Netto høyeste elektriske kapasitet er summen av netto høyeste elektriske kapasitet for alle verk målt enkeltvis i en bestemt driftsperiode. I denne perioden antas driften å være kontinuerlig, i praksis 15 timer eller mer per dag. Netto høyeste kapasitet er den største effekten som kan antas å være bare aktiv effekt, som kan leveres kontinuerlig med alle anlegg i drift ved tilknytningspunktet til nettet. Toppbelastningen defineres som den høyeste effektverdien som tas opp eller leveres av et nett eller en kombinasjon av nett i den aktuelle staten.

Følgende mengder skal oppgis bare for nettet:

1.	I alt
2.	Kjernekraft
3.	Vannkraft
3.1.	herav: pumpekraftverk
4.	Jordvarme
5.	Solenergi
6.	Tidevanns-, bølge- og havenergi
7.	Vindkraft
8.	Brensler som kan forbrennes
8.1.	herav: dampenergi
8.2.	herav: forbrenningsmotor
8.3.	herav: gassturbin

8.4.	herav: kombinert syklus
8.5.	herav: annet Angis nærmere dersom overskriften benyttes.
9.	Toppbelastning
10.	Tilgjengelig kapasitet på tidspunktet for toppbelastningen
11.	Dato og tidspunkt for toppbelastningen

3.3.2. *Netto høyeste elektriske kapasitet for brensler som kan forbrennes*

Netto høyeste elektriske kapasitet for brensler som kan forbrennes, må oppgis både for hovednæringsprodusenter og egenprodusenter, fordelt på de forskjellige typene av anlegg med ett eller flere brensler i tabellen nedenfor. For alle anlegg med flere brensler skal det oppgis hvilket brensel som brukes som primært brensel, og hvilke typer som er underordnede.

1.	Anlegg med ett brensel:
1.1.	fyr med kull eller kullprodukter Omfatter koksovgass, masovngass og gass fra oksygenstålovn.
1.2.	fyr med flytende brensler Omfatter raffinergass.
1.3.	fyr med naturgass Omfatter gass fra gassverk.
1.4.	fyr med torv
1.5.	fyr med fornybare brensler og avfall
2.	Anlegg med flere brensler, faste og flytende
3.	Anlegg med flere brensler, faste og naturgass
4.	Anlegg med flere brensler, flytende og naturgass
5.	Anlegg med flere brensler, faste, flytende og naturgass

Systemer med flere brensler omfatter bare enheter som kan brenne mer enn én brenselstype kontinuerlig. Anlegg med separate enheter for ulike brensler bør fordeles på de relevante kategoriene av anlegg med ett brensel.

3.4. **Målenheter**

1.	Energimengder	Elektrisk kraft: GWh Varme: TJ Faste brensler og framstilte gasser: målenhetene i kapittel 1 i dette vedlegg får anvendelse. Naturgass: målenhetene i kapittel 2 i dette vedlegg får anvendelse. Olje- og petroleumsprodukter: målenhetene i kapittel 4 i dette vedlegg får anvendelse. Fornybar energi og avfall: målenhetene i kapittel 5 i dette vedlegg får anvendelse.
2.	Kapasitet	Produksjon av elektrisk kraft: MWe Produksjon av varme: MWt

3.5. **Unntak og fritak**

Frankrike er unntatt fra å rapportere aggregatene for varme. Unntaket bortfaller når Frankrike er i stand til å framlegge denne rapporten, og i alle tilfeller ikke senere enn fire år etter ikrafttreddelsen av denne forordning.

4. OLJE- OG PETROLEUMSPRODUKTER

4.1. Berørte energiprodukter

Med mindre noe annet er oppgitt gjelder datainnsamlingen følgende energiprodukter:

Energiprodukt	Definisjon
1. Råolje	Råolje er en mineralolje av naturlig opprinnelse som inneholder en blanding av hydrokarboner og tilhørende urenheter, som svovel. Den forekommer i flytende form ved normalt trykk og temperatur ved jordoverflaten, og dens fysiske egenskaper (tetthet, viskositet osv.) varierer sterkt. Denne kategorien omfatter kondensater som gjenvinnes fra assosiert og ikke-assosiert gass i tilknytning til feltet/konsesjonsområdet når disse er iblandet den kommersielle råoljen.
2. NGL	NGL er flytende eller kondenserte hydrokarboner som er gjenvinnet fra naturgass i separasjons- eller gassbehandlingsanlegg. NGL omfatter etan, propan, butan (vanlig og isobutan), (iso-)pentan og tyngre fraksjoner (iblant kalt naturbensin eller kondensat).
3. Raffineriråstoffer	Et raffineriråstoff er en bearbeidet olje beregnet på videre behandling (f.eks. direktedestillert brennolje eller vakuumbassolje), men ikke til blanding med andre produkter. Ved behandlingen omdannes den til en eller flere komponenter og/eller ferdige produkter. Definisjonen omfatter også produkter som den petrokjemiske industrien returnerer til raffineriene (f.eks. pyrolysebensin, C4-fraksjoner samt fraksjoner av gassolje og brennolje).
4. Tilsetningsstoffer / oksygenater	<p>Tilsetningsstoffer er hydrokarbonfrie forbindelser som tilsettes eller blandes med et produkt for å endre forbrenningsegenskapene (oktan, cetan, kuldeegenskaper osv.):</p> <ul style="list-style-type: none"> — oksygenater, som alkoholer (metanol, etanol), etere (f.eks. MTBE (metyltertiærbutyleter), ETBE (etylteriærbutyleter), TAME (tertiær-amylo-metyleter), — estere (f.eks. rapsolje eller dimetylester osv.), — kjemiske forbindelser (f.eks. TML (tetrametylbley) , TEL (tetraetylbley) og detergenter). <p>Merk: Mengder av tilsetningsstoffer/oksygenater (alkoholer, etere, estere og andre kjemiske forbindelser) som rapporteres i denne kategorien, bør gjelde mengder som er beregnet på iblanding i brenslere eller til brenselbruk.</p>
4.1. herav: biobrenslere	Biobensin og biodiesel. Definisjonene i kapittel 5, Fornybar energi og energi fra avfall, får anvendelse. Mengden flytende biobrenslere som rapporteres i denne kategorien, gjelder biodrivstoffet og ikke den samlede væskemengden som biodrivstoffene blandes. Omfatter ikke handel med biodrivstoff som ikke er blandet med transportdrivstoff (dvs. i ren form); de skal rapporteres som angitt i kapittel 5. Biodrivstoff som inngår som bestanddeler i transportdrivstoff, rapporteres under det relevante produktet med en angivelse av andelen som biodrivstoffet utgjør.
5. Andre hydrokarboner	Syntetisk råolje framstilt av tjæresand, skiferolje osv., væsker fra kondensering av kull (se kapittel 1), produksjon av væsker ved omdanning av naturgass til bensin (se kapittel 2), hydrogen og emulgerte oljer (f.eks. Orimulsion). Omfatter ikke produksjon av oljeskifer, der kapittel 1 får anvendelse. Produksjon av skiferolje (bearbeidet produkt) skal rapporteres som «fra andre kilder» i kategorien «Andre hydrokarboner».
6. Raffinerigass (ikke kondensert)	Raffinerigass omfatter en blanding av ikke-kondenserbare gasser som i hovedsak består av hydrogen, metan, etan og olefiner som framkommer ved destillasjon av råolje eller bearbeiding av oljeprodukter (f.eks. krakking) i raffinerier. Omfatter også gasser som tilbakeføres fra den petrokjemiske industrien.
7. Etan	Et naturlig rettkjedet hydrokarbon i gassform (C ₂ H ₆) utvunnet fra strømmer av naturgass og raffinerigass.
8. LPG	LPG er lette parafinske hydrokarboner som oppstår i raffineriprosessene, ved råoljestabilisering og ved behandling av naturgass. De består i hovedsak av propan (C ₃ H ₈) og butan (C ₄ H ₁₀) eller en kombinasjon av disse. De kan også inneholde propylen, butylen, isopropylen og isobutylen. LPG kondenseres vanligvis under trykk for transport og lagring.

Energiprodukt	Definisjon
9. Nafta	Nafta er et råstoff beregnet på enten petrokjemisk industri (f.eks. framstilling av etylen eller aromater) eller bensinproduksjon gjennom reformering eller isomerisering i raffineriet. Nafta inneholder stoffer i destillasjonsintervallet mellom 30 °C og 210 °C eller i en del av dette intervallet.
10. Motorbensin	Motorbensin består av en blanding av lette hydrokarboner som destillerer ved mellom 35 °C og 215 °C. Brukes som drivstoff i motorer med gnisttenning beregnet på landtransport. Motorbensin kan inneholde tilsetningsstoffer, oksygenater og oktanforhøyere, herunder blyforbindelser som TEL og TML. Omfatter blandingskomponenter for motorbensin (unntatt tilsetningsstoffer/ oksygenater), f.eks. alkylater, isomerat, reformat, krakket bensin beregnet på bruk som ferdig motorbensin.
10.1. herav: biobensin	Definisjonene i kapittel 5, Fornybar energi og energi fra avfall, får anvendelse.
11. Flybensin	Motorbensin spesielt tilpasset stempelmotorer for fly, med et oktantall som er tilpasset motoren, et frysepunkt på - 60 °C og et destillasjonsintervall som vanligvis ligger på mellom 30 °C og 180 °C.
12. Jetbensin (jetdrivstoff av nafta eller JP4)	Omfatter alle lette hydrokarbonoljer til bruk i flyturbinmotorer, med et destillasjonsintervall på mellom 100 °C og 250 °C. De framstilles ved å blande parafin og bensin eller nafta i et forhold som gjør at innholdet av aromater ikke overstiger 25 volumprosent og damptrykket ligger på mellom 13,7 kPa og 20,6 kPa.
13. Jetparafin	Destillat til bruk i flyturbinmotorer. Det har samme destillasjonsintervall mellom 150 °C og 300 °C (normalt ikke over 250 °C) og flammepunkt som parafin. Videre har det særlige spesifikasjoner (f.eks. frysepunkt), fastsatt av International Air Transport Association (IATA). Omfatter blandingskomponenter for parafin.
14. Annen parafin	Raffinert petroleumsdestillat til bruk i andre sektorer enn luftfart. Destilleres ved mellom 150 °C og 300 °C.
15. Gassolje/dieselolje (destillert brennolje)	Gassolje/dieselolje er i hovedsak et mellomtungt destillat som destilleres ved mellom 180 °C og 380 °C. Omfatter blandingskomponenter. Det finnes flere kvaliteter, avhengig av bruksområde.
15.1. herav: transportdiesel	Dieselolje for kjøretøyer med dieselmotor med kompresjonstenning (biler, lastebiler osv.), vanligvis med lavt svovelinhold.
15.1.1. herav fra 15.1: biodiesel	Definisjonene i kapittel 5, Fornybar energi og energi fra avfall, får anvendelse.
15.2 herav: fyringsolje og annen gassolje	Lett fyringsolje til industriell eller kommersiell bruk, marinediesel og diesel som brukes i jernbanetransport, annen gassolje, herunder tunge gassoljer som destilleres ved mellom 380 °C og 540 °C, og brukes som råstoff i den petrokjemiske industrien.
16. Brennolje	Alle rester (tunge) av brennoljer (herunder brennoljer som framstilles ved blanding). Den kinematiske viskositeten er høyere enn 10 cSt ved 80 °C. Flammepunktet er alltid høyere enn 50 °C og tettheten er alltid større enn 0,90 kg/l.
16.1. herav: lavt svovelinhold	Tung brennolje med et svovelinhold på under 1 %.
16.2. herav: høyt svovelinhold	Tung brennolje med et svovelinhold på 1 % eller mer.

Energiprodukt	Definisjon
17. White-spirit og SBP	Raffinerte mellomdestillater som destillerer i samme intervall som nafta/parafin. Inndeles i følgende: <ul style="list-style-type: none"> — Industrisprit (SBP): Lette oljer som destillerer ved mellom 30 °C og 200 °C. Industrisprit finnes i 7 eller 8 kvaliteter, avhengig av hvor i intervallet destillasjonen stanses. Kvalitetene defineres i henhold til temperaturforskjellen mellom destillasjonspunktene for 5 volumprosent og 90 volumprosent (ikke over 60 °C). — White-spirit: industrisprit med et flammepunkt på over 30 °C. Destillasjonsintervallet for white-spirit er 135 °C til 200 °C.
18. Smøremidler	Hydrokarboner som framstilles av biprodukter fra destillasjon, og som i hovedsak brukes til å redusere friksjon mellom kontaktfletter. Omfatter alle ferdige kvaliteter av smøreoljer, fra spindelolje til sylindrolje, samt oljer som brukes i smørefett, motoroljer og alle kvaliteter av baseoljer for smøreoljer.
19. Bitumen	Et fast, halvfast eller tyktflytende hydrokarbon med kolloidal struktur, med brun til sort farge, som forekommer som en rest ved destillasjon av råolje, gjennom vakuumdestillasjon av oljerester fra atmosfærisk destillasjon. Bitumen kalles ofte asfalt og brukes i hovedsak til veibygging og taktekkning. Omfatter fluidisert bitumen og bitumenløsninger.
20. Parafinokser	Dette er mettede, alifatisk hydrokarboner. Voksene er rester som utvinnes ved avvoksing av smøreoljer. De har en krystallstruktur som er mer eller mindre fin avhengig av kvalitet. De kjennetegnes ved at de er fargeløse, luktfrie og gjennomskinnelige, og smeltepunktet er over 45 °C.
21. Petroleumskoks	Svart, fast biprodukt utvunnet ved kraking og forkoksing av petroleumbasert råstoff, vakuumerster, tjære og bek i prosesser som forsinket forkoksing eller flytende forkoksing. Det består i hovedsak av karbon (90-95 %) og har et lavt askeinnhold. Det brukes som råstoff i koksovnene i stålindustrien samt til oppvarming, elektrodeframstilling og kjemikalieproduksjon. De viktigste kvalitetene er «grønn koks» og «kalsinert koks». Omfatter «katalysatorkoks» som avsettes på katalysatoren under raffineringen. Denne koksen kan ikke gjenvinnes og forbrennes som regel som raffineribrensel.
22. Andre produkter	Alle produkter som ikke er uttrykkelig nevnt ovenfor, for eksempel tjære og svovel. Omfatter aromater (f.eks. BTX eller bensen, toluen og xylene) og olefiner (f.eks. propylen) som produseres i raffinerier.

4.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

4.2.1. Forsynings- og omdanningssektorene

Følgende tabell får anvendelse bare på råolje, NGL, råstoffer til raffinerier, tilsetningsstoffer, biodrivstoffer og andre hydrokarboner:

1.	Innenlandsk produksjon Gjelder ikke råstoffer til raffinerier og biodrivstoffer.
2.	Fra andre kilder Tilsetningsstoffer, biodrivstoffer og andre hydrokarboner, hvis produksjon er omfattet av andre brenselbalanser. Gjelder ikke råolje, NGL og råstoffer til raffinerier.
2.1.	herav: fra kull Omfatter væsker som produseres i anlegg for kondensering av kull og flytende produkter fra koksovnene.
2.2.	herav: fra naturgass Framstilling av syntetisk bensin kan kreve naturgass som råstoff. Gassmengden som går med til framstilling av metanol, oppgis i samsvar med kapittel 2, mens den oppnådde mengden metanol oppgis her.

-
- 2.3. herav: fra fornybare energikilder
Omfatter biodrivstoffer som skal blandes med drivstoffer for transport.
Produksjonen oppgis i samsvar med kapittel 5, mens mengdene beregnet på blanding oppgis her.
-
3. Tilbakeføring fra petrokjemisk sektor
Ferdige eller halvferdige produkter som sluttbrukerne sender tilbake til raffineriene for bearbeiding, blanding eller salg. De er som regel biprodukter fra petrokjemiske framstillingsprosesser.
Gjelder bare råstoffer til raffinerier.
-
4. Overførte produkter
Importerte petroleumsprodukter som omklassifiseres som råstoffer for videre bearbeiding i raffineriet, uten levering til sluttbrukerne.
Gjelder bare råstoffer til raffinerier.
-
5. Import og eksport
Omfatter mengder av råolje og produkter som importeres eller eksporteres i henhold til avtaler om bearbeiding (dvs. raffinering på oppdrag). Råolje og NGL bør rapporteres i henhold til første opprinnelsesstat, og råstoffer til raffinerier og ferdige produkter bør rapporteres i henhold til siste forsendelsesstat.
Omfatter alle flytende gasser (f.eks. LPG) som utvinnes ved gjenforgassing av importert LNG, og petroleumsprodukter som importeres eller eksporteres direkte av den petrokjemiske industri.
Merk: All handel med biodrivstoffer som ikke er blandet med transportdrivstoffer (dvs. i ren form), skal rapporteres i spørreskjemaet om fornybare energikilder.
Reeksport av olje som er importert med tanke på bearbeiding i frisoner, bør tas med som en eksport av produktet fra bearbeidingsstaten til den endelige bestemmelsesstaten.
-
6. Direkte bruk
Råolje, NGL, tilsetningsstoffer og oksygenater (og den delen av dem som er biodrivstoffer) samt andre hydrokarboner som brukes direkte uten bearbeiding i oljeraffinerier.
Omfatter råolje som brukes til produksjon av elektrisk kraft.
-
7. Lagerendringer
Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
-
8. Beregnet tilførsel til raffinerier
Den samlede mengden produkter som ifølge beregningene er tilført raffineriprosessen. Den defineres som:
innenlandsk produksjon + fra andre kilder + tilbakeføring fra industri + overførte produkter + import - eksport - direkte bruk + lagerendringer
-
9. Statistiske forskjeller
Beregnet tilførsel til raffinerier minus den observerte tilførselen.
-
10. Observerte tilførsel til raffinerier
Mengder som er registrert som tilført raffinerier.
-
11. Raffineritap
Forskjellen mellom tilførsel til raffinerier (observerte) og brutto raffineriproduksjon. Tap kan forekomme under destillasjonsprosessen på grunn av fordampning. Tap rapporteres med positive tall. Volumene kan øke, men ikke massen.
-
12. Inngående og utgående samlede lagre på nasjonalt territorium
Alle lagre på nasjonalt territorium, herunder lagre som tilhører staten, storforbrukere eller lagringsorganisasjoner, lagre ombord på innkommende sjøgående fartøyer, lagre i frisoner og lagre som forvaltes for tredjemann, uansett om det skjer i henhold til en bilateral avtale mellom regjeringer eller ikke. Med inngående og utgående menes henholdsvis den første og siste dagen i rapporteringsperioden.
-
13. Nedre brennverdi
Produksjon, import og eksport, og samlet gjennomsnitt.
-

Følgende tabell gjelder bare ferdige produkter (raffinerigass, etan, LPG, nafta, motorbensin, flybensin, jetbensin, jetparafin, annen parafin, gassolje/dieselolje, brennolje med lavt og høyt svovelinnhold, white-spirit og industrisprit, smøremidler, bitumen, parafinvokser, petroleumskoks og andre produkter). Råolje og NGL som forbrennes direkte, bør inkluderes under leveranser av ferdige produkter og overføring mellom produkter:

1.	Råvaretilgang Omfatter mengder av innenlandsk eller importert råolje (herunder kondensat) og innenlandsk NGL som forbrukes direkte uten å bli bearbeidet i et oljeraffineri, og mengder av tilbakeføringer fra den petrokjemiske industri, som selv om de ikke er råvarer, forbrukes direkte.
2.	Brutto raffineriproduksjon Produksjon av ferdige produkter i et raffineri eller et blandingsanlegg. Omfatter raffineribrensel, men ikke raffineritap.
3.	Resirkulerte produkter Ferdige produkter som etter å ha blitt levert til sluttbrukerne én gang, passerer markedsføringsnettet en andre gang (f.eks. brukte smøremidler som bearbeides på nytt). Det bør skilles mellom disse mengdene og tilbakeføringer fra petrokjemisk industri.
4.	Raffineribrensel Petroleumsprodukter som brukes til driften av et raffineri. Omfatter ikke produkter som brukes av oljeselskaper til andre formål enn raffinering, f.eks. bunkring eller oljetankskip. Omfatter brensel som brukes til raffineriers produksjon av elektrisk kraft og varme for salg.
4.1.	herav: til produksjon av elektrisk kraft Mengder som brukes til å produsere elektrisk kraft i kraftverk ved raffinerier.
4.2.	herav: til kraftvarmeproduksjon Mengder som brukes i kraftvarmeverk ved raffinerier.
5.	Import og eksport
6.	Internasjonal bunkring
7.	Overføring mellom produkter Mengder som omklassifiseres, enten fordi spesifikasjonene er blitt endret eller fordi de er blitt blandet med et annet produkt. En negativ oppføring for et produkt oppveies av en eller flere positive oppføringer for ett eller flere produkter og omvendt, og den samlede nettoeffekten bør være null.
8.	Overførte produkter Importerte petroleumsprodukter som omklassifiseres som råstoffer for videre bearbeiding i raffineriet, uten levering til sluttbrukerne.
9.	Lagerendringer Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
10.	Beregnete innenlandske bruttoleveranser Dette defineres som: råvaretilgang + brutto raffineriproduksjon + resirkulerte produkter - raffineribrensel + import - eksport - internasjonal bunkring + overføring mellom produkter - overførte produkter + lagerendringer
11.	Statistiske forskjeller Beregnet brutto innenlandske leveranser minus de observerte leveransene.
12.	Observerte innenlandske bruttoleveranser Observerte leveranser av ferdige petroleumsprodukter fra primærkilder (f.eks. raffinerier, blandingsanlegg osv.) til hjemmemarkedet. Tallet kan avvike fra det beregnede tallet bl.a. på grunn av forskjeller i dekning og/eller forskjeller i definisjonene i de ulike rapporteringssystemene.
12.1.	herav: bruttoleveranser til petrokjemisk sektor Mengder brensel som leveres til petrokjemisk sektor.

12.2.	herav: energibruk i petrokjemisk sektor Mengder olje som brukes som brensel i petrokjemiske prosesser som dampkrakking.
12.3.	herav: annen bruk enn energibruk i petrokjemisk sektor Mengder olje som brukes i petrokjemisk sektor til produksjon av etylen, butylen, syntetisk gass, aromater, butadien og andre hydrokarbonbaserte råstoffer i prosesser som dampkrakking og dampreforming og i anlegg til framstilling av aromater. Omfatter ikke oljemengder som brukes til brensel.
13.	Tilbakeføring fra petrokjemisk sektor til raffinerier
14.	Inngående og utgående lagre Alle lagre på nasjonalt territorium, herunder lagre som tilhører staten, storforbrukere eller lagringsorganisasjoner, lagre ombord på innkommende sjøgående fartøyer, lagre i frisoner og lagre som forvaltes for tredjemann, uansett om det skjer i henhold til en bilateral avtale mellom regjeringer eller ikke. Med inngående og utgående menes henholdsvis den første og siste dagen i rapporteringsperioden.
15.	Lagerendringer i offentlige anlegg Endringer i lagre som holdes av offentlige anlegg og som ikke inngår i lagernivåer eller lagerendringer som rapporteres ellers. Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall. Omfatter råolje og NGL som forbrennes direkte, dersom det er relevant.
16.	Nedre brennverdi for brutto innenlandske leveranser

For omdanningssektoren gjelder følgende aggregater for alle brenslar, unntatt råstoffer til raffinerier, tilsetningsstoffer/oksygenater, biodrivstoffer og andre hydrokarboner, men inklusive brenslar til andre formål enn energi (petroleumskoks og andre, som skal rapporteres separat):

1.	Omdanningssektoren i alt Den samlede mengden brensel som brukes til primær eller sekundær omdanning av energi.
1.1.	herav: hovednæringsprodusenters elektrisitetsverk
1.2.	herav: egenprodusenters elektrisitetsverk
1.3.	herav: hovednæringsprodusenters kraftvarmeverk
1.4.	herav: egenprodusenters kraftvarmeverk
1.5.	herav: hovednæringsprodusenters varmekraftverk
1.6.	herav: egenprodusenters varmekraftverk
1.7.	herav: gassverk/forgassingsanlegg
1.8.	herav: blandet naturgass
1.9.	herav: koksverk
1.10.	herav: masovner
1.11.	herav: petrokjemisk industri
1.12.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.13.	herav: ikke angitt annet sted — omdanning

4.2.2. Energisektoren

For energisektoren gjelder følgende aggregater for alle brenslar, unntatt råstoffer til raffinerier, tilsetningsstoffer/oksygenater, biodrivstoffer og andre hydrokarboner, men inklusive brenslar til andre formål enn energi (petroleumskoks og andre, som skal rapporteres separat):

1.	Energisektoren i alt Den samlede mengden som brukes som energi i energisektoren.
1.1.	herav: kullgruver

1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: koksverk
1.4.	herav: masovner
1.5.	herav: gassverk
1.6.	herav: kraftverk Elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk
1.7.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Distribusjonstap Tap som forekommer utenfor raffineriet i forbindelse med transport og distribusjon. Omfatter tap i rørsystemet.

4.2.3. Opplysninger om sluttbruk av energi

For spesifisering av sluttbruk av energi gjelder følgende aggregater for alle brensler, unntatt råstoffer til raffinerier, tilsetningsstoffer/oksygener, biodrivstoffer og andre hydrokarboner, men inklusive brensler til andre formål enn energi (petroleumskoks og andre, som skal rapporteres separat):

1.	Endelig energiforbruk
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportektoren
3.1.	herav: internasjonal luftfart
3.2.	herav: innenlands luftfart
3.3.	herav: veitransport
3.4.	herav: jernbanetransport
3.5.	herav: innenlands sjøfart
3.6.	herav: rørtransport
3.7.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester

4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted — annet
5.	Annen bruk enn energi i alt Mengder som brukes som råstoffer i de ulike sektorene og ikke forbrukes som brensel eller omdannes til et annet brensel. Disse mengdene inngår i aggregatene ovenfor.
5.1.	herav: omdanningssektoren
5.2.	herav: energisektoren
5.3.	herav: transportsektoren
5.4.	herav: industrisektoren
5.4.1	Industrisektoren, herav: kjemisk industri (herunder petrokjemisk)
5.5.	herav: andre sektorer

4.2.4. Import og eksport

Import etter opprinnelsesstat og eksport etter bestemmelsesstat. Se også merknader til 4.2.1, aggregat 5.

4.2.5. Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme

Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme skal oppgis separat for elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk.

Omfatter ikke følgende energiprodukter: råstoffer til raffinerier, tilsetningsstoffer/oksygenater, biodrivstoffer, andre hydrokarboner, etan, motorbensin, biobensin, flybensin, jetbensin (jetdrivstoff av nafta eller JP4), white-spirit og SBP samt smøremidler.

Innsatsvarer oppgis for følgende anlegg og virksomheter:

1.	Energisektoren i alt Den samlede mengden som brukes som energi i energisektoren.
1.1.	herav: kullgruver
1.2.	herav: olje- og gassutvinning
1.3.	herav: koksverk
1.4.	herav: masovner
1.5.	herav: gassverk
1.6.	herav: ikke angitt annet sted — energi
2.	Industrisektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning

2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren
3.1.	herav: rørtransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted — annet

4.3. Målenheter

1.	Energimengder	10 ³ tonn
2.	Brennverdi	MJ/tonn

4.4. Unntak og fritak

Kypros er fritatt for å rapportere aggregatene i punkt 4.2.3 under avsnitt 4 (Andre sektorer) og 5 (Annen bruk enn energi i alt); bare de samlede verdiene skal oppgis.

Kypros er i tre år etter ikrafttreddelsen av denne forordning fritatt for å rapportere aggregatene i punkt 4.2.3 i avsnitt 2 (Industriektoren) og 3 (Transportsektoren); bare de samlede verdiene skal oppgis i denne perioden.

5. FORNYBAR ENERGI OG ENERGI FRA AVFALL

5.1. Berørte energiprodukter

Med mindre noe annet er oppgitt gjelder datainnsamlingen følgende energiprodukter:

Energiprodukt	Definisjon
1. Vannkraft	Potensiell og kinetisk energi i vann som omdannes til elektrisk kraft i vannkraftverk. Pumpekraftverk må inkluderes. Produksjonen skal rapporteres for anlegg i størrelsesklasse < 1 MW, 1 til < 10 MW og ≥ 10 MW samt fra pumpekraftverk.
2. Jordvarme	Energi som avgis av jordskorpen som varme, som regel i form av varmt vann eller damp. Denne energiproduksjonen er differansen mellom entalpien i væsken som produseres i borehullet, og entalpien i væsken som til slutt disponeres. Energien utnyttes på egnede steder: <ul style="list-style-type: none"> — til produksjon av elektrisk kraft ved hjelp av tørrmettet damp eller saltlake med høy entalpi etter spontan fordampning, — direkte som varme til fjernvarme, landbruk osv.

Energiprodukt	Definisjon
3. Solenergi	Solstråling som utnyttes til produksjon av varmtvann og elektrisk kraft. Denne energiproduksjonen er den varmen som er tilgjengelig for varmeoverføringsmediet, dvs. innfallende solenergi minus tap i optikk og solfangere. Passiv solenergi til direkte oppvarming, nedkjøling og belysning av boliger eller andre bygninger omfattes ikke.
3.1. herav: solceller	Sollys som omdannes til elektrisk kraft ved hjelp av solceller, vanligvis framstilt av halvledermateriale som produserer elektrisk kraft når de eksponeres for lys.
3.2. herav: termisk solenergi	Varme fra solstråling. Kan bestå av: a) soldrevne termoelektriske anlegg, eller b) utstyr til produksjon av varmtvann for husholdninger eller for årstidsbestemt oppvarming av svømmebassenger (f.eks. flate solfangere, i hovedsak av typen termosifong).
4. Tidevanns-, bølge- og havenergi	Mekanisk energi fra tidevannsbevegelser, bølger eller havstrømmer som utnyttes til produksjon av elektrisk kraft.
5. Vindkraft	Vindens kinetiske energi som utnyttes til produksjon av elektrisk kraft i vindturbiner.
6. Industriavfall (ikke-fornybart)	Ikke-fornybart industriavfall (fast eller flytende) som forbrennes direkte til produksjon av elektrisk kraft og/eller varme. Anvendt brenselmengde oppgis på grunnlag av nedre brennverdi. Fornybart industriavfall bør rapporteres i kategoriene Fast biomasse, Biogass og/eller Flytende biodrivstoff.
7. Kommunalt avfall	Avfall som produseres av husholdninger, sykehus og servicesektoren, og som forbrennes i særlige anlegg. Rapporteres på grunnlag av nedre brennverdi.
7.1. herav: fornybart	Den delen av husholdningsavfallet som er av biologisk opprinnelse.
7.2. herav: ikke-fornybart	Den delen av husholdningsavfallet som ikke er av biologisk opprinnelse.
8. Fast biomasse	Omfatter organisk, ikke-fossilt materiale av biologisk opprinnelse som kan brukes som brensel i produksjon av varme eller elektrisk kraft. Omfatter:
8.1. herav: trekull	Et fast restprodukt som framkommer ved destruktiv destillasjon og pyrolyse av tre og annet vegetabilsk materiale.
8.2. herav: tre, treavfall, annet fast avfall	Avlinger som dyrkes særskilt for energiformål (poppel, piletre osv.), en rekke trematerialer som framkommer ved industriprosesser (særlig i tre- og papirindustrien) eller produseres direkte gjennom skogbruk og landbruk (ved, treflis, trepellete, bark, sagflis, spon, fliser, svartlut osv.) samt avfall som halm, risagrer, nøtteskall, fjørfestrø, knuste druerester osv. Forbrenning er den vanligste teknikken for dette faste avfallet. Anvendt brenselmengde oppgis på grunnlag av nedre brennverdi.
9. Biogass	Gass som i hovedsak består av metan og karbondioksid og dannes ved anaerob nedbryting av biomasse.
9.1. herav: gass fra fyllplasser	Biogass som dannes ved nedbryting av deponert avfall.
9.2. herav: gass fra slam fra renseanlegg	Biogass som dannes ved anaerob gjæring av slam fra renseanlegg.
9.3. herav: andre typer biogass	Biogass som dannes ved anaerob gjæring av avrenning fra husdyrhold og av slakteriavfall, avfall fra bryggerier og annen landbruksbasert næringsmiddelindustri.
10. Flytende biodrivstoff	Mengdene av flytende biodrivstoff som rapporteres i denne kategorien, bør gjelde mengden av biodrivstoff og ikke den samlede væskemengden som biodrivstoffene iblandes. Når det gjelder import og eksport av flytende biodrivstoff skal bare de mengder som ikke er blitt blandet med transportdrivstoffer, oppgis (dvs. i ren form). Flytende biodrivstoff som er blandet med transportdrivstoffer, rapporteres sammen med oljeopplysningene i kapittel 4. Omfatter følgende flytende biodrivstoff:

Energiprodukt	Definisjon
10.1. herav: biobensin	Denne kategorien omfatter bioetanol (etanol framstilt av biomasse og/eller den biologisk nedbrytbare delen av avfall), biometanol (metanol framstilt av biomasse og/eller den biologisk nedbrytbare delen av avfall), bio-ETBE (etylteriærbutyleter framstilt av bioetanol; volumandelen bio-ETBE som beregnes som biodrivstoff er 47 %) samt bio-MTBE (metylteriærbutyleter framstilt av biometanol: volumandelen bio-MTBE som beregnes som biodrivstoff er 36 %).
10.2. herav: biodiesel	Denne kategorien omfatter biodiesel (en metylester framstilt av vegetabilsk eller animalsk olje, av dieselkvalitet), biodimetyleter (dimetyleter framstilt av biomasse), Fischer-Tropsch (Fischer-Tropsch framstilt av biomasse), kaldpresset bioolje (olje framstilt av oljefrø bare gjennom mekanisk behandling) samt alle andre typer flytende biodrivstoff som tilsettes, blandes med eller brukes direkte som transportdiesel.
10.3. herav: andre flytende biodrivstoffer	Flytende biodrivstoffer som brukes direkte som drivstoff, men som ikke omfattes av biobensin eller biodiesel.

5.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

5.2.1. Bruttoproduksjon av elektrisk kraft og varme

Elektrisk kraft og varme som produseres med energiproduktene omhandlet i punkt 5.1 (unntatt trekull og inklusive bare totalsummen av flytende biodrivstoffer) må, når det er relevant, oppgis hver for seg:

- for hovednæringsprodusenters og egenprodusenters anlegg,
- for anlegg som produserer bare elektrisk kraft, anlegg som produserer bare varme og for kraftvarmeverk.

5.2.2. Forsynings- og omdanningssektorene

For energiproduktene omhandlet i punkt 5.1 (unntatt vannkraft, solcelleenergi, energi fra tidevann, bølger og hav samt vindkraft) skal mengdene som brukes i forsynings- og omdanningssektorene oppgis for følgende aggregater:

1.	Produksjon
2.	Import
3.	Eksport
4.	Lagerendringer Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
5.	Bruttoforbruk
6.	Statistiske forskjeller
7.	Omdanningssektoren i alt Mengder av fornybare energikilder og avfall som brukes til omdanning av primære energiformer til sekundære (f.eks. gass fra fyllplasser til elektrisk kraft) eller omdannes til avledede energiprodukter (f.eks. biogass brukt til blandet naturgass).
7.1.	herav: hovednæringsprodusenters elektrisitetsverk
7.2.	herav: hovednæringsprodusenters kraftvarmeverk
7.3.	herav: hovednæringsprodusenters varmekraftverk

7.4.	herav: egenprodusenters elektrisitetsverk
7.5.	herav: egenprodusenters kraftvarmeverk
7.6.	herav: egenprodusenters varmekraftverk
7.7.	herav: anlegg for steinkullbriketter Mengder av fornybare energikilder og avfall som brukes til å produsere steinkullbriketter. Fornybare energikilder og avfall som brukes til oppvarming og drift av utstyr, må oppgis som forbruk i energisektoren.
7.8.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter Mengder av fornybare energikilder og avfall som brukes til å produsere brunkullbriketter. Fornybare energikilder og avfall som brukes til oppvarming og drift av utstyr, må oppgis som forbruk i energisektoren.
7.9.	herav: gass fra gassverk Mengder av fornybare energikilder og avfall som brukes til å produsere gass fra gassverk. Fornybare energikilder og avfall som brukes til oppvarming og drift av utstyr, må oppgis som forbruk i energisektoren.
7.10.	herav: til blandet naturgass Mengder av biogass som blandes med naturgass.
7.11.	herav: til blanding med motorbensin/diesel Mengder av flytende biodrivstoffer som ikke leveres til endelig forbruk, men brukes sammen med andre petroleumsprodukter som rapporteres i henhold til kapittel 4 i dette vedlegg.
7.12.	herav: anlegg for produksjon av trekull Mengder av tre som brukes til produksjon av trekull.
7.13.	herav: ikke angitt annet sted — omdanning

5.2.3. *Energisektoren*

For energiproduktene omhandlet i punkt 5.1 (unntatt vannkraft, solcelleenergi, energi fra tidevann, bølger og hav samt vindkraft) skal mengdene som brukes i energisektoren eller til endelig forbruk oppgis for følgende aggregater:

1.	Energisektoren i alt Fornybare energikilder og avfall som forbrukes av energiindustrien i forbindelse med omdanningsvirksomhet. For eksempel fornybare energikilder og avfall som brukes til oppvarming, belysning eller drift av pumper/kompressorer. Mengder av fornybare energikilder og avfall som omdannes til andre energiformer, bør rapporteres under omdanningssektoren.
1.1.	herav: forgassingsanlegg
1.2.	herav: offentlige elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk
1.3.	herav: kullgruver
1.4.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.5.	herav: koksverk
1.6.	herav: oljeraffinerier
1.7.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.8.	herav: gass fra gassverk
1.9.	herav: masovner
1.10.	herav: anlegg for produksjon av trekull
1.11.	herav: ikke angitt annet sted
2.	Distribusjonstap Alle tap i forbindelse med transport og distribusjon.

5.2.4. *Sluttbruk av energi*

For energiproduktene omhandlet i punkt 5.1 (unntatt vannkraft, solcelleenergi, energi fra tidevann, bølger og hav samt vindkraft) skal mengdene oppgis for følgende aggregater:

1.	Endelig energiforbruk
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller
2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportektoren
3.1.	herav: jernbanetransport
3.2.	herav: veitransport
3.3.	herav: innenlands sjøfart
3.4.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningsektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted — annet

5.2.5. *Anleggenes tekniske egenskaper*

Produksjonskapasiteten for elektrisk kraft skal oppgis ved utgangen av rapporteringsåret for følgende kategorier:

1.	Vannkraft Kapasiteten skal rapporteres for anlegg i størrelsesklasse < 1 MW, 1 til < 10 MW og ≥ 10 MW samt fra pumpekraftverk, samt for alle anlegg under ett. Ved angivelsen av anleggenes størrelsesklasse skal det ikke tas hensyn til pumpekraftverkens kapasitet.
2.	Jordvarme
3.	Solceller
4.	Termisk solenergi

5.	Tidevanns-, bølge- og havenergi
6.	Vindkraft
7.	Industriavfall (ikke-fornybart)
8.	Kommunalt avfall
9.	Tre, treavfall, annet fast avfall
10.	Gass fra fyllplasser
11.	Gass fra slam fra renseanlegg
12.	Andre typer biogass
13.	Flytende biodrivstoff

Samlet areal med installerte solfangere skal oppgis.

Produksjonskapasiteten for følgende biodrivstoffer skal oppgis:

1.	Flytende biodrivstoff
1.1.	herav: biobensin
1.2.	herav: biodiesel
1.3.	herav: andre flytende biodrivstoffer

5.2.6. *Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme*

Innsatsvarer til egenprodusenter av elektrisk kraft og varme skal oppgis separat for elektrisitetsverk, kraftvarmeverk og varmekraftverk.

For energiproduktene omhandlet i punkt 5.1 (unntatt vannkraft, solcelleenergi, energi fra tidevann, bølger og hav samt vindkraft) skal mengdene oppgis for følgende aggregater:

1.	Energisektoren i alt
1.1.	herav: forgassingsanlegg
1.2.	herav: kullgruver
1.3.	herav: anlegg for steinkullbriketter
1.4.	herav: koksverk
1.5.	herav: oljeraffinerier
1.6.	herav: anlegg for brunkullbriketter/torvbriketter
1.7.	herav: gass fra gassverk
1.8.	herav: masovner
1.9.	herav: anlegg for produksjon av trekull
1.10.	herav: ikke angitt annet sted
2.	Industriektoren
2.1.	herav: jern og stål
2.2.	herav: kjemisk og petrokjemisk
2.3.	herav: ikke-jernholdige metaller

2.4.	herav: ikke-metallholdige mineraler
2.5.	herav: transportmidler
2.6.	herav: maskiner
2.7.	herav: bergverksdrift og utvinning
2.8.	herav: nærings- og nytelsesmidler
2.9.	herav: papirmasse, papir og trykking
2.10.	herav: trelast og trevarer
2.11.	herav: bygge- og anleggsvirksomhet
2.12.	herav: tekstil og lær
2.13.	herav: ikke angitt annet sted — industri
3.	Transportsektoren
3.1.	herav: jernbanetransport
3.2.	herav: ikke angitt annet sted — transport
4.	Andre sektorer
4.1.	herav: private og offentlige tjenester
4.2.	herav: husholdningssektoren
4.3.	herav: landbruk/skogbruk
4.4.	herav: fiske
4.5.	herav: ikke angitt annet sted — annet

5.3. Brennverdi

Det skal oppgis gjennomsnittlige nedre brennverdier for følgende produkter:

1.	Biobensin
2.	Biodiesel
3.	Andre flytende biodrivstoffer
4.	Trekull

5.4. Målenheter

1.	Produksjon av elektrisk kraft	MWh
2.	Produksjon av varme	TJ
3.	Fornybare energiprodukter	Biobensin, biodiesel og andre flytende biodrivstoffer: tonn Trekull: 1 000 tonn Alle andre: TJ (basert på nedre brennverdi)
4.	Solfangere, areal	1 000 m ²
5.	Anleggskapasitet	Biodrivstoffer: tonn/år Alle andre: MWe
6.	Brennverdi	KJ/kg (nedre brennverdi)

5.5. **Unntak og fritak**

Gjelder ikke.

6. **BESTEMMELSER SOM FÅR ANVENDELSE**

Følgende bestemmelser får anvendelse på datainnsamlingen beskrevet i samtlige foregående kapitler:

1. Rapporteringsperiode:

Ett kalenderår (1. januar til 31. desember).

2. Hyppighet:

Årlig.

3. Frist for overføring av data:

30. november i året etter rapporteringsperioden.

4. Overføringsformat og metode:

Overføringsformatet skal være i samsvar med en hensiktsmessig utvekslingsstandard fastsatt av Eurostat.

Data skal overføres eller lastes opp elektronisk til Eurostats sentrale dataportal.

VEDLEGG C

MÅNEDLIG ENERGISTATISTIKK

I dette vedlegg beskrives omfang, enheter, rapporteringsperiode, hyppighet, frister og overføringsformer for den månedlige innsamlingen av energistatistikk.

I vedlegg A forklares de termer som ikke forklares uttrykkelig i dette vedlegg.

1. FASTE BRENSLER

1.1. Berørte energiprodukter

Med mindre noe annet er oppgitt gjelder datainnsamlingen følgende energiprodukter:

Energiprodukt	Definisjon
1. Steinkull	Svart, brennbart, fast, organisk, fossilt sediment med en øvre brennverdi på over 24 MJ/kg på askefri basis når vanninnholdet måles ved en temperatur på 30 °C og en relativ luftfuktighet på 96 %.
2. Brunkull	Brennbart, brunt til svart, organisk fossilt sediment med en øvre brennverdi på under 24 MJ/kg på askefri basis når vanninnholdet måles ved en temperatur på 30 °C og en relativ luftfuktighet på 96 %.
2.1. herav: eldre brunkull	Brunkull med et vanninnhold på 20-25 % og et askeinnhold på 9-13 %. Eldre brunkull ble dannet i mesozoikum. I EU brytes eldre brunkull nå bare i Frankrike i dype gruver i Provence.
2.2. herav: yngre brunkull	Brunkull med et vanninnhold på 40-70 % og et askeinnhold på normalt 2-6 %, som visse steder kan være så høyt som 12 %, avhengig av forekomsten. Yngre brunkull ble i hovedsak dannet i tertiærtiden. Dette brenselet brytes som regel i dagbrudd.
3. Torv	Et bløtt, porøst til sammenpresset, naturlig, brennbart sediment av vegetabilsk opprinnelse med høyt vanninnhold (opptil 90 %), lyst til mørk brunt i fargen. Definisjonen berører ikke definisjonen av fornybare energikilder i direktiv 2001/77/EF og IPCCs retningslinjer fra 2006 for nasjonale fortegnelser over klimagasser.
4. Steinkullbriketter	Steinkullbriketter er produkter med en bestemt form som framstilles ved varmpressing under trykk, under tilsetning av et bindemiddel (bek).
5. Brunkullbriketter	Produkter med ensartet form som framstilles av brunkull som knuses og tørkes og deretter sammenpresses under høyt trykk uten tilsetning av bindemiddel. Omfatter tørket brunkull og brunkullgrus.
6. Koks av steinkull	Kunstig framstilt fast brensel avledet av steinkull og framstilt ved tørdestillasjon av kull helt eller delvis uten luft. Omfatter: — sinders: framstilles ved forkoksing ved høy temperatur, — halvkoks: framstilles ved forkoksing ved lav temperatur, — koks fra gassverk: produseres i gassverk.
7. Brunkullkoks	Fast restprodukt som dannes ved tørdestillasjon av brunkull uten luft.

1.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

I vedlegg A forklares de termer som ikke forklares uttrykkelig i dette vedlegg.

1.2.1. *Forsyningssektoren*

Følgende aggregater gjelder steinkull, brunkull (i alt), eldre brunkull, yngre brunkull og torv:

1.	Produksjon
2.	Gjenvinningsprodukter Slam og skifer fra avfall gjenvunnet i gruver.
3.	Import
3.1.	herav: import innenfor EU
4.	Eksport
4.1.	herav: eksport innenfor EU
5.	Lagerendringer Mengder som innehas av gruver og importører. Omfatter ikke forbrukernes lagre (f.eks. kraftverkens og kokswerkens lagre), bortsett fra lagre hos forbrukere som importerer direkte. Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
6.	Beregnete innenlandske leveranser Den samlede mengden produkter som ifølge beregningene er levert til innenlandsk forbruk. Den defineres som: produksjon + gjenvinningsprodukter + import - eksport + lagerendringer
7.	Observerte innenlandske leveranser Mengder som leveres til det innenlandske marked. Tilsvarer summen av leveransene til ulike typer forbrukere. Det kan oppstå en forskjell mellom beregnede og observerte leveranser.
7.1.	herav: produsentenes eget forbruk Internt forbruk i produksjonseenheter. Omfatter ikke forbruk i gruvekraftverk, gruvebrikettfabrikker, gruvekoksverk samt leveranser til gruvepersonalet.
7.2.	herav: hovednæringsprodusenters kraftverk
7.3.	herav: egenprodusenters kraftverk i kullgruver
7.4.	herav: koksverk
7.5.	herav: anlegg for steinkullbriketter Mengder som brukes til omdanning i anlegg for steinkullbriketter (anlegg ved gruver og andre anlegg).
7.6.	herav: industrien i alt (unntatt jern- og stålindustrien)
7.7.	herav: jern- og stålindustrien
7.8.	herav: andre sektorer (tjenester, husholdninger osv.) Mengder av brensel til husholdninger (herunder kull til personalet i kullgruver og tilknyttede anlegg), tjenester (forvaltning, butikker osv.) samt til sektorer som ikke er angitt annet sted (fjernvarme, transport osv.).
8.	Utgående lager
8.1.	herav: gruver
8.2.	herav: importører
8.3.	herav: ved koksverk Gjelder bare steinkull.

Følgende aggregater gjelder koks av steinkull, brunkullkoks, steinkullbriketter og brunkullbriketter:

1.	Produksjon
2.	Import
3.	Eksport
3.1.	herav: eksport innenfor EU
4.	Lagerendring Mengder som finnes ved koksverk (koks) og anlegg for steinkullbriketter (steinkullbriketter) samt hos importører. Omfatter ikke forbrukernes lagre, bortsett fra lagre hos forbrukere som importerer direkte. Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
5.	Beregnete innenlandske leveranser Den samlede mengden produkter som ifølge beregningene er levert til innenlandsk forbruk. Den defineres som: produksjon + import - eksport + lagerendringer
6.	Observerte innenlandske leveranser Mengder som leveres til det innenlandske marked. Tilsvaret summen av leveransene til ulike typer forbrukere. Det kan oppstå en forskjell mellom beregnede og observerte leveranser.
6.1.	herav: industrien i alt (unntatt jern- og stålindustrien)
6.2.	herav: jern- og stålindustrien
6.3.	herav: andre sektorer (tjenester, husholdninger osv.) Mengder av brensel til husholdninger (herunder koks og steinkullbriketter til personalet i kullgruver og tilknyttede anlegg) og tjenester (forvaltning, butikker osv.)
7.	Utgående lager Lagre er de mengder som innehas av — koksverk (gjelder bare koks av steinkull og brunkull), — brikettanlegg (gjelder bare briketter av steinkull og brunkull), — importører.

1.2.2. *Import*

For brunkull, brunkullkoks, steinkullbriketter og brunkullbriketter skal samlet import innenfor og utenfor EU oppgis.

For steinkull skal importen fra følgende opprinnelsesstater oppgis:

1.	Importerte mengder (innenfor EU)
1.1.	herav: Tyskland
1.2.	herav: Det forente kongerike
1.3.	herav: Polen
1.4.	herav: andre EU-stater De berørte statene skal angis.
2.	Importerte mengder (utenfor EU)
2.1.	herav: USA
2.2.	herav: Australia
2.3.	herav: Sør-Afrika
2.4.	herav: SUS

2.4.1.	herav fra 2.4: Russland
2.4.2.	herav fra 2.4: Ukraina
2.5.	herav: Canada
2.6.	herav: Colombia
2.7.	herav: Kina
2.8.	herav: andre land utenfor EU De berørte statene skal angis.

1.3. Målenheter

Alle produktmengder oppgis i 10³ tonn.

1.4. Unntak og fritak

Gjelder ikke.

2. ELEKTRISK KRAFT

2.1. Berørte energiprodukter

Dette kapittelet omfatter elektrisk kraft.

2.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis.

2.2.1. Produksjonssektoren

For følgende aggregater skal både brutto- og nettomengde oppgis:

1.	Produksjon av elektrisk kraft i alt
1.1.	herav: kjernekraft
1.2.	herav: vannkraft
1.2.1.	herav fra 1.2: den delen av vannkraft som produseres i pumpekraftverk
1.3.	herav: jordvarme
1.4.	herav: konvensjonell varmekraft
1.5.	herav: vindkraft

I tillegg skal følgende mengder elektrisk kraft oppgis:

2.	Import
2.1.	herav: import innenfor EU
3.	Eksport
3.1.	herav: eksport utenfor EU
4.	Brukt i pumpekraftverk
5.	Bruk i det indre marked Dette beregnes som: nettoproduksjon i alt + import - eksport - bruk i pumpekraftverk

Når det gjelder brenselforbruket til hovednæringsprodusenter gjelder følgende aggregater (se vedlegg B for definisjoner av steinkull og brunkull):

6.	Hovednæringsprodusentenes brenselforbruk i alt Den samlede mengden brensel som forbrukes for å produsere elektrisk kraft og varme som skal selges bare til tredjemann.
6.1.	herav: steinkull
6.2.	herav: brunkull
6.3.	herav: petroleumsprodukter
6.4.	herav: naturgass
6.5.	herav: avledede gasser (framstilte gasser)
6.6.	herav: andre brensler

2.2.2. Hovednæringsprodusenters brensellagre

Med hovednæringsprodusenter menes offentlige anlegg som produserer elektrisk kraft ved hjelp av brensler. Følgende utgående lagre (lagre ved utgangen av rapporteringsmåned) skal oppgis:

1.	Steinkull
2.	Brunkull
3.	Petroleumsprodukter

2.3. Målenheter

1. Energimengder	Elektrisk kraft: GWh Steinkull, brunkull og petroleumsprodukter: både 10^3 tonn og TJ på grunnlag av nedre brennverdi. Naturgass og avledede gasser: TJ på grunnlag av øvre brennverdi. Andre brensler: TJ på grunnlag av nedre brennverdi. Kjernekraftvarme: TJ.
2. Lagre	10^3 tonn

2.4. Unntak og fritak

Gjelder ikke.

3. OLJE- OG PETROLEUMSPRODUKTER

3.1. Berørte energiprodukter

Med mindre noe annet er oppgitt gjelder datainnsamlingen følgende energiprodukter, som er definert i vedlegg B kapittel 4: råolje, NGL, råstoffer til raffinerier, andre hydrokarboner, raffinerigass (ikke flytende), etan, LPG, nafta, motorbensin, flybensin, jetbensin (jetdrivstoff av nafta eller JP4), jetparafin, annen parafin, gassolje/dieselolje (destillert brennolje), transportdiesel, fyringsolje og annen gassolje, brennolje (både med lavt og høyt svovelinnhold), white-spirit og SBP, smøremidler, bitumen, parafinvokser og petroleumskoks.

Når det er relevant skal motorbensin oppgis i følgende to kategorier:

- Blyfri motorbensin: motorbensin som ikke er tilsatt blyforbindelser for å heve oktantallet. Kan inneholde spor av organisk bly.

— Blyholdig motorbensen: motorbensen som er tilsatt TEL og/eller TML for å heve oktantallet.

«Andre produkter» omfatter både mengder som oppfyller definisjonen i vedlegg B kapittel 4 samt mengder av white-spirit og SBP, smøremidler, bitumen og parafinvokser. Disse produktene skal ikke oppgis separat.

3.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

3.2.1. Forsyningssektoren

Følgende tabell gjelder bare for råolje, NGL, råstoffer til raffinerier, tilsetningsstoffer/oksygenater, biodrivstoffer og andre hydrokarboner:

1.	Innenlandsk produksjon Gjelder ikke råstoffer til raffinerier.
2.	Fra andre kilder Tilsetningsstoffer, biodrivstoffer og andre hydrokarboner, hvis produksjon er omfattet av andre brenselbalanser. Gjelder ikke råolje, NGL og råstoffer til raffinerier.
3.	Tilbakeføring fra petrokjemisk sektor Ferdige eller halvferdige produkter som sluttbrukerne sender tilbake til raffineriene for bearbeiding, blanding eller salg. De er som regel biprodukter fra petrokjemiske framstillingsprosesser. Gjelder bare råstoffer til raffinerier.
4.	Overførte produkter Importerte petroleumsprodukter som omklassifiseres som råstoffer for videre bearbeiding i raffineriet, uten levering til sluttbrukerne. Gjelder bare råstoffer til raffinerier.
5.	Import og eksport Omfatter mengder av råolje og produkter som importeres eller eksporteres i henhold til avtaler om bearbeiding (dvs. raffinering på oppdrag). Råolje og NGL bør rapporteres i henhold til første opprinnelsesstat, og råstoffer til raffinerier og ferdige produkter bør rapporteres i henhold til siste forsendelsesstat. Omfatter alle flytende gasser (f.eks. LPG) som utvinnes ved gjenförgassing av importert LNG, og petroleumsprodukter som importeres eller eksporteres direkte av den petrokjemiske industri. Merk: All handel med biodrivstoffer som ikke er blandet med transportdrivstoffer (dvs. i ren form), skal rapporteres i spørreskjemaet om fornybare energikilder.
6.	Direkte bruk Råolje, NGL og andre hydrokarboner som brukes direkte uten bearbeiding i oljeraffinerier. Omfatter råolje som brukes til produksjon av elektrisk kraft.
7.	Lagerendringer Lagertilgang oppgis som et positivt tall og lageravgang som et negativt tall.
8.	Beregnet tilførsel til raffinerier Den samlede mengden produkter som ifølge beregningene er tilført raffineriprosessen. Den defineres som: innenlandsk produksjon + fra andre kilder + tilbakeføring fra industri + overførte produkter + import - eksport - direkte bruk - lagerendringer.
9.	Statistiske forskjeller Beregnet tilførsel til raffinerier minus den observerte tilførselen.
10.	Observert tilførsel til raffinerier Mengder som er registrert som tilført raffinerier.

11.	Raffineritap
Forskjellen mellom tilførsel til raffinerier (observert) og brutto raffineriproduksjon. Tap kan forekomme under destillasjonsprosessen på grunn av fordampning. Tap rapporteres med positive tall. Volumene kan øke, men ikke massen.
12.	Produksjon av oksygenater
Den delen av produksjonen eller fra andre kilder som består av etere, f.eks. MTBE (metyltertiærbutyleter), TAME (tertiærarmylmetyleter), alkoholer (f.eks. etanol og estere) som brukes til blanding med bensin og gassolje.

Følgende tabell gjelder ikke råstoffer til raffinerier og tilsetningsstoffer/oksygenater:

1.	Råvaretilgang
Omfatter mengder av innenlandsk eller importert råolje (herunder kondensat) og innenlandsk NGL som forbrukes direkte uten å bli bearbeidet i et oljeraffineri, og mengder av tilbakeføringer fra den petrokjemiske industri, som selv om de ikke er råvarer, forbrukes direkte.
2.	Brutto raffineriproduksjon
Produksjon av ferdige produkter i et raffineri eller et blandingsanlegg.
Omfatter raffineribrensel, men ikke raffineritap.
3.	Resirkulerte produkter
Ferdige produkter som etter å ha blitt levert til sluttbrukerne én gang, passerer markedsføringsnettverket en andre gang (f.eks. brukte smøremidler som bearbeides på nytt). Det bør skilles mellom disse mengdene og tilbakeføringer fra petrokjemisk industri.
4.	Raffineribrensel
Petroleumsprodukter som brukes til driften av et raffineri.
Omfatter ikke produkter som brukes av oljeselskaper til andre formål enn raffinering, f.eks. bunkring eller oljetankskip.
Omfatter brensel som brukes til raffineriers produksjon av elektrisk kraft og varme for salg.
5.	Import og eksport
6.	Internasjonal bunkring
7.	Overføring mellom produkter
Mengder som omklassifiseres, enten fordi spesifikasjonene er blitt endret eller fordi de er blitt blandet med et annet produkt.
En negativ oppføring for et produkt oppveies av en eller flere positive oppføringer for ett eller flere produkter og omvendt, og den samlede nettoeffekten bør være null.
8.	Overførte produkter
Importerte petroleumsprodukter som omklassifiseres som råstoffer for videre bearbeiding i raffineriet, uten levering til sluttbrukerne.
9.	Lagerendringer
Lagertilgang oppgis som et positivt tall og lageravgang som et negativt tall.
10.	Beregnete innenlandske bruttolleveranser
Dette defineres som:
råvaretilgang + brutto raffineriproduksjon + resirkulerte produkter - raffineribrensel + import - eksport - internasjonal bunkring + overføring mellom produkter - overførte produkter - lagerendringer
11.	Statistiske forskjeller
Beregnet brutto innenlandske leveranser minus de observerte leveransene.
12.	Observerte innenlandske bruttolleveranser
Observerte leveranser av ferdige petroleumsprodukter fra primærkilder (f.eks. raffinerier, blandingsanlegg osv.) til hjemmemarkedet.
Tallet kan avvike fra det beregnede tallet bl.a. på grunn av forskjeller i dekning og/eller forskjeller i definisjonene i de ulike rapporteringssystemene.
12.1.	herav: leveranser til internasjonal sivil luftfart
12.2.	herav: leveranser til offentlige kraftverk
12.3.	herav: leveranser av LPG-drivstoff
12.4.	herav: leveranser (brutto) til petrokjemisk sektor

-
13.	Tilbakeføring fra petrokjemisk sektor til raffinerier
14.	Innenlandske nettoleveranser i alt
-

3.2.2. *Lagre*

Følgende inngående og utgående lagre skal oppgis for alle energiprodukter, unntatt raffinergass:

-
1.	Lagre på nasjonalt territorium
Beholdninger på følgende steder: raffineritanker, bulkterminaler, tankrom i rørsystemer, lektre og kysttankskip (når avgangs- og ankomsthavn er i samme stat), tankskip i en medlemsstats havn (dersom lasten skal losses i denne havnen), bunkere på skip i fart på innlands vannveier. Omfatter ikke oljelagre i rørledninger, jernbanetankvogner, tankbiler, bunkere på havgående fartøyer, bensinstasjoner, detaljforretninger og bunkere til havs.
2.	Lagre som forvaltes for andre stater i henhold til en bilateral avtale mellom regjeringer
Lagre på nasjonalt territorium som tilhører en annen stat, der tilgangen er sikret ved en avtale mellom de respektive regjeringer.
3.	Lagre med kjent utenlandsk bestemmelsessted
Lagre på nasjonalt territorium som ikke omfattes av nr. 2, og som tilhører en annen stat. Lagrene kan ligge innenfor eller utenfor frisoner.
4.	Andre lagre i frisoner
Omfatter lagre som ikke hører inn under nr. 2 eller 3, uansett om de er tollklarert eller ikke.
5.	Lagre hos storforbrukere
Lagre som kontrolleres av myndighetene. Denne definisjonen omfatter ikke andre lagre hos forbrukere.
6.	Lagre ombord på innkommende sjøgående fartøyer som ligger i havn eller fortøyd
Lagre som er tollklarert eller ikke. Denne kategorien omfatter ikke lagre ombord på fartøyer i åpent hav.
Omfatter olje på kysttankskip dersom både avgangs- og ankomsthavn er i samme stat. For innkommende fartøyer med flere lossehavner, oppgis bare mengden som skal losses i rapporteringsstaten.
7.	Offentlige myndigheters lagre på nasjonalt territorium
Omfatter ikke-militære lagre på nasjonalt territorium, dvs. som eies eller kontrolleres av det offentlige og som utelukkende er opprettet med tanke på nødsituasjoner.
Omfatter ikke lagre som innehas av statlige oljeselskaper eller offentlige kraftverk eller lagre som innehas direkte av oljeselskaper på vegne av offentlige myndigheter.
8.	Lagre som innehas av lagringsorganisasjoner på nasjonalt territorium
Lagre som innehas av både offentlige og private virksomheter, og som er opprettet utelukkende med tanke på nødsituasjoner.
Omfatter ikke private selskapers lagerforpliktelser.
9.	Alle andre lagre på nasjonalt territorium
Alle andre lagre som oppfyller vilkårene i nr. 1.
10.	Lagre i utlandet i henhold til bilaterale avtaler mellom regjeringer
Lagre som tilhører rapporteringsstaten, men som befinner seg i en annen, der tilgangen er sikret ved en avtale mellom de respektive regjeringer.
10.1.	herav: offentlige lagre
10.2.	herav: lagringsorganisasjoners lagre
10.3.	herav: andre lagre
11.	Lagre i utlandet som er endelig beregnet på import
Lagre som ikke omfattes av nr. 10 og tilhører rapporteringsstaten, men som befinner seg i en annen stat i påvente av import dit.
12.	Andre lagre i frisoner
Andre lagre på nasjonalt territorium som ikke omfattes av kategoriene ovenfor.
13.	Innhold i rørledninger
Olje (råolje og petroleumsprodukter) i rørledninger som er nødvendig for å opprettholde oljestrømmen i rørene.
-

I tillegg skal en inndeling av mengder etter stat oppgis for:

- utgående lagre som innehas for andre stater i henhold til en bilateral avtale mellom regjeringer,
- andre utgående lagre med kjent utenlandsk bestemmelsessted,
- utgående lagre i utlandet i henhold til bilaterale avtaler mellom regjeringer,
- andre utgående lagre i utlandet som er endelig beregnet på import til rapporteringsstaten.

Med inngående lagre menes lagrene den siste dagen i måneden før rapporteringsmåneden. Med utgående lagre menes lagrene den siste dagen i rapporteringsmåneden.

3.2.3. *Import og eksport*

Import etter opprinnelsesstat og eksport etter bestemmelsesstat.

3.3. **Målenheter**

Energimengder: 10³ tonn.

3.4. **Geografiske merknader**

For rapportering av statistikk gjelder presiseringene i vedlegg A kapittel 1 med følgende unntak:

1. Danmark omfatter også Færøyene og Grønland.
2. Sveits omfatter også Liechtenstein.

3.5. **Unntak og fritak**

Gjelder ikke.

4. **NATURGASS**

4.1. **Berørte energiprodukter**

Naturgass er definert i vedlegg B kapittel 2.

4.2. **Liste over aggregater**

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

4.2.1. *Forsyningssektoren*

-
1.	Innenlandsk produksjon
All tørr, markedsferdig produksjon innenfor landegrensene, herunder produksjon offshore. Produksjonen måles etter rensing og utvinning av NGL og svovel.
Omfatter ikke utvinningstap og mengder som reinjiseres, slippes ut eller avfakles.
Omfatter mengder som brukes i naturgassindustrien til gassutvinning, i rørledningsnett og i gassbehandlingsanlegg.
2.	Import
-

3.	Eksport
4.	Lagerendringer Lagertilgang oppgis som et positivt tall og lageravgang som et negativt tall.
5.	Beregnete innenlandske bruttolleveranser Dette defineres som: innenlandsk produksjon + import - eksport - lagerendring.
6.	Statistiske forskjeller Beregnet brutto innenlandske leveranser minus de observerte leveransene.
7.	Observerte innenlandske bruttolleveranser Omfatter gass som brukes av gassindustrien til oppvarming og drift av utstyr (dvs. forbruk i forbindelse med gassutvinning, i rørledningsnett og gassbehandlingsanlegg) samt distribusjonstap.
8.	Inngående og utgående lagre på nasjonalt territorium Gjelder mengder som lagres i særlige lagringsanlegg (tomme gass- eller oljefelter, vannførende sjikt, salthuler, kaverner eller annet), samt lagring av flytende naturgass. Med inngående lagre menes lagrene den siste dagen i måneden før rapporteringsmåneden. Med utgående lagre menes lagrene den siste dagen i rapporteringsmåneden.
9.	Naturgassindustriens eget bruk og tap Gassindustriens eget forbruk av gass til oppvarming og drift av utstyr (dvs. forbruk i forbindelse med gassutvinning, i rørledningsnett og gassbehandlingsanlegg). Omfatter distribusjonstap.

4.2.2. Import og eksport

Import etter opprinnelsesstat og eksport etter bestemmelsesstat.

4.3. Målenheter

Mengder skal oppgis i to enheter:

- som en fysisk mengde, i 10^6 m^3 , idet det antas at gassen er underlagt referansevilkår (15°C , $101,325 \text{ kPa}$).
- som energiinnhold, dvs. i TJ basert på øvre brennverdi.

4.4. Unntak og fritak

Gjelder ikke.

5. BESTEMMELSER SOM FÅR ANVENDELSE

Følgende bestemmelser får anvendelse på datainnsamlingen beskrevet i samtlige foregående kapitler:

1. Rapporteringsperiode:
En kalendermåned.
2. Hyppighet:
Månedlig.
3. Frist for overføring av data:
Senest tre måneder etter rapporteringsmåneden.
4. Overføringsformat og metode:
Overføringsformatet skal være i samsvar med en hensiktsmessig utvekslingsstandard fastsatt av Eurostat.
Data skal overføres eller lastes opp elektronisk til Eurostats sentrale dataportal.

VEDLEGG D

MÅNEDLIG KORTTIDSSTATISTIKK

I dette vedlegg beskrives omfang, enheter, rapporteringsperiode, hyppighet, frister og overføringsformer for den månedlige innsamlingen av korttidsstatistikk.

I vedlegg A forklares de termer som ikke forklares uttrykkelig i dette vedlegg.

1. NATURGASS

1.1. **Berørte energiprodukter**

Dette kapittel omfatter bare naturgass. Naturgass er definert i vedlegg B kapittel 2.

1.2. **Liste over aggregater**

Følgende liste over aggregater skal oppgis.

1.	Produksjon
2.	Import
3.	Eksport
4.	Lagerendring Lagertilgang oppgis som et negativt tall og lageravgang som et positivt tall.
5.	Forsyning Dette beregnes som: produksjon + import - eksport + lagerendring.

1.3. **Målenheter**

Mengder av naturgass må oppgis i TJ, basert på øvre brennverdi.

1.4. **Andre relevante bestemmelser**

1. Rapporteringsperiode:

En kalendermåned.

2. Hyppighet:

Månedlig.

3. Frist for overføring av data:

Senest én måned etter rapporteringsmåneden.

4. Overføringsformat og metode:

Overføringsformatet skal være i samsvar med en hensiktsmessig utvekslingsstandard fastsatt av Eurostat.

Data skal overføres eller lastes opp elektronisk til Eurostats sentrale dataportal.

1.5. Unntak og fritak

Tyskland er fritatt for denne datainnsamlingen.

2. ELEKTRISK KRAFT**2.1. Berørte energiprodukter**

Dette kapittel omfatter bare elektrisk kraft.

2.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis.

1.	Produksjon av elektrisk kraft i alt
Bruttomengde produsert elektrisk kraft i alt.
Omfatter kraftverkens eget forbruk.
2.	Import
3.	Eksport
4.	Bruttoforsyning av elektrisk kraft
Dette beregnes som:
produksjon av elektrisk kraft i alt + import - eksport.

2.3. Målenheter

Mengder av elektrisk kraft må oppgis i GWh.

2.4. Andre relevante bestemmelser**1. Rapporteringsperiode:**

En kalendermåned.

2. Hyppighet:

Månedlig.

3. Frist for overføring av data:

Senest én måned etter rapporteringsmåneden.

4. Overføringsformat og metode:

Overføringsformatet skal være i samsvar med en hensiktsmessig utvekslingsstandard fastsatt av Eurostat.

Data skal overføres eller lastes opp elektronisk til Eurostats sentrale dataportal.

2.5. Unntak og fritak

Tyskland er fritatt for denne datainnsamlingen.

3. OLJE- OG PETROLEUMSPRODUKTER

Denne datainnsamlingen er allment kjent som «JODI-spørreskjemaet».

3.1. Berørte energiprodukter

Med mindre noe annet er oppgitt gjelder datainnsamlingen følgende energiprodukter, som er definert i vedlegg B kapittel 4: råolje, LPG, bensin (som er summen av motorbensin og flybensin), parafin (som er summen av jetparafin og annen parafin), gassolje/dieselolje og brennolje (både med lavt og høyt svovelinnhold).

I tillegg gjelder datainnsamlingen også «olje i alt», dvs. summen av alle disse produktene unntatt råolje, og for andre petroleumsprodukter som raffinerigass, etan, nafta, petroleumskoks, white-spirit og SBP, parafinvokser, bitumen, smøremidler osv.

3.2. Liste over aggregater

Følgende liste over aggregater skal oppgis for alle energiprodukter i forrige nummer med mindre noe annet er angitt.

3.2.1. Forsyningssektoren

Følgende tabell gjelder bare råolje:

1.	Produksjon
2.	Import
3.	Eksport
4.	Utgående lager
5.	Lagerendring Lagertilgang oppgis som et positivt tall og lageravgang som et negativt tall.
6.	Tilførsel til raffinerier Observert gjennomstrømming i raffineriene.

Følgende tabell gjelder råolje, LPG, bensin, parafin, gassolje/dieselolje, brennolje og olje i alt:

1.	Raffineriproduksjon Bruttoproduksjon, herunder raffineribrensel.
2.	Import
3.	Eksport
4.	Utgående lager
5.	Lagerendring Lagertilgang oppgis som et positivt tall og lageravgang som et negativt tall.
6.	Etterspørsel Leveranser eller salg til hjemmemarkedet (innenlandsk forbruk) pluss raffineribrensel pluss internasjonal bunkring (sjøfart og luftfart). Etterspørselen etter olje i alt omfatter også råolje.

3.3. Målenheter

Energimengder: 10³ tonn

3.4. Andre relevante bestemmelser**1. Rapporteringsperiode:**

En kalendermåned.

2. Hyppighet:

Månedlig.

3. Frist for overføring av data:

Senest 25 dager etter rapporteringsmåneden.

4. Overføringsformat og metode:

Overføringsformatet skal være i samsvar med en hensiktsmessig utvekslingsstandard fastsatt av Eurostat.

Data skal overføres eller lastes opp elektronisk til Eurostats sentrale dataportal.

3.5. **Unntak og fritak**

Gjelder ikke.

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 120/2009

2014/EØS/61/10

av 9. februar 2009

om endring av rådsforordning (EØF) nr. 574/72 om regler for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familier som flytter innenfor Fellesskapet(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 574/72 om regler for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familier som flytter innenfor Fellesskapet⁽¹⁾, særlig artikkel 122, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Noen medlemsstater eller deres kompetente myndigheter har anmodet om endringer i vedleggene til forordning (EØF) nr. 574/72.
- 2) De foreslåtte endringene er en følge av de beslutninger som er truffet av de berørte medlemsstater eller deres kompetente myndigheter som utpeker de myndigheter

som har ansvar for at trygdelovgivningen gjennomføres i samsvar med fellesskapsretten.

- 3) De bilaterale avtalene om gjennomføringen av bestemmelsene i forordning (EØF) nr. 574/72 er oppført i vedlegg 5 til den forordningen.
- 4) Det er innhentet enstemmig uttalelse fra Den administrative kommisjon for trygd for vandrearbeidere —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Vedlegg 2-5 til forordning (EØF) nr. 574/72 endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 9. februar 2009.

For Kommisjonen

Vladimír ŠPIDLA

Medlem av Kommisjonen

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 39 av 10.2.2009, s. 29, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 82/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg VI (Trygd), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 11.

⁽¹⁾ EFT L 74 av 27.3.1972, s. 1.

VEDLEGG

I vedlegg 2-5 til forordning (EØF) nr. 574/72 gjøres følgende endringer:

1. I vedlegg 2 gjøres følgende endringer:

a) I avsnitt «R. NEDERLAND» skal nr. 5 lyde:

«5. Familieytelser:

Den allmenne loven om barnetrygd (Algemene Kinderbijslagwet) og reglene for underholdsbidrag til fysisk funksjonshemmede barn som bor hjemme 2000 (Regeling tegemoetkoming onderhoudskosten thuiswonende gehandicapte kinderen 2000, TOG):

a) Dersom vedkommende som har rett til ytelser, er bosatt i Nederland:

— Trygdeinstitusjonens distriktskontor (Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank) der vedkommende er bosatt.

b) Dersom vedkommende som har rett til ytelser, er bosatt utenfor Nederland, men vedkommendes arbeidsgiver er bosatt eller driver virksomhet i Nederland:

— Trygdeinstitusjonens distriktskontor (Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank) der vedkommendes arbeidsgiver er bosatt eller driver virksomhet.

c) Andre tilfeller:

— Sosialforsikringsbanken (Sociale Verzekeringsbank), Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen

Barneomsorgsloven (Wet Kinderopvang) og loven om utgifter knyttet til barn (Wet op het kindgebonden budget):

— Skattemyndighet/ytelser (Belastingdienst/Toeslagen), Utrecht.»

b) I avsnitt «T. POLEN» skal nr. 5 lyde:

«5. Arbeidsløshet:

a) Naturalytelser:

Narodowy Fundusz Zdrowia (den nasjonale sykekasse), Warszawa.

b) Kontantytelser:

Wojewódzkie urzędy pracy (voivodi-arbeidsformidlingen) som er det kompetente organ på bosted eller oppholdssted».

2. I vedlegg 3 gjøres følgende endringer:

a) I avsnitt «R. NEDERLAND» skal nr. 5 lyde:

«5. Familieytelser:

Den allmenne loven om barnetrygd (Algemene Kinderbijslagwet) og reglene for underholdsbidrag til fysisk funksjonshemmede barn som bor hjemme 2000 (Regeling tegemoetkoming onderhoudskosten thuiswonende gehandicapte kinderen 2000, TOG):

— Trygdeinstitusjonens distriktskontor (Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank) der familiemedlemmet er bosatt.

Barneomsorgsloven (Wet Kinderopvang) og loven om utgifter knyttet til barn (Wet op het kindgebonden budget):

— Skattemyndighet/ytelser (Belastingdienst/Toeslagen), Utrecht.»

b) I avsnitt «T. POLEN» gjøres følgende endringer:

i) Nr. 2 bokstav g) skal lyde:

«g) for personer som har tilbakelagt utelukkende utenlandsk trygdetid:

1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon – ZUS) – lokalkontoret i Łódź – for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Spania, Portugal, Italia, Hellas, Kypros eller Malta.
2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon – ZUS) – lokalkontoret i Nowy Sącz – for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Østerrike, Tsjekkia, Ungarn, Slovakia, Slovenia eller Sveits.
3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon – ZUS) – lokalkontoret i Opole – for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tyskland.
4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon – ZUS) – lokalkontoret i Szczecin – for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Danmark, Finland, Sverige, Litauen, Latvia eller Estland.
5. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon – ZUS) – I Oddział w Warszawie – Centralne Biuro Obsługi Umów Międzynarodowych (kontor I i Warszawa – hovedkontoret for internasjonale avtaler), for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Belgia, Frankrike, Nederland, Luxembourg, Irland eller Det forente kongerike.»

ii) Nr. 3 bokstav b) ii) skal lyde:

«ii) ved hovedforsørgers uførhet eller død:

— for personer som nylig har vært arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere:

de enheter innenfor Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjonen) som er oppført under nr. 2 bokstav a),

— for personer som nylig har vært selvstendig næringsdrivende gårdbrukere:

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført i nr. 2 bokstav b),

— for yrkesmilitære og ansatte nevnt i nr. 2 bokstav c) som har tilbakelagt tjensteperioder under polsk lovgivning, dersom den siste perioden har vært en periode med militærtjeneste eller en av tjenestene oppført i nr. 2 bokstav c), og utenlandsk trygdetid:

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 3 bokstav b) ii) tredje strekpunkt,

— for fengselstjenestemenn som har tilbakelagt tjensteperioder under polsk lovgivning, dersom den siste perioden har vært en periode med nevnte tjeneste, og utenlandsk trygdetid:

Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet i Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 3 bokstav b) ii) femte strekpunkt,

— for dommere og påtalemyndighetens representanter:

særlige enheter innenfor justisdepartementet,

— for personer som har tilbakelagt utelukkende utenlandsk trygdetid:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i nr. 2 bokstav g).»

3. I vedlegg 4 gjøres følgende endringer:

a) I avsnitt «G. HELLAS» skal nytt nr. 5 lyde:

«5. For gårdbrukere:

Organisasjonen for landbruksforsikring (OGA), Athen (Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων, Αθήνα).»

b) I avsnitt «R. NEDERLAND» skal nytt nr. 3 lyde:

«3. Innkreving av avgifter til alminnelige trygdeordninger og trygdeordninger for arbeidstakere:

Skattemyndighet/ytelser/FIOD-ECD International, Amsterdam (De Belastingdienst/FIOD-ECD International, Amsterdam).»

4. I vedlegg 5 gjøres følgende endringer:

a) Avsnitt «283. LUXEMBOURG – FINLAND» skal lyde:

«283. LUXEMBOURG – FINLAND

Ingen avtale.»

b) Avsnitt «323. ØSTERRIKE – DET FORENTE KONGERIKE» skal lyde:

«a) Artikkel 18 nr. 1 og 2 i avtale av 10. november 1980 om gjennomføring av avtalen om trygd av 22. juli 1980, endret ved tilleggsavtale nr. 1 av 26. mars 1986 og nr. 2 av 4. juni 1993, for personer som ikke har krav på behandling etter forordningens avdeling III kapittel 1.

b) ...

c) Avtale av 30. november 1994 om refusjon av utgifter til trygdeytelser.»

KOMMISJONSVEDTAK

2014/EØS/61/11

av 23. mai 2008

om endring av vedtak 2006/771/EF om harmonisering av radiospektrum for bruk av kortdistanseutstyr

[meddelt under nummer K(2008) 1937]

(2008/432/EF)(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsvedtak nr. 676/2002/EF av 7. mars 2002 om rammeregler for radiospektrumpolitikk i Det europeiske fellesskap (radiospektrumvedtaket)⁽¹⁾, særlig artikkel 4 nr. 3, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved kommisjonsvedtak 2006/771/EF⁽²⁾ harmoniseres de tekniske vilkårene for kortdistanseutstyr.
- 2) På grunn av de raske endringene i teknologien og de samfunnsmessige behovene kan det imidlertid dukke opp nye anvendelser av kortdistanseutstyr som vil kreve regelmessige ajourføringer av vilkårene for spektrumharmonisering.
- 3) Den 5. juli 2006 gav Kommisjonen i samsvar med artikkel 4 nr. 2 i vedtak 676/2002/EF Den europeiske post- og telekonferanse (CEPT) et permanent mandat⁽³⁾ til å ajourføre vedlegget til vedtak 2006/771/EF i takt med den teknologiske og markedsmessige utviklingen på området kortdistanseutstyr.
- 4) I sin rapport⁽⁴⁾ av juli 2007, framlagt som følge av dette mandatet, anbefalte CEPT Kommisjonen å endre en rekke tekniske aspekter i vedlegget til vedtak 2006/771/EF.
- 5) Vedtak 2006/771/EF bør derfor endres.

- 6) Utstyr som anvendes på de vilkår som er fastsatt i dette vedtak, skal også være i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/5/EF av 9. mars 1999 om radioutstyr og teleterminalutstyr og gjensidig godkjenning av utstyrets samsvar⁽⁵⁾ for å utnytte radiospektret effektivt og unngå skadelig radiostøy, og dette skal påvises enten ved å oppfylle harmoniserte standarder eller ved hjelp av alternative framgangsmåter for samsvarsvurdering.
- 7) Tiltakene fastsatt i dette vedtak er i samsvar med uttalelse fra Radiospektrumkomiteen —

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Vedlegget til vedtak 2006/771/EF erstattes med vedlegget til dette vedtak.

Artikkel 2

Dette vedtak er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 23. mai 2008.

For Kommisjonen

Viviane REDING

Medlem av Kommisjonen

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 151 av 11.6.2008, s. 49, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 83/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XI (Telekommunikasjonstjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 12.

⁽¹⁾ EFT L 108 av 24.4.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 312 av 11.11.2006, s. 66.

⁽³⁾ Permanent mandat til CEPT til årlig å ajourføre det tekniske vedlegget til kommisjonsvedtaket om teknisk harmonisering av radiospektrum for bruk av kortdistanseutstyr (5. juli 2006).

⁽⁴⁾ RSCOM(07) 58.

⁽⁵⁾ EFT L 91 av 7.4.1999, s. 10. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

VEDLEGG

Harmoniserte frekvensbånd og tekniske parametere for kortdistanseutstyr

Type kortdistanseutstyr	Frekvensbånd	Grenseverdi for effekt/feltstyrke/effekttetthet ⁽¹⁾	Ytterligere parametere/krav til spektrumtilgang og demping ⁽²⁾	Andre bruksrestriksjoner ⁽³⁾	Frist for gjennomføring
Uspesifisert kortdistanseutstyr ⁽⁴⁾	6765-6795 kHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008
	13,553-13,567 MHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008
	26,957-27,283 MHz	10 mW effektiv utstrålt effekt (e.r.p.), som tilsvarer 42 dBµA/m ved 10 meter		Gjelder ikke videoanvendelser	1. juni 2007
	40,660-40,700 MHz	10 mW e.r.p.		Gjelder ikke videoanvendelser	1. juni 2007
	433,050-434,040 ⁽⁵⁾ MHz	1 mW e.r.p. – 13 dBm/10 kHz effekttetthet for båndbreddemodulasjon over 250 kHz		Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008
		10 mW e.r.p.	Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 10 %	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. juni 2007
	434,040-434,790 ⁽⁵⁾ MHz	1 mW e.r.p. – 13 dBm/10 kHz effekttetthet for båndbreddemodulasjon over 250 kHz		Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008
		10 mW e.r.p.	Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 10 %	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. juni 2007
			Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 100 % ved kanalavstand opp til 25 kHz	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008
	863,000-868,000 MHz	25 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 0,1 %	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008

Type kortdis- tanseutstyr	Frekvensbånd	Grenseverdi for effekt/feltstyrke/ effektetthet ⁽¹⁾	Ytterligere parametre/krav til spektrumtilgang og demping ⁽²⁾	Andre bruksrestriksjoner ⁽³⁾	Frist for gjennomføring
	868,000-868,600 ⁽⁵⁾ MHz	25 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 1 %	Gjelder ikke videoanvendelser	1. oktober 2008
		25 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 0,1 %	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008
	868,700-869,200 ⁽⁵⁾ MHz	25 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 0,1 %	Gjelder ikke videoanvendelser	1. oktober 2008
		25 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 0,1 %	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008
	869,400-869,650 ⁽⁵⁾ MHz	500 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 10 % Kanalavstand skal være 25 kHz, med mindre hele båndet brukes som en enkelt kanal for høyhastighetsoverføring av data	Gjelder ikke videoanvendelser	1. oktober 2008

Type kortdis- tanseutstyr	Frekvensbånd	Grenseverdi for effekt/feltstyrke/ effekttetthet ⁽¹⁾	Ytterligere parametre/krav til spektrumtilgang og demping ⁽²⁾	Andre bruksrestriksjoner ⁽³⁾	Frist for gjennomføring
		25 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 0,1 %	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008
	869,700-870,000 ⁽⁵⁾ MHz	5 mW e.r.p.	Taleanvendelser tillatt med avanserte dempingsteknikker	Gjelder ikke lyd- og videoanvendelser	1. juni 2007
		25 mW e.r.p.	Det skal benyttes teknikker for spektrumtilgang og radiostøyreduksjon som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF. Som alternativ kan det benyttes en driftsperiode ⁽⁶⁾ på 0,1 %	Gjelder ikke lyd- og stemmesignaler og videoanvendelser	1. oktober 2008
	2400-2483,5 MHz	10 mW ekvivalent isotrop utstrålt effekt (e.i.r.p.)			1. juni 2007
	5725-5875 MHz	25 mW e.i.r.p.			1. juni 2007
	24,150-24,250 GHz	100 mW e.i.r.p.			1. oktober 2008
	61,0-61,5 GHz	100 mW e.i.r.p.			1. oktober 2008
Alarmanlegg	868,600-868,700 MHz	10 mW e.r.p.	Kanalavstand: 25 kHz Hele båndet kan også brukes som en enkelt kanal for høyhastighetsoverføring av data Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 1,0 %		1. oktober 2008
	869,250-869,300 MHz	10 mW e.r.p.	Kanalavstand: 25 kHz Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 0,1 %		1. juni 2007
	869,300-869,400 MHz	10 mW e.r.p.	Kanalavstand: 25 kHz Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 1,0 %		1. oktober 2008
	869,650-869,700 MHz	25 mW e.r.p.	Kanalavstand: 25 kHz Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 10 %		1. juni 2007
Trygghets- alarmer ⁽⁷⁾	869,200-869,250 MHz	10 mW e.r.p.	Kanalavstand: 25 kHz Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 0,1 %		1. juni 2007

Type kortdis- tanseutstyr	Frekvensbånd	Grenseverdi for effekt/feltstyrke/ effekttetthet ⁽¹⁾	Ytterligere parametre/krav til spektrumtilgang og demping ⁽²⁾	Andre bruksrestriksjoner ⁽³⁾	Frist for gjennomføring
Induktive an- vendelser ⁽⁸⁾	20,050-59,750 kHz	72 dBµA/m ved 10 meter			1. juni 2007
	59,750-60,250 kHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. juni 2007
	60,250-70,000 kHz	69 dBµA/m ved 10 meter			1. juni 2007
	70-119 kHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. juni 2007
	119-127 kHz	66 dBµA/m ved 10 meter			1. juni 2007
	127-140 kHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008
	140-148,5 kHz	37,7 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008
	148,5-5 000 kHz For båndene nevnt nedenfor gjelder høyere feltstyrke og ytterligere bruksrestriksjoner.	– 15 dBµA/m ved 10 meter i enhver båndbredde på 10 kHz. Dessuten er samlet feltstyrke – 5 dBµA/m ved 10 m for systemer som benytter båndbredder på over 10 kHz			1. oktober 2008
	400-600 kHz	– 8 dBµA/m ved 10 meter		Ingen andre anvendelser enn RFID ⁽⁹⁾	1. oktober 2008
	3 155-3 400 kHz	13,5 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008
	5 000-30 000 kHz For båndene nevnt nedenfor gjelder høyere feltstyrke og ytterligere bruksrestriksjoner.	– 20 dBµA/m ved 10 meter i enhver båndbredde på 10 kHz. Dessuten er samlet feltstyrke – 5 dBµA/m ved 10 m for systemer som benytter båndbredder på over 10 kHz			1. oktober 2008
	6 765-6 795 kHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. juni 2007
	7 400-8 800 kHz	9 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008
	10 200-11 000 kHz	9 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008
	13 553-13 567 kHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. juni 2007
		60 dBµA/m ved 10 meter		Ingen andre anvendelser enn RFID ⁽⁹⁾ og EAS ⁽¹⁰⁾	1. oktober 2008
	26 957-27 283 kHz	42 dBµA/m ved 10 meter			1. oktober 2008

Type kortdis- tanseutstyr	Frekvensbånd	Grenseverdi for effekt/feltstyrke/ effekttetthet ⁽¹⁾	Ytterligere parametre/krav til spektrumtilgang og demping ⁽²⁾	Andre bruksrestriksjoner ⁽³⁾	Frist for gjennomføring
Aktive medi- sinske implan- tater ⁽¹¹⁾	9-315 kHz	30 dBµA/m at 10 m	Driftsperiode ⁽⁶⁾ : 10 %		1. oktober 2008
	402-405 MHz	25 µW e.r.p.	Kanalavstand: 25 kHz Andre kanalbegrensninger: Enkeltsendere kan kombinere nabokanaler for økt båndbredde med avanserte dempingsteknikker som gir minst samme ytelse som teknikkene beskrevet i de harmoniserte standarder vedtatt i henhold til direktiv 1999/5/EF		1. oktober 2008
Trådløse lydanvendel- ser ⁽¹²⁾	87,5-108,0 MHz	50 nW e.r.p.	Kanalavstand opp til 200 kHz		1. oktober 2008
	863-865 MHz	10 mW e.r.p.			1. juni 2007

(¹) Medlemsstatene skal tillate bruk av spektrum opp til den effekten, feltstyrken eller effekttettheten som angis i denne tabellen. I samsvar med artikkel 3 nr. 3 i vedtak 2006/771/EF kan de innføre mindre strenge vilkår, dvs. tillate bruk av spektrum med høyere effekt, feltstyrke eller effekttetthet.

(²) Medlemsstatene kan bare innføre disse «ytterligere parametre/krav til spektrumtilgang og demping» og kan ikke legge til flere. Mindre strenge vilkår, som definert i artikkel 3 nr. 3 i vedtak 2006/771/EF, innebærer at medlemsstatene kan utelate parametre/krav til spektrumtilgang og demping i tabellen eller tillate høyere verdier.

(³) Medlemsstatene kan bare innføre disse «andre bruksrestriksjoner» og kan ikke legge til flere. Ettersom det kan innføres mindre strenge vilkår, som definert i artikkel 3 nr. 3 i vedtak 2006/771/EF, kan medlemsstatene utelate en eller flere av disse restriksjonene.

(⁴) Denne kategorien omfatter alle typer anvendelser som oppfyller de tekniske kravene (vanlige anvendelser er telemetri, fjernstyring, alarmer, vanlig dataoverføring og andre lignende anvendelser).

(⁵) For dette frekvensbåndet skal medlemsstatene tillate alle alternative sett med bruksvilkår.

(⁶) Med «driftsperiode» menes den tiden utstyret sender aktivt, uttrykt i prosent av en time. Mindre strenge vilkår, som definert i artikkel 3 nr. 3 i vedtak 2006/771/EF, innebærer at medlemsstatene kan tillate en høyere verdi for «driftsperiode».

(⁷) Trygghetsalarmer brukes av eldre og funksjonshemmede som bor hjemme, for å påkalle hjelp i nødtilfeller.

(⁸) Denne kategorien omfatter f.eks. startsperrer for biler, utstyr for identifikasjon av dyr, personer eller varer, alarmsystemer, kabelpåvisning, avfalls-håndtering, trådløs lydoverføring, adgangskontroll, avstandssensorer, tyverisikring (herunder radiofrekvens-induktivsystemer), dataoverføring til håndholdte innretninger, trådløse styringssystemer og automatisk innkreving av veiavgifter.

(⁹) Denne kategorien omfatter induktive anvendelser for radiobasert identifikasjon (RFID).

(¹⁰) Denne kategorien omfatter induktive anvendelser for elektronisk vareovervåking (EAS).

(¹¹) Denne kategorien omfatter radiodelen av aktivt implanterbart medisinsk utstyr, som definert i rådsdirektiv 90/385/EØF av 20. juni 1990 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om aktivt implanterbart medisinsk utstyr (EFT L 189 av 20.7.1990, s. 17).

(¹²) Anvendelser for trådløse lydsystemer, herunder trådløse høyttalere, trådløse hodetelefoner; trådløse hodetelefoner til bærbar utstyr, f.eks. bærbar CD-spiller, kassettskiver eller radio, trådløse hodetelefoner til bruk i kjøretøyer, f.eks. sammen med radio, mobiltelefon o.l., og trådløse «øre-snegler» til bruk i forbindelse med konserter eller andre sceneproduksjoner.

KOMMISJONSVEDTAK

2014/EØS/61/12

av 23. januar 2009

om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 725/2004 med hensyn til IMOs ordning for et entydig identifikasjonsnummer for rederier og registrerte eiere*[meddelt under nummer K(2009) 148]*

(2009/83/EF)(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning
(EF) nr. 725/2004 av 31. mars 2004 om forbedret sikkerhet for
fartøyer og havneanlegg⁽¹⁾, særlig artikkel 10 nr. 1 og 2, og

ut fra følgende betraktninger:

1) Ved forordning (EF) nr. 725/2004 ble det vedtatt egnede tiltak på området sjøtransportpolitikk for fastsettelse av felles standarder for fortolkning, gjennomføring og kontroll innenfor Fellesskapet av de endringene i Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs (SOLAS-konvensjonen av 1974) samt av det internasjonale regelverket for sikkerhet for fartøyer og havneanlegg (ISPS-regelverket) som Den internasjonale sjøfartsorganisasjons (IMO) diplomatiske konferanse vedtok 12. desember 2002.

2) De kravene som utgjør del A av ISPS-regelverket, og som ble ufravikelige i henhold til kapittel XI-2 i vedlegget til SOLAS-konvensjonen, utgjør vedlegg II til forordning (EF) nr. 725/2004.

3) 20. mai 2005 vedtok IMO resolusjon MSC 196(80) om endring av ISPS-regelverket med hensyn til de ufravikelige kravene som gjelder bestemmelsene i kapittel XI-2 i vedlegget til SOLAS-konvensjonen, som utgjør del A i ISPS-regelverket. Den ajourførte versjonen av de gjeldende internasjonale dokumentene som er nevnt i artikkel 2 i forordning (EF) nr. 725/2004, bør derfor omfatte endringene i ISPS-regelverket.

4) Endringene i ISPS-regelverket er vedtatt av Den internasjonale sjøfartsorganisasjon som et tiltak for å bedre sjøsikkerheten, sjøfartssikkerheten og miljøvernet, og for å lette bekjempelsen av bedrageri innenfor sjøfart. Framgangsmåten for samsvarskontroll fastsatt i artikkel 10 nr. 5 i forordning (EF) nr. 725/2004 bør ikke få anvendelse på fartøyer i innenriksfart og havneanlegg som betjener dem, ettersom de endringene i ISPS-regelverket som ble gjort ved resolusjon MSC 196(80), utgjør en teknisk ajourføring av ISPS-regelverket.

5) Denne framgangsmåten for samsvarskontroll bør heller ikke gjelde for internasjonal skipsfart, ettersom det ifølge en vurdering foretatt av Kommisjonen ikke er noen fare for at en slik endring vil redusere nivået på sjøfartssikkerheten eller være uforenlig med Fellesskapets regelverk. Dessuten har ingen medlemsstat anmodet Kommisjonen om å innlede denne framgangsmåten eller gitt uttrykk for at den ikke er enig i at endringene i bestemmelsene i del A i ISPS-regelverket innarbeides i de relevante fellesskapsrettsaktene med hensyn til internasjonal sjøtransport.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 29 av 31.1.2009, s. 53, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 84/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 13.

⁽¹⁾ EUT L 129 av 29.4.2004, s. 6.

6) De berørte medlemsstatene stemte enstemmig/med kvalifisert flertall⁽¹⁾ for å innlemme den tekniske ajourføringen av bestemmelsene i ISPS-regelverket for fartøyer omhandlet i artikkel 3 nr. 2 i forordning (EF) nr. 725/2004 og deres rederier i vedlegg II til forordning (EF) nr. 725/2004.

7) Vedlegg II til forordning (EF) nr. 725/2004 bør derfor endres.

8) Tiltakene fastsatt i dette vedtak er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 11 nr. 1 i forordning (EF) nr. 725/2004 —

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Vedlegg II til forordning (EF) nr. 725/2004 endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

⁽¹⁾ Avhengig av utfallet av avstemningen.

Artikkel 2

Når det gjelder internasjonal skipsfart, skal medlemsstatene i henhold til artikkel 3 nr. 1 i forordning (EF) nr. 725/2004 senest 1. januar 2009 fullt ut anvende de endrede bestemmelsene i tillegg 1 og 2 til del A i vedlegget til ISPS-regelverket, som vedtatt 20. mai 2005 ved IMO-resolusjon MSC 196(80).

Artikkel 3

Når det gjelder nasjonal skipsfart, skal medlemsstatene i henhold til artikkel 3 nr. 2 i forordning (EF) nr. 725/2004 senest 1. januar 2009 fullt ut anvende de endrede bestemmelsene i tillegg 1 og 2 til del A i vedlegget til ISPS-regelverket, som vedtatt 20. mai 2005 ved IMO-resolusjon MSC 196(80).

Artikkel 4

Dette vedtak er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 23. januar 2009.

For Kommisjonen

Antonio TAJANI

Visepresident

VEDLEGG

I tillegg til del A i vedlegg II til forordning (EF) nr. 725/2004 gjøres følgende endringer:

1. I tillegg 1 «Internasjonalt sikkerhetssertifikat for fartøyer» innsettes følgende etter «Rederiets navn og adresse»:

«Rederiets identifikasjonsnummer:».

2. I tillegg 2 «Midlertidig internasjonalt sikkerhetssertifikat for fartøyer» innsettes følgende etter «Rederiets navn og adresse»:

«Rederiets identifikasjonsnummer:».

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 29/2009

2014/EØS/61/13

av 16. januar 2009

om fastsettelse av krav til datalinjetjenester i Det felles europeiske luftrom(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF)
nr. 552/2004 av 10. mars 2004 om samvirkingsevnen i Det
europeiske nett for lufttrafikkstyring (samvirkingsforordningen)
(¹), særlig artikkel 3 nr. 1,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning
(EF) nr. 549/2004 av 10. mars 2004 om fastsettelse av
rammeregler for opprettelse av et felles europeisk luftrom
(rammeforordningen)(²), særlig artikkel 8 nr. 2, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Den observerte og forventede økningen i lufttrafikken i Europa gjør det nødvendig å øke flygekontrollens kapasitet tilsvarende. Dette skaper et behov for driftsforbedringer, særlig med henblikk på å gjøre kommunikasjonen mellom flygeledere og flygere mer effektiv. Kanalene for talekommunikasjon blir stadig mer belastet og bør suppleres med luft-til-bakke-kommunikasjon via datalinje.
- 2) En rekke undersøkelser og forsøk som er gjennomført i Fellesskapet og i Eurocontrol, har bekreftet at datalinjetjenester kan gi økt flygekontrollkapasitet. Disse tjenestene bør innføres på en samordnet måte for best mulig å utnytte de potensielle fordelene ved dem.
- 3) Eurocontrol har i samsvar med artikkel 8 nr. 1 i forordning (EF) nr. 549/2004 fått i oppdrag å utarbeide krav til samordnet innføring av datalinjetjenester. Forordningen bygger på rapporten av 19. oktober 2007, som er et resultat av oppdraget.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 13 av 17.1.2009, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 85/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 14.

(¹) EUT L 96 av 31.3.2004, s. 26.

(²) EUT L 96 av 31.3.2004, s. 1.

- 4) Denne forordning bør ikke omfatte militære operasjoner og militær opplæring i henhold til artikkel 1 nr. 2 i forordning (EF) nr. 549/2004.

- 5) Rask innføring av datalinjetjenester som supplement til talekommunikasjon mellom flygeledere og flygere i underveisfasen forutsettes i den europeiske hovedplanen for lufttrafikkstyring (ATM-hovedplanen), som er utarbeidet i definisjonsfasen av SESAR-prosjektet på grunnlag av rådsforordning (EF) nr. 219/2007 av 27. februar 2007 om opprettelse av et fellesforetak for å utvikle en ny generasjon av det europeiske systemet for lufttrafikkstyring (SESAR)(³).

- 6) Datalinjetjenester bør innføres i sammenhengende og homogene deler av Det felles europeiske luftrom, først i det øvre luftrommet med høy trafikk tetthet. Med tanke på den betydning datalinjetjenester har for den videre utviklingen av Det europeiske nett for lufttrafikkstyring (heretter kalt «EATMN»), bør bruken av dem gradvis utvides til å omfatte størstedelen av Det felles europeiske luftrom, slik det er definert i artikkel 1 nr. 3 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 551/2004 av 10. mars 2004 om organisering og bruk av Det felles europeiske luftrom (luftromsforordningen)(⁴).

- 7) Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart (heretter kalt «ICAO») og Den europeiske organisasjon for utstyr til sivil luftfart (heretter kalt «Eurocae») har definert et betydelig antall datalinjetjenester. Bare de av tjenestene som er behørig validert på Eurocontrol-nivå, bør være obligatoriske å innføre, på grunnlag av de standarder som disse organisasjonene har definert.

- 8) Hvor stor økning av trafikkstyringskapasiteten som oppnås med datalinjetjenester, avhenger av den andel flyginger som utføres med hjelp av datalinjeutstyr. En betydelig andel av flygingene, minst 75 %, bør gjennomføres med hjelp av slikt utstyr for at kapasitetsøkningen skal bli tilstrekkelig.

(³) EUT L 64 av 2.3.2007, s. 1.

(⁴) EUT L 96 av 31.3.2004, s. 20.

- 9) Operatørene må ha tilstrekkelig tid til å utstyre sine luftfartøyer med nye funksjoner, både når det gjelder nye luftfartøyer og den eksisterende flåten. Det bør tas hensyn til dette når det fastsettes frister for å gjøre utstyr obligatorisk.
- 10) En rekke luftfartøyer, hovedsakelig luftfartøyer beregnet på oversjøiske langdistanseflyginger, er allerede blitt utstyrt med datalinjekapasitet på grunnlag av standarder kjent som «Future Air Navigation Systems (FANS) 1/A». Det ville ikke være berettiget ut fra et økonomisk synspunkt å kreve at operatørene installerer ytterligere datalinjeutstyr i disse luftfartøyene for å oppfylle kravene i denne forordning. På lengre sikt bør det imidlertid oppnås en tilnærming mellom de tekniske løsninger som brukes til oversjøiske flyginger, og de løsninger som defineres i denne forordning. Det bør derfor fastsettes en passende frist for dette.
- 11) Vilkårene for at et luftfartøy med datalinjekomponenter som er midlertidig ute av drift, skal kunne klareres for avgang, bør angis i den gjeldende minsteutstyrslisten som kreves i henhold til vedlegg III til rådsforordning (EØF) nr. 3922/91 av 16. desember 1991 om harmonisering av tekniske krav og administrative framgangsmåter i sivil luftfart⁽¹⁾ og i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå, og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF⁽²⁾ og dens gjennomføringsregler.
- 12) Kriteriene for eventuelle unntak, særlig på grunnlag av økonomiske eller tvingende tekniske hensyn, bør fastsettes, slik at det unntaksvis kan tillates at operatørene ikke utstyrt bestemte typer luftfartøyer med datalinjekapasitet.
- 13) Statlige luftfartøyer beregnet på transport utgjør den største andelen av statlige luftfartøyer som flyr som allmenn lufttrafikk i det luftrom denne forordning omfatter. Når medlemsstatene beslutter å utstyre nye luftfartøyer av denne typen med datalinjekapasitet på grunnlag av standarder som ikke gjelder særskilt for militære driftskrav, bør de bruke tekniske løsninger som er i samsvar med denne forordning.
- 14) Ensartet anvendelse av særlige framgangsmåter for bruk av datalinjer i Det felles europeiske luftrom er avgjørende for å oppnå samvirkingsevne og sammenhengende drift.
- 15) ICAO har definert standardiserte luft-til-bakke-programmer for kontekststyring (heretter kalt «CM») og kommunikasjon mellom flygeleder og flyger via datalinje (heretter kalt «CPDLC») med henblikk på innføring av datalinjetjenester. Ytere av lufttrafikkjenester og operatører bør støtte disse programmene og bruke et felles sett av standardiserte meldinger for å sikre samvirkende datalinjetjenester fra ende til ende.
- 16) Det kan brukes flere kommunikasjonsprotokoller ved utveksling av data mellom luft-til-bakke-programmer. Det bør imidlertid brukes et felles sett protokoller, i det minste på bakken, for å sikre allmenn samvirkingsevne innenfor det luftrom denne forordning omfatter. De protokoller som ICAO har definert på grunnlag av luftfartstelenettet (heretter kalt «ATN») og den digitale VHF-forbindelsen VHF Digital Link Mode 2 (heretter kalt «VDL 2»), anses for øyeblikket for å være den eneste validerte løsningen for harmonisert bruk. Medlemsstatene bør derfor sørge for at denne løsningen stilles til rådighet.
- 17) ICAOs regionale tilleggsframgangsmåter for Europa er under endring med henblikk på at det skal være mulig å kreve at luftfartøyer medbringer datalinjekomponenter i visse medlemsstaters luftrom.
- 18) Operatører og organisasjoner som yter kommunikasjons-tjenester for datautveksling mellom luft-til-bakke-programmer, bør gis mulighet til å bruke andre protokoller enn ATN/VDL 2. Disse protokollene bør imidlertid oppfylle relevante krav som sikrer at samvirkingsevnen mellom enhetene for lufttrafikkjenester og luftfartøyene opprettholdes fra ende til ende.
- 19) Ytere av lufttrafikkjenester (heretter kalt «ATS») kan velge å overlate til andre organisasjoner å yte tjenester for luft-til-bakke-kommunikasjon via datalinje. For å sikre tilstrekkelig sikkerhet, trygghet og effektivitet i disse tjenestene bør det i så fall inngås tjenestenivåavtaler mellom de berørte parter.
- 20) For å sikre samvirkingsevne mellom datalinjetjenester fra ende til ende bør luftfartøyer og ATS-enheter med datalinjekapasitet ha mulighet til å opprette kommunikasjon via datalinje uavhengig av hvilke tiltak operatørene og ATS-yterne har truffet for å stille tjenester for luft-til-bakke-kommunikasjon til rådighet. Det bør derfor treffes egnede tiltak for dette formål.

⁽¹⁾ EFT L 373 av 31.12.1991, s. 4.

⁽²⁾ EUT L 79 av 19.3.2008, s. 1.

- 21) Opplysninger om flygingers datalinjekapasitet bør tas med i reiseplanen og behandles og overføres mellom ATS-enhetene. De påloggingsopplysninger som gjør det mulig å bruke programmer for luft-til-bakke-kommunikasjon via datalinje, og som gjør det mulig for neste ATS-enhet å begynne å utveksle data med luftfartøyet, bør også behandles og overføres mellom ATS-enhetene.
- 22) Ytere av flysikringstjenester og andre enheter som yter tjenester for luft-til-bakke-kommunikasjon via datalinje, bør treffe tiltak for å sikre informasjonsutvekslingen på hensiktsmessig måte.
- 23) ATS-yterne bør føre regelmessig tilsyn med tjenestekvaliteten med hensyn til luft-til-bakke-kommunikasjon via datalinje.
- 24) Det bør brukes en felles adresseringsplan, slik at alle luft- og bakkestasjoner som er berørt av datautveksling via datalinje, kan identifiseres entydig.
- 25) Med sikte på å opprettholde og forbedre eksisterende sikkerhetsnivåer ved drift bør medlemsstatene pålegges å sørge for at de berørte parter gjennomfører en sikkerhetsvurdering, herunder prosesser for fareidentifikasjon, risikovurdering og risikoreduksjon.
- 26) Gjennomføringsreglene for samvirkningsevne bør i samsvar med artikkel 3 nr. 3 bokstav d) i forordning (EF) nr. 552/2004 beskrive de særlige framgangsmåter for samsvarsvurdering som skal anvendes til å vurdere komponenters samsvar eller bruksegnethet samt verifisere systemer.
- 27) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for det felles luftrom —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Denne forordning fastsetter krav til samordnet innføring av datalinjetjenester basert på luft-til-bakke-datakommunikasjon fra punkt til punkt som definert i artikkel 2 nr. 5.

2. Denne forordning får anvendelse på:

- a) behandlingssystemer for flygedata og deres komponenter og tilhørende framgangsmåter samt brukergrensesnittsystemer og deres komponenter og tilhørende framgangsmåter som brukes av flygekontrollenheter som yter tjenester for allmenn lufttrafikk,
- b) flybårne brukergrensesnittkomponenter og tilhørende framgangsmåter,
- c) systemer for luft-til-bakke-kommunikasjon og deres komponenter og tilhørende framgangsmåter.

3. Denne forordning får anvendelse på alle flyginger som gjennomføres som allmenn lufttrafikk i samsvar med instrumentflygereglene i luftrommet over FL 285 som definert i vedlegg I del A.

Fra 5. februar 2015 får den dessuten anvendelse på alle flyginger som gjennomføres som allmenn lufttrafikk i samsvar med instrumentflygereglene i luftrommet over FL 285 som definert i vedlegg I del B.

4. Denne forordning får anvendelse på ytere av lufttrafikkjenester (heretter kalt «ATS-ytere») som yter tjenester for allmenn lufttrafikk i luftrommet nevnt i nr. 3 i samsvar med de relevante anvendelsesdatoer.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning får definisjonene fastsatt i artikkel 2 i forordning (EF) nr. 549/2004 anvendelse.

Videre menes med:

1. «datalinjetjeneste» en samling sammenhengende lufttrafikkstyringsoperasjoner som er støttet av luft-til-bakke-kommunikasjon via datalinje, som har et klart definert driftsmål, og som begynner og slutter med en driftshendelse,
2. «operatør» en person, en organisasjon eller et foretak som utfører eller tilbyr å utføre en luftfartsoperasjon,
3. «enhet for lufttrafikkjenester» (heretter kalt «ATS-enhet») en sivil eller militær enhet som er ansvarlig for å yte lufttrafikkjenester,

4. «tjenestenivåavtale» den del av en tjenestekontrakt mellom organisasjoner der det avtales et visst tjenestenivå, særlig med hensyn til datakommunikasjonstjenestens kvalitet og ytelse,
 5. «luft-til-bakke-datakommunikasjon fra punkt til punkt» toveiskommunikasjon mellom et luftfartøy og en kommunikasjonsenhet på bakken der det brukes en samling distribuerte funksjoner med henblikk på å sikre
 - a) sending og mottak av bitrammer ved hjelp av opp- og nedsamband via en mobil datalinje mellom kommunikasjonsystemer på bakken og i luftfartøyer,
 - b) sending og mottak av dataenheter mellom bakke- og luftfartøysystemer som fungerer som vertssystemer for luft-til-bakke-programmer, herunder
 - i) videresending av dataenheter via kommunikasjonsveier på bakken og mobile datalinjer,
 - ii) samvirkende mekanismer i begge ender for overføring av dataenheter,
 6. «statlig luftfartøy» et luftfartøy som brukes av militæret, tollvesenet eller politiet,
 7. «statlig luftfartøy beregnet på transport» statlig luftfartøy med faste vinger som er beregnet på transport av personer og/eller last,
 8. «luft-til-bakke-program» en samling samvirkende funksjoner til støtte for lufttrafikkjenester,
 9. «ende-til-ende-kommunikasjon» overføring av informasjon mellom likeverdige luft-til-bakke-programmer,
 10. «luft-til-bakke-kommunikasjon» toveiskommunikasjon mellom kommunikasjonsystemer på bakken og i luftfartøyer,
 11. «sikkerhetspolitikk» en samling mål, atferdsregler for brukere og administratorer og krav til systemkonfigurasjon og systemstyring som sammen er beregnet på å sikre systemer og kommunikasjonsressurser som brukes for å yte datalinjetjenester, mot ulovlige handlinger,
 12. «adresseopplysninger» opplysninger om system- eller nettverksadressen til en enhet som deltar i luft-til-bakke-kommunikasjon via datalinje, og som gjør det mulig å fastslå entydig hvor enheten befinner seg,
 13. «integrert system for innledende behandling av reiseplaner» (heretter kalt «IFPS»), et system innen Det europeiske nett for styring av lufttrafikken gjennom hvilket det ytes en sentralisert tjeneste for behandling og distribusjon av reiseplandata som håndterer mottak, validering og distribusjon av reiseplaner innenfor det luftrom som omfattes av denne forordning,
 14. «ute av drift», når det gjelder en flybåren komponent, det faktum at komponenten ikke oppnår sitt tiltenkte formål eller ikke konsekvent fungerer innenfor sine fastsatte driftsmessige grenser eller toleranser.
- Artikkel 3*
- Datalinjetjenester**
1. ATS-ytere skal sikre at ATS-enheter som yter lufttrafikkjenester i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3, er i stand til å yte og drive de datalinjetjenester som er definert i vedlegg II.
 2. Uten at det berører nr. 4 i denne artikkel skal operatørene sikre at luftfartøyer som gjennomfører flyginger som omhandlet i artikkel 1 nr. 3, med eget luftdyktighetsbevis som er utstedt for første gang 1. januar 2011 eller senere, er i stand til å utføre de datalinjetjenester som er definert i vedlegg II.
 3. Uten at det berører nr. 4 i denne artikkel skal operatørene sikre at luftfartøyer som gjennomfører flyginger som omhandlet i artikkel 1 nr. 3, med eget luftdyktighetsbevis som er utstedt for første gang før 1. januar 2011, er i stand til å utføre de datalinjetjenester som er definert i vedlegg II, fra og med 5. februar 2015.

4. Nr. 2 og 3 får ikke anvendelse på følgende:

- a) luftfartøyer med eget luftdyktighetsbevis som er utstedt for første gang før 1. januar 2014, og som er utrustet med datalinjeutstyr som er sertifisert i henhold til kravene i et av Eurocae-dokumentene angitt i vedlegg III nr. 10,
- b) luftfartøyer med eget luftdyktighetsbevis som er utstedt for første gang før 1. januar 1998, og som vil bli tatt ut av drift i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3 innen 31. desember 2017,
- c) statlige luftfartøyer,
- d) luftfartøyer som flyr i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3 med henblikk på prøving, levering eller vedlikehold eller med datalinjekomponenter som er midlertidig ute av drift i henhold til vilkårene fastsatt i den gjeldende minsteutstyrslisten som kreves i henhold til vedlegg III nr. 1 i denne forordning og forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.

5. Medlemsstater som beslutter å utstyre nye statlige luftfartøyer beregnet på transport som settes i drift fra 1. januar 2014, med datalinjekapasitet på grunnlag av standarder som ikke gjelder særskilt for militære driftskrav, skal sikre at disse luftfartøyene er i stand til å utføre datalinjetjenestene definert i vedlegg II.

Artikkel 4

Tilhørende framgangsmåter

ATS-ytere som yter lufttrafikkjenester, og operatører som bruker lufttrafikkjenester som støttes av datalinjetjenestene definert i vedlegg II, skal anvende felles, standardiserte framgangsmåter som er i samsvar med relevante bestemmelser fra Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart (heretter kalt «ICAO») når det gjelder

1. opprettelse av kommunikasjon mellom flygeleder og flyger via datalinje (heretter kalt «CPDLC»),
2. utveksling av CPDLC-driftsmeldinger,
3. overføring av CPDLC,
4. midlertidig opphold i bruken av CPDLC-flygerforespørsler,
5. avbrudd i og stans av CPDLC,
6. registrering av reiseplaner med hensyn til opplysninger om datalinjekapasitet.

Artikkel 5

ATS-yteres forpliktelser med hensyn til kommunikasjon via datalinje

1. ATS-ytere skal sikre at bakkesystemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 og deres komponenter støtter luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.
2. ATS-ytere skal sikre at bakkesystemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) og deres komponenter bruker ende-til-ende-kommunikasjon i samsvar med kravene i del A i vedlegg IV til utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.
3. ATS-ytere som har overlatt til andre organisasjoner å yte de kommunikasjonstjenester for utveksling av data med luftfartøyer som er nødvendige for luft-til-bakke-programmene definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3, skal sikre at disse tjenestene ytes i samsvar med vilkårene i en tjenestenivåavtale som særlig omfatter
 - a) en beskrivelse av kommunikasjonstjenestene i samsvar med kravene til datalinjetjenester som definert i vedlegg II,
 - b) en beskrivelse av sikkerhetspolitikken som er innført for å sikre utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3,
 - c) relevant materiale som skal framlegges for å kontrollere kommunikasjonstjenestenes kvalitet og ytelse.
4. ATS-ytere skal treffe egnede tiltak for å sikre at data kan utveksles med alle luftfartøyer som flyr i det luftrom de har ansvar for, og som har datalinjekapasitet som oppfyller kravene i denne forordning, idet det tas behørig hensyn til eventuelle begrensninger i dekingen som følge av kommunikasjonsteknologien som brukes.

5. ATS-ytere skal i sine behandlingssystemer for flygedata innføre rutine for videreformidling av påloggingsopplysninger og varsling av neste myndighet mellom ATC-enheter i samsvar med kommisjonsforordning (EF) nr. 1032/2006⁽¹⁾ når det gjelder kravene til automatiske systemer for utveksling av flygedata til støtte for datalinjetjenester.

6. ATS-ytere skal overvåke kvaliteten på kommunikasjonstjenestene og kontrollere at de oppfyller ytelseskravene under de driftsvilkår de har ansvar for.

Artikkel 6

Operatørers forpliktelser med hensyn til kommunikasjon via datalinje

1. Operatører skal sikre at de flybårne systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) og deres komponenter som er installert om bord på luftfartøyene nevnt i artikkel 3 nr. 2 og 3, støtter luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.

2. Operatører skal sikre at de flybårne systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) og deres komponenter som er installert om bord på luftfartøyene nevnt i artikkel 3 nr. 2 og 3, bruker ende-til-ende-kommunikasjon i samsvar med kravene i del A i vedlegg IV til utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.

3. Operatører skal sikre at de flybårne systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) og deres komponenter som er installert om bord på luftfartøyene nevnt i artikkel 3 nr. 2 og 3, bruker luft-til-bakke-kommunikasjon i samsvar med kravene i del B eller C i vedlegg IV til utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.

4. Operatørene nevnt i nr. 3 skal treffe egnede tiltak for å sikre at data kan utveksles mellom deres luftfartøyer med datalinjekapasitet og alle ATS-enheter som kan komme til å kontrollere deres flyginger i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3, idet det tas behørig hensyn til eventuelle begrensninger i deknningen som følge av kommunikasjonsteknologien som brukes.

Artikkel 7

Medlemsstatenes allmenne forpliktelser med hensyn til kommunikasjon via datalinje

1. Medlemsstater som har utpekt ATS-ytere i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3, skal sikre at tjenester for luft-til-

bakke-kommunikasjon som oppfyller kravene i del B i vedlegg IV, stilles til rådighet for operatører for luftfartøyer som flyr i det luftrom de har ansvar for, for utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3, idet det tas behørig hensyn til eventuelle begrensninger i deknningen som følge av kommunikasjonsteknologien som brukes.

2. Medlemsstatenes kallsørgeforatyttere av flysikringstjenester og andre enheter som yter kommunikasjonstjenester, innfører en hensiktsmessig sikkerhetspolitikk for datautveksling i datalinjetjenestene som er definert i vedlegg II, særlig ved å anvende felles sikkerhetsregler for å beskytte distribuerte fysiske ressurser som støtter denne datautvekslingen.

3. Medlemsstatene skal sikre at det anvendes harmoniserte framgangsmåter for forvaltning av adresseopplysninger som gjør det mulig entydig å identifisere kommunikasjonssystemer i luftfartøyer og på bakken som støtter utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.

Artikkel 8

Kommunikasjon via datalinje for statlige luftfartøyer beregnet på transport

1. Medlemsstatene skal sikre at de flybårne systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) og deres komponenter som er installert om bord på statlige luftfartøyer beregnet på transport som nevnt i artikkel 3 nr. 5, støtter luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.

2. Medlemsstatene skal sikre at de flybårne systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) og deres komponenter som er installert om bord på statlige luftfartøyer beregnet på transport som nevnt i artikkel 3 nr. 5, bruker ende-til-ende-kommunikasjon i samsvar med kravene i del A i vedlegg IV til utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.

3. Medlemsstatene skal sikre at de flybårne systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) og deres komponenter som er installert om bord på statlige luftfartøyer beregnet på transport som nevnt i artikkel 3 nr. 5, bruker luft-til-bakke-kommunikasjon i samsvar med kravene i del B eller C i vedlegg IV til utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3.

⁽¹⁾ EUT L 186 av 7.7.2006, s. 27.

*Artikkel 9***Forpliktelser for ytere av flysikringstjenester og andre enheter med hensyn til kommunikasjon via datalinje**

Ytere av flysikringstjenester og andre enheter som yter kommunikasjonstjenester for utveksling av data i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3, skal sikre at bakkesystemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) bruker luft-til-bakke-kommunikasjon i samsvar med kravene i del B eller C i vedlegg IV.

*Artikkel 10***Sikkerhetskrav**

Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at de berørte parter før enhver endring i eksisterende systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 eller innføring av nye systemer gjennomfører en sikkerhetsvurdering, herunder fareidentifikasjon, risikovurdering og risikoreduksjon.

*Artikkel 11***Komponenters samsvar eller bruksegnethet**

Før det utstedes en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet som nevnt i artikkel 5 i forordning (EF) nr. 552/2004, skal produsenter av komponenter til systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 i denne forordning, eller deres representanter etablert i Fellelskapet, vurdere disse komponentenes samsvar eller bruksegnethet i henhold til kravene i vedlegg V.

Imidlertid skal framgangsmåtene for sertifisering av luftdyktighet i samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008, når de anvendes på flybårne komponenter som nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) og c) i denne forordning, anses som akseptable framgangsmåter for samsvarsvurdering av disse komponentene dersom de omfatter påvisning av samsvar med kravene til samvirkningsevne, ytelse og sikkerhet i denne forordning.

*Artikkel 12***Verifisering av systemer**

1. Ytere av flysikringstjenester som påviser eller har påvist at de oppfyller kravene i vedlegg VI, skal verifisere systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) og c) i samsvar med kravene i vedlegg VII del A.

2. Ytere av flysikringstjenester som ikke kan påvise at de oppfyller kravene i vedlegg VI, skal overdra til et meldt organ

en verifisering av systemene nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) og c). Verifiseringen skal utføres i samsvar med kravene i vedlegg VII del B.

*Artikkel 13***Tilleggskrav**

1. ATS-ytere skal sikre at luft-til-bakke-datautveksling i luft-til-bakke-programmene som er definert i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3, registreres i samsvar med ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 6, 7 og 8, i den grad de gjelder den bakkebaserte registreringsfunksjonen i datalinjekommunikasjonen.

2. Eurocae-dokumentet angitt i vedlegg III nr. 9 skal anses som tilstrekkelig bevis på oppfyllelse av de krav til registrering av luft-til-bakke-datautveksling som er nevnt i nr. 1 og fastsatt i ICAO-standardene angitt i vedlegg III nr. 6, 7 og 8.

3. ATS-ytere skal

a) utarbeide og ajourføre driftshåndbøker med de nødvendige instruksjoner og opplysninger, slik at alt berørt personale kan anvende denne forordning,

b) sikre at håndbøkene nevnt i bokstav a) er tilgjengelige og holdes à jour, og at ajourføringen og distribusjonen av dem er gjenstand for hensiktsmessig kvalitets- og dokumentasjonshåndtering,

c) sikre at arbeidsmetodene og driftsrutinene er i samsvar med denne forordning.

4. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at den sentraliserte tjenesten for behandling og distribusjon av reiseplaner

a) utarbeider og ajourfører driftshåndbøker med de nødvendige instruksjoner og opplysninger, slik at alt berørt personale kan anvende denne forordning,

b) sikrer at håndbøkene nevnt i bokstav a) er tilgjengelige og holdes à jour, og at ajourføringen og distribusjonen av dem er gjenstand for hensiktsmessig kvalitets- og dokumentasjonshåndtering,

c) sikrer at arbeidsmetodene og driftsrutinene er i samsvar med denne forordning.

5. Ytere av flysikringstjenester skal sikre at alt berørt personale gjøres behørig oppmerksom på de relevante bestemmelsene i denne forordning, og at de får tilstrekkelig opplæring for sine arbeidsoppgaver.

6. Operatører skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at personale som betjener datalinjeutstyr, gjøres behørig oppmerksom på denne forordning, at de får tilstrekkelig opplæring for sine arbeidsoppgaver, og at det om mulig finnes instruksjoner for bruk av datalinjeutstyret i førerkabinen.

7. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at personale som deltar i planlegging av flyginger, og som betjener IFPS, gjøres behørig oppmerksom på de krav som er fastsatt i denne forordning, og at de får tilstrekkelig opplæring for sine arbeidsoppgaver.

8. Medlemsstatene skal sikre at alle relevante opplysninger om bruken av datalinjetjenester offentliggjøres i nasjonale publikasjoner for flygeinformasjon.

Artikkel 14

Unntak

1. Når det i henhold til kriteriene i nr. 3 foreligger særlige omstendigheter som er til hinder for at særskilte typer luftfartøyer oppfyller kravene i denne forordning, skal de berørte medlemsstater senest 31. desember 2012 oversende

Kommisjonen detaljerte opplysninger som dokumenterer at det bør gis unntak for disse luftfartøytypene.

2. Kommisjonen skal gjennomgå søknadene om unntak som nevnt i nr. 1, og skal etter samråd med de berørte parter treffe en beslutning etter framgangsmåten nevnt i artikkel 5 nr. 3 i forordning (EF) nr. 549/2004.

3. Kriteriene nevnt i nr. 1 skal være følgende:

- a) luftfartøytyster som har nådd slutten av sin produksjonssyklus og produseres i begrenset antall, og
- b) luftfartøytyster der ombyggingskostnadene ville bli uforholdsmessig høye på grunn av gammel konstruksjon.

Artikkel 15

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning får anvendelse fra 7. februar 2013.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 16. januar 2009.

For Kommisjonen

Antonio TAJANI

Visepresident

*VEDLEGG I***Luftrom nevnt i artikkel 1 nr. 3**

DEL A

Luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3 første ledd skal omfatte luftrommet over FL 285 innenfor følgende flygeinformasjonsregioner (FIR) og øvre flygeinformasjonsregioner (UIR):

- Amsterdam FIR,
- Wien FIR,
- Barcelona UIR,
- Brindisi UIR,
- Brussels UIR,
- Canarias UIR,
- France UIR,
- Hannover UIR,
- Lisboa UIR,
- London UIR,
- Madrid UIR,
- Milano UIR,
- Rhein UIR,
- Roma UIR,
- Scottish UIR,
- Shannon UIR.

DEL B

Luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3 annet ledd skal omfatte luftrommet over FL 285 som definert i del A, og i tillegg følgende flygeinformasjonsregioner (FIR) og øvre flygeinformasjonsregioner (UIR):

- Bratislava FIR,
 - Bucuresti FIR,
 - Budapest FIR,
 - København FIR,
 - Ljubljana FIR,
 - Nicosia FIR,
 - Praha FIR,
 - Sofia FIR,
 - Warszawa FIR,
 - Finland UIR sør for 61°30',
 - Hellas UIR,
 - Malta UIR,
 - Riga UIR,
 - Sweden UIR sør for 61°30',
 - Tallinn UIR,
 - Vilnius UIR.
-

VEDLEGG II

Definisjon av datalinjetjenestene nevnt i artikkel 3, 4, 5 og 7 samt vedlegg IV**1. *Definisjon av initieringsfunksjon for kommunikasjon via datalinje (Data Link Communications Initiation Capability — DLIC)***

DLIC-tjenesten skal gjøre det mulig å utveksle opplysninger som er nødvendige for å opprette kommunikasjon via datalinje mellom datalinjesystemer på bakken og i luftfartøyer.

DLIC-tjenesten skal gjøre det mulig å

- entydig koble flygedata fra luftfartøyet sammen med reiseplandata som brukes av en ATS-enhet,
- utveksle opplysninger om det støttede luft-til-bakke-programmets type og versjon,
- gi adresseopplysninger om den enheten som fungerer som vert for programmet.

Uttekslingen av data mellom flybårne og bakkebaserte datalinjesystemer med henblikk på gjennomføring av DLIC-tjenesten skal være i samsvar med

- driftsmetodene, tidssekvensdiagrammene og meldingene for de initierings- og kontaktfunksjonene for DLIC som er angitt i avsnitt 4.1 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11,
- sikkerhetskravene som er angitt i avsnitt 4.2.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11,
- ytelseskravene som er angitt i avsnitt 4.3.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11.

2. *Definisjon av tjeneste for styring av ATC-kommunikasjon (ATC Communications Management — ACM)*

ACM-tjenesten skal gi automatisert assistanse til flygebesetninger og flygeledere ved overføring av ATC-kommunikasjon (tale og data) og omfatte

- innledende opprettelse av CPDLC med en ATS-enhet,
- overføring av CPDLC og talekommunikasjon om en flyging fra en ATS-enhet til den neste, eller instruksjon om å bytte talekanal innenfor en ATS-enhet eller -sektor,
- normal avslutning av CPDLC med en ATS-enhet.

Uttekslingen av data mellom flybårne og bakkebaserte datalinjesystemer med henblikk på gjennomføring av ACM-tjenesten skal være i samsvar med

- driftsmetodene og tidssekvensdiagrammene som er angitt i avsnitt 5.1.1.1.1 til 5.1.1.1.7 og 5.1.1.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11,
- sikkerhetskravene som er angitt i avsnitt 5.1.2.3 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11, unntatt kravene som gjelder etterfølgende klarering,
- ytelseskravene for underveisfasen som er angitt i avsnitt 5.1.3.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11.

3. *Definisjon av tjeneste for ATC-klarering og -informasjon (ATC Clearances and Information — ACL)*

ACL-tjenesten skal gi flygebesetninger og flygeledere muligheten til å utveksle driftsdata som omfatter

- forespørsler og meldinger fra flygebesetninger til flygeledere,
- klareringer, instruksjoner og meldinger fra flygeledere til flygebesetninger.

Uttekslingen av data mellom flybårne og bakkebaserte datalinjesystemer med henblikk på gjennomføring av ACL-tjenesten skal være i samsvar med

- driftsmetodene og tidssekvensdiagrammene som er angitt i avsnitt 5.2.1.1.1 til 5.2.1.1.4 og 5.2.1.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11,

- en felles undergruppe av de meldingselementer som er angitt i avsnitt 5.2.1.1.5 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11, som er relevante for driftsmiljøet under flygingen,
- sikkerhetskravene som er angitt i avsnitt 5.2.2.3 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11,
- ytelseskravene for underveisfasen som er angitt i avsnitt 5.2.3.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11.

4. *Definisjon av tjeneste for ATC-mikrofonkontroll (ATC Microphone Check — AMC)*

AMC-tjenesten skal gi flygeledere muligheten til å sende en instruksjon samtidig til flere luftfartøyer som er utstyrt med datalinje for å be flygebesetningene om å kontrollere at deres talekommunikasjonsutstyr ikke blokkerer en bestemt talekanal.

Denne instruksjonen skal bare sendes til de luftfartøyer som har stilt inn den blokkerte frekvensen.

Utvekslingen av data mellom flybårne og bakkebaserte datalinjesystemer med henblikk på gjennomføring av AMC-tjenesten skal være i samsvar med

- driftsmetodene og tidssekvensdiagrammene som er angitt i avsnitt 5.3.1.1.1, 5.3.1.1.2 og 5.3.1.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11,
 - sikkerhetskravene som er angitt i avsnitt 5.3.2.3 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11,
 - ytelseskravene som er angitt i avsnitt 5.3.3.2 i Eurocae-dokumentet nevnt i vedlegg III nr. 11.
-

*VEDLEGG III***ICAO-bestemmelser nevnt i artikkel 3, 5, 6, 7, 8, 9 og 13 samt vedlegg IV****Eurocae-dokumenter nevnt i artikkel 3 og 13 samt vedlegg II**

1. Kapittel B, OPS 1030, i vedlegg III til forordning (EØF) nr. 3922/91.
2. Kapittel 3 – «Aeronautical Telecommunication Network», avsnitt 3.5.1.1, «Context Management (CM)», anvendelselement a) og b) i ICAO vedlegg 10 – «Aeronautical Telecommunications» – bind III, del I («Digital Data Communication Systems») (første utgave, juli 1995, med endring 81 [23.11.2006]).
3. Kapittel 3 – «Aeronautical Telecommunication Network», avsnitt 3.5.2.2, «Controller-Pilot Data Link Communications (CPDLC)», anvendelselement a) og b) i ICAO vedlegg 10 – «Aeronautical Telecommunications» – bind III, del I («Digital Data Communication Systems») (første utgave, juli 1995, med endring 81 [23.11.2006]).
4. Kapittel 3 – «Aeronautical Telecommunication Network», avsnitt 3.3, 3.4 og 3.6 i ICAO vedlegg 10 – «Aeronautical Telecommunications» – bind III, del I («Digital Data Communication Systems») (første utgave, juli 1995, med endring 81 [23.11.2006]).
5. Kapittel 6 – «VHF air-ground digital link (VDL)» i ICAO vedlegg 10 – «Aeronautical Telecommunications» – bind III, del I («Digital Data Communication Systems») (første utgave, juli 1995, med endring 81 [23.11.2006]).
6. Kapittel 3 – «General procedures for the international aeronautical telecommunication service», avsnitt 3.5.1.5 i ICAO vedlegg 10 – «Aeronautical Telecommunications» – bind II («Communication Procedures») (sjette utgave, oktober 2001, med endring 81 [23.11.2006]).
7. Kapittel 2 – «General» – avsnitt 2.25.3 i ICAO vedlegg 11 – «Air Traffic Services» (13. utgave, juli 2001, med endring 45 [16.7.2007]).
8. Kapittel 6 – «Air traffic services requirements for communications» – avsnitt 6.1.1.2 i ICAO vedlegg 11 – «Air Traffic Services» (13. utgave, juli 2001, med endring 45 [16.7.2007]).
9. Eurocae ED-111, «Functional specifications for CNS/ATM ground recording», juli 2002, med endring 1 (30.7.2003).
10. Eurocae ED-100 (september 2000) og ED-100A (april 2005), «Interoperability requirements for ATS applications using ARINC 622 Data Communications».
11. Eurocae ED-120, «Safety and Performance Requirements Standard for Air Traffic Data Link Services in Continental Airspace», offentliggjort i mai 2004, med endring 1, offentliggjort i april 2007, og endring 2, offentliggjort i oktober 2007.

*VEDLEGG IV***Krav nevnt i artikkel 5, 6, 7, 8 og 9****Del A: Krav til ende-til-ende-kommunikasjon**

1. Ende-til-ende-datakommunikasjon skal sikre sammenhengende ytelse og bruk av kommunikasjonstjenester i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3.
2. Ende-til-ende-datakommunikasjon skal støtte utveksling av meldinger til støtte for datalinjetjenestene som er definert i vedlegg II, i samsvar med et felles sett av standardiserte meldinger.
3. Ende-til-ende-datakommunikasjon skal støtte en felles standardisert ende-til-ende-beskyttelsesmekanisme som sikrer integriteten til mottatte meldinger i samsvar med sikkerhetskravene til datalinjetjenestene som er definert i vedlegg II.

Del B: Krav til luft-til-bakke-kommunikasjon basert på ATN og VDL Mode 2

1. Luft-til-bakke-kommunikasjonen skal utformes slik at den støtter ende-til-ende-kommunikasjon og sikrer sammenhengende ytelse og bruk av kommunikasjonstjenester til luft-til-bakke-programmene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3, i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3.
2. Luft-til-bakke-kommunikasjonen skal oppfylle sikkerhets- og ytelseskravene til datalinjetjenestene definert i vedlegg II.
3. Luft-til-bakke-kommunikasjonen skal være basert på en felles adresseringsplan.
4. Sending og mottak av dataenheter mellom bakke- og luftfartøysystemer som fungerer som vertssystemer for luft-til-bakke-programmene definert i vedlegg III nr. 2 og 3, skal være basert på kommunikasjonsprotokoller som er i samsvar med ICAO-standardene som definerer luftfartstelenettet nevnt i vedlegg III nr. 4.
5. Egenskapene til kommunikasjonssystemer på bakken og i luftfartøyer samt sending og mottak av bitrammer mellom disse skal være i samsvar med ICAO-standardene som definerer den digitale VHF-forbindelsen VHF Digital Link Mode 2, som omhandlet i vedlegg III nr. 5.

Del C: Krav til luft-til-bakke-kommunikasjon basert på andre kommunikasjonsprotokoller

1. Luft-til-bakke-kommunikasjonen skal utformes slik at den støtter ende-til-ende-kommunikasjon og sikrer sammenhengende ytelse og bruk av kommunikasjonstjenester til luft-til-bakke-programmene angitt i vedlegg III nr. 2 og 3, i luftrommet nevnt i artikkel 1 nr. 3.
2. Luft-til-bakke-kommunikasjonen skal oppfylle sikkerhets- og ytelseskravene til datalinjetjenestene definert i vedlegg II.
3. Luft-til-bakke-kommunikasjonen skal være basert på en felles adresseringsplan.
4. Sending og mottak av bitrammer mellom kommunikasjonssystemer på bakken og i luftfartøyer skal være basert på kommunikasjonsprotokoller som oppfyller vilkårene i del D.

Del D: Vilkår nevnt i del C

1. Kommunikasjonsprotokollene må støtte ende-til-ende-kommunikasjon.
2. Kommunikasjonsprotokollene må underlegges en sikkerhetsutredning som påviser at de oppfyller sikkerhets- og ytelseskravene til datalinjetjenestene som er definert i vedlegg II.
3. Kommunikasjonsprotokollene må støtte toveis punkt-til-punkt-kommunikasjon i de frekvensbåndene innenfor radiospektret som ICAO har angitt som egnet for luft-til-bakke-datakommunikasjon til støtte for lufttrafikkjenester.
4. Kommunikasjonsprotokollene må omfatte en mekanisme som gjør det mulig å styre mobile forbindelser mellom bakke- og luftstasjoner på en oversiktlig måte.
5. Kommunikasjonsprotokollene må spesifiseres og valideres i henhold til luftdyktighetsregler og regler for driftsgodkjenning som gjelder for kommunikasjonssystemer i luftfartøyer.
6. Kommunikasjonssystemer som støtter disse protokollene, må ikke ha skadelige virkninger på flybårne installasjoner og bakkeinstallasjoner som støtter VDL 2.

*VEDLEGG V***Krav til vurderingen av komponenters samsvar eller bruksegnethet nevnt i artikkel 11**

1. Verifisering skal påvise at komponentene som gjennomfører datalinjetjenester, ende-til-ende-kommunikasjon og luft-til-bakke-kommunikasjon, er i samsvar med gjeldende krav i denne forordning eller er egnet til bruk i prøvingsmiljøet.
 2. Produsenten skal lede samsvarsvurderingene, og skal særlig
 - fastsette egnet prøvingsmiljø,
 - verifisere at prøvingsplanen beskriver komponentene i prøvingsmiljøet,
 - verifisere at prøvingsplanen omfatter alle gjeldende krav,
 - sikre sammenheng og kvalitet i den tekniske dokumentasjonen og prøvingsplanen,
 - planlegge prøvingens gjennomføring, personalressurser samt installering og konfigurering av prøvingsplattformen,
 - utføre inspeksjoner og prøvinger som angitt i prøvingsplanen,
 - skrive rapporten som framlegger resultatene av inspeksjonene og prøvingene.
 3. Produsenten skal sikre at komponentene som gjennomfører datalinjetjenester, ende-til-ende-kommunikasjon og luft-til-bakke-kommunikasjon, som er integrert i prøvingsmiljøet, oppfyller gjeldende krav i denne forordning.
 4. Når kontrollen viser at kravene er oppfylt, skal produsenten på eget ansvar utarbeide EF-erklæringen om samsvar eller bruksegnethet, der det angis hvilke krav i denne forordning som er oppfylt, samt tilhørende vilkår for bruk, i samsvar med nr. 3 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 552/2004.
-

*VEDLEGG VI***Vilkår nevnt i artikkel 12**

1. Yteren av flysikringstjenester skal ha innført rapporteringsmetoder i organisasjonen som sikrer og påviser at verifiseringsarbeidet utføres upartisk og uavhengig.
 2. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som har ansvar for kontrollen, utfører kontrollene med størst mulig faglig integritet, har best mulige tekniske kvalifikasjoner og er helt fri for press og påvirkning, særlig økonomisk, som kan påvirke deres vurdering eller kontrollresultatene, særlig fra personer eller grupper av personer som påvirkes av kontrollresultatene.
 3. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som har ansvar for kontrollen, har tilgang til utstyr som gjør det mulig for dem å utføre de nødvendige kontroller korrekt.
 4. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som har ansvar for kontrollen, har solid teknisk og faglig utdanning, tilfredsstillende kjennskap til kravene i forbindelse med de kontrollene de skal utføre, tilstrekkelig erfaring med denne slags arbeid og ferdigheter til å utarbeide de erklæringer, registreringer og rapporter som påviser at kontrollene er utført.
 5. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at personalet som har ansvar for kontrollen, er i stand til å utføre sine kontroller upartisk. Deres godtgjøring skal ikke avhenge av antallet utførte kontroller eller resultatene av slike kontroller.
-

*VEDLEGG VII***Del A: Krav til verifisering av systemer nevnt i artikkel 12 nr. 1**

1. Verifiseringen av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal påvise systemenes samsvar med gjeldende krav i denne forordning i et vurderingsmiljø som gjenspeiler systemenes driftsmiljø.
2. Verifiseringen av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal utføres i samsvar med relevant og anerkjent praksis.
3. Prøvingsverktøyene for verifisering av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal ha relevant funksjonalitet.
4. Verifiseringen av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal frambringe de opplysningene i de tekniske dataene som kreves i henhold til nr. 3 i vedlegg IV til forordning (EF) nr. 552/2004, herunder følgende opplysninger:
 - beskrivelse av gjennomføringen,
 - rapport om de inspeksjoner og prøvinger som er gjennomført før systemet tas i bruk.
5. Ytere av flysikringstjenester skal administrere verifiseringen, og skal særlig
 - fastsette egnet miljø for driftsmessig og teknisk vurdering som gjenspeiler driftsmiljøet,
 - verifisere at prøvingsplanen beskriver den integrasjon av systemer som er angitt i artikkel 1 nr. 2, i et driftsmessig og teknisk vurderingsmiljø,
 - verifisere at prøvingsplanen omfatter alle krav til samvirkningsevne og ytelse i denne forordning,
 - sikre sammenheng og kvalitet i den tekniske dokumentasjonen og prøvingsplanen,
 - planlegge prøvingens gjennomføring, personalressurser samt installering og konfigurering av prøvingsplattformen,
 - utføre inspeksjoner og prøvinger som angitt i prøvingsplanen,
 - skrive rapporten som framlegger resultatene av inspeksjonene og prøvingene.
6. Yteren av flysikringstjenester skal sikre at systemene angitt i artikkel 1 nr. 2 som drives i et driftsvurderingsmiljø, oppfyller de gjeldende krav i denne forordning.
7. Når kontrollen viser at kravene er oppfylt, skal yterne av flysikringstjenester utarbeide EF-verifiseringserklæringen for system og inngi den til den nasjonale tilsynsmyndighet sammen med de tekniske data som kreves i henhold til artikkel 6 i forordning (EF) nr. 552/2004.

Del B: Krav til verifisering av systemer nevnt i artikkel 12 nr. 2

1. Verifiseringen av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal påvise systemenes samsvar med gjeldende krav i denne forordning i et vurderingsmiljø som gjenspeiler systemenes driftsmiljø.
2. Verifiseringen av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal utføres i samsvar med relevant og anerkjent praksis.
3. Prøvingsverktøyene for verifisering av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal ha relevant funksjonalitet.
4. Verifiseringen av systemer nevnt i artikkel 1 nr. 2 skal frambringe de opplysningene i de tekniske dataene som kreves i henhold til nr. 3 i vedlegg IV til forordning (EF) nr. 552/2004, herunder følgende opplysninger:
 - beskrivelse av gjennomføringen,
 - rapport om de inspeksjoner og prøvinger som er gjennomført før systemet tas i bruk.

-
5. Yteren av flysikringstjenester skal fastsette egnet miljø for driftsmessig og teknisk vurdering som gjenspeiler driftsmiljøet, og skal få verifisering utført av et meldt organ.
 6. Det meldte organ skal administrere verifiseringen, og skal særlig
 - verifisere at prøvingsplanen beskriver den integrasjon av systemer som er angitt i artikkel 1 nr. 2, i et driftsmessig og teknisk vurderingsmiljø,
 - verifisere at prøvingsplanen omfatter alle krav i denne forordning,
 - sikre sammenheng og kvalitet i den tekniske dokumentasjonen og prøvingsplanen,
 - planlegge prøvingens gjennomføring, personalressurser samt installering og konfigurering av prøvingsplattformen,
 - utføre inspeksjoner og prøvinger som angitt i prøvingsplanen,
 - skrive rapporten som framlegger resultatene av inspeksjonene og prøvingene.
 7. Det meldte organ skal sikre at systemene angitt i artikkel 1 nr. 2 som drives i et driftsvurderingsmiljø, oppfyller de gjeldende krav i denne forordning.
 8. Når kontrollen viser at kravene er oppfylt, skal det meldte organ utarbeide et samsvarssertifikat for oppgavene det har utført.
 9. Så skal yteren av flysikringstjenester utarbeide EF-verifiseringserklæringen for system og inngi den til den nasjonale tilsynsmyndigheten sammen med de tekniske data som kreves i henhold til artikkel 6 i forordning (EF) nr. 552/2004.
-

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅSDIREKTIV 2008/122/EF

2014/EØS/61/14

av 14. januar 2009

om forbrukervern med hensyn til visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) Etter at europaparlaments- og rådsdirektiv 94/47/EF av 26. oktober 1994 om beskyttelse av kjøperen i forbindelse med visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett til fast eiendom (timeshare-avtaler) ⁽³⁾ ble vedtatt, har deltidsbruksrett utviklet seg, og nye lignende ferieprodukter har dukket opp på markedet. Disse nye ferieproduktene og visse transaksjoner knyttet til deltidsbruksrett, for eksempel avtaler om videresalg og bytte, er ikke omfattet av direktiv 94/47/EF. Anvendelsen av direktiv 94/47/EF har dessuten vist at noen spørsmål som allerede omfattes av direktivet, bør ajourføres eller klargjøres for å unngå at det utvikles produkter som har til formål å omgå dette direktiv.

2) De eksisterende hullene i lovgivningen fører til merkbar konkurransevridning og skaper alvorlige problemer

for forbrukerne, noe som hindrer at det indre marked virker på en tilfredsstillende måte. Direktiv 94/47/EF bør derfor erstattes med et nytt, ajourført direktiv. Ettersom turisme spiller en stadig viktigere rolle for økonomien i medlemsstatene, bør det vedtas visse felles regler for å oppmuntre til større vekst og produktivitet innenfor deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter.

3) For å styrke rettssikkerheten og for at forbrukere og virksomheter skal ha fullt utbytte av fordelene ved det indre marked, bør den aktuelle lovgivningen i medlemsstatene tilnærmes ytterligere. Visse aspekter ved markedsføring, salg og videresalg av deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter, samt bytte av rettigheter i forbindelse med avtaler om deltidsbruksrett, bør derfor harmoniseres fullt ut. Det bør ikke være tillatt for medlemsstatene å beholde eller innføre i sin nasjonale lovgivning bestemmelser som avviker fra dem som fastsettes i dette direktiv. Der det ikke foreligger slike harmoniserte bestemmelser, bør medlemsstatene stå fritt til å beholde eller innføre nasjonale bestemmelser i samsvar med fellesskapsretten. Medlemsstatene bør derfor, for eksempel, kunne beholde eller innføre bestemmelser om virkningene av at en forbruker bruker angreretten i rettslige forhold som ikke omfattes av dette direktivs virkeområde, eller bestemmelser om at det ikke kan inngås forpliktelser mellom en forbruker og en næringsdrivende som tilbyr en deltidsbruksrett eller et langtidsferieprodukt, og at det heller ikke kan foretas betaling mellom disse personene, med mindre forbrukeren har underskrevet en kredittavtale som skal finansiere kjøpet av disse tjenestene.

4) Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstatenes anvendelse av bestemmelsene i dette direktiv i samsvar med fellesskapsretten på områder som ikke omfattes av direktivets virkeområde. Medlemsstatene kan derfor beholde eller innføre nasjonal lovgivning som tilsvarer bestemmelsene eller visse bestemmelser i dette direktiv om transaksjoner som ikke omfattes av dette direktivs virkeområde.

5) De forskjellige avtalene som omfattes av dette direktiv, bør defineres klart, for å unngå at bestemmelsene i direktivet omgås.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 33 av 3.2.2009, s. 10, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 86/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forbrukervern), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 56 av 22.10.2009, s. 16.

⁽¹⁾ EUT C 44 av 16.2.2008, s. 27.

⁽²⁾ Europaparlamentsuttalelse av 22. oktober 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. desember 2008.

⁽³⁾ EFT L 280 av 29.10.1994, s. 83.

- 6) I dette direktiv bør avtaler om deltidsbruksrett ikke omfatte flere bestillinger av innkvartering, herunder hotellrom, ettersom flere bestillinger ikke innebærer rettigheter eller plikter utover dem som gjelder ved enkeltbestillinger. Avtaler om deltidsbruksrett bør heller ikke omfatte vanlige leiekontrakter, ettersom sistnevnte gjelder bare en sammenhengende bruksperiode og ikke flere perioder.
- 7) I dette direktiv bør avtaler om langtidsferieprodukter ikke omfatte vanlige lojalitetsordninger som gir rabatt på framtidige opphold på hoteller i en hotellkjede, ettersom medlemskap i ordningen ikke oppnås mot vederlag, eller det vederlag forbrukeren betaler ikke primært har som mål å oppnå rabatter eller andre fordeler i forbindelse med innkvartering.
- 8) Dette direktiv bør ikke berøre bestemmelsene i rådsdirektiv 90/314/EØF av 13. juni 1990 om pakkereiser, herunder pakkeferier og pakketurer⁽¹⁾.
- 9) I europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/29/EF av 11. mai 2005 om foretaks urimelige handelspraksis overfor forbrukere i det indre marked («direktivet om urimelig handelspraksis»)⁽²⁾ forbys foretak å bruke villedende, aggressiv og annen urimelig handelspraksis overfor forbrukere. I betraktning av produktenes art og handelspraksisen i forbindelse med deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte bør det vedtas mer detaljerte og særlige bestemmelser om opplysningskrav og salgsarrangementer. Forbrukerne bør gjøres oppmerksom på det kommersielle formålet med invitasjoner til salgsarrangementer. Bestemmelsene om forhåndsopplysninger og om selve avtalen bør klargjøres og ajourføres. For at forbrukerne skal få muligheten til å gjøre seg kjent med opplysningene før avtalen inngås, bør de foreligge på en slik måte at de er lett tilgjengelige for forbrukerne på det tidspunktet.
- 10) Forbrukerne bør ha rett til å motta forhåndsopplysningene og selve avtalen på et språk etter deres valg som de har kunnskaper i, og næringsdrivende bør ikke kunne avvise dette. For å lette utøvelsen og håndhevingen av avtalen bør dessuten medlemsstatene ha rett til å fastsette at ytterligere språkversjoner av avtalen skal stilles til rådighet for forbrukerne.
- 11) For å gi forbrukerne mulighet til fullt ut å forstå sine rettigheter og forpliktelser i henhold til avtalen, bør de gis en frist for når de kan gå fra avtalen uten å måtte begrunne det og uten kostnader. Denne fristen varierer for tiden fra medlemsstat til medlemsstat, og erfaringen viser at tiden fastsatt i direktiv 94/47/EF ikke er lang nok. Fristen bør derfor forlenges for å oppnå et høyt nivå for forbrukervern og større klarhet for forbrukere og næringsdrivende. Fristens lengde samt reglene for og virkningene av bruken av angreretten bør harmoniseres.
- 12) Forbrukerne bør ha effektiv klageadgang dersom næringsdrivende ikke etterkommer bestemmelsene om forhåndsopplysninger eller om selve avtalen, særlig bestemmelsene om at avtalen skal inneholde alle nødvendige opplysninger og at forbrukeren skal få en kopi av avtalen når den inngås. I tillegg til klageadgangen som omfattes av nasjonal lovgivning, bør forbrukerne gis en forlenget angrefrist dersom de næringsdrivende ikke har framlagt opplysninger. Bruken av angreretten bør være kostnadsfri innenfor den forlengede fristen, uavhengig av hvilke tjenester forbrukerne måtte ha benyttet. Angrefristens utløp hindrer ikke forbrukerne i å ta rettslige skritt i samsvar med nasjonal lovgivning for brudd på opplysningskravene.
- 13) Rådsforordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 av 3. juni 1971 om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter⁽³⁾ bør få anvendelse på beregningen av fristene i dette direktiv.
- 14) Forbudet mot forskuddsbetaling til næringsdrivende eller en tredjemann innenfor angrefristen bør klargjøres for å forbedre forbrukervernet. Når det gjelder avtaler om videresalg, bør forbudet mot forskuddsbetaling gjelde til salget faktisk finner sted eller avtalen om videresalg er opphevet, men medlemsstatene bør fortsatt fritt kunne regulere muligheten til og reglene for endelig utbetaling til mellommenn når avtaler om videresalg er opphevet.
- 15) Når det gjelder avtaler om langtidsferieprodukter, kan den prisen som skal betales innenfor en betalingsplan, kunne fastsettes ut fra den mulighet at etterfølgende beløp justeres etter det første året, for å sikre at den faktiske verdien av avdragene beholdes, for eksempel for å ta hensyn til inflasjon.
- 16) Dersom en forbruker går fra en avtale der prisen helt eller delvis er dekket gjennom en kreditt som den næringsdrivende eller en tredjemann har gitt forbrukeren på grunnlag av en ordning mellom nevnte tredjemann og den næringsdrivende, bør kredittavtalen oppheves uten kostnad for forbrukeren. Det samme bør gjelde for avtaler om andre tilknyttede tjenester som den næringsdrivende eller en tredjemann yter på grunnlag av en ordning mellom nevnte tredjemann og den næringsdrivende.

⁽¹⁾ EFT L 158 av 23.6.1990, s. 59.

⁽²⁾ EUT L 149 av 11.6.2005, s. 22.

⁽³⁾ EFT L 124 av 8.6.1971, s. 1.

17) Forbrukerne bør ikke fratas det vern som følger av dette direktiv dersom den lovgivning som får anvendelse på avtalen, er en medlemsstats lovgivning. Den lovgivning som får anvendelse på en avtale, bør fastsettes i samsvar med fellesskapsreglene for internasjonal privatrett, særlig europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 593/2008 av 17. juni 2008 om hvilken lovgivning som får anvendelse på avtaleforpliktelser (Roma I)⁽¹⁾. I henhold til nevnte forordning kan lovgivningen i en tredjestat få anvendelse, særlig når forbrukere oppsøkes av næringsdrivende når de er på ferie i et annet land enn der de har sitt bosted. Ettersom slik handelspraksis er vanlig på det område som omfattes av dette direktiv, og ettersom slike avtaler omfatter betydelige pengebeløp, bør det finnes ytterligere vernetiltak i visse særlige situasjoner, særlig når domstolene i en medlemsstat har domsmyndighet med hensyn til avtalen, for å sikre at forbrukeren ikke fratas det vern som følger av dette direktiv. Dette gjenspeiler de særlige behov for forbrukervern som følger av den typiske kompleksitet, langsiktighet og økonomiske betydning som kjennetegner avtalene som omfattes av dette direktivs virkeområde.

18) Hvilke domstoler som har domsmyndighet i saker som berører forhold som omfattes av dette direktiv, bør fastsettes i samsvar med rådsforordning (EF) nr. 44/2001 av 22. desember 2000 om domsmyndighet og anerkjennelse og fullbyrdelse av rettsavgjørelser på det sivilrettslige og handelsrettslige område⁽²⁾.

19) For å sikre at det vern som forbrukerne omfattes av i henhold til dette direktiv, har full virkning, særlig med hensyn til om næringsdrivende oppfyller opplysningskravene både i fasen før avtalen inngås og i selve avtalen, er det nødvendig at medlemsstatene fastsetter sanksjoner ved overtredelse av dette direktiv som er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende.

20) Det må sikres at personer eller organisasjoner som i henhold til nasjonal lovgivning har en berettiget interesse i saken, har klageadgang og kan bringe saker om overtredelser av dette direktiv inn for retten.

21) Det må utarbeides hensiktsmessige og virkningsfulle framgangsmåter i medlemsstatene for å løse tvister mellom forbrukere og næringsdrivende. Derfor bør medlemsstatene oppmuntre til opprettelse av offentlige eller private organer for utenrettslig tvisteløsning.

22) Medlemsstatene bør sikre at forbrukerne underrettes effektivt om de nasjonale bestemmelser som gjennomfører dette direktiv, og de bør oppmuntre næringsdrivende og ansvarlige for atferdsregler til å opplyse forbrukerne som

sine atferdsregler på dette området. Med sikte på å oppnå et høyt nivå for forbrukervern kan forbrukerorganisasjoner underrettes og tas med i utarbeidingen av atferdsregler.

23) Ettersom målene for dette direktiv ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å fjerne hindringene for det indre marked og oppnå et høyt felles nivå for forbrukervern.

24) Dette direktiv er forenlig med de grunnleggende rettigheter og de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon og Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.

25) I samsvar med nr. 34 i den tverrinstitusjonelle avtalen om bedre regelverksutforming⁽³⁾ oppfordres medlemsstatene til, for eget formål og i Fellesskapets interesse, å utarbeide og offentliggjøre egne tabeller som så langt det er mulig viser sammenhengen mellom dette direktiv og innarbeidingstiltakene.

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Formålet med dette direktiv er å bidra til at det indre marked virker på en tilfredsstillende måte, og til å oppnå et høyt nivå for forbrukervern gjennom en tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter med hensyn til visse aspekter ved markedsføring, salg og videre salg av deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter samt bytteavtaler.

2. Dette direktiv får anvendelse på transaksjoner mellom næringsdrivende og forbrukere.

Dette direktiv berører ikke nasjonal lovgivning om

a) alminnelige avtalerettslige rettsmidler,

b) registrering av fast eiendom eller løsøre og overdragelse av fast eiendom,

c) etableringsvilkår, godkjenningsordninger eller lisenskrav, eller

⁽¹⁾ EUT L 177 av 4.7.2008, s. 6.

⁽²⁾ EFT L 12 av 16.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ EUT C 321 av 31.12.2003, s. 1.

- d) fastsettelse av den rettslige karakteren til de rettigheter som avtaler i dette direktiv omhandler.

Artikkel 2

Definisjoner

1. I dette direktiv menes med:

- a) «avtale om deltidsbruksrett» en avtale av mer enn ett års varighet som mot vederlag gir en forbruker rett til å benytte én eller flere innkvarteringer i flere enn én bruksperiode,
- b) «avtale om langtidsferieprodukt» en avtale av mer enn ett års varighet som mot vederlag hovedsakelig gir en forbruker rett til rabatter eller andre fordeler i forbindelse med innkvartering, alene eller sammen med reise eller andre tjenester,
- c) «avtale om videresalg» en avtale der en næringsdrivende mot vederlag hjelper en forbruker med å selge eller kjøpe en deltidsbruksrett eller et langtidsferieprodukt,
- d) «bytteavtale» en avtale der en forbruker mot vederlag blir med i en bytteordning som gir forbrukeren tilgang til innkvartering eller andre tjenester i bytte mot at andre personer midlertidig får dra nytte av de rettigheter som den gjeldende avtalen om deltidsbruksrett medfører,
- e) «næringsdrivende» enhver fysisk eller juridisk person som opptrer for formål som gjelder vedkommendes nærings-, forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet, og enhver som opptrer i vedkommendes navn eller på vedkommendes vegne,
- f) «forbruker» enhver fysisk person som opptrer for formål som faller utenfor vedkommendes nærings-, forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet,
- g) «tilknyttet avtale» en avtale der forbrukeren mottar tjenester som er knyttet til en avtale om deltidsbruksrett eller til en avtale om langtidsferieprodukt, og som ytes av den næringsdrivende eller en tredjemann på grunnlag av en avtale mellom nevnte tredjemann og den næringsdrivende,
- h) «varig medium» enhver innretning som gjør det mulig for forbrukeren eller den næringsdrivende å lagre opplysninger som er rettet til vedkommende personlig, på en slik måte at opplysningene i framtiden vil være tilgjengelige i et tidsrom som er tilstrekkelig for opplysningenes formål og som tillater uendret gjengivelse av de lagrede opplysningene,

- i) «atferdsregler» en avtale eller et sett med regler som ikke er pålagt av en medlemsstats lover og forskrifter, men som definerer atferden til næringsdrivende som forplikter seg til å være bundet av reglene i forbindelse med én eller flere former for handelspraksis eller næringssektorer,

- j) «ansvarlig for atferdsregler» enhver enhet, herunder en næringsdrivende eller en gruppe av næringsdrivende, som er ansvarlig for utforming og ajourføring av atferdsregler og/eller for å føre tilsyn med at reglene overholdes av dem som har forpliktet seg til å være bundet av dem.

2. Ved beregning av varigheten av en avtale om deltidsbruksrett eller en avtale om langtidsferieprodukt i henhold til bokstav a) og b) i nr. 1, skal det tas hensyn til alle de bestemmelser i avtalen som muliggjør stilltiende fornyelse eller forlengelse.

Artikkel 3

Reklame

1. Medlemsstatene skal sikre at det i all reklame opplyses om at det er mulig å få opplysningene nevnt i artikkel 4 nr. 1, og om hvor de kan fås.
2. Når en avtale om deltidsbruksrett, en avtale om langtidsferieprodukt, en avtale om videresalg eller en bytteavtale tilbys en forbruker personlig på et markedsførings- eller salgsarrangement, skal den næringsdrivende tydelig angi i innbydelsen arrangementets kommersielle formål samt arrangementets art.
3. Opplysningene nevnt i artikkel 4 nr. 1 skal være tilgjengelige for forbrukeren til enhver tid under arrangementet.
4. En deltidsbruksrett eller et langtidsferieprodukt skal verken markedsføres eller selges som en investering.

Artikkel 4

Forhåndsopplysninger

1. I god tid før forbrukeren blir bundet av en avtale eller et tilbud, skal den næringsdrivende på en klar og forståelig måte framlegge for forbrukeren nøyaktige og tilstrekkelige opplysninger som følger:
- a) for avtaler om deltidsbruksrett: ved bruk av standard-opplysningsskjemaet i vedlegg I samt opplysningene i del 3 i nevnte skjema,
- b) for langtidsferieprodukter: ved bruk av standard-opplysningsskjemaet i vedlegg II samt opplysningene i del 3 i nevnte skjema,

c) for avtaler om videresalg: ved bruk av standardopplysningsskjemaet i vedlegg III samt opplysningene i del 3 i nevnte skjema,

d) for bytteavtaler: ved bruk av standardopplysningsskjemaet i vedlegg IV samt opplysningene i del 3 i nevnte skjema.

2. Den næringsdrivende skal kostnadsfritt framlegge opplysningene i nr. 1 på papir eller et annet varig medium som er lett tilgjengelig for forbrukeren.

3. Medlemsstatene skal påse at opplysningene nevnt i nr. 1 foreligger på språket eller et av språkene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller er borger, etter forbrukerens valg, forutsatt at det er et av Fellesskapets offisielle språk.

Artikkel 5

Avtalen om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukt, videresalg eller bytte

1. Medlemsstatene skal påse at avtalen foreligger skriftlig på papir eller et annet varig medium på språket eller et av språkene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller er borger, etter forbrukerens valg, forutsatt at det er et av Fellesskapets offisielle språk.

Medlemsstaten der forbrukeren er bosatt, kan imidlertid også kreve

a) at avtalen i hvert tilfelle gis til forbrukeren på medlemsstatens språk eller et av medlemsstatens språk, forutsatt at det er et av Fellesskapets offisielle språk,

b) at den næringsdrivende ved en avtale om deltidsbruksrett til en særskilt eiendom sørger for at forbrukeren får en godkjent oversettelse av avtalen på språket eller et av språkene i den medlemsstaten der eiendommen ligger, forutsatt at det er et av Fellesskapets offisielle språk.

Medlemsstaten på hvis territorium den næringsdrivende utøver sin salgsvirksomhet, kan kreve at avtalen alltid skal leveres til forbrukeren på medlemsstatens språk eller et av medlemsstatens språk, forutsatt at det er et av Fellesskapets offisielle språk.

2. Opplysningene nevnt i artikkel 4 nr. 1 skal utgjøre en integrert del av avtalen, og skal ikke endres, med mindre partene uttrykkelig blir enige om noe annet eller endringene

er en følge av uvanlige eller uforutsigbare forhold utenfor den næringsdrivendes kontroll, og der følgene ikke kunne vært unngått, selv om det ble utvist tilbørlig aktsomhet.

Disse endringene skal meddeles forbrukeren på papir eller et annet varig medium som er lett tilgjengelig for vedkommende før avtalen inngås.

Endringene skal framgå uttrykkelig av avtalen.

3. I tillegg til opplysningene nevnt i artikkel 4 nr. 1 skal avtalen inneholde

a) partenes navn, adresse og underskrift samt

b) dato og sted for avtalens inngåelse.

4. Før avtalen inngås, skal den næringsdrivende gjøre forbrukeren uttrykkelig oppmerksom på angreretten, angrefristen nevnt i artikkel 6 og forbudet mot forskuddsbetaling innenfor angrefristen nevnt i artikkel 9.

Avtalebestemmelser om dette skal forbrukeren underskrive særskilt.

Avtalen skal inneholde et særskilt standardangreskjema som vist i vedlegg V, som er beregnet på å forenkle bruken av angreretten i samsvar med artikkel 6.

5. Forbrukeren skal få en eller flere kopier av avtalen når den inngås.

Artikkel 6

Angrerett

1. I tillegg til klageadgangen som forbrukeren har i henhold til nasjonal lovgivning ved brudd på bestemmelsene i dette direktiv, skal medlemsstatene påse at forbrukeren gis 14 kalenderdager til å gå fra avtalen om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukt, videresalg eller bytte, uten å måtte gi noen begrunnelse.

2. Angrefristen skal beregnes

a) fra den dagen avtalen eller en bindende foreløpig avtale inngås, eller

b) fra den dagen forbrukeren mottar avtalen eller en bindende foreløpig avtale, dersom den dagen inntreffer etter dagen nevnt i bokstav a).

3. Angrefristen skal utløpe

- a) ett år og 14 kalenderdager etter dagen nevnt i nr. 2 i denne artikkel, med mindre et særskilt standardangreskjema er blitt fylt ut av den næringsdrivende i henhold til artikkel 5 nr. 4 og levert til forbrukeren skriftlig på papir eller et annet varig medium,
- b) tre måneder og 14 kalenderdager etter dagen nevnt i nr. 2 i denne artikkel, dersom opplysningene i artikkel 4 nr. 1, herunder standardopplysningsskjemaet i vedlegg I-IV, ikke er levert til forbrukeren skriftlig på papir eller et annet varig medium.

Medlemsstatene skal dessuten sørge for hensiktsmessige sanksjoner i samsvar med artikkel 15, særlig dersom den næringsdrivende ikke har oppfylt opplysningskravene fastsatt i dette direktiv før angrefristen utløper.

4. Når den næringsdrivende har fylt ut et særskilt standardangreskjema i henhold til artikkel 5 nr. 4 og levert det til forbrukeren skriftlig på papir eller et annet varig medium innen ett år etter dagen nevnt i nr. 2 i denne artikkel, skal angrefristen gjelde fra den dagen forbrukeren mottar skjemaet. Når opplysningene i artikkel 4 nr. 1, herunder standardopplysningsskjemaet i vedlegg I-IV, er levert til forbrukeren skriftlig på papir eller et annet varig medium innen tre måneder etter dagen nevnt i nr. 2 i denne artikkel, skal angrefristen gjelde fra den dagen forbrukeren mottar opplysningene.

5. Dersom forbrukeren tilbys bytteavtalen sammen med og samtidig med avtalen om deltidsbruksrett, får bare én angrefrist i samsvar med nr. 1 anvendelse på begge avtalene. Angrefristen for begge avtalene skal beregnes i samsvar med bestemmelsene i nr. 2, som får anvendelse på avtalen om deltidsbruksrett.

Artikkel 7

Nærmere bestemmelser om bruk av angreretten

Når forbrukeren akter å bruke angreretten, skal vedkommende før angrefristen utløper underrette den næringsdrivende på papir eller et annet varig medium om beslutningen om å gå fra avtalen. Forbrukeren kan bruke standardangreskjemaet i vedlegg V, som vedkommende har fått av den næringsdrivende i samsvar med artikkel 5 nr. 4. Fristen er overholdt dersom underretningen er sendt før angrefristen har utløpt.

Artikkel 8

Virkninger av bruken av angreretten

1. Når forbrukeren bruker angreretten, opphører partenes forpliktelse til å gjennomføre avtalen.

2. En forbruker som bruker angreretten, skal verken bære kostnader eller være ansvarlig for noen verdi som tilsvarer de tjenester som er levert før vedkommende gikk fra avtalen.

Artikkel 9

Forskuddsbetaling

1. Medlemsstatene skal påse at det i forbindelse med avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter og bytte er forbud mot forskuddsbetaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av beløp på konto, uttrykkelig erkjennelse av gjeld eller andre vederlag til den næringsdrivende eller en tredjemann fra forbrukeren før angrefristen har utløpt i samsvar med artikkel 6.

2. Medlemsstatene skal påse at det i forbindelse med avtaler om videresalg er forbud mot forskuddsbetaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av beløp på konto, uttrykkelig erkjennelse av gjeld eller andre vederlag til den næringsdrivende eller en tredjemann fra forbrukeren før salget faktisk finner sted eller avtalen om videresalg er opphevet på annen måte.

Artikkel 10

Særlige bestemmelser om avtaler om langtidsferieprodukter

1. For avtaler om langtidsferieprodukter skal betalingen foretas i samsvar med en betalingsplan. Betaling av prisen angitt i avtalen på annen måte enn i samsvar med betalingsplanen er forbudt. Betalingene, herunder eventuell medlemsavgift, skal deles inn i like store årlige avdrag. Den næringsdrivende skal sende en skriftlig anmodning om betaling, på papir eller et annet varig medium, minst 14 kalenderdager før hver forfallsdato.

2. Fra og med betalingen av det andre avdraget kan forbrukeren gå fra avtalen uten å bli ilagt sanksjoner dersom vedkommende underretter den næringsdrivende innen 14 kalenderdager etter mottak av betalingsanmodningen for hvert avdrag. Denne retten berører ikke retten til å gå fra avtalen i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning.

Artikkel 11

Heving av tilknyttede avtaler

1. Dersom forbrukeren bruker retten til å gå fra en avtale om deltidsbruksrett eller langtidsferieprodukt, skal medlemsstatene påse at eventuelle tilknyttede bytteavtaler eller andre tilknyttede avtaler automatisk heves uten kostnad for forbrukeren.

2. Når prisen dekkes helt eller delvis gjennom kreditt som gis forbrukeren av den næringsdrivende eller en tredjemann på grunnlag av en avtale mellom tredjemann og den næringsdrivende, skal kredittavtalen heves uten kostnad for forbrukeren dersom forbrukeren bruker retten til å gå fra avtalen om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukt, videresalg eller bytte, uten at det berører artikkel 15 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF av 23. april 2008 om kredittavtaler for forbrukere⁽¹⁾.

3. Medlemsstatene skal fastsette nærmere regler for heving av slike avtaler.

Artikkel 12

Direktivets ufravikelighet og anvendelse i internasjonale saker

1. Dersom en medlemsstats lovgivning får anvendelse på avtalen, skal medlemsstatene påse at forbrukerne ikke kan fraskrive seg de rettigheter som de gis ved dette direktiv.

2. Dersom en tredjestats lovgivning får anvendelse på avtalen, skal forbrukerne ikke fratas det vern som følger av dette direktiv slik det anvendes i domstolsstaten, når

— en av de berørte faste eiendommene ligger på en medlemsstats territorium, eller

— den næringsdrivende i forbindelse med en avtale som ikke er direkte knyttet til fast eiendom, utøver forretnings- eller yrkesvirksomhet i en medlemsstat, eller på en hvilken som helst annen måte retter slik virksomhet mot en medlemsstat og avtalen hører inn under denne virksomheten.

Artikkel 13

Søksmål eller klage til forvaltningsmyndighet

1. Medlemsstatene skal påse at det i forbrukernes interesse finnes egnede og virkningsfulle midler til å sikre at næringsdrivende overholder bestemmelsene i dette direktiv.

2. Midlene nevnt i nr. 1 skal omfatte bestemmelser som gir ett eller flere av organene nedenfor, som fastsatt i nasjonal lovgivning, adgang i samsvar med nasjonal lovgivning til å bringe en sak inn for domstolene eller vedkommende forvaltningsmyndighet for å sikre at nasjonale bestemmelser om gjennomføring av dette direktiv får anvendelse:

- a) offentlige organer og myndigheter eller deres representanter,
- b) forbrukerorganisasjoner som har en berettiget interesse i å verne forbrukerne,

c) yrkesorganisasjoner som har en berettiget interesse i å bringe saken inn for retten.

Artikkel 14

Forbrukeropplysning og utenrettslig tvisteløsning

1. Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å opplyse forbrukerne om den nasjonale lovgivning som gjennomfører dette direktiv, og skal der det er relevant oppmuntre næringsdrivende og ansvarlige for atferdsregler til å opplyse forbrukerne om sine atferdsregler.

Kommisjonen skal oppmuntre til utarbeiding på fellesskapsplan, særlig gjennom bransjeorganer, bransjeorganisasjoner og yrkessammenslutninger, av atferdsregler med sikte på å lette gjennomføringen av dette direktiv i samsvar med fellesskapsretten. Den skal også oppmuntre næringsdrivende og deres bransjeorganisasjoner til å opplyse forbrukerne om disse atferdsreglene, herunder, dersom det er relevant, gjennom særlig merking.

2. Medlemsstatene skal oppmuntre til utarbeiding og innføring av egnede og virkningsfulle klage- og erstatningsordninger for utenrettslig løsning av forbrukertvister i henhold til dette direktiv, og skal eventuelt oppmuntre næringsdrivende og deres bransjeorganisasjoner til å opplyse forbrukerne om at slike ordninger finnes.

Artikkel 15

Sanksjoner

1. Medlemsstatene skal sørge for egnede sanksjoner dersom en næringsdrivende ikke etterkommer de nasjonale bestemmelser som er vedtatt i samsvar med dette direktiv.

2. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

Artikkel 16

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 23. februar 2011 vedta og kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene.

De skal anvende disse bestemmelsene fra 23. februar 2011.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

⁽¹⁾ EUT L 133 av 22.5.2008, s. 66.

*Artikkel 17***Gjennomgåelse**

Kommisjonen skal gjennomgå dette direktiv på nytt og framlegge rapport for Europaparlamentet og Rådet senest 23. februar 2014.

Ved behov skal Kommisjonen framlegge ytterligere forslag for å tilpasse direktivet til utviklingen på området.

Kommisjonen kan anmode om opplysninger fra medlemsstatene og nasjonale reguleringsmyndigheter.

*Artikkel 18***Oppheving**

Direktiv 94/47/EF oppheves.

Henvisninger til det opphevede direktivet skal forstås som henvisninger til dette direktiv og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg VI.

*Artikkel 19***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

*Artikkel 20***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 14. januar 2009.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

A. VONDRA

Formann

VEDLEGG I

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR AVTALER OM DELTIDSBRUKSRETT

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som blir part i avtalen:
Kort beskrivelse av produktet (f.eks. beskrivelse av den faste eiendommen): Rettigheten(e)s nøyaktige art og innhold:
Nøyaktig angivelse av det tidsrom rettigheten som avtalen gjelder, kan utøves, og om nødvendig tidsrommets varighet: Den dato forbrukeren kan begynne å utøve sin rett i henhold til avtalen: Dersom avtalen gjelder en særlig eiendom som er under oppføring, datoen for når innkvarteringen og tjenestene/anlegget vil stå ferdig/være tilgjengelig:
Den prisen forbrukeren skal betale for å erverve rettigheten(e): Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (f.eks. årsavgifter, andre tilbakevendende avgifter, særlige avgifter, lokale skatter):
Et sammendrag av de viktigste tjenestene som er tilgjengelige for forbrukeren (f.eks. elektrisitet, vann, vedlikehold, renovasjon) og et anslag over det beløp som forbrukeren må betale for disse tjenestene: Et sammendrag av de anlegg som er tilgjengelige for forbrukeren (f.eks. svømmebasseng eller badstue): Inngår disse anleggene i ovennevnte kostnader? Dersom ikke, angis hva som inngår og hva det må betales for:
Er det mulig å delta i en bytteordning? I så fall angis navnet på bytteordningen: Kostnader for medlemskap/bytte:
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, og hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger:

- Forbrukeren har rett til å gå fra denne avtalen uten å gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter inngåelse av avtalen eller en bindende foreløpig avtale, eller etter mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere.
- Innenfor denne angrefristen er all forskuddsbetaling fra forbrukeren forbudt. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, uttrykkelig erkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemann.
- Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn dem som framgår av avtalen.
- I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor.

Forbrukerens underskrift:

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til, og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

1. OPPLYSNINGER OM DE ERVERVEDE RETTIGHETENE

- Vilkårene for utøvelsen av den rettighet som avtalen gjelder, på den eller de medlemsstaters territorium der den eller de berørte eiendommen(e) ligger, og opplysninger om hvorvidt disse vilkårene er oppfylt og, dersom de ikke er oppfylt, hvilke vilkår som gjenstår å oppfylle.
- Dersom avtalen gir rett til å benytte en innkvartering som velges blant et utvalg av innkvarteringer, angis opplysninger om begrensninger i forbrukerens muligheter til når som helst å benytte en hvilken som helst innkvartering i utvalget.

2. OPPLYSNINGER OM EIENDOMMENE

- Når avtalen gjelder en bestemt fast eiendom, en nøyaktig og utførlig beskrivelse av eiendommen og dens beliggenhet. Når avtalen gjelder flere eiendommer, en passende beskrivelse av eiendommene og deres beliggenhet. Når avtalen gjelder annen innkvartering enn fast eiendom, en passende beskrivelse av innkvarteringen og anleggene.
- De tjenester (f.eks. elektrisitet, vann, vedlikehold, renovasjon) som forbrukeren har eller kommer til å få tilgang til og vilkårene for disse.
- Eventuelle fellesanlegg som svømmebasseng, badstue osv., som forbrukeren har eller kommer til å få tilgang til og vilkårene for dette.

3. TILLEGGSKRAV TIL INNKVARTERING UNDER OPPFØRING (når det er aktuelt)

- Hvor langt arbeidet med innkvarteringen er kommet, tjenester som vil gjøre den helt klar til bruk (gass, elektrisitet, vann og telefon) samt alle anlegg som forbrukeren vil ha tilgang til.
- Fristen for ferdigstillingen av innkvarteringen og tjenestene som vil gjøre den helt ferdig til bruk (gass, elektrisitet, vann og telefon) samt en rimelig beregning av fristen for ferdigstillingen av alle anlegg som forbrukeren vil ha tilgang til.
- Nummeret på byggetillatelsen og vedkommende myndigheters navn og fullstendige adresse.
- En garanti for ferdigstillingen av innkvarteringen eller en garanti for tilbakebetaling av eventuell betaling dersom innkvarteringen ikke ferdigstilles, og eventuelt vilkårene for slike garantier.

4. OPPLYSNINGER OM KOSTNADENE

- En nøyaktig og passende beskrivelse av alle kostnader i forbindelse med avtalen om deltidsbruksrett, hvordan disse kostnadene vil bli pålagt forbrukeren samt hvordan og når disse kostnadene kan komme til å øke, metoden for å beregne kostnadene i forbindelse med benyttelsen av eiendommen, obligatoriske lovfestede gebyrer (for eksempel skatter og avgifter) og fellesutgiftene til administrasjon (for eksempel forvaltning, vedlikehold og reparasjoner).
- Opplysninger om eventuelle avgifter, pantelån, servitutter eller andre heftelser som gjelder innkvarteringen.

5. OPPLYSNINGER OM HEVING AV AVTALEN

- Eventuelle opplysninger om ordningene for heving av tilknyttede avtaler og følgene av slik heving.
- Vilkårene for heving av avtalen, følgene av heving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik heving.

6. TILLEGGSOPPLYSNINGER

- Opplysninger om hvordan vedlikehold, reparasjon samt administrasjon og drift av eiendommen organiseres, herunder hvorvidt og hvordan forbrukerne kan påvirke og delta i beslutninger om disse spørsmålene.
- Opplysninger om hvorvidt det er mulig å delta i en ordning med videresalg av de rettigheter avtalen gir, opplysninger om den gjeldende ordningen og en angivelse av kostnadene knyttet til videresalg gjennom denne ordningen.
- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med forvaltningsbeslutninger, økte kostnader og behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

VEDLEGG II

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR AVTALE OM LANGTIDSFERIEPRODUKT

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som blir part i avtalen:
Kort beskrivelse av produktet: Rettigheten(e)s nøyaktige art og innhold:
Nøyaktig angivelse av det tidsrom rettigheten som avtalen gjelder, kan utøves, og om nødvendig tidsrommets varighet: Den dato forbrukeren kan begynne å utøve sin rett i henhold til avtalen:
Den prisen som forbrukeren skal betale for å erverve rettigheten(e), herunder tilbakevendende kostnader forbrukeren kan forvente å pådra seg gjennom retten til å få tilgang til innkvartering, reise og eventuelle angitte produkter eller tjenester knyttet til rettigheten(e): Betalingsplan med like store avdrag av denne prisen for hvert år så lenge avtalen løper, samt forfallsdatoene: Etter det første året kan etterfølgende beløp justeres for å sikre at den faktiske verdien av avdragene beholdes, for eksempel for å ta hensyn til inflasjon. Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (f.eks. årlige medlemsavgifter):
Et sammendrag av de viktigste tjenestene som er tilgjengelige for forbrukeren (f.eks. rabatt på hotellopphold og flyreiser): Inngår disse i ovennevnte kostnader? Dersom ikke, angis hva som inngår og hva det må betales for (f.eks. tre overnattinger inngår i den årlige medlemsavgiften, all annen innkvartering må betales særskilt):
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, og hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger:

- Forbrukeren har rett til å gå fra denne avtalen uten å gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter inngåelsen av avtalen eller en bindende foreløpig avtale, eller etter mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere.
- Innenfor denne angrefristen er all forskuddsbetaling fra forbrukeren forbudt. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, uttrykkelig erkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemann.
- Forbrukeren kan gå fra avtalen uten å bli ilagt sanksjoner dersom vedkommende underretter den næringsdrivende innen 14 kalenderdager etter mottak av betalingsanmodningen for hvert årlig avdrag.
- Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn dem som framgår av avtalen.
- I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor.

Forbrukerens underskrift:

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til, og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

1. OPPLYSNINGER OM DE ERVERVEDE RETTIGHETENE

- En passende og riktig beskrivelse av de rabatter som er tilgjengelige ved framtidige bestillinger, med eksempler på nylige tilbud.
- Opplysninger om begrensninger i forbrukerens mulighet til å benytte disse rettighetene, for eksempel begrenset tilgang eller tilbud etter først-til-mølla-prinsippet, tidsbegrensninger på særlige tilbud og særlige rabatter.

2. OPPLYSNINGER OM HEVING AV AVTALEN

- Eventuelle opplysninger om ordningene for heving av tilknyttede avtaler og følgene av slik heving.
- Vilkårene for heving av avtalen, følgene av heving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik heving.

3. TILLEGGSOPPLYSNINGER

- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

VEDLEGG III

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR AVTALER OM VIDERESALG

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som blir part i avtalen:
Kort beskrivelse av tjenestene (f.eks. markedsføring):
Avtalens varighet:
Den prisen forbrukeren skal betale for å erverve tjenestene:
Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (f.eks. lokale skatter, notargebyrer, markedsføringskostnader):
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, og hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger:
<ul style="list-style-type: none">— Forbrukeren har rett til å gå fra denne avtalen uten å gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter inngåelse av avtalen eller en bindende foreløpig avtale, eller etter mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere.— All forskuddsbetaling fra forbrukeren er forbudt fram til salget faktisk er gjennomført eller avtalen om videresalg er opphevet på annen måte. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, uttrykkelig erkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemann.— Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn dem som framgår av avtalen.— I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor.
Forbrukerens underskrift:

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til, og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

- Vilkårene for heving av avtalen, følgene av heving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik heving.
- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

VEDLEGG IV

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR BYTTEAVTALER

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som blir part i avtalen:
Kort beskrivelse av produktet:
Rettigheten(e)s nøyaktige art og innhold:
Nøyaktig angivelse av det tidsrom rettigheten som avtalen gjelder, kan utøves og, om nødvendig, tidsrommets varighet:
Den dagen forbrukeren kan begynne å utøve sin rett i henhold til avtalen:
Den prisen forbrukeren skal betale for medlemskap i bytteordningen:
Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (f.eks. fornyelsesavgifter, andre tilbakevendende avgifter, særlige avgifter, lokale skatter):
Et sammendrag av de viktigste tjenestene som er tilgjengelige for forbrukeren:
Inngår disse i ovennevnte kostnader?
Dersom ikke, angis hva som inngår og hva det må betales for (kostnadenes type og størrelse, f.eks. et anslag over den prisen som skal betales for individuelle byttransaksjoner, herunder eventuelle tilleggskostnader):
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, og hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger:
<ul style="list-style-type: none">— Forbrukeren har rett til å gå fra denne avtalen uten å gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter inngåelse av avtalen eller en bindende foreløpig avtale, eller etter mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere. I tilfeller der bytteavtalen tilbys sammen med eller samtidig med avtalen om deltidsbruksrett, får bare én angrefrist anvendelse på begge avtalene.— Innenfor denne angrefristen er all forskuddsbetaling fra forbrukeren forbudt. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, uttrykkelig erkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemann.— Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn dem som framgår av avtalen.— I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor.
Forbrukerens underskrift:

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til, og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

1. OPPLYSNINGER OM DE ERVERVEDE RETTIGHETENE

- Forklaring av hvordan bytteordningen fungerer; bytemulighetene og nærmere regler for bytte; en angivelse av hvilken verdi som er tildelt forbrukerens deltidsbruksrett i bytteordningen samt eksempler på konkrete bytemuligheter.
- Opplysninger om antallet tilgjengelige feriesteder og antallet medlemmer i bytteordningen, herunder eventuelle begrensninger i tilgangen til visse innkvarteringer forbrukeren velger, for eksempel i høysesongen da det kan være nødvendig å bestille lang tid i forveien, samt opplysninger om eventuelle begrensninger i utvalget som følge av deltidsbruksretten som forbrukeren har lagt inn i bytteordningen.

2. OPPLYSNINGER OM EIENDOMMENE

- En kort og passende beskrivelse av eiendommene og deres beliggenhet. Når avtalen gjelder annen innkvartering enn fast eiendom, en passende beskrivelse av innkvartering og anlegg. Angivelse av hvor forbrukeren kan innhente ytterligere opplysninger.

3. OPPLYSNINGER OM KOSTNADENE

- Opplysninger om den næringsdrivendes plikt til før et bytte arrangeres, og for hvert bytte som foreslås, å framlegge opplysninger om eventuelle tilleggskostnader som forbrukeren skal betale for i forbindelse med byttet.

4. OPPLYSNINGER OM HEVING AV AVTALEN

- Eventuelle opplysninger om ordningene for heving av tilknyttede avtaler og følgene av slik heving.
- Vilkårene for heving av avtalen, følgene av heving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik oppheving.

5. TILLEGGSOPPLYSNINGER

- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

Forbrukerens underskrift:

VEDLEGG VI

SAMMENLIGNINGSTABELL MELLOM BESTEMMELSENE I DETTE DIREKTIV OG DIREKTIV 94/47/EF

Direktiv 94/47/EF	Dette direktiv
Artikkel 1 første ledd	Artikkel 1 nr. 1 og artikkel 1 nr. 2 første ledd
Artikkel 1 annet ledd	—
Artikkel 1 tredje ledd	Artikkel 1 nr. 2 annet ledd
Artikkel 2 første strekpunkt	Artikkel 2 nr. 1 bokstav a)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav b) (ny)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav c) (ny)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav d) (ny)
Artikkel 2 annet strekpunkt	—
Artikkel 2 tredje strekpunkt	Artikkel 2 nr. 1 bokstav e)
Artikkel 2 fjerde strekpunkt	Artikkel 2 nr. 1 bokstav f)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav g) (ny)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav h) (ny)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav i) (ny)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav j) (ny)
—	Artikkel 2 nr. 2 (nytt)
Artikkel 3 nr. 1	Artikkel 4 nr. 1
Artikkel 3 nr. 2	Artikkel 5 nr. 2
Artikkel 3 nr. 3	Artikkel 3 nr. 1
—	Artikkel 3 nr. 2 (nytt)
—	Artikkel 3 nr. 3 (nytt)
—	Artikkel 3 nr. 4 (nytt)
Artikkel 4 første strekpunkt	Artikkel 5 nr. 1 første ledd og artikkel 5 nr. 2 første ledd
Artikkel 4 annet strekpunkt	Artikkel 4 nr. 3 og artikkel 5 nr. 1
—	Artikkel 4 nr. 2 (nytt)
—	Artikkel 5 nr. 4 (nytt)
—	Artikkel 5 nr. 5 (nytt)
Artikkel 5 nr. 1 innledende punktum	Artikkel 6 nr. 1
Artikkel 5 nr. 1 første strekpunkt	Artikkel 6 nr. 1 og 2
Artikkel 5 nr. 1 annet strekpunkt	Artikkel 6 nr. 3 og 4
Artikkel 5 nr. 1 tredje strekpunkt	Artikkel 6 nr. 3
—	Artikkel 6 nr. 5 (nytt)

Direktiv 94/47/EF	Dette direktiv
Artikkel 5 nr. 2	Artikkel 7
—	Artikkel 8 nr. 1 (nytt)
Artikkel 5 nr. 3	Artikkel 8 nr. 2
Artikkel 5 nr. 4	Artikkel 8 nr. 2
Artikkel 6	Artikkel 9 nr. 1
—	Artikkel 9 nr. 2 (nytt)
—	Artikkel 10 nr. 1 (nytt)
—	Artikkel 10 nr. 2 (nytt)
—	Artikkel 11 nr. 1 (nytt)
Artikkel 7 første ledd	Artikkel 11 nr. 2
Artikkel 7 annet ledd	Artikkel 11 nr. 3
Artikkel 8	Artikkel 12 nr. 1
Artikkel 9	Artikkel 12 nr. 2
Artikkel 10	Artikkel 13 og 15
Artikkel 11	—
—	Artikkel 14 nr. 1 (nytt)
—	Artikkel 14 nr. 2 (nytt)
Artikkel 12	Artikkel 16
—	Artikkel 17 (ny)
—	Artikkel 18 (ny)
—	Artikkel 19 (ny)
Artikkel 13	Artikkel 20
Vedlegg	Vedlegg I
Vedlegg bokstav a)	Artikkel 5 nr. 3 bokstav a) og vedlegg I del 1 første rute
Vedlegg bokstav b)	Vedlegg I del 1 tredje rute og vedlegg I del 3 nr. 1 første strekpunkt
Vedlegg bokstav c)	Vedlegg I del 1 andre rute og vedlegg I del 3 nr. 2 første strekpunkt
Vedlegg bokstav d) nr. 1	Vedlegg I del 3 nr. 3 første strekpunkt
Vedlegg bokstav d) nr. 2	Vedlegg I del 1 fjerde rute og vedlegg I del 3 nr. 3 annet strekpunkt
Vedlegg bokstav d) nr. 3	Vedlegg I del 3 nr. 3 tredje strekpunkt
Vedlegg bokstav d) nr. 4	Vedlegg I del 3 nr. 3 første strekpunkt
Vedlegg bokstav d) nr. 5	Vedlegg I del 3 nr. 3 fjerde strekpunkt
Vedlegg bokstav e)	Vedlegg I del 1 sjette rute og vedlegg I del 3 nr. 2 annet strekpunkt

Direktiv 94/47/EF	Dette direktiv
Vedlegg bokstav f)	Vedlegg I del 1 sjette rute og vedlegg I del 3 nr. 2 tredje strekpunkt
Vedlegg bokstav g)	Vedlegg I del 3 nr. 6 første strekpunkt
Vedlegg bokstav h)	Vedlegg I del 1 fjerde rute
Vedlegg bokstav i)	Vedlegg I del 1 femte og sjette rute og vedlegg I del 3 nr. 4 første strekpunkt
Vedlegg bokstav j)	Vedlegg I del 2 tredje strekpunkt
Vedlegg bokstav k)	Vedlegg I del 2 sjuende rute og vedlegg I del 3 nr. 6 annet strekpunkt
Vedlegg bokstav l)	Vedlegg I del 2 første og tredje strekpunkt, vedlegg I del 3 nr. 5 første strekpunkt og vedlegg V (nytt)
Vedlegg bokstav m)	Artikkel 5 nr. 3 bokstav b)
—	Vedlegg I del 1 åttende rute (ny)
—	Vedlegg I del 2 annet strekpunkt (nytt)
—	Vedlegg I del 2 fjerde strekpunkt (nytt)
—	Vedlegg I del 3 nr. 1 annet strekpunkt (nytt)
—	Vedlegg I del 3 nr. 4 annet strekpunkt (nytt)
—	Vedlegg I del 3 nr. 5 annet strekpunkt (nytt)
—	Vedlegg I del 3 nr. 6 tredje strekpunkt (nytt)
—	Vedlegg I del 3 nr. 6 fjerde strekpunkt (nytt)
—	Vedlegg II–V (nye)

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅSDIREKTIV 2006/118/EF

2014/EØS/61/15

av 12. desember 2006

om vern av grunnvann mot forurensning og forringelse(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske felleskap, særlig artikkel 175 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾, på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 28. november 2006, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Grunnvannet er en verdifull naturressurs og bør som sådan vernes mot forringelse og kjemisk forurensning. Dette er særlig viktig for grunnvannsavhengige økosystemer og for bruken av grunnvann til drikkevannsforsyning.
- 2) Grunnvannet er den mest sårbare og den største forekomsten av ferskvann i Den europeiske union og er framfor alt hovedkilde til offentlig drikkevannsforsyning i mange regioner.
- 3) Grunnvann i vannforekomster som brukes til oppsamling av drikkevann eller som er beregnet på slik bruk i framtiden, må vernes for å unngå at kvaliteten på slike forekomster forringes, med sikte på å redusere omfanget av rensing ved produksjon av drikkevann i samsvar med artikkel 7 nr. 2 og 3 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/60/EF av 23. oktober 2000 om fastsettelse av en ramme for fellesskapstiltak på området vannpolitikk⁽⁴⁾.
- 4) Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1600/2002/EF av 22. juli 2002 om fastsettelse av Fellesskapets sjette miljøhandlingsprogram⁽⁵⁾ har blant annet som mål å oppnå en vannkvalitet som ikke medfører betydelige virkninger og risikoer for menneskers helse og miljøet.

- 5) For å verne miljøet som helhet og særlig menneskers helse må uheldige konsentrasjoner av skadelige forurensende stoffer i grunnvannet unngås, forebygges eller reduseres.

- 6) I direktiv 2000/60/EF er det fastsatt alminnelige bestemmelser om vern og bevaring av grunnvannet. Som fastsatt i artikkel 17 i nevnte direktiv bør det vedtas særlige tiltak for å forebygge og begrense forurensning av grunnvann, herunder kriterier for vurdering av god kjemisk tilstand for grunnvann, identifikasjon av vesentlige og vedvarende stigende tendenser og definisjon av utgangspunkter for å snu disse tendensene.

- 7) Under henvisning til behovet for å oppnå ensartede nivåer for vern av grunnvann bør det utarbeides kvalitetsstandarter og terskelverdier og utvikles metoder basert på en felles tilnærming for å fastsette kriterier for å vurdere grunnvannsføremstets kjemiske tilstand.

- 8) Kvalitetsstandarter for nitrater, plantefarmasøytiske produkter og biocider bør fastsettes som fellesskapskriterier for å vurdere grunnvannsføremstets kjemiske tilstand og bør være i samsvar med henholdsvis rådsdirektiv 91/676/EØF av 12. desember 1991 om beskyttelse av vann mot forurensning forårsaket av nitrater fra landbruket⁽⁶⁾, rådsdirektiv 91/414/EØF av 15. juli 1991 om markedsføring av plantefarmasøytiske produkter⁽⁷⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 98/8/EF av 16. februar 1998 om markedsføring av biocidprodukter⁽⁸⁾.

- 9) Vern av grunnvannet kan i enkelte områder kreve endret praksis i landbruk eller skogbruk som vil kunne medføre tap av inntekter. Den felles landbrukspolitikken omfatter finansierungsordninger for å gjennomføre tiltak med sikte på å oppfylle fellesskapsstandarter, nemlig gjennom rådsforordning (EF) nr. 1698/2005 av 20. september 2005 om støtte til utvikling i landdistriktene fra Det europeiske fond for utvikling av landdistriktene (EAFRD)⁽⁹⁾. Når

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 372 av 27.12.2006, s. 19, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 87/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 17.

(1) EUT C 112 av 30.4.2004, s. 40.

(2) EUT C 109 av 30.4.2004, s. 29.

(3) Europaparlamentsuttalelse av 28. april 2005 (EUT C 45 E av 23.2.2006, s. 15), Rådets felles holdning av 23. januar 2006 (EUT C 126 E av 30.5.2006, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 13. juni 2006 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Europaparlamentets regelverksresolusjon av 12. desember 2006 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 11. desember 2006.

(4) EFT L 327 av 22.12.2000, s. 1. Direktivet endret ved vedtak nr. 2455/2001/EF (EFT L 331 av 15.12.2001, s. 1).

(5) EFT L 242 av 10.9.2002, s. 1.

(6) EFT L 375 av 31.12.1991, s. 1. Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

(7) EFT L 230 av 19.8.1991, s. 1. Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2006/85/EF (EUT L 293 av 24.10.2006, s. 3).

(8) EFT L 123 av 24.4.1998, s. 1. Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2006/50/EF (EUT L 142 av 30.5.2006, s. 6).

(9) EUT L 277 av 21.10.2005, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 1463/2006 (EUT L 277 av 9.10.2006, s. 1).

det gjelder tiltak for vern av grunnvannet, vil det bli opp til den enkelte medlemsstat å velge sine prioriteringer og prosjekter.

- 10) Bestemmelsene om grunnvannets kjemiske tilstand gjelder ikke for høye, naturlig forekommende nivåer av stoffer eller ioner eller deres indikatorer, som enten finnes i grunnvannsforekomster eller tilknyttede forekomster av overflatevann som følge av særlige hydrogeologiske forhold, som ikke omfattes av definisjonen av forurensning. Videre gjelder de ikke for midlertidige, geografisk begrensede endringer i strømningsretning og kjemisk sammensetning, som ikke betraktes som forstyrrelser.
- 11) Det bør fastsettes kriterier for identifikasjon av eventuelle vesentlige og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjonen av forurensende stoffer og for definisjon av utgangspunktet for å snu disse tendensene, som tar hensyn til sannsynligheten for skadevirkninger på tilknyttede økosystemer i vann eller avhengige økosystemer på land.
- 12) Medlemsstatene bør, der det er mulig, bruke statistiske framgangsmåter, forutsatt at de overholder internasjonale standarder og bidrar til at overvåkingsresultatene kan sammenlignes medlemsstatene imellom over lange perioder.
- 13) I henhold til artikkel 22 nr. 2 tredje strekpunkt i direktiv 2000/60/EF skal rådsdirektiv 80/68/EØF av 17. desember 1979 om vern av grunnvann mot forurensning forårsaket av visse farlige stoffer⁽¹⁾ oppheves med virkning fra 22. desember 2013. Det er nødvendig å sikre kontinuitet i det vern som gis ved direktiv 80/68/EØF når det gjelder tiltak som tar sikte på å forebygge eller begrense både direkte og indirekte tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet.
- 14) Det er nødvendig å skille mellom farlige stoffer, hvis tilførsel bør forebygges, og andre forurensende stoffer, hvis tilførsel bør begrenses. Vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF, som inneholder en liste over de viktigste forurensende stoffene som er relevante for vannmiljøet, bør brukes til å identifisere farlige og ikke-farlige stoffer som utgjør en eksisterende eller potensiell risiko for forurensning.
- 15) Tiltak for å forebygge eller begrense tilførselen av forurensende stoffer til grunnvannsforekomster som brukes til eller er bestemt til oppsamling av drikkevann i framtiden, som omhandlet i artikkel 7 nr. 1 i direktiv 2000/60/EF, bør i henhold til artikkel 7 nr. 2 i nevnte direktiv omfatte slike tiltak som er nødvendige for å sikre at vannet etter den anvendte vannbehandlingsordningen og i samsvar med Fellesskapets regelverk, oppfyller kravene i rådsdirektiv 98/83/EF av 3. november 1998 om drikkevannets kvalitet⁽²⁾. Disse tiltakene kan i samsvar

med artikkel 7 nr. 3 i direktiv 2000/60/EF også omfatte at medlemsstatene oppretter vernesoner av en slik størrelse som vedkommende nasjonale organ mener er nødvendig for å verne drikkevannsforsyningen. Slike soner kan dekke hele medlemsstatens territorium.

- 16) For å sikre ensartet vern av grunnvannet bør medlemsstater som deler grunnvannsforekomster, samordne sin virksomhet når det gjelder overvåking, fastsettelse av terskelverdier og identifikasjon av relevante farlige stoffer.
- 17) Pålitelige og sammenlignbare metoder for grunnvannsovervåking er et viktig verktøy for å vurdere grunnvannskvaliteten og for å velge de mest hensiktsmessige tiltakene. I artikkel 8 nr. 3 og artikkel 20 i direktiv 2000/60/EF er det fastsatt at det skal vedtas standardiserte metoder for analyser og overvåking av vannets tilstand og om nødvendig retningslinjer for gjennomføringen, herunder overvåking.
- 18) Medlemsstatene bør under visse omstendigheter ha tillatelse til å gi unntak fra tiltak for å forebygge eller begrense tilførselen av forurensende stoffer til grunnvannet. Ethvert unntak bør være basert på åpne kriterier og være redegjort for i detalj i forvaltningsplanene for nedbørfelter.
- 19) Det bør foretas en analyse av følgene for miljøvernivået og for det indre markedes virkemåte av de ulike terskelverdiene for grunnvann som skal fastsettes av medlemsstatene.
- 20) Det bør gjennomføres forskning for å få bedre kriterier for å sikre kvaliteten på og vernet av grunnvannsøkosystemet. Om nødvendig bør resultatene av forskningen tas i betraktning når dette direktiv gjennomføres eller revideres. Slik forskning samt spredning av kunnskap, erfaring og forskningsresultater må fremmes og finansieres.
- 21) Det er nødvendig å utarbeide overgangstiltak for tidsrommet mellom gjennomføringsdatoen for dette direktiv og datoen for oppheving av direktiv 80/68/EØF.
- 22) I direktiv 2000/60/EF er det fastsatt krav om kontroll, herunder krav om forhåndstillatelse til kunstig infiltrasjon for gjenoppbygging eller økning av grunnvannsforekomster, forutsatt at bruken av kilden ikke hindrer gjennomføring av miljømålene fastsatt for kilden eller den infiltrerte eller økte grunnvannsforekomsten.

⁽¹⁾ EFT L 20 av 26.1.1980, s. 43. Direktivet endret ved direktiv 91/692/EØF (EFT L 377 av 31.12.1991, s. 48).

⁽²⁾ EFT L 330 av 5.12.1998, s. 32. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.

23) Direktiv 2000/60/EF inneholder i artikkel 11 nr. 2 og del B i vedlegg VI om tiltaksprogrammet en ikke-uttømmende liste over tilleggstiltak som medlemsstatene kan velge å vedta som del av tiltaksprogrammet, blant annet:

- juridiske virkemidler,
- administrative virkemidler og
- forhandlede avtaler om vern av miljøet.

24) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽¹⁾.

25) Særlig er det nødvendig å følge framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll når det gjelder allmenne tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, blant annet ved å oppheve slike bestemmelser eller ved å utfylle direktivet med nye ikke-grunnleggende bestemmelser —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Formål

1. Ved dette direktiv fastsettes særlige tiltak i henhold til artikkel 17 nr. 1 og 2 i direktiv 2000/60/EF for å forebygge og begrense forurensning av grunnvann. Disse tiltakene omfatter særlig:

- a) kriterier for vurdering av god kjemisk tilstand for grunnvann og
- b) kriterier for å identifisere og snu vesentlige og vedvarende stigende tendenser og for definisjon av utgangspunkter for å snu tendensene.

2. Dette direktiv utfyller også bestemmelsene om forebygging eller begrensning av tilførselen av forurensende stoffer til grunnvann som allerede finnes i direktiv 2000/60/EF, og tar sikte på å forebygge forringelse av tilstanden i alle grunnvannsforekomster.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv får definisjonene fastsatt i artikkel 2 i direktiv 2000/60/EF anvendelse, og i tillegg menes med:

- 1) «kvalitetsstandard for grunnvann» en miljøkvalitetsstandard uttrykt som den konsentrasjonen av et bestemt forurensende stoff, en gruppe av forurensende stoffer eller en indikator

på forurensning av grunnvannet som ikke bør overskrides av hensyn til vern av menneskers helse og miljøet,

- 2) «terskelverdi» en kvalitetsstandard for grunnvann fastsatt av medlemsstatene i samsvar med artikkel 3,
- 3) «vesentlig og vedvarende stigende tendens» enhver statistisk og miljømessig signifikant økning av konsentrasjonen av et forurensende stoff, en gruppe av forurensende stoffer eller en indikator på forurensning av grunnvannet, der det i henhold til artikkel 5 er fastslått at tendensen må snus,
- 4) «tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet» direkte eller indirekte tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet som følge av menneskers virksomhet,
- 5) «bakgrunnsnivå» konsentrasjonen av et stoff eller verdien av en indikator i en grunnvannsforekomst som tilsvarer ingen eller bare ubetydelige menneskeskapte endringer av uforstyrrede forhold,
- 6) «utgangsnivå» den gjennomsnittlige verdien målt i det minste i løpet av referanseårene 2007 og 2008 på grunnlag av overvåkingsprogrammene gjennomført i henhold til artikkel 8 i direktiv 2000/60/EF eller, dersom stoffene er identifisert etter disse referanseårene, i løpet av den første perioden som det foreligger en representativ periode med overvåkingsdata for.

Artikkel 3

Kriterier for vurdering av grunnvannets kjemiske tilstand

1. Når det gjelder vurderingen av den kjemiske tilstanden til en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster i henhold til nr. 2.3 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene bruke følgende kriterier:

- a) kvalitetsstandardene for grunnvann nevnt i vedlegg I,
- b) de terskelverdier som medlemsstatene skal fastsette etter framgangsmåten i del A i vedlegg II for forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer og forurensningsindikatorer som det er fastslått bidrar til at grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster innenfor en medlemsstats territorium karakteriseres som truet, idet det i det minste tas hensyn til listen i del B i vedlegg II.

Terskelverdiene for god kjemisk tilstand skal være basert på vern av grunnvannsforekomsten i samsvar med del A nr. 1, 2 og 3 i vedlegg II, idet det særlig tas hensyn til forekomstens innvirkning på og innbyrdes forbindelse med tilknyttede forekomster av overflatevann og økosystemer på land og våtområder som er direkte avhengige av grunnvannsforekomsten, og skal blant annet ta hensyn til kunnskap om humantoksikologi og miljøtoksikologi.

⁽¹⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

2. Terskelverdier kan fastsettes på nasjonalt plan, for et nedbørfeltdistrikt eller for den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger innenfor en medlemsstats territorium, eller for en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster.

3. Medlemsstatene skal sikre at fastsettelsen av terskelverdier for grunnvannsforekomster som deles av to eller flere medlemsstater, og for grunnvannsforekomster over landegrensene samordnes mellom de berørte medlemsstater i samsvar med artikkel 3 nr. 4 i direktiv 2000/60/EF.

4. Dersom en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster strekker seg ut over Fellesskapets territorium, skal den eller de berørte medlemsstatene bestrebe seg på å fastsette terskelverdier i samarbeid med den eller de berørte tredjestatene, i samsvar med artikkel 3 nr. 5 i direktiv 2000/60/EF.

5. Medlemsstatene skal fastsette terskelverdier i henhold til nr. 1 bokstav b) for første gang innen 22. desember 2008.

Alle fastsatte terskelverdier skal offentliggjøres i forvaltningsplanene for nedbørfelter som skal framlegges i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, herunder et sammendrag av opplysningene fastsatt i del C i vedlegg II til dette direktiv.

6. Medlemsstatene skal endre listen over terskelverdier hver gang nye opplysninger om forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer eller forurensningsindikatorer tilsier at en terskelverdi bør fastsettes for et nytt stoff, at en eksisterende terskelverdi bør endres, eller at en terskelverdi som tidligere er fjernet fra listen, bør settes inn igjen, for å verne menneskers helse og miljøet.

Terskelverdiene kan fjernes fra listen når en grunnvannsforekomst ikke lenger er utsatt for risiko på grunn av de aktuelle forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer eller forurensningsindikatorer.

Det skal meldes fra om enhver slik endring av listen over terskelverdier i forbindelse med den regelmessige gjennomgåelsen av forvaltningsplanene for nedbørfelter.

7. Kommisjonen skal innen 22. desember 2009 offentliggjøre en rapport på grunnlag av opplysningene framlagt av medlemsstatene i samsvar med nr. 5.

Artikkel 4

Framgangsmåte for vurdering av grunnvannets kjemiske tilstand

1. Medlemsstatene skal bruke framgangsmåten beskrevet i nr. 2 for å vurdere en grunnvannsforekomsts kjemiske tilstand. Dersom det er hensiktsmessig, kan medlemsstatene ved gjennomføring av denne framgangsmåten gruppere grunnvannsforekomster i samsvar med vedlegg V til direktiv 2000/60/EF.

2. En grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster skal anses å ha en god kjemisk tilstand når

a) den relevante overvåkingen viser at vilkårene fastsatt i tabell 2.3.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF er oppfylt,

b) verdiene for kvalitetsstandardene for grunnvannet nevnt i vedlegg I og de relevante terskelverdiene fastsatt i samsvar med artikkel 3 og vedlegg II ikke overskrides ved noen av overvåkingspunktene i denne grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster, eller

c) verdien for en kvalitetsstandard for grunnvann eller en terskelverdi overskrides ved ett eller flere av overvåkingspunktene, men der en hensiktsmessig undersøkelse i samsvar med vedlegg III bekrefter at

i) det på grunnlag av vurderingen omhandlet i nr. 3 i vedlegg III ikke anses at konsentrasjonene av de forurensende stoffene som overskrider kvalitetsstandardene for grunnvann eller terskelverdiene, utgjør en vesentlig miljørisiko, samtidig som det, der det er aktuelt, tas hensyn til størrelsen på grunnvannsforekomsten som er berørt,

ii) de øvrige vilkårene for god kjemisk tilstand for grunnvannet som er fastsatt i tabell 2.3.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, er oppfylt i samsvar med nr. 4 i vedlegg III til dette direktiv,

iii) for grunnvannsforekomster identifisert i samsvar med artikkel 7 nr. 1 i direktiv 2000/60/EF, er kravene i direktivets artikkel 7 nr. 3 oppfylt, i samsvar med nr. 4 i vedlegg III til dette direktiv,

iv) grunnvannsforekomsten eller noen av forekomstene i gruppen av grunnvannsforekomster ikke er så forurensat at menneskers mulighet til å bruke dem er blitt vesentlig forringet.

3. Valg av overvåkingssteder for grunnvann skal oppfylle kravene i nr. 2.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF og være utformet slik at de gir en sammenhengende og omfattende oversikt over grunnvannets kjemiske tilstand og gir representative overvåkingsdata.

4. Medlemsstatene skal offentliggjøre et sammendrag av vurderingen av grunnvannets kjemiske tilstand i forvaltningsplanene for nedbørfelter i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.

Dette sammendraget, som skal utarbeides for et nedbørfeltdistrikt eller den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger innenfor en medlemsstats territorium, skal også omfatte en forklaring på hvordan overskridelsene av kvalitetsstandardene for grunnvann eller terskelverdiene ved individuelle overvåkingspunkter er tatt i betraktning ved den endelige vurderingen.

5. Dersom en grunnvannsforekomst er klassifisert som å ha en god kjemisk tilstand i samsvar med nr. 2 bokstav c), skal medlemsstatene i samsvar med artikkel 11 i direktiv

2000/60/EF treffe de tiltak som måtte være nødvendige for å verne økosystemene i vann og på land og menneskers bruk av grunnvann, avhengig av hvilken del av grunnvannsforekomsten som er representert ved det eller de overvåkingspunktene der kvalitetskravene til grunnvannet eller terskelverdien er overskredet.

Artikkel 5

Identifikasjon av vesentlige og vedvarende stigende tendenser og fastsettelse av utgangspunktene for å snu disse tendensene

1. Medlemsstatene skal identifisere enhver vesentlig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjoner av forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer eller forurensningsindikatorer funnet i grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som anses å være truet, og fastsette utgangspunktene for å snu disse tendensene i samsvar med vedlegg IV.

2. Medlemsstatene skal i samsvar med del B i vedlegg IV snu tendenser som utgjør en vesentlig risiko for å skade kvaliteten på økosystemene i vann og på land, menneskers helse eller faktisk eller mulig rettmessig bruk av vannmiljøet, gjennom tiltaksprogrammet omhandlet i artikkel 11 i direktiv 2000/60/EF, for gradvis å redusere forurensning og forebygge forringelse av grunnvannet.

3. Medlemsstatene skal fastsette utgangspunktet for å snu en tendens som en prosentandel av nivået for kvalitetsstandardene for grunnvann som er fastsatt i vedlegg I, og av terskelverdiene som er fastsatt i henhold til artikkel 3, på grunnlag av den identifiserte tendensen og miljørisikoen som er forbundet med den, i samsvar med del B nr. 1 i vedlegg IV.

4. I forvaltningsplanene for nedbørfelter som skal framlegges i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene sammenfatte

a) hvordan vurderingen av tendenser ved individuelle overvåkingspunkter innenfor en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster har bidratt til å identifisere, i samsvar med nr. 2.5 i vedlegg V til nevnte direktiv, at det i disse forekomstene er en vesentlig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer, eller at denne tendensen snus, og

b) begrunnelsen for utgangspunktene definert i henhold til nr. 3.

5. Når det er nødvendig for å vurdere følgene av eksisterende forurensningsvifter i grunnvannsforekomster som kan gjøre det vanskelig å nå målene i artikkel 4 i direktiv 2000/60/EF, og særlig slike vifter som skyldes punktkilder og forurenset jord, skal medlemsstatene gjennomføre ytterligere tendensvurderinger av de identifiserte forurensende stoffene for å kontrollere at disse viftene fra forurensede områder ikke øker, forringer den kjemiske tilstanden til grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster eller utgjør en fare for menneskers helse og miljøet. Resultatene av disse vurderingene skal sammenfattes i forvaltningsplanene for nedbørfelter som

skal framlegges i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.

Artikkel 6

Tiltak for å forebygge eller begrense tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet

1. For å nå målet om forebygging eller begrensning av tilførselen av forurensende stoffer til grunnvannet i samsvar med artikkel 4 nr. 1 bokstav b) i) i direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene sikre at tiltaksprogrammet fastsatt i samsvar med artikkel 11 i nevnte direktiv omfatter

a) alle nødvendige tiltak for å forebygge tilførsel til grunnvannet av ethvert farlig stoff, med forbehold for nr. 2 og 3. Medlemsstatene skal ved identifikasjon av disse stoffene særlig ta hensyn til farlige stoffer som tilhører familiene eller gruppene av forurensende stoffer omhandlet i nr. 1-6 i vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF, i tillegg til stoffer som tilhører familiene eller gruppene av forurensende stoffer omhandlet i nr. 7-9 i nevnte vedlegg, når disse anses som farlige,

b) for forurensende stoffer nevnt i vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF som ikke anses som farlige, og ethvert annet ikke-farlig forurensende stoff som ikke er nevnt i nevnte vedlegg, men som medlemsstatene mener utgjør en eksisterende eller potensiell forurensningsfare, alle nødvendige tiltak for å begrense tilførselen til grunnvannet, for å sikre at slik tilførsel ikke medfører forringelse eller vesentlig og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjonene av forurensende stoffer i grunnvannet. Slike tiltak skal minst ta hensyn til fastsatt beste praksis, herunder beste miljøpraksis og beste tilgjengelige teknologi angitt i relevant fellesskapsregelverk.

Med henblikk på fastsettelse av tiltak nevnt i bokstav a) og b) kan medlemsstatene som et første skritt identifisere under hvilke omstendigheter de forurensende stoffene nevnt i vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF, særlig vesentlige metaller og metallforbindelser som nevnt i nr. 7 i nevnte vedlegg, skal betraktes som farlige eller ikke-farlige.

2. Tilførsel av forurensende stoffer fra diffuse forurensningskilder som har innvirkning på grunnvannets kjemiske tilstand, skal tas hensyn til når det er teknisk mulig.

3. Uten at det berører eventuelle strengere krav i annet fellesskapsregelverk, kan medlemsstatene unnta tilførsel av forurensende stoffer fra tiltakene i nr. 1 som

a) er resultatet av direkte utslipp som er tillatt i samsvar med artikkel 11 nr. 3 bokstav j) i direktiv 2000/60/EF,

b) av vedkommende myndigheter anses for å forekomme i så liten mengde og så lav konsentrasjon at det verken nå eller i framtiden er noen fare for forringelse av kvaliteten på det

mottakende grunnvannet,

- c) skyldes en ulykke eller ekstraordinære omstendigheter av naturlig art som ikke med rimelighet kunne ha vært forutsett, unngått eller begrenset,
- d) er resultatet av kunstig infiltrasjon for gjenoppbygging eller økning av grunnvannsforekomster, som er tillatt i henhold til artikkel 11 nr. 3 bokstav f) i direktiv 2000/60/EF,
- e) vedkommende myndigheter anser at det ikke er teknisk mulig å unngå eller begrense uten å iverksette
- i) tiltak som vil øke faren for menneskers helse og kvaliteten på miljøet som helhet, eller
- ii) uforholdsmessig kostbare tiltak for å fjerne forurensende stoffer fra eller på annen måte kontrollere deres filtrering i forurenset grunn eller undergrunn, eller
- f) er resultatet av inngrep i overflatevann med sikte på blant annet å redusere følgene av flom og tørke og for å forvalte farvann og vannveier, herunder på internasjonalt plan. Slik virksomhet, herunder fjerning, mudring, flytting og deponering av sedimenter i overflatevann, skal gjennomføres i samsvar med generelle bindende regler og eventuelt med tillatelser og godkjenninger utstedt på grunnlag av slike regler som medlemsstatene har utarbeidet for dette formål, forutsatt at slik tilførsel ikke er til hinder for at de miljømålene som er fastsatt for de berørte vannforekomstene i samsvar med artikkel 4 nr. 1 bokstav b) i direktiv 2000/60/EF, nås.

Unntakene fastsatt i bokstav a)-f) kan anvendes bare når medlemsstatenes vedkommende myndigheter har slått fast at det utføres effektiv overvåking av de berørte grunnvannsforekomstene i samsvar med nr. 2.4.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, eller annen hensiktsmessig overvåking.

4. Medlemsstatenes vedkommende myndigheter skal føre en oversikt over unntakene nevnt i nr. 3 for å kunne melde dem til Kommisjonen på anmodning.

Artikkel 7

Overgangsordninger

I tidsrommet mellom 16. januar 2009 og 22. desember 2013 skal det ved en eventuell ny framgangsmåte for godkjenning i henhold til artikkel 4 og 5 i direktiv 80/68/EØS tas hensyn til kravene fastsatt i artikkel 3, 4 og 5 i dette direktiv.

Artikkel 8

Tekniske tilpasninger

1. Del A og C i vedlegg II samt vedlegg III og IV kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2 for å ta hensyn til den vitenskapelige

og tekniske utvikling, samtidig som det tas hensyn til perioden for vurdering og ajourføring av forvaltningsplanene for nedbørfelter, som omhandlet i artikkel 13 nr. 7 i direktiv 2000/60/EF.

2. Del B i vedlegg II kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2 for å legge til nye forurensende stoffer eller indikatorer.

Artikkel 9

Komitéfamgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av en komité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 10

Gjennomgåelse

Med forbehold for artikkel 8 skal Kommisjonen gjennomgå vedlegg I og II til dette direktiv senest 16. januar 2013, og deretter hvert sjette år. På grunnlag av gjennomgåelsen skal den eventuelt framlegge forslag til regelverk etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251, for å endre vedlegg I og/eller II. Kommisjonen skal ved sin gjennomgåelse og utarbeiding av eventuelle forslag ta hensyn til alle relevante opplysninger, som kan omfatte resultatene av de overvåkingsprogrammene som er gjennomført i henhold til artikkel 8 i direktiv 2000/60/EF, av Fellesskapets forskningsprogrammer og/eller anbefalinger fra Vitenskapskomiteen for helse- og miljørisiko, medlemsstatene, Europaparlamentet, Det europeiske miljøvernbyrå, europeiske næringslivsorganisasjoner og europeiske miljøorganisasjoner.

Artikkel 11

Vurdering

Når det gjelder grunnvann, skal kommisjonsrapporten omhandlet i artikkel 18 nr. 1 i direktiv 2000/60/EF inneholde en vurdering av dette direktivs virkemåte i forhold til annet relevant miljøregelverk, herunder samsvar med dette.

Artikkel 12

Gjennomføring

Medlemsstatene skal innen 16. januar 2009 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

*Artikkel 14***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 12. desember 2006.

*Artikkel 13***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

For Europaparlamentet

J. BORRELL FONTELLES

*President**For Rådet*

M. PEKKARINEN

Formann

VEDLEGG I

KVALITETSSTANDARDER FOR GRUNNVANN

1. Ved vurdering av grunnvannets kjemiske tilstand i henhold til artikkel 4 skal følgende kvalitetsstandarder for grunnvann være de kvalitetsstandarder som er omhandlet i tabell 2.3.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, og som er fastsatt i samsvar med artikkel 17 i nevnte direktiv.

Forurensende stoff	Kvalitetsstandard
Nitrater	50 mg/l
Aktive stoffer i plantevernmidler, herunder deres relevante metabolitter, nedbrytings- og reaksjonsprodukter ⁽¹⁾	0,1 µg/l 0,5 µg/l (i alt) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Med «plantevernmidler» menes plantefarmasøytiske produkter og biocidprodukter som fastsatt i henholdsvis artikkel 2 i direktiv 91/414/EØF og artikkel 2 i direktiv 98/8/EF.

⁽²⁾ Med «i alt» menes summen av alle individuelle plantevernmidler som påvises og kvantifiseres i forbindelse med framgangsmåten for overvåking, herunder deres relevante metabolitter, nedbrytings- og reaksjonsprodukter.

2. Resultatene av anvendelsen av kvalitetsstandardene for plantevernmidler slik det er angitt i dette direktiv, skal være med forbehold for resultatene av framgangsmåtene for risikovurdering i henhold til direktiv 91/414/EØF eller direktiv 98/8/EF.
3. Dersom det for en gitt grunnvannsforekomst anses at kvalitetsstandardene for grunnvann vil innebære at miljømålene angitt i artikkel 4 i direktiv 2000/60/EF for tilknyttede forekomster av overflatevann ikke nås, eller vil medføre en vesentlig forringelse av slike forekomsters økologiske eller kjemiske kvalitet eller betydelig skade på økosystemer på land som er direkte avhengige av denne grunnvannsforekomsten, skal det fastsettes strengere terskelverdier i samsvar med dette direktivs artikkel 3 og vedlegg II. De nødvendige programmer og tiltak i forbindelse med en slik terskelverdi vil også gjelde for virksomhet som faller inn under virkeområdet for direktiv 91/676/EØF.

*VEDLEGG II***TERSKELVERDIER FOR FORURESENDE STOFFER I GRUNNVANN OG
FORURENSNINGSINDIKATORER***Del A***Retningslinjer for medlemsstatenes fastsettelse av terskelverdier i henhold til artikkel 3**

Medlemsstatene skal fastsette terskelverdier for alle forurensende stoffer og forurensningsindikatorer som i henhold til de analysene som er gjennomført i henhold til artikkel 5 i direktiv 2000/60/EF, karakteriserer grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som utsatt for ikke å oppnå god kjemisk tilstand.

Terskelverdiene skal fastsettes på en slik måte at dersom overvåkingsresultatene ved et representativt overvåkingspunkt overskrider terskelverdiene, vil dette tyde på en risiko for at ett eller flere vilkår for god kjemisk tilstand i grunnvannet som omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) ii), iii) og iv) ikke er oppfylt.

Ved fastsettelse av terskelverdiene skal medlemsstatene ta hensyn til følgende retningslinjer:

- 1) Fastsettelsen av terskelverdier bør være basert på
 - a) omfanget av vekselvirkninger mellom grunnvann og tilknyttede økosystemer i vann og avhengige økosystemer på land,
 - b) forstyrrelse av faktisk eller potensiell rettmessig bruk av grunnvannet eller grunnvannets funksjoner,
 - c) alle forurensende stoffer som fører til at grunnvannsforekomster karakteriseres som truet, idet det tas hensyn til minstelisten i del B,
 - d) hydrogeologiske egenskaper, herunder opplysninger om bakgrunnsnivåer og vannbalanse.
- 2) Ved fastsettelse av terskelverdier bør det også tas hensyn til de forurensende stoffenes opprinnelse, deres mulige naturlige forekomst, deres toksikologi og spredningstendens, persistens og bioakkumuleringspotensial.
- 3) Når forhøyede bakgrunnsnivåer av stoffer eller ioner eller deres indikatorer forekommer av naturlige hydrogeologiske årsaker, skal disse bakgrunnsnivåene i den aktuelle grunnvannsforekomsten tas hensyn til når terskelverdiene fastsettes.
- 4) Fastsettelsen av terskelverdier bør understøttes av en kontrollordning for de opplysningene som samles inn på grunnlag av en vurdering av datakvalitet, analytiske betraktninger og bakgrunnsnivåer for stoffer som kan forekomme naturlig eller som følge av menneskers virksomhet.

*Del B***Minstelite over forurensende stoffer og deres indikatorer som medlemsstatene skal ta i betraktning ved fastsettelse av terskelverdier i henhold til artikkel 3**

1. Stoffer, ioner eller indikatorer som kan forekomme både naturlig og/eller som følge av menneskers virksomhet

Arsen

Kadmium

Bly

Kvikksølv

Ammonium

Klorid

Sulfat

2. Menneskeskapte syntetiske stoffer

Trikloretylen

Tetrakloreten

3. Parametere som tyder på inntrenging av salt eller andre stoffer⁽¹⁾

Konduktivitet

*Del C***Opplysninger som medlemsstatene skal framlegge om forurensende stoffer og deres indikatorer som det er fastsatt terskelverdier for**

I forvaltningsplanene for nedbørfelter som skal framlegges i henhold til artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene sammenfatte hvordan framgangsmåten fastsatt i del A i dette vedlegg er fulgt.

Særlig skal medlemsstatene om mulig sende inn

- a) opplysninger om antallet grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som er karakterisert som truet, og om de forurensende stoffene og indikatorene på forurensning som bidrar til denne klassifikasjonen, herunder de konsentrasjoner/verdier som er observert,
- b) opplysninger om hver av grunnvannsforekomstene som er karakterisert som truet, særlig forekomstenes størrelse, forholdet mellom grunnvannsforekomstene og tilknyttet overflatevann og direkte avhengige økosystemer på land, og når det gjelder naturlig forekommende stoffer, de naturlige bakgrunnsnivåene i grunnvannsforekomstene,
- c) terskelverdiene, enten de får anvendelse på nasjonalt plan, for et nedbørfeltdistrikt eller den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger innenfor en medlemsstats territorium, eller for en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster,
- d) forholdet mellom terskelverdiene og
 - i) når det gjelder naturlig forekommende stoffer, observerte bakgrunnsnivåer,
 - ii) miljøkvalitetsmålene og andre standarder for vern av vann på nasjonalt plan, felleskapsplan eller internasjonalt plan,
 - iii) alle relevante opplysninger om de forurensende stoffenes toksikologi, økotoksikologi, persistens, bioakkumuleringspotensial og spredningstendens.

⁽¹⁾ Når det gjelder saltkonsentrasjoner som stammer fra menneskers virksomhet, kan medlemsstatene velge å fastsette terskelverdier enten for sulfat og klorid eller for konduktivitet.

*VEDLEGG III***VURDERING AV GRUNNVANNETS KJEMISKE TILSTAND**

1. Framgangsmåten for fastsettelse av kjemisk tilstand i en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster skal gjennomføres for alle grunnvannsforekomster som er karakterisert som truet, og for hvert av de forurensende stoffene som bidrar til at grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster er karakterisert som truet.
 2. I forbindelse med undersøkelsene omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) skal medlemsstatene ta hensyn til
 - a) opplysningene som er innsamlet som del av den analysen som skal gjennomføres i samsvar med artikkel 5 i direktiv 2000/60/EF og nr. 2.1, 2.2 og 2.3 i direktivets vedlegg II,
 - b) resultatene fra overvåkingsnett for grunnvann innhentet i samsvar med nr. 2.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF og
 - c) alle andre relevante opplysninger, herunder en sammenligning mellom årlige aritmetiske middelverdier av konsentrasjonen av de aktuelle forurensende stoffene ved et overvåkingspunkt og de kvalitetsstandardene for grunnvann som er fastsatt i vedlegg I, og de terskelverdiene som er fastsatt av medlemsstatene i samsvar med artikkel 3 og vedlegg II.
 3. For å undersøke om vilkårene for god kjemisk tilstand i grunnvann omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) i) og iv) oppfylles, skal medlemsstatene, der det er aktuelt og nødvendig og på grunnlag av en hensiktsmessig sammenstilling av overvåkingsresultatene, eventuelt med utgangspunkt i beregnede konsentrasjoner basert på en modell av grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster, beregne i hvilken grad grunnvannsforekomsten har en årlig aritmetisk middelværdi av konsentrasjonen av et forurensende stoff som ligger over kvalitetsstandard for grunnvannet eller over en terskelverdi.
 4. For å undersøke om vilkårene for god kjemisk tilstand for grunnvann omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) ii) og iii) oppfylles, skal medlemsstatene, der det er relevant og nødvendig og på grunnlag av relevante overvåkingsresultater og en hensiktsmessig modell av grunnvannsforekomsten, vurdere
 - a) virkningen av forurensende stoffer i grunnvannsforekomsten,
 - b) mengdene og konsentrasjonene av de forurensende stoffene som er eller sannsynligvis vil bli overført fra grunnvannsforekomsten til tilknyttet overflatevann eller direkte avhengige økosystemer på land,
 - c) sannsynlig virkning av de mengdene og konsentrasjonene av forurensende stoffer som overføres til tilknyttet overflatevann og direkte avhengige økosystemer på land,
 - d) omfanget av inntrengingen av salt eller andre stoffer i grunnvannsforekomsten og
 - e) risikoen som forurensende stoffer i grunnvannsforekomsten utgjør for kvaliteten på vannet som samles opp eller skal samles opp av grunnvannsforekomsten og brukes som drikkevann.
 5. Medlemsstatene skal presentere den kjemiske tilstanden til en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster på kart i samsvar med nr. 2.4.5 og 2.5 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstatene skal dessuten, der det er relevant og mulig, angi på disse kartene alle overvåkingspunkter der kvalitetsstandardene for grunnvann og/eller terskelverdiene er overskredet.
-

*VEDLEGG IV***Å IDENTIFISERE OG SNU VESENTLIGE OG VEDVARENDE STIGENDE TENDENSER***Del A***Å identifisere vesentlige og vedvarende stigende tendenser**

Medlemsstatene skal identifisere vesentlige og vedvarende stigende tendenser i alle grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som er karakterisert som truet i samsvar med vedlegg II til direktiv 2000/60/EF, idet det tas hensyn til følgende krav:

- 1) I samsvar med nr. 2.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF skal overvåkingsprogrammet utformes med sikte på å påvise vesentlige og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjoner av forurensende stoffer i henhold til artikkel 3 i dette direktiv.
- 2) Framgangsmåten for å identifisere vesentlige og vedvarende stigende tendenser skal baseres på følgende elementer:
 - a) Det skal velges overvåkingshyppighet og overvåkingssteder som på en tilfredsstillende måte
 - i) gir de opplysningene som er nødvendige for å sikre, med tilstrekkelig grad av pålitelighet og nøyaktighet, at slike stigende tendenser kan skilles fra naturlig variasjon,
 - ii) gjør det mulig å identifisere slike stigende tendenser i god nok tid til at tiltak kan gjennomføres for å forebygge eller i det minste redusere, i den grad det er praktisk mulig, miljømessig vesentlig forringelse av kvaliteten på grunnvannet. Denne identifikasjonen skal om mulig utføres for første gang i 2009, og skal ta hensyn til eksisterende opplysninger i forbindelse med rapporten om identifikasjon av tendenser som ledd i den første forvaltningsplanen for nedbørfelter omhandlet i artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, og deretter minst hvert sjette år,
 - iii) tar hensyn til de fysiske og kjemiske tidsbestemte egenskapene til en grunnvannsforekomst, herunder grunnvannets strømningsforhold og gjenoppbygging av grunnvann og hvor lang tid filtrering gjennom jord eller undergrunn tar.
 - b) De anvendte metodene for overvåking og analyse skal være i samsvar med internasjonale kvalitetskontrollprinsipper, herunder, om relevant, CEN eller nasjonale standardiserte metoder, for å sikre tilsvarende vitenskapelig kvalitet og sammenlignbarhet med hensyn til de opplysningene som framlegges.
 - c) Vurderingen skal baseres på en statistisk metode, f.eks. regresjonsanalyse, for analyse av tendenser i tidsserier for de enkelte overvåkingspunkter.
 - d) For å unngå skjevheter i identifikasjonen av tendenser skal alle målinger under kvantifiseringsgrensen fastsettes til halvparten av verdien av den høyeste kvantifiseringsgrensen som forekommer i tidsserien, unntatt når det gjelder samlet innhold av plantevernmidler.
- 3) Ved identifikasjon av vesentlige og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjonen av stoffer som forekommer både naturlig og som følge av menneskers virksomhet, skal det tas hensyn til utgangsnivåer og, dersom slike opplysninger er tilgjengelige, opplysninger som er innsamlet før overvåkingsprogrammet startet, for å kunne rapportere om identifikasjonen av tendenser i forbindelse med den første forvaltningsplanen for nedbørfelter som omhandlet i artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.

*Del B***Utgangspunkter for å snu tendenser**

Medlemsstatene skal snu identifiserte vesentlige og vedvarende stigende tendenser i samsvar med artikkel 5, idet det tas hensyn til følgende krav:

- 1) Utgangspunktet for gjennomføring av tiltak med sikte på å snu vesentlige og vedvarende stigende tendenser skal være når konsentrasjonen av det forurensende stoffet når 75 % av parameterverdiene i kvalitetsstandarden for grunnvann fastsatt i vedlegg I og av terskelverdiene fastsatt i henhold til artikkel 3, med mindre
 - a) det kreves et tidligere utgangspunkt for at tiltakene med sikte på å snu tendensen skal kunne forebygge en eventuell miljømessig forringelse av grunnvannskvaliteten på en mest mulig kostnadseffektiv måte, eller i det minste begrense den i størst mulig grad,

- b) et annet utgangspunkt er berettiget når det på grunnlag av påvisningsgrensen ikke er mulig å fastslå en tendens tilsvarende 75 % av parameterverdiene, eller
- c) tendensens stigningstakt og muligheten for å snu den er slik at et senere utgangspunkt for tiltak med sikte på å snu tendensen fortsatt vil gjøre det mulig å treffe tiltak som på en mest mulig kostnadseffektiv måte forebygger, eller i det minste i størst mulig grad begrenser, enhver miljømessig forringelse av grunnvannskvaliteten. Et slikt senere utgangspunkt kan ikke føre til forsinkelser når det gjelder å overholde fristen for å nå miljømålene.

For virksomhet som omfattes av direktiv 91/676/EØF, skal utgangspunktet for gjennomføring av tiltak med sikte på å snu vesentlige og vedvarende stigende tendenser fastsettes i samsvar med nevnte direktiv og direktiv 2000/60/EF og særlig overholde miljømålene for vern av vann som fastsatt i artikkel 4 i direktiv 2000/60/EF.

- 2) Når et utgangspunkt er fastsatt for en grunnvannsforekomst som er karakterisert som truet i samsvar med nr. 2.4.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF og nr. 1 ovenfor, skal det ikke endres i løpet av seksårsperioden for forvaltningsplanen for nedbørfelter i henhold til artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.
 - 3) Snudde tendenser skal påvises på grunnlag av relevante overvåkingsbestemmelser i del A nr. 2.
-

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1784/2006**2014/EØS/61/16****av 4. desember 2006****om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 med hensyn til bruk av hjelpestoffer i produksjonsprosessen(*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 av 29. juni 2000 om stoffer som bryter ned ozonlaget⁽¹⁾, særlig artikkel 2 16. strekpunkt tredje punktum, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Det ozonnedbrytende stoffet karbontetraklorid er oppført som et kontrollert stoff i gruppe IV i vedlegg I til forordning (EF) nr. 2037/2000, og bruken av stoffet er derfor begrenset i samsvar med nevnte forordning.
- 2) På bakgrunn av nye opplysninger og den tekniske utvikling, redegjort for i framdriftsrapporten av oktober 2004⁽²⁾ fra arbeidsgruppen for hjelpestoffer i produksjonsprosessen, nedsatt innenfor rammen av Montreal-protokollen om stoffer som bryter ned ozonlaget, vedtok partene i Montreal-protokollen beslutning XVII/7⁽³⁾ på sitt 17. møte i desember 2005. Ved beslutning XVII/7 tilføyes karbontetraklorid til den reviderte tabell A for beslutning X/14, som hjelpestoff i produksjonsprosessen ved framstilling av radioaktivt merket cyanocobalamin, som er et legemiddel som brukes for diagnose av de sannsynlige årsakene til mangel på vitamin B₁₂.

- 3) I henhold til forordning (EF) nr. 2037/2000 er det forbudt å bruke karbontetraklorid som hjelpestoff i produksjonsprosessen ved framstilling av radioaktivt merket cyanocobalamin. For at slik bruk skal kunne tillates i samsvar med nevnte beslutning, som nylig ble truffet innenfor rammen av Montreal-protokollen, må vedlegg VI til forordningen endres.

- 4) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 18 nr. 1 i forordning (EF) nr. 2037/2000 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Vedlegg VI til forordning (EF) nr. 2037/2000 erstattes med vedlegget til denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 4. desember 2006.

For Kommisjonen

Stavros DIMAS

Medlem av Kommisjonen

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 337 av 5.12.2006, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 88/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 18.

⁽¹⁾ EFT L 244 av 29.9.2000, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1366/2006 (EUT L 264 av 25.9.2006, s. 12).

⁽²⁾ Rapport fra arbeidsgruppen for hjelpestoffer i produksjonsprosessen, oktober 2004, s. 17 (http://hq.unep.org/ozone/teap/Reports/PATF/PATF_Report2004.pdf)

⁽³⁾ 17. møte i 2005 mellom partene i Montreal-protokollen, beslutning XVII/7: liste over anvendelser av kontrollerte stoffer som hjelpestoffer i produksjonsprosessen (http://hq.unep.org/ozone/Meeting_Documents/mop/17mop/17mop-11.e.pdf).

*VEDLEGG**«VEDLEGG VI***Prosesser der kontrollerte stoffer brukes som hjelpestoffer, som nevnt i artikkel 2 sekstende strekpunkt**

- a) bruk av karbontetraklorid til utskilling av nitrogentriklorid ved framstilling av klor og kaustisk soda, av klor og kaustisk soda,
 - b) bruk av karbontetraklorid ved gjenvinning av klor i restgass fra klorframstilling,
 - c) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av klorkautsjuk,
 - d) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av isobutylacetofenon (smertestillende legemiddel med ibuprofen),
 - e) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av polyfenylentereftalamid,
 - f) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av radioaktivt merket cyanocobalamin,
 - g) bruk av KFK-11 ved framstilling av tynn folie av syntetiske polyolefinfibrer,
 - h) bruk av KFK-12 i den fotokjemiske syntesen av perfluorpolyeterpolyperoksid-forløpere for Z-perfluorpolyeter og bifunksjonelle derivater,
 - i) bruk av KFK-113 for å redusere perfluorpolyeterpolyperoksid-mellomprodukter ved framstilling av diestere av perfluoropolyeter,
 - j) bruk av KFK-113 ved framstilling av perfluorpolyeterdioler med høy funksjonalitet,
 - k) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av cyklodim,
 - l) bruk av HKFK i prosessene i bokstav a)–k) når de erstatter KFK eller karbontetraklorid.»
-

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1338/2008

2014/EØS/61/17

av 16. desember 2008

om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 285 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) I henhold til europaparlaments- og rådsavgjørd nr. 1786/2002/EF av 23. september 2002 om vedtaking av eit fellesskapshandlingsprogram på området folkehelse (2003-2008)⁽³⁾ skal statistikkdelen av informasjonssystemet for folkehelsen utarbeides i samarbeid med medlemsstatene og eventuelt ved bruk av Fellesskapets statistikkprogram, for å fremme samvirking og unngå dobbeltarbeid. I europaparlaments- og rådsbeslutning 1350/2007/EF av 23. oktober 2007 om opprettelse av Fellesskapets andre handlingsprogram på området helse (2008-2013)⁽⁴⁾ ble det angitt at målet om å utarbeide og formidle informasjon og kunnskaper om helse vil bli fulgt opp av tiltak for å videreutvikle et bærekraftig system for helseovervåking med ordninger for innsamling av sammenlignbare data og informasjon, med egnede indikatorer, og for å utvikle statistikkdelen av dette systemet med Fellesskapets statistikkprogram.

2) Fellesskapsopplysninger om folkehelse er utviklet systematisk gjennom Fellesskapets folke-

helseprogrammer. På bakgrunn av dette arbeidet er det nå utarbeidet en liste over helseindikatorer for Det europeiske fellesskap (ECHI) som gir en oversikt over helsetilstand, viktige helsefaktorer og helsesystemer. For å framskaffe det minimum av statistiske opplysninger som trengs for å beregne ECHI, bør fellesskapsstatistikker over folkehelse når det er relevant og mulig, være i samsvar med utviklingen og resultatene av fellesskapstiltak på området folkehelse.

3) Ved rådsresolusjon av 3. juni 2002 om en ny fellesskapsstrategi for helse og sikkerhet på arbeidsplassen (2002-2006)⁽⁵⁾ ble Kommisjonen og medlemsstatene oppfordret til å trappe opp det pågående arbeidet med harmonisering av statistikker over arbeidsulykker og yrkessykdommer, for å ha tilgang til sammenlignbare opplysninger som grunnlag for en objektiv vurdering av virkningen og effektiviteten av tiltak som treffes i henhold til den nye fellesskapsstrategien, og i en egen del i resolusjonen ble det lagt vekt på behovet for å ta hensyn til den økende andelen av kvinner på arbeidsmarkedet og for å dekke deres særskilte behov i forbindelse med politikk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Rådet oppfordret dessuten i sin resolusjon av 25. juni 2007 om en ny fellesskapsstrategi for helse og sikkerhet på arbeidsplassen (2007-2012)⁽⁶⁾ Kommisjonen til å samarbeide med de regelgivende myndigheter om å opprette et egnet europeisk statistikkssystem på området arbeidervern og arbeidsmiljø som tar hensyn til de forskjellige nasjonale systemene og unngår å pålegge ytterligere administrative byrder. Endelig anbefalte Kommisjonen i sin rekommandasjon av 19. september 2003 om den europeiske listen over yrkessykdommer⁽⁷⁾ at medlemsstatene gradvis gjør sine statistikker over yrkessykdommer forenlige med den europeiske listen, i samsvar med arbeidet som gjøres med systemet for å harmonisere europeiske statistikker over yrkessykdommer.

4) Det europeiske råd anerkjente på sitt møte i Barcelona 15. og 16. mars 2002 tre veiledende prinsipper for reform av helsetjenestesystemer: tilgjengelighet for alle, pleie av høy kvalitet og langsiktig finansiell bærekraft. Ved kommisjonsmeldingen av 20. april 2004 med

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 354 av 31.12.2008, s. 70, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 89/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 19.

⁽¹⁾ EUT C 44 av 16.2.2008, s. 103.

⁽²⁾ Europaparlamentsuttalelse av 13. november 2007 (EUT C 282 E av 6.11.2008, s. 109), Rådets felles holdning av 2. oktober 2008 (EUT C 280 E av 4.11.2008, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 19. november 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EFT L 271 av 9.10.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 301 av 20.11.2007, s. 3.

⁽⁵⁾ EFT C 161 av 5.7.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT C 145 av 30.6.2007, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 238 av 25.9.2003, s. 28.

tittelen «Modernisering av sosialomsorg for å utvikle tilgjengelige og varige helsetjenester og langtidspleie av høy kvalitet: støtte for de nasjonale strategiene ved anvendelse av den 'åpne samordningsmetoden'» ble det foreslått å innlede arbeidet med å identifisere mulige indikatorer for felles målsetninger for utvikling av helsetjenestesystemer på grunnlag av virksomhet som gjennomføres som ledd i Fellesskapets handlingsprogram for helse, Eurostats helsestatistikker og samarbeid med internasjonale organisasjoner. Ved fastsettelsen av slike indikatorer bør særlig oppmerksomhet vies bruken av og sammenlignbarheten til folks egne helsevurderinger i forbindelse med undersøkelser.

- 5) I europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1600/2002/EF av 22. juli 2002 om fastsettelse av Fellesskapets sjette miljøhandlingsprogram⁽¹⁾ er miljø, helse og livskvalitet viktige miljøprioriteringer, og det oppfordres til at indikatorer for helse og miljø fastsettes og utvikles. Rådet anmodet dessuten i sine konklusjoner om strukturindikatorer av 8. desember 2003 om at indikatorer for biologisk mangfold og helse skulle inngå, under rubrikken «Miljø», i databasen med strukturindikatorer som anvendes i den årlige vårrapporten til Det europeiske råd. Indikatorer for helse og sikkerhet på arbeidsplassen er også med i denne databasen, under rubrikken «Sysselsetting». Settet av indikatorer for bærekraftig utvikling som ble vedtatt av Kommisjonen i 2005, inneholder også et tema om folkehelseindikatorer.
- 6) I handlingsplanen for miljø og helse 2004-2010 erkjennes behovet for å forbedre kvaliteten, sammenlignbarheten og tilgjengeligheten til opplysninger om helsestatus når det gjelder miljøtilknyttede sykdommer og lidelser, ved hjelp av Fellesskapets statistikkprogram.
- 7) Ved rådsresolusjon av 15. juli 2003 om å fremme sysselsetting og sosial integrering av funksjonshemmede⁽²⁾ ble medlemsstatene og Kommisjonen oppfordret til å samle inn statistiske opplysninger om situasjonen for funksjonshemmede, herunder opplysninger om utviklingen av tjenester og ytelser for denne gruppen. I sin melding av 30. oktober 2003 med tittelen «Like muligheter for funksjonshemmede: en europeisk handlingsplan» besluttet Kommisjonen dessuten å utarbeide kontekstindikatorer som er sammenlignbare for alle medlemsstatene, for å vurdere effektiviteten av politikken for funksjonshemmede. Der angis det også at

det europeiske statistikksystemets kilder og strukturer bør anvendes i størst mulig utstrekning, særlig gjennom utvikling av harmoniserte undersøkelsesmoduler, for å innhente de internasjonalt sammenlignbare statistiske opplysningene som trengs for å følge utviklingen.

- 8) For å sikre at opplysningene er relevante og sammenlignbare, og for å unngå dobbeltarbeid bør Kommisjonens (Eurostats) statistikkvirksomhet på området folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen når det er relevant og mulig, utføres i samarbeid med FN og FNs særorganisasjoner, som Verdens helseorganisasjon (WHO) og Den internasjonale arbeidsorganisasjon (ILO), samt med Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD).
- 9) Kommisjonen (Eurostat) innhenter allerede regelmessig statistiske opplysninger om folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen fra medlemsstatene, som framlegger slike opplysninger på frivillig grunnlag. Den innhenter også opplysninger om disse områdene gjennom andre kilder. Denne virksomheten utvikles i nært samarbeid med medlemsstatene. Særlig når det gjelder folkehelsestatistikken, styres og organiseres utviklingen og gjennomføringen gjennom et partnerskap mellom Kommisjonen (Eurostat) og medlemsstatene. Det er imidlertid fortsatt behov for økt nøyaktighet og pålitelighet, sammenheng og sammenlignbarhet, dekning, aktualitet og punktlighet når det gjelder eksisterende innsamlinger av statistiske opplysninger, og det er nødvendig å sikre at ytterligere innsamlinger som vedtas og utvikles sammen med medlemsstatene, gjennomføres for å framskaffe det minimum av statistiske opplysninger som trengs på fellesskapsplan på områdene folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
- 10) Utarbeidingen av særskilte fellesskapsstatistikker er underlagt bestemmelsene i rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikker⁽³⁾.
- 11) Denne forordning sikrer full respekt for retten til vern av personopplysninger som fastsatt i artikkel 8 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter⁽⁴⁾.
- 12) Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽⁵⁾ og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001 av 18. desember

⁽¹⁾ EFT L 242 av 10.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 175 av 24.7.2003, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 52 av 22.2.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT C 303 av 14.12.2007, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31.

- 2000 om personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger i Fellesskapets institusjoner og organer og om fri utveksling av slike opplysninger⁽¹⁾ får anvendelse i forbindelse med denne forordning. De behovene for statistiske opplysninger som oppstår på grunn av Fellesskapets tiltak på området folkehelse, nasjonale strategier for utvikling av tilgjengelige og varige helsetjenester av høy kvalitet og Fellesskapets strategi for helse og sikkerhet på arbeidsplassen, samt behov som oppstår i forbindelse med strukturindikatorer, indikatorer for bærekraftig utvikling og ECHI og andre sett av indikatorer som må utvikles med sikte på å overvåke Fellesskapets og medlemsstatenes politiske tiltak og strategier på området folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen, er av betydelig offentlig interesse.
- 13) Oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger omfattes av reglene fastsatt i forordning (EF) nr. 322/97 og i rådsforordning (Euratom, EØF) nr. 1588/90 av 11. juni 1990 om oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger til De europeiske fellesskaps statistikkontor⁽²⁾. Tiltak som treffes i samsvar med nevnte forordninger, sikrer fysisk og logisk vern av fortrolige opplysninger og at det ikke skjer en urettmessig offentliggjøring eller anvendelse i ikke-statistisk øyemed når fellesskapsstatistikker skal utarbeides og spres.
- 14) Ved utarbeidingen og spredningen av fellesskapsstatistikker i henhold til denne forordning bør statistikkmyndighetene på nasjonalt plan og fellesskapsplan ta hensyn til prinsippene i reglene for god praksis innenfor europeisk statistikk, som ble vedtatt av Komiteen for statistikkprogrammet 24. februar 2005.
- 15) Ettersom målet for denne forordning, som er å opprette en felles rettslig ramme for systematisk utarbeiding av fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 16) I denne forordning fastslås det at organiseringen og forvaltningen av helsetjenestesystemer er medlemsstatenes ansvarsområde, og at gjennomføringen av Fellesskapets regelverk for arbeidsplasser og arbeidsforhold først og fremst er medlemsstatenes ansvar, og det sikres full respekt for medlemsstatenes kompetanse med hensyn til folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
- 17) Det er viktig at kjønn og alder inngår i oppdelingsvariablene, ettersom dette gjør det mulig å ta hensyn til hvilke virkninger kjønns- og aldersforskjeller har på helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
- 18) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽³⁾.
- 19) Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å vedta gjennomføringstiltak som omfatter kjennetegn for visse emner og deres oppdeling, referanseperioder, intervaller og frister for framlegging av opplysninger samt framlegging av metadata. Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning eller å utfylle den med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 20) Det skal ytes tilleggsfinansiering til innsamling av opplysninger på områdene folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen innenfor rammen av henholdsvis Fellesskapets andre handlingsprogram på området helse (2008-13) og fellesskapsprogrammet for sysselsetting og sosial solidaritet — Progress⁽⁴⁾. Innenfor disse rammene bør finansielle midler anvendes for å hjelpe medlemsstatene med den videre oppbyggingen av nasjonal kapasitet, slik at de kan gjennomføre forbedringer og innføre nye verktøy for innsamling av statistiske opplysninger på områdene folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
- 21) EUs datatilsynsmann er blitt rådspurt.

⁽¹⁾ EFT L 8 av 12.1.2001, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 151 av 15.6.1990, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsavgjørd nr. 1672/2006/EF om skiping av eit fellesskapsprogram for sysselsetting og sosial solidaritet — Progress (EUT L 315 av 15.11.2006, s. 1).

- 22) Komiteen for statistikkprogrammet er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 3 nr. 1 i beslutning 89/382/EØF, Euratom⁽¹⁾ —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål

1. I denne forordning fastsettes en felles ramme for systematisk utarbeiding av fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Statistikkene skal utarbeides i samsvar med standarder for upartiskhet, pålitelighet, objektivitet, kostnadseffektivitet og fortrolig behandling av statistiske opplysninger.
2. Statistikkene skal, i form av et harmonisert og felles datasett, omfatte opplysninger som er nødvendige for fellesskapstiltak på området folkehelse, for støtte til nasjonale strategier for utvikling av allment tilgjengelige og bærekraftige helsetjenester av høy kvalitet samt for fellesskapstiltak på området helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
3. Statistikkene skal gi opplysninger for strukturindikatorer, indikatorer for bærekraftig utvikling og helseindikatorer for Det europeiske fellesskap (ECHI) samt for de andre indikatorsettene som må utvikles med sikte på å overvåke fellesskapstiltak på områdene folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Artikkel 2

Virkeområde

Medlemsstatene skal gi Kommisjonen (Eurostat) statistiske opplysninger om følgende områder:

- helsetilstand og viktige helsefaktorer, som definert i vedlegg I,
- helsetjenester, som definert i vedlegg II,
- dødsårsaker, som definert i vedlegg III,
- arbeidsulykker, som definert i vedlegg IV,
- yrkessykdommer og andre arbeidsbetingede helseproblemer og sykdommer, som definert i vedlegg V.

⁽¹⁾ Rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom av 19. juni 1989 om nedsettelse av en komité for De europeiske fellesskaps statistiske program (EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47).

Artikkel 3

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- a) «fellesskapsstatistikker» fellesskapsstatistikker som definert i artikkel 2 første strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- b) «utarbeiding av statistikker» det samme som i artikkel 2 annet strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- c) «folkehelse» alle faktorer knyttet til helse, nærmere bestemt helsestatus, herunder sykkelighet og funksjonshemming, faktorer som har innvirkning på denne helsestatusen, behov for helsetjenester, ressurser avsatt til helsetjenester, yting av og allmenn tilgang til helsetjenester, utgifter til og finansiering av helsetjenester samt dødsårsaker,
- d) «helse og sikkerhet på arbeidsplassen» alle faktorer knyttet til forebygging og vern av helsen og sikkerheten til arbeidstakere på arbeidsplassen, i deres nåværende eller tidligere virksomhet, særlig arbeidsulykker, yrkessykdommer og andre arbeidsbetingede helseproblemer og sykdommer,
- e) «mikrodata» individuelle statistiske opplysninger,
- f) «oversending av fortrolige opplysninger» oversending mellom nasjonale myndigheter og fellesskapsmyndigheten av fortrolige opplysninger som ikke gir mulighet for direkte identifikasjon, i samsvar med artikkel 14 i forordning (EF) nr. 322/97 og med forordning (Euratom, EØF) nr. 1588/90,
- g) «personopplysninger» alle opplysninger knyttet til en identifisert eller identifiserbar fysisk person, i samsvar med artikkel 2 bokstav a) i direktiv 95/46/EF.

Artikkel 4

Kilder

Medlemsstatene skal innhente opplysninger om folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen fra kilder som, avhengig av område og emne og de nasjonale systemenes særtrekk, skal bestå av enten husstandsundersøkelser eller lignende undersøkelser eller undersøkelsesmoduler, eller nasjonale administrative kilder eller rapporteringskilder.

*Artikkel 5***Metode**

1. Metodene som brukes for å gjennomføre datainnsamlingene, skal, også ved forberedelsene, ta i betraktning nasjonal erfaring og sakkunnskap samt nasjonale særtrekk, kapasitet og eksisterende datainnsamlinger, innenfor rammen av samarbeidsnettverkene og andre strukturer for samarbeid med medlemsstatene i det europeiske statistikkssystemet (ESS) som Kommisjonen (Eurostat) har etablert. Det skal også tas hensyn til metodene for regelmessig datainnsamling som utarbeides i prosjekter med en statistisk dimensjon innenfor andre fellesskapsprogrammer, for eksempel folkehelseprogrammer eller forskningsprogrammer.

2. De statistiske metodene som skal utarbeides i forbindelse med innsamling på fellesskapsplan av opplysninger om folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen, skal når det er relevant, ta hensyn til behovet for samordning med virksomheten til internasjonale organisasjoner på området, med sikte på å sikre internasjonalt sammenlignbare statistikker og sørge for at datainnsamlingen er konsekvent, samt å unngå overlapping med hensyn til innsats og overføring av data fra medlemsstatene.

*Artikkel 6***Forundersøkelser og nytte- og kostnadsanalyser**

1. Når ytterligere opplysninger kreves i tillegg til dem som allerede er innsamlet og dem som det allerede foreligger metoder for, eller når det påvises utilstrekkelig kvalitet på opplysningene på områdene nevnt i artikkel 2, skal Kommisjonen (Eurostat) gjennomføre forundersøkelser der medlemsstatene deltar på frivillig grunnlag. Formålet med slike forundersøkelser skal være å prøve ut begreper og metoder og vurdere om det er mulig å gjennomføre den tilknyttede datainnsamlingen, herunder statistisk kvalitet, sammenlignbarhet og kostnadseffektivitet, i samsvar med prinsippene i reglene for god praksis innenfor europeisk statistikk.

2. Når det planlegges å utarbeide et gjennomføringstiltak etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 10 nr. 2, skal det foretas en nytte- og kostnadsanalyse der det tas hensyn til fordelene ved at opplysningene er tilgjengelige, sett i forhold til kostnadene for datainnsamlingen og byrden den medfører for medlemsstatene.

3. Kommisjonen (Eurostat) skal utarbeide en rapport som vurderer resultatene av forundersøkelsen og/eller nytte- og kostnadsanalysen, herunder virkninger og følger av nasjonale særtrekk, i samarbeid med medlemsstatene, innenfor rammen av samarbeidsnettverkene og andre samarbeidsstrukturer i ESS.

*Artikkel 7***Oversending, behandling og spredning av opplysninger**

1. Når utarbeidingen av fellesskapsstatistikker krever det, skal medlemsstatene oversende de fortrolige mikrodataene eller, avhengig av det aktuelle området og emnet, de aggregerte dataene, i samsvar med bestemmelsene om oversending av fortrolige data i forordning (EF) nr. 322/97 og i forordning (Euratom, EØF) nr. 1588/90. Disse bestemmelsene får anvendelse på Kommisjonens (Eurostats) behandling av dataene, i den grad dataene anses som fortrolige i henhold til artikkel 13 i forordning (EF) nr. 322/97. Medlemsstatene skal sikre at de oversendte dataene ikke gjør en direkte identifikasjon av statistikkenhetene (enkelpersoner) mulig, og at personopplysninger vernes i samsvar med prinsippene fastsatt i direktiv 95/46/EF.

2. Medlemsstatene skal oversende de dataene og metadataene som kreves i henhold til denne forordning, i elektronisk form i samsvar med en utvekslingsstandard som er avtalt mellom Kommisjonen (Eurostat) og medlemsstatene. Opplysningene skal framlegges i samsvar med de fristene, intervallene og referanseperiodene som er fastsatt i vedleggene eller i gjennomføringstiltakene vedtatt etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 10 nr. 2.

3. Kommisjonen (Eurostat) skal treffe de nødvendige tiltak for å forbedre spredningen av, tilgangen til og dokumentasjonen av de statistiske opplysningene, i samsvar med prinsippene for sammenlignbarhet, pålitelighet og fortrolig behandling av statistiske opplysninger fastsatt i forordning (EF) nr. 322/97 og med forordning (EF) nr. 45/2001.

*Artikkel 8***Kvalitetsvurdering**

1. I denne forordning får følgende kvalitetsvurderingskriterier anvendelse på dataene som skal oversendes:

- a) «relevans» viser til i hvilken grad statistikken oppfyller brukernes nåværende og potensielle behov,
- b) «nøyaktighet» viser til i hvor stor grad estimatene stemmer overens med de ukjente sanne verdiene,
- c) «aktualitet» viser til tidsrommet mellom tidspunktet da opplysningene ble gjort tilgjengelige og hendelsen eller situasjonen de beskriver,
- d) «punktlighet» viser til tidsrommet mellom tidspunktet for frigivelse av data og tidspunktet da dataene skulle ha vært levert,

- e) «tilgjengelighet» og «klarhet» viser til på hvilke vilkår og hvordan brukere kan få tilgang til, anvende og tolke data,
- f) «sammenlignbarhet» viser til måling av virkningen av ulikheter i anvendte statistikkbegreper og måleverktøy/-metoder når statistikker sammenlignes på tvers av geografiske områder eller sektorområder eller over tid, og
- g) «sammenheng» viser til i hvilken grad dataene på en pålitelig måte kan kombineres på ulike måter og for ulike anvendelser.

2. Medlemsstatene skal hvert femte år framlegge for Kommisjonen (Eurostat) en rapport om kvaliteten på de oversendte dataene. Kommisjonen (Eurostat) skal vurdere kvaliteten på de oversendte opplysningene og offentliggjøre rapportene.

Artikkel 9

Gjennomføringstiltak

1. Gjennomføringstiltakene skal omfatte følgende:
 - a) kjennetegnene, det vil si variabler, definisjoner og klassifiseringer for emnene som omfattes av vedlegg I-V,
 - b) oppdelingen av kjennetegn,
 - c) referanseperiodene, intervallene og fristene for framlegging av data,
 - d) framlegging av metadata.

Disse tiltakene skal særlig ta hensyn til bestemmelsene i artikkel 5, artikkel 6 nr. 2 og 3 og artikkel 7 nr. 1 samt tilgjengeligheten, egnetheten og den rettslige rammen for eksisterende fellesskapsdatakilder etter undersøkelse av alle kilder for de enkelte områder og emner.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, herunder ved å utfylle den, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

2. Om nødvendig skal unntak og overgangsperioder for én eller flere medlemsstater, som begge skal bygge på et objektivt grunnlag, vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 10 nr. 3.

Artikkel 10

Komite

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for statistikkprogrammet, nedsatt ved beslutning 89/382/EØF, Euratom.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

Artikkel 11

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

B. LE MAIRE

President

VEDLEGG I

Område: Helsetilstand og viktige helsefaktorera) *Formål*

Formålet med dette området er å framlegge statistikker over helsetilstand og viktige helsefaktorer.

b) *Virkeområde*

Dette området omfatter statistikker over helsetilstand og viktige helsefaktorer som bygger på egenvurderinger og samles inn gjennom befolkningsundersøkelser som den europeiske helseintervjuundersøkelsen (EHIS), samt andre statistikker utarbeidet på grunnlag av administrative kilder, f.eks. kilder til opplysninger om sykkelighet eller ulykker og skader. Personer som bor i institusjoner, og barn i alderen 0-14 år skal inngå når det er hensiktsmessig, og i samsvar med de relevante ad hoc-tidsintervallene, forutsatt at tidligere forundersøkelser har vært vellykket.

c) *Referanseperioder, intervaller og frister for framlegging av data*

Statistikker skal framlegges hvert femte år fra EHIS; en annen hyppighet kan være nødvendig for andre datainnsamlinger, f.eks. i forbindelse med sykkelighet eller ulykker og skader, samt for visse undersøkelsesmoduler; tiltakene knyttet til det første referanseåret, intervallet og fristen for framlegging av dataene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

d) *Emner som omfattes*

Det harmoniserte og felles datasettet som skal framlegges, skal omfatte følgende liste over emner:

- helsetilstand, herunder oppfatninger om helse, fysisk og psykisk funksjonsdyktighet, funksjonsbegrensninger og funksjonshemninger,
- diagnosespesifikk sykkelighet,
- vern mot mulige pandemier og overførbare sykdommer,
- ulykker og skader, herunder knyttet til forbrukersikkerhet og, når det er mulig, skader som skyldes alkohol og narkotika,
- livsstilsfaktorer som fysisk aktivitet, kosthold, røyking, alkoholforbruk og narkotikabruk samt miljøfaktorer, sosiale faktorer og yrkesmessige faktorer,
- tilgang til og bruk av forebyggende og behandlende helsetjenester samt langtidspleie (befolkningsundersøkelse),
- demografisk og sosioøkonomisk bakgrunnsinformasjon om enkeltpersonene.

Det er ikke nødvendig at alle emner dekkes hver gang opplysninger framlegges. Tiltakene knyttet til kjennetegn, det vil si variabler, definisjoner og klassifiseringer av emnene som er oppført på listen ovenfor, og oppdelingen av kjennetegn skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

Gjennomføringen av helseundersøkelser er frivillig innenfor rammen av denne forordning. Gjennomsnittlig intervjulengde per husstand skal ikke overstige en time for EHIS og 20 minutter for de andre undersøkelsesmodulene.

e) *Metadata*

Tiltakene knyttet til framlegging av metadata, herunder metadata om kjennetegn ved undersøkelser og andre kilder som er brukt, befolkning som omfattes, og opplysninger om eventuelle nasjonale særtrekk som er viktige for tolkningen og utarbeidingen av sammenlignbare statistikker og indikatorer, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

VEDLEGG II

Område: Helsetjenestera) *Formål*

Formålet med dette området er å framlegge statistikker over helsetjenester.

b) *Virkeområde*

Dette området omfatter all virksomhet som utøves av institusjoner eller enkeltpersoner som ved hjelp av sin kunnskap om medisin, paramedisin, sykepleie og teknologi arbeider for å nå helsemålene, herunder mål for langtidspleie, samt virksomhet knyttet til administrasjon og forvaltning.

Dataene skal innhentes hovedsakelig fra administrative kilder.

c) *Referanseperioder, intervaller og frister for framlegging av data*

Statistikkene skal framlegges hvert år. Tiltakene knyttet til det første referanseåret, intervallet og fristen for framlegging av opplysningene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

d) *Emner som omfattes*

Det harmoniserte og felles datasettet som skal framlegges, skal omfatte følgende liste over emner:

- helsetjenester,
- personellressurser innenfor helsetjenesten,
- bruk av helsetjenester, individuelle og kollektive,
- utgifter til og finansiering av helsetjenester.

Det er ikke nødvendig at alle emner dekkes hver gang opplysninger framlegges. Datasettet skal fastsettes i samsvar med de relevante internasjonale klassifiseringene, samtidig som det tas hensyn til omstendigheter og praksis i medlemsstatene.

Ved datainnsamlingen skal det tas hensyn til pasientenes mobilitet, det vil si deres bruk av helsetjenester i en annen stat enn bostedsstaten, og helsepersonells mobilitet, for eksempel helsepersonell som utøver sitt yrke utenfor staten der de fikk sin første lisens. Det skal også tas hensyn til helsetjenestenes kvalitet ved datainnsamlingen.

Tiltakene knyttet til kjennetegn, det vil si variabler, definisjoner og klassifiseringer av emnene som er oppført på listen ovenfor, og oppdelingen av kjennetegn skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

e) *Metadata*

Tiltakene knyttet til framlegging av metadata, herunder metadata om kjennetegn ved anvendte kilder og samlinger, befolkning som omfattes, og opplysninger om eventuelle nasjonale særtrekk som er viktige for tolkningen og utarbeidingen av sammenlignbare statistikker og indikatorer, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

VEDLEGG III

Område: Dødsårsakera) *Formål*

Formålet med dette området er å framlegge statistikker over dødsårsaker.

b) *Virkeområde*

Dette området omfatter statistikker over dødsårsaker som utarbeides på grunnlag av nasjonale medisinske dødsattester og tar hensyn til WHO's anbefalinger. Statistikkene som skal utarbeides, viser til den underliggende årsaken som defineres av WHO som den sykdommen eller skaden som innledet den hendelsesrekken som førte til døden, eller omstendighetene rundt ulykken eller volden som medførte den dødelige skaden. Statistikkene skal utarbeides over alle dødsfall og dødfødsler som inntreffer i hver enkelt medlemsstat, og det skal skilles mellom personer som er bosatt i medlemsstaten, og personer som ikke er det. Om mulig skal opplysninger om dødsårsaker for personer som dør i utlandet, inngå i bostedsstatens statistikker.

c) *Referanseperioder, intervaller og frister for framlegging av data*

Statistikkene skal framlegges hvert år. Tiltakene knyttet til det første referanseåret skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2. Opplysningene skal framlegges senest 24 måneder etter referanseårets utløp. Foreløpige eller beregnede data kan framlegges tidligere. Når det gjelder hendelser som berører folkehelsen, kan det gjennomføres ytterligere særlige datainnsamlinger for alle dødsfall eller for særskilte dødsårsaker.

d) *Emner som omfattes*

Det harmoniserte og felles datasettet som skal framlegges, skal omfatte følgende liste over emner:

- kjennetegn for den avdøde,
- region,
- omstendigheter rundt dødsfallet, herunder den underliggende dødsårsaken.

Datasettet som gjelder dødsårsaker, skal utarbeides innenfor rammen av WHO's internasjonale klassifisering av sykdommer og skal følge Eurostats regler samt FNs og WHO's anbefalinger for befolkningsstatistikk. Framlegging av opplysninger om dødfødsler skal skje på frivillig grunnlag. Ved framlegging av opplysninger om neonatale dødsfall (dødsfall inntil 28. levedøgn) skal det tas hensyn til nasjonale forskjeller i praksis når det gjelder registrering av flere dødsårsaker.

Tiltakene knyttet til kjennetegn, det vil si variabler, definisjoner og klassifiseringer av emnene som er oppført på listen ovenfor, og oppdelingen av kjennetegn skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

e) *Metadata*

Tiltakene knyttet til framlegging av metadata, herunder metadata om befolkning som omfattes, og opplysninger om eventuelle nasjonale særtrekk som er viktige for tolkningen og utarbeidingen av sammenlignbare statistikker og indikatorer, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

VEDLEGG IV

Område: Arbeidsulykkera) *Formål*

Formålet med dette området er å framlegge statistikker over arbeidsulykker.

b) *Virkeområde*

En arbeidsulykke defineres som en enkelthendelse under utføring av arbeid som fører til fysisk eller psykisk skade. Opplysningene skal samles inn for hele arbeidsstyrken om dødelige arbeidsulykker og arbeidsulykker som medfører mer enn tre dagers fravær fra arbeidsplassen, ved hjelp av administrative kilder supplert med relevante tilleggsilder når det er nødvendig og relevant for særskilte grupper av arbeidstakere eller ved særskilte nasjonale omstendigheter. Et begrenset delsett av grunnleggende opplysninger om ulykker som medfører mindre enn fire dagers fravær, kan samles inn på frivillig grunnlag innenfor rammen av samarbeidet med ILO dersom opplysningene er tilgjengelige.

c) *Referanseperioder, intervaller og frister for framlegging av data*

Statistikkene skal framlegges hvert år. Tiltakene knyttet til det første referanseåret skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2. Opplysningene skal framlegges senest 18 måneder etter referanseårets utløp.

d) *Emner som omfattes*

Det harmoniserte og felles mikrodasettet skal framlegges, skal omfatte følgende liste over emner:

- kjennetegn for den skadede personen,
- kjennetegn for skaden, herunder alvorlighetsgrad (tapte arbeidsdager),
- kjennetegn for foretaket, herunder økonomisk virksomhet,
- kjennetegn for arbeidsplassen,
- kjennetegn for ulykken, herunder hendelsesforløpet knyttet til årsakene og omstendighetene rundt ulykken.

Datasettet som gjelder arbeidsulykker, skal utarbeides innenfor rammen av spesifikasjonene som er fastsatt etter metoden for europeisk statistikk over arbeidsulykker (ESAW), idet det tas hensyn til omstendigheter og praksis i medlemsstatene.

Framlegging av opplysninger om den skadedes nasjonalitet, foretakets størrelse og tidspunktet for ulykken skal skje på frivillig grunnlag. Når det gjelder emnene i tredje fase av ESAW-metoden, det vil si arbeidsplassen og hendelsesforløpet knyttet til årsakene og omstendighetene rundt ulykken, skal minst tre variabler angis. Medlemsstatene bør også frivillig framlegge flere opplysninger etter spesifikasjonene i tredje fase av ESAW.

Tiltakene knyttet til kjennetegn, det vil si variabler, definisjoner og klassifiseringer av emnene som er oppført på listen ovenfor, og oppdelingen av kjennetegn skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

e) *Metadata*

Tiltakene knyttet til framlegging av metadata, herunder metadata om befolkning som omfattes, rapporteringsprosenten for arbeidsulykker og, når det er relevant, utvalgsopplysninger samt opplysninger om eventuelle nasjonale særtrekk som er viktige for tolkningen og utarbeidingen av sammenlignbare statistikker og indikatorer, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

VEDLEGG V

Område: Yrkessykdommer og andre arbeidsrelaterte helseproblemer og sykdommera) *Formål*

Formålet med dette området er å lage statistikker over erkjente tilfeller av yrkessykdommer og andre arbeidsbetingede helseproblemer og sykdommer.

b) *Virkeområde*

- Et tilfelle av yrkessykdom defineres som et sykdomstilfelle som anerkjennes som yrkessykdom av de nasjonale myndigheter som har ansvar for å anerkjenne yrkessykdommer. Det skal samles inn data om alle tilfeller av yrkessykdommer og dødsfall som følge av yrkessykdom.
- Arbeidsbetingede helseproblemer og sykdommer er helseproblemer og sykdommer som helt eller delvis kan forårsakes eller forverres av arbeidsforhold. Dette omfatter fysiske og psykososiale helseproblemer. Et tilfelle av arbeidsbetinget helseproblem og sykdom må ikke nødvendigvis anerkjennes av en myndighet, og de tilknyttede opplysningene skal samles inn fra eksisterende befolkningsundersøkelser som den europeiske helseintervjuundersøkelsen (EHIS) eller andre sosiale undersøkelser.

c) *Referanseperioder, intervaller og frister for framlegging av data*

For yrkessykdommer skal statistikker utarbeides hvert år og framlegges senest 15 måneder etter referanseårets utløp. Tiltakene knyttet til referanseperiodene, intervallene og fristene for framlegging av de andre datainnsamlingene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

d) *Emner som omfattes*

Det harmoniserte og felles datasettet som skal framlegges for yrkessykdommer, skal omfatte følgende liste over emner:

- kjennetegn for den avdøde personen, herunder kjønn og alder,
- kjennetegn for sykdommen, herunder alvorlighetsgrad,
- kjennetegn for foretaket og arbeidsplassen, herunder økonomisk virksomhet,
- kjennetegn for utløsende agens eller faktor.

Datasettet som gjelder yrkessykdommer, skal utarbeides innenfor rammen av spesifikasjonene som er fastsatt etter metoden for europeisk statistikk over yrkessykdommer (EODS), idet det tas hensyn til omstendigheter og praksis i medlemsstatene.

Det harmoniserte og felles datasettet som skal framlegges for arbeidsbetingede helseproblemer, skal omfatte følgende liste over emner:

- kjennetegn for personen som har helseproblemet, herunder kjønn, alder og yrkesstatus,
- kjennetegn for det arbeidsbetingede helseproblemet, herunder alvorlighetsgrad,
- kjennetegn for foretaket og arbeidsplassen, herunder størrelse og økonomisk virksomhet,
- kjennetegn for agensen eller faktoren som forårsaket eller forverret helseproblemet.

Det er ikke nødvendig at alle emner dekkes hver gang opplysninger framlegges.

Tiltakene knyttet til kjennetegn, det vil si variabler, definisjoner og klassifiseringer av emnene som er oppført på listen ovenfor, og oppdelingen av kjennetegn skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

e) *Metadata*

Tiltakene knyttet til framlegging av metadata, herunder metadata om befolkning som omfattes, og opplysninger om eventuelle nasjonale særtrekk som er viktige for tolkningen og utarbeidingen av sammenlignbare statistikker og indikatorer, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 10 nr. 2.

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 19/2009**2014/EØS/61/18****av 13. januar 2009****om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 453/2008 om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet med hensyn til definisjonen av en ledig stilling, referansedatoene for datainnsamling, spesifikasjoner for dataoverføring og forundersøkelser(*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 453/2008 av 23. april 2008 om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet⁽¹⁾, særlig artikkel 2 nr. 1 annet ledd, artikkel 3 nr. 1, artikkel 5 nr. 1 og artikkel 7 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved forordning (EF) nr. 453/2008 er det fastsatt en felles ramme for systematisk utarbeiding av kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet.
- 2) Gjennomføringstiltak er nødvendige for å fastsette hvilke opplysninger som skal framlegges, og referansedatoene som opplysningene skal samles inn for.
- 3) Det er også nødvendig å fastsette formatet, fristene for overføring av de påkrevde dataene og datoen for det første referansekvartalet som det skal overføres data for.
- 4) I samsvar med artikkel 7 i forordning (EF) nr. 453/2008 må det fastsettes en hensiktsmessig ramme for en rekke forundersøkelser som skal utføres av de medlemsstatene som har problemer med å framlegge data om små enheter og visse typer virksomhet.
- 5) Den europeiske sentralbank er blitt rådspurt.
- 6) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for statistikkprogrammet —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1***Definisjoner i tilknytning til «ledig stilling»**

Ved anvendelse av artikkel 2 nr. 1 i forordning (EF) nr. 453/2008

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 9 av 14.1.2009, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 89/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 19.

⁽¹⁾ EUT L 145 av 4.6.2008, s. 234.

- a) omfatter «aktivt forsøker å finne en passende kandidat» å
 - i) underrette den offentlige arbeidsformidlingen om den ledige stillingen,
 - ii) kontakte et privat arbeidsformidlingskontor/rekrutteringsbyrå,
 - iii) avertere den ledige stillingen i media (for eksempel på Internett, i aviser og i tidsskrifter),
 - iv) avertere den ledige stillingen på en offentlig oppslagstavle,
 - v) kontakte, intervju eller velge ut mulige søkere / potensielle medarbeidere direkte,
 - vi) kontakte arbeidstakere og/eller personlige kontakter,
 - vii) bruke praktikanter.
- b) viser «nærmere angitt tidsrom» til det lengste tidsrom da stillingen er ledig og skal besettes. Dette tidsrommet skal være ubegrenset. Alle ledige stillinger som det på referansedatoen fortsatt aktivt forsøkes å finne en egnet kandidat til, skal rapporteres.

*Artikkel 2***Referansedatoer**

Medlemsstatene skal framlegge data om antallet ledige og besatte stillinger i samsvar med definisjonene i artikkel 2 nr. 1 og 2 i forordning (EF) nr. 453/2008 som kan anses å være representative for referansekvartalet. De foretrukne metodene for å oppnå dette er fortløpende datainnsamling eller beregning av et representativt gjennomsnitt av data samlet inn på nærmere angitte referansedatoer.

*Artikkel 3***Dataoverføring**

1. Innen 70 dager etter utgangen av referansekvartalet skal medlemsstatene overføre dataene oppdelt i samsvar med artikkel 1 nr. 2 i forordning (EF) nr. 453/2008 sammen med tilhørende metadata.

Medlemsstater der antallet arbeidstakere utgjør mer enn 3 % av det samlede antallet arbeidstakere i Det europeiske fellesskap, skal overføre det samlede antallet ledige og besatte stillinger samt tilhørende metadata innen 45 dager etter utgangen av referansekvartalet.

Hver medlemsstats andel av det samlede antallet arbeidstakere i Det europeiske fellesskap skal beregnes hvert femte år på grunnlag av gjennomsnittet av de fire kvartalene i foregående kalenderår. Ved tiltredelse av nye medlemsstater skal det foretas ekstraordinære beregninger. Den første beregningen skal gjelde kalenderåret før året for vedtakelsen av denne forordning. Kilden til dataene om arbeidstakere skal være Fellesskapets arbeidskraftundersøkelse fastsatt ved rådsforordning (EF) nr. 577/98⁽¹⁾. Dataene skal gjelde foretak som omfattes av artikkel 1 i forordning (EF) nr. 453/2008.

Eventuelle endringer av overføringsfristen for stater som overskrider terskelen på 3 % for første gang, får anvendelse fra det første referansekvartalet i året etter beregningen.

2. Tilhørende metadata skal særlig omfatte opplysninger om metodologiske eller tekniske hendelser i kvartalet som er nødvendige for å tolke resultatene, og opplysninger om dataceller som ikke anses å være tilstrekkelig pålitelige, eller som ikke må offentliggjøres.

3. Medlemsstatene skal sende kvartalsdataene og tilhørende metadata til Kommisjonen (Eurostat) i elektronisk form. Overføringen skal overholde relevante utvekslingsstandarder godkjent av Komiteen for statistikkprogrammet. Kommisjonen (Eurostat) skal gjøre tilgjengelig detaljert dokumentasjon om de godkjente standardene og gi retningslinjer for hvordan de skal gjennomføres.

4. Den første dataoverføringen skal gjelde det første kvartalet av det året som følger etter ikrafttredelsen av denne forordning.

Dataseriene skal overføres i følgende former:

- a) ujustert,
- b) sesongjustert i samsvar med kommisjonsforordningen om gjennomføring av forordning (EF) nr. 453/2008 med hensyn til framgangsmåtene for sesongjustering og kvalitetsrapporter, og
- c) på frivillig grunnlag i form av trendsykluser.

Artikkel 4

Forundersøkelser

Rammen for forundersøkelsene fastsatt i artikkel 7 i forordning (EF) nr. 453/2008 framgår av vedlegget.

Artikkel 5

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 13. januar 2009.

For Kommisjonen

Joaquín ALMUNIA

Medlem av Kommisjonen

⁽¹⁾ EFT L 77 av 14.3.1998, s. 3.

*VEDLEGG***Forundersøkelse for å vurdere hvordan kvartalsvis statistikk over ledige stillinger innenfor næringshovedområdene O, P, Q, R og/eller S i NACE Rev. 2 kan utarbeides**

Den forundersøkelsen en medlemsstat utfører, skal særlig omfatte følgende:

1. Hver næringsgrens bidrag til den nasjonale økonomien, uttrykt i antall foretak og andel av sysselsettingen eller en annen egnet målenhet.
2. En beskrivelse av likheter og forskjeller i strukturene og utviklingen i ledige stillinger innenfor disse næringsgrenene sammenlignet med tilsvarende strukturer og utvikling innenfor næringshovedområde B–N i NACE Rev. 2.

Alternativer

De forskjellige alternativene for å finne antallet ledige og besatte stillinger innenfor næringshovedområde O–R og/eller S i NACE Rev. 2 skal vurderes. Følgende mulige datakilder skal tas i betraktning:

- a) eksisterende datainnsamlinger,
- b) administrative kilder,
- c) statistiske beregningsmetoder,
- d) nye datainnsamlinger.

For hvert alternativ som overveies, skal vurderingen inneholde nærmere opplysninger om tekniske og juridiske aspekter, herunder tidsplan for gjennomføring, resultatenes forventede statistiske kvalitet, forventede oppstarts- og driftskostnader for datainnsamlingen i euro og personell i fulltidsekvivalenter, kostnad per enhet i undersøkelsen, vurdering av eventuell tilleggsbyrde for foretak, eventuelle risikoer eller usikkerhetsmomenter og særlige fordeler eller ulemper. Kostnad og kvalitet skal sammenlignes med dem for den eksisterende datainnsamlingen for næringshovedområde B–N.

Anbefaling

På grunnlag av vurderingen av de forskjellige alternativene skal det fremmes en anbefaling av den best egnede framgangsmåten.

Gjennomføring

Det skal framlegges nærmere opplysninger om den foreslåtte gjennomføringsplanen, herunder start- og sluttdato for de forskjellige stadiene.

Medlemsstater som utfører forundersøkelser

Følgende medlemsstater skal utføre forundersøkelser for å vurdere hvordan de kvartalsvise dataene om ledige stillinger i henhold til definisjonen i artikkel 2 i forordning (EF) nr. 453/2008 kan innhentes for næringshovedområde O–R og/eller S i NACE Rev. 2:

- Danmark,
- Tyskland,
- Spania,
- Frankrike,
- Italia,
- Malta,
- Østerrike.

Forundersøkelse for å vurdere hvordan kvartalsstatistikk over ledige stillinger i foretak med færre enn ti ansatte kan utarbeides

Den forundersøkelsen en medlemsstat utfører, skal særlig omfatte følgende:

1. Hver foretaksstørrelsesklasses bidrag til den nasjonale økonomien, uttrykt i antall foretak og andel av sysselsettingen eller en annen egnet målenhet.
2. En beskrivelse av likheter og forskjeller i strukturene og utviklingen i ledige stillinger i denne foretaksstørrelsesklassen sammenlignet med tilsvarende strukturer og utvikling i foretak med minst ti ansatte.

Alternativer

De forskjellige alternativene for å finne antallet ledige og besatte stillinger i foretak med færre enn ti ansatte skal vurderes. Følgende mulige datakilder skal tas i betraktning:

- a) eksisterende datainnsamlinger,
- b) administrative kilder,
- c) statistiske beregningsmetoder,
- d) nye datainnsamlinger.

For hvert alternativ som overveies, skal vurderingen inneholde nærmere opplysninger om tekniske og juridiske aspekter, herunder tidsplan for gjennomføring, resultatenes forventede statistiske kvalitet, forventede oppstarts- og driftskostnader for datainnsamlingen i euro og personell i fulltidsekvivalenter, kostnad per enhet i undersøkelsen, vurdering av eventuell tilleggsbyrde for foretak, eventuelle risikoer eller usikkerhetsmomenter og særlige fordeler eller ulemper. Kostnad og kvalitet skal sammenlignes med dem for den eksisterende datainnsamlingen for foretak med minst ti ansatte.

Anbefaling

På grunnlag av vurderingen av de forskjellige alternativene skal det fremmes en anbefaling av den best egnede framgangsmåten.

Gjennomføring

Det skal framlegges nærmere opplysninger om den foreslåtte gjennomføringsplanen, herunder start- og sluttdato for de forskjellige stadiene.

Medlemsstater som utfører forundersøkelser

Følgende medlemsstater skal utføre forundersøkelser for å vurdere hvordan de kvartalsvise dataene om ledige stillinger i henhold til definisjonen i artikkel 2 i forordning (EF) nr. 453/2008 kan innhentes for foretak med færre enn ti ansatte:

- Danmark,
 - Frankrike,
 - Italia,
 - Malta.
-

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 20/2009**2014/EØS/61/19****av 13. januar 2009****om vedtakelse av spesifikasjoner for tilleggsundersøkelsen for 2010 om forenlighet mellom yrkesaktivt liv og familieliv
fastsatt i rådsforordning (EF) nr. 577/98(*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,

under henvisning til rådsforordning (EF) nr. 577/98 av
9. mars 1998 om tilrettelegging av en arbeidskraftundersøkelse
i Fellesskapet⁽¹⁾, særlig artikkel 4 nr. 2, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Kommisjonsforordning (EF) nr. 365/2008 av 23.
april 2008 om vedtakelse av programmet med
tilleggsundersøkelser for tidsrommet 2010 til 2012
for arbeidskraftundersøkelsen fastsatt i rådsforordning
(EF) nr. 577/98⁽²⁾ omfatter en tilleggsundersøkelse om
forenlighet mellom yrkesaktivt liv og familieliv.
- 2) I rådsvedtak 2008/618/EF av 15. juli 2008 om retnings-
linjer for medlemsstatenes sysselsettingspolitikk⁽³⁾,
Europakommisjonens handlingsprogram for likestilling
mellom kvinner og menn⁽⁴⁾ og den europeiske pakten
for likestilling mellom kvinner og menn⁽⁵⁾ oppfordres
medlemsstatene til å treffe tiltak for å fremme en bedre

balanse mellom yrkesaktivt liv og familieliv for alle
med hensyn til barnepass, omsorgsordninger for andre
forsørgede personer og foreldrepermisjon for både
kvinner og menn. Det er derfor behov for omfattende og
sammenlignbare opplysninger om forenlighet mellom
yrkesaktivt liv og familieliv for å kunne overvåke
utviklingen med hensyn til oppfyllelse av målene i den
europeiske sysselsettingsstrategien og måle virkningen
av den seneste tids politikk på dette området —

VEDTATT DENNE FORORDNING:*Artikkel 1*

Den detaljerte listen over opplysninger som skal samles inn i
2010 i tilleggsundersøkelsen om forenlighet mellom yrkesaktivt
liv og familieliv, er fastsatt i vedlegget.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den sjuende dag etter at den er
kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 13. januar 2009.

For Kommisjonen

Joaquín ALMUNIA

Medlem av Kommisjonen

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 9 av 14.1.2009, s. 7, er
omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 89/2009 av 3. juli 2009 om
endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den
europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 19.

⁽¹⁾ EFT L 77 av 14.3.1998, s. 3.

⁽²⁾ EUT L 112 av 24.4.2008, s. 22.

⁽³⁾ EUT L 198 av 26.7.2008, s. 47.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 92 endelig.

⁽⁵⁾ Formannskapets konklusjon fra Det europeiske råds møte i Brussel 23.-24.
mars 2006.

VEDLEGG

ARBEIDSKRAFTUNDERSØKELSE

Spesifikasjoner for tilleggsundersøkelsen for 2010 om forenlighet mellom yrkesaktivt liv og familieliv

1. Berørte medlemsstater og regioner: alle.
2. Variablene har følgende koder:

Angivelsen av variablene for arbeidskraftundersøkelsen i kolonnen «Filter» viser til vedlegg III til kommisjonsforordning (EF) nr. 377/2008 om gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 577/98 om tilrettelegging av en arbeidskraftundersøkelse i Fellesskapet med hensyn til kodingen som skal benyttes ved overføring av data fra og med 2009, og bruk av delutvalg til innsamling av data om strukturvariabler og definisjonen av referansekvartaler⁽¹⁾.

Navn	Kolonne	Kode	Beskrivelse	Filter
REGCARE	197		<i>Personen passer regelmessig andre barn under 15 år (unntatt egne/ektefelles barn som bor i husholdningen) eller pleietrengende syke, funksjonshemmede eller eldre slektninger/venner over 15 år</i>	Alle personer i alderen 15-64 år
		1	Ja, andre barn under 15 år	
		2	Ja, pleietrengende slektninger/venner over 15 år	
		3	Ja, andre barn under 15 år og pleietrengende slektninger/venner over 15 år	
		4	Nei	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
CHILDCAR	198	Ikke utfylt	Intet svar	Alle personer i alderen 15-64 år som har minst ett barn (eget eller ektefelles) under 15 år boende i husholdningen
			<i>Bruk av barnepassordninger per uke for det yngste barnet som bor i husholdningen (herunder betalte barnepassere og førskole, unntatt obligatorisk skolegang)</i>	
			<i>Barnepassordninger brukes i ... per uke</i>	
		1	— inntil 10 timer	
		2	— mer enn 10 timer og inntil 20 timer	
		3	— mer enn 20 timer og inntil 30 timer	
		4	— mer enn 30 timer og inntil 40 timer	
		5	— mer enn 40 timer	
		6	— Bruker ikke barnepassordninger	
		9	— Ikke relevant (ikke med i filteret)	
IMPFACIL	199	Ikke utfylt	Intet svar	Alle personer i alderen 15-64 år og (FTPTREAS ≠ 3 og SEEKREAS ≠ 3 og (REGCARE = 1-3 eller som har minst ett barn (eget eller ektefelles) under 15 år boende i husholdningen) og FTPT ≠ 1
		1	Egnede omsorgsordninger for barn finnes ikke eller er for dyre	

⁽¹⁾ EUT L 114 av 26.4.2008, s. 57.

Navn	Kolonne	Kode	Beskrivelse	Filter
NOWRECHI	200	2	Egnede omsorgsordninger for syke, funksjonshemmede eller eldre finnes ikke eller er for dyre	Alle personer i alderen 15-64 år og (NEEDCARE = 1,3 eller IMPFACIL = 1,3)
		3	Egnede omsorgsordninger for både barn og syke, funksjonshemmede og eldre finnes ikke eller er for dyre	
		4	Omsorgsordningene påvirker ikke beslutningen om deltaking på arbeidsmarkedet	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfylt	Intet svar	
			<i>Hovedårsak (knyttet til barnepass) til at personen ikke arbeider eller arbeider deltid</i>	
		1	Ingen tilgjengelige barnepassordninger	
		2	De tilgjengelige barnepassordningene er for dyre	
		3	De tilgjengelige barnepassordningene har ikke tilstrekkelig god kvalitet	
		4	Andre årsaker knyttet til mangel på egnede barnepassordninger	
NOWRECAR	201	9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	Alle personer i alderen 15-64 år og (NEEDCARE = 2,3 eller IMPFACIL = 2,3)
		Ikke utfylt	Intet svar	
			<i>Hovedårsak (knyttet til omsorg for andre forsørgede personer) til at personen ikke arbeider eller arbeider deltid</i>	
		1	Ingen tilgjengelige omsorgsordninger	
		2	De tilgjengelige omsorgsordningene er for dyre	
		3	De tilgjengelige omsorgsordningene har ikke tilstrekkelig god kvalitet	
		4	Andre årsaker knyttet til mangel på egnede omsorgsordninger	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfylt	Intet svar	
VARHOURS	202		<i>Variabel arbeidstid</i>	Alle personer i alderen 15-64 år og STAPRO = 3
		1	Fast begynnelse og slutt på arbeidsdagen eller varierende arbeidstid som bestemmes av arbeidsgiveren	
			<i>Arbeidstiden bestemmes av arbeidstakeren innenfor rammen av en av følgende ordninger:</i>	
		2	Fleksitid/arbeidstidskonto	
		3	Fast antall arbeidstimer per dag, men en viss fleksibilitet i løpet av dagen	
		4	Bestemmer egen arbeidstid (helt uten formelle grenser)	
		5	Annet	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfylt	Intet svar	

Navn	Kolonne	Kode	Beskrivelse	Filter
POSTTEND	203		<i>Mulighet til å variere arbeidstidens begynnelse og/eller slutt av familiemessige årsaker (med minst én time)</i>	VARHOURS = 1,3,5, ikke utfyllt
		1	Vanligvis mulig	
		2	Sjelden mulig	
		3	Ikke mulig	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfyllt	Intet svar	
POSORGWT	204		<i>Mulighet til å organisere arbeidstiden for å ta fri hele dager av familiemessige årsaker (uten å bruke feriedager)</i>	Alle personer i alderen 15-64 år og STAPRO = 3
		1	Vanligvis mulig	
		2	Sjelden mulig	
		3	Ikke mulig	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfyllt	Intet svar	
REDWORK	205		<i>Redusert arbeidstid for å passe husholdningens yngste barn i minst en måned (unntatt fødselspermisjon)</i>	Alle personer i alderen 15-64 år med minst ett barn (eget eller ektefelles) inntil fylte 8 år boende i husholdningen og (WSTATOR = 1,2 eller (EXISTPR = 1 og REFYEAR-YEARPR <= det yngste barnets alder + 1)
		1	Ja	
		2	Nei	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfyllt	Intet svar	
STOPWORK	206		<i>Sluttet å arbeide for å passe husholdningens yngste barn i minst en måned (unntatt fødselspermisjon)</i>	Alle personer i alderen 15-64 år med minst ett barn (eget eller ektefelles) inntil fylte 8 år boende i husholdningen og (WSTATOR = 1,2 eller (EXISTPR = 1 og REFYEAR-YEARPR <= det yngste barnets alder + 1)
		1	Nei	
			<i>Ja, sluttet å arbeide i en sammenhengende periode på:</i>	
		2	— inntil 3 måneder	
		3	— mer enn 3 måneder og inntil 6 måneder	
		4	— mer enn 6 måneder og inntil 1 år	
		5	— mer enn 1 år	
		6	Har ennå ikke begynt å arbeide igjen	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfyllt	Intet svar	
PARLEAVE	207		<i>Foreldrepermisjon på heltid for å passe husholdningens yngste barn i minst en måned (unntatt fødselspermisjon)</i>	Alle personer i alderen 15-64 år som har minst ett barn (eget eller ektefelles) inntil fylte 8 år boende i husholdningen
		1	Nei, har ikke tatt foreldrepermisjon på heltid i minst en måned	

Navn	Kolonne	Kode	Beskrivelse	Filter
			<i>Ja, har tatt foreldrepermisjon på heltid i en sammenhengende periode på:</i>	
		2	— inntil 3 måneder	
		3	— mer enn 3 måneder og inntil 6 måneder	
		4	— mer enn 6 måneder og inntil 1 år	
		5	— mer enn 1 år	
		6	Er fortsatt i permisjon	
		9	Ikke relevant (ikke med i filteret)	
		Ikke utfylt	Intet svar	
	210/215		<i>Vekt for tilleggsundersøkelsen for 2010 (frivillig)</i>	Alle personer i alderen 15-64 år
		0000-9999	Kolonne 210-213 inneholder heltall	
		00-99	Kolonne 214-215 inneholder desimaltall	

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 36/2009

2014/EØS/61/20

av 11. juli 2008

om opprettelse av 2008-utgaven av «Prodcom-listen» over industriprodukter som fastsatt ved
rådsforordning (EØF) nr. 3924/91

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap,

under henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 3924/91 av 19.
desember 1991 om opprettelse av en fellesskapsundersøkelse
om industriproduksjonen⁽¹⁾, særlig artikkel 2 nr. 6, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EØF) nr. 3924/91 skal
medlemsstatene foreta en fellesskapsundersøkelse om
industriproduksjonen.
- 2) Undersøkelsen om industriproduksjonen må baseres
på en liste over produkter som identifiserer den
industriproduksjon som skal undersøkes.
- 3) En liste over produkter er nødvendig for å oppnå en
tilnærming mellom produksjonsstatistikker og eksterne
handelsstatistikker samt muliggjøre en sammenligning
med Fellesskapets varenomenklatur CPA.

4) Listen over produkter som kreves i forordning (EØF)
nr. 3924/91, og som henvises til som «Prodcom-listen»,
er felles for alle medlemsstatene, og er nødvendig for å
kunne sammenligne data medlemsstatene imellom.

5) Prodcom-listen må ajourføres, og det er derfor nødvendig
å fastsette listen for 2008.

6) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med
uttalelse fra Komiteen for statistikkprogrammet, nedsatt
ved rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom⁽²⁾ —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Prodcom-listen for 2008 skal være som fastsatt i vedlegget.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er
kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2008.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 11. juli 2008.

For Kommisjonen

Joaquín ALMUNIA

Medlem av Kommisjonen

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 18 av 22.1.2009, s. 1, er
omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 89/2009 av 3. juli 2009 om
endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den
europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 19.

(¹) EFT L 374 av 31.12.1991, s. 1.

(²) EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

VEDLEGG

[Vedlegget er kunngjort i EUT L 18 av 22.1.2009, s. 2-183]

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSBESLUTNING nr. 1297/2008/EF

2014/EØS/61/21

av 16. desember 2008

om et program for modernisering av den europeiske foretaks- og handelsstatistikken (MEETS)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 285,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽¹⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Kommisjonen har i sin melding av 16. mars 2005 om bedre regelverksutforming for vekst og sysselsetting i Den europeiske union og i sin melding av 24. januar 2007 om et handlingsprogram for å redusere de administrative byrdene i Den europeiske union forpliktet seg til å sikre bedre regelverksutforming og redusere unødige byråkrati og overregulering.
- 2) Kommisjonen offentliggjorde 14. november 2006 en melding om reduksjon av svarbyrden og om forenkling og prioriteringer på området fellesskapsstatistikk, der det fastsettes en strategi for ytterligere å redusere den administrative byrden for foretakene.
- 3) For å oppfylle Fellesskapets behov for statistiske opplysninger er det i løpet av de siste 15 årene vedtatt en rekke statistikkbestemmelser som har som formål å beskrive foretaks virksomhet, og som pålegger foretakene å levere opplysninger. Det er nødvendig med en gjennomgåelse for bl.a. å sikre sammenheng i disse statistikkbestemmelsenes virkeområde, begreper og definisjoner. Forenkling og prioritering bør i så stor utstrekning som mulig kjennetegne disse bestemmelsene.
- 4) Foretaks- og handelsstatistikken står overfor en stor utfordring de nærmeste årene. For å underbygge Fellesskapets politiske initiativer må statistikken kunne gjenspeile fenomener i en fellesskapsøkonomi i

forandring, f.eks. globalisering, ny utvikling innenfor entreprenørskap, informasjonssamfunnet, handel med tjenester, nyskaping, nye handelsmønstre og konkurranseevne i lys av den nye Lisboa-strategien.

- 5) Et element som er avgjørende for behovet for foretaks- og handelsstatistikk, er den nye Lisboa-strategien, der målene er å fremme den europeiske økonomiens konkurranseevne og oppnå sterk og bærekraftig vekst.
- 6) Økt europeisk integrering på en rekke økonomiske områder, herunder Den økonomiske og monetære union og det europeiske tollsystemet, skaper nye statistikkbehov knyttet til den rolle euroen har i internasjonale transaksjoner, og gjør at statistikkssystemet må tilpasses. Foretaks- og handelsstatistikken bør oppfylle disse behovene på en tilfredsstillende måte og til rett tid gi statistiske opplysninger av høy kvalitet om de strukturelle endringene i europeisk økonomi og næringsliv.
- 7) Foretaks- og handelsstatistikken omfatter flere områder som bør forbedres, f.eks. statistikk over foretaksstrukturer, konjunkturstatistikk, Prodcom-statistikk, statistikk over informasjons- og kommunikasjonsteknologi og statistikk over varehandel mellom medlemsstatene (Intrastat).
- 8) De myndighetene som har ansvaret for foretaks- og handelsstatistikken, bør gjennomgå metodene for produksjon av statistikk, slik at byrden for foretakene kan reduseres, og slik at alle tilgjengelige kilder og ny teknologi kan utnyttes mest mulig effektivt.
- 9) Behovet for nye typer indikatorer kan oppstå som følge av innsatsen for å modernisere systemet for statistikkproduksjon. Nye typer indikatorer som gir de nødvendige opplysningene, kan framskaffes ved å kombinere eksisterende typer foretaksstatistikk uten å øke rapporteringsbyrden for foretakene. Bruk av nye kilder og elektronisk tilgang vil sannsynligvis gjøre datainnsamlingen enklere og samtidig gi flere opplysninger. Foretaksstatistikkenes potensial bør utnyttes mer effektivt, og kvaliteten på de statistiske opplysningene bør økes.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 340 av 19.12.2008, s. 76, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 90/2009 av 3. juli 2009 om endring av protokoll 30 til EØS-avtalen om særlige bestemmelser om organisering av samarbeidet innen statistikk, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 21.

⁽¹⁾ Europaparlamentsuttalelse av 9. juli 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. november 2008.

- 10) De nasjonale statistikkontorene bør være tett involvert i moderniseringen av statistikkproduksjonssystemet for å unngå dobbeltkostnader og unødig byråkrati.
- 11) Forenklingen av Intrastat-systemet er et ledd i innsatsen for å redusere statistikkkravene og minimere byrden for foretakene. Den nylige beslutningen om å redusere dekningsgraden vil bidra til dette målet på kort sikt. På lengre sikt bør andre forenklingsmåter undersøkes, herunder enveisrapporteringssystemet. Muligheten for å innføre disse forenklingsmåtene på lang sikt avhenger av forundersøkelser og andre tiltak som skal gjennomføres i samsvar med denne beslutning. Det bør imidlertid tas hensyn til kvaliteten på statistikken og de betydelige kostnadene som en overgang vil medføre.
- 12) Det er foretatt en forhåndsvurdering i samsvar med prinsippet om god økonomistyring, slik at programmet som opprettes ved denne beslutning, rettes mot behovet for effektivitet når det gjelder å nå målene, og slik at det fra og med utarbeidingen av programmet tas hensyn til budsjettbegrensningene.
- 13) I denne beslutning fastsettes det for hele programmets varighet en finansiell ramme som utgjør det viktigste referansegrunnlaget for budsjettmyndigheten ved den årlige budsjettbehandlingen, som definert i nr. 37 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 17. mai 2006 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjettdisiplin og god økonomistyring⁽¹⁾.
- 14) Ettersom målet for denne beslutning, som er å opprette et program for modernisering av den europeiske foretaks- og handelsstatistikken, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene fordi modernisering som ikke er samordnet, vil kunne føre til dobbeltarbeid, gjentakelse av feil og høyere kostnader, og derfor på grunn av statistikkens omfang bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne beslutning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 15) Komiteen for statistikkprogrammet nedsatt ved rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom⁽²⁾ er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 3 i nevnte beslutning.
- 16) Rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikker⁽³⁾ utgjør referanserammen for bestemmelsene i denne beslutning.
- 17) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne beslutning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽⁴⁾ —

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

Opprettelse av programmet

1. Ved denne beslutning opprettes et program for modernisering av den europeiske foretaks- og handelsstatistikken (heretter kalt «MEETS-programmet»).
2. MEETS-programmet skal innledes 1. januar 2009 og avsluttes 31. desember 2013.

Artikkel 2

Virkeområde og allmenne mål

1. De tiltakene som fastsettes gjennom MEETS-programmet, gjelder produksjon og spredning av foretaks- og handelsstatistikk innenfor Fellesskapet.
2. MEETS-programmets allmenne mål er å
 - a) revidere prioriteringer og utvikle målindikatorer for nye områder (mål 1),
 - b) skape en forenklet ramme for foretaksstatistikk (mål 2),
 - c) støtte gjennomføringen av en mer effektiv metode for produksjon av foretaks- og handelsstatistikk (mål 3),
 - d) modernisere datainnsamlingssystemet for varehandel mellom medlemsstatene (heretter kalt «Intrastat») (mål 4).

⁽¹⁾ EUT C 139 av 14.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

⁽³⁾ EFT L 52 av 22.2.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

*Artikkel 3***Tiltak**

For å nå målene nevnt i artikkel 2 nr. 2 skal følgende tiltak iverksettes:

- a) Revidere prioriteringer og utvikle målindikatorer for nye områder (mål 1):

tiltak 1.1: kartlegging av områder av mindre betydning,

tiltak 1.2: utvikling av nye områder.

- b) Skape en forenklet ramme for foretaksstatistikk (mål 2):

tiltak 2.1: integrering av begreper og metoder i den rettslige rammen,

tiltak 2.2: utvikling av statistikk over foretaksgrupper,

tiltak 2.3: gjennomføring av fellesskapsundersøkelser for å minimere byrden for foretakene.

- c) Støtte gjennomføringen av en mer effektiv metode for produksjon av foretaks- og handelsstatistikk (mål 3):

tiltak 3.1: bedre utnytting av data som allerede finnes i statistikksystemet, herunder muligheten for bruk av beregninger,

tiltak 3.2: bedre utnytting av eksisterende økonomiske data,

tiltak 3.3: utvikling av verktøy for mer effektiv uttrekking, overføring og behandling av data.

- d) Modernisere Intrastat (mål 4):

tiltak 4.1: harmonisering av metoder for å forbedre kvaliteten innenfor et forenklet Intrastat,

tiltak 4.2: bedre utnytting av administrative data,

tiltak 4.3: forbedring og forenkling av datautvekslingen innenfor Intrastat.

Tiltakene nevnt i denne artikkel er oppført i vedlegget og vil bli nærmere beskrevet i de årlige arbeidsprogrammene nevnt i artikkel 4.

*Artikkel 4***Årlige arbeidsprogrammer**

Årlige arbeidsprogrammer, med prioritering for tiltakene under hvert av målene omhandlet i artikkel 2 nr. 2 og fordeling av budsjettmidler i henhold til denne beslutning, skal vedtas etter framgangsmåten nevnt i artikkel 5 nr. 2.

*Artikkel 5***Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for statistikkprogrammet.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 4 nr. 3 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

*Artikkel 6***Evaluerings**

1. Kommisjonen skal i samarbeid med medlemsstatene regelmessig evaluere den virksomheten som utøves innenfor MEETS-programmet, for å vurdere om målene omhandlet i artikkel 2 nr. 2 er nådd, og for å fastsette retningslinjer for å gjøre framtidige tiltak mer effektive.

2. Kommisjonen skal innen 31. desember 2010, og deretter en gang i året fram til 2013, framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om gjennomføringen av MEETS-programmet.

Kommisjonen skal innen 31. juli 2014 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en sluttrapport om gjennomføringen av MEETS-programmet. Rapporten skal inneholde en vurdering av nytten av tiltakene for Fellesskapet, medlemsstatene samt leverandørene og brukerne av de statistiske opplysningene, sett i forhold til kostnadene for Fellesskapet, for at det skal kunne identifiseres områder som kan forbedres.

*Artikkel 7***Finansiering**

1. Den finansielle rammen for gjennomføringen av MEETS-programmet for tidsrommet 2009–2013 fastsettes til 42 500 000 euro.

2. De årlige bevilgningene skal godkjennes av budsjettmyndigheten innenfor den finansielle rammen.

Artikkel 8

Ikrafttredelse

Denne beslutning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

B. LE MAIRE

Formann

VEDLEGG

BESKRIVELSE AV TILTAKENE NEVNT I ARTIKKEL 3

Mål 1: Revidere prioriteringer og utvikle målintikatorer for nye områder

Tiltak 1.1: Kartlegging av områder av mindre betydning

- I en verden i forandring må statistikkbehovene revideres regelmessig, ikke bare fordi nye statistikkbehov oppstår, men også fordi andre blir mindre viktige eller uaktuelle. Derfor bør prioriteringene revideres med jevne mellomrom i nært samarbeid med medlemsstatene for å kartlegge områder og kjennetegn som har fått lavere prioritet, og som dermed kan utelates fra de lovfestede kravene. Slike revisjoner har som mål å forenkle statistikkkravene og redusere svarbyrden. Kommisjonen kan iverksette eksterne undersøkelser i den forbindelse.

Tiltak 1.2: Utvikling av nye områder

- I en økonomi i forandring er det viktig å fastsette prioriterte statistikkområder, f.eks. handel med tjenester, globalisering og entreprenørskap, og på fellesskapsplan enes om målintikatorer for hvert av de prioriterte områdene. Slike indikatorer må i størst mulig grad harmoniseres med internasjonale statistikker.
- Statistikkene må utarbeides på en effektiv måte og være sammenlignbare. Europeisk statistikk vil derfor bli modernisert i nøye samsvar med prinsippet om at data for de aktuelle tidsrommene skal være sammenhengende og sammenlignbare. Det vil derfor bli gjort en innsats innenfor det europeiske statistikksystemet for å oppnå harmoniserte definisjoner av nye kjennetegn og indikatorer.
- Når det er oppnådd enighet om målintikatorer og harmoniserte definisjoner av disse, må det ytterligere innsats til for å utvikle og prøve ut metoder for produksjon av statistikk innenfor de prioriterte områdene.
- For å bidra til utviklingen av nye områder og målintikatorer vil Kommisjonen iverksette undersøkelser, arrangere seminarer og gi økonomisk støtte til å utvikle metoder for innsamling av ny statistikk.

Mål 2: Skape en forenklet ramme for foretaksstatistikk

Tiltak 2.1: Integrering av begreper og metoder i den rettslige rammen

- Europeisk statistikk utarbeides i samsvar med Fellesskapets regelverk, som har utviklet seg opp gjennom årene. Det er nødvendig med en gjennomgåelse av dette regelverket for å sikre sammenheng. Kommisjonen kan derfor iverksette eksterne undersøkelser med sikte på å revidere de eksisterende rettsaktene for å oppnå en harmonisert rettslig ramme for de ulike områdene innenfor foretaks- og handelsstatistikken.
- Statistikk omfatter overgripende spørsmål. Flere statistikkområder inneholder f.eks. data om sysselsetting og kan beskrive de samme fenomenene fra ulike synsvinkler. Kommisjonen vil derfor iverksette eksterne undersøkelser med sikte på å harmonisere metodene som benyttes på de ulike statistikkområdene. Det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.
- Det er viktig å sikre sammenheng mellom de ulike områdene innenfor foretaks- og handelsstatistikken. Det kan dreie seg om sammenheng mellom varehandelsstatistikk og betalingsbalansestatistikk, men også om sammenheng mellom statistikk over foretaksstrukturer og handelsstatistikk. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser, og det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.

Tiltak 2.2: Utvikling av statistikk over foretaksgrupper

- Kommisjonen har tatt initiativ til å opprette et fellesskapsregister over multinasjonale foretaksgrupper. Et slikt register er sentralt som grunnlag for utarbeiding av harmonisert statistikk over globaliseringen av økonomien. Virksomheten innenfor dette tiltaket vil være rettet mot å ferdigstille registeret. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser i den forbindelse.

- Det er ikke tilstrekkelig bare å opprette et slikt register. Det vil derfor også bli gitt økonomisk støtte til tiltak i medlemsstatene for å utvikle mer effektive datainnsamlingsmetoder for foretaksgrupper og påvise deres betydning for internasjonal handel.
- Når det gjelder bruken av fellesskapsregisteret over multinasjonale foretaksgrupper, må europeisk statistikk få en ny innretning, og det vil derfor bli viktig å innføre særlige fellesskapsundersøkelser om foretaksgrupper. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser, og det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.

Tiltak 2.3: Gjennomføring av fellesskapsundersøkelser for å minimere byrden for foretakene

- For å dekke nye behov for fellesskapsstatistikk kan det gjennomføres særlige fellesskapsundersøkelser. Disse vil bli gjennomført som eksterne undersøkelser i regi av Kommisjonen og med økonomisk støtte til medlemsstatene.
- For å utnytte de potensielle besparelsene ved å bruke fellesskapsutvalgsordninger i regelmessige statistikker vil Kommisjonen iverksette eksterne undersøkelser for å identifisere områder der det vil være tilstrekkelig med fellesskapsaggregater, og for å utvikle nye metoder for datainnsamling på disse områdene. Medlemsstatene vil dessuten få økonomisk støtte til å tilpasse sine datainnsamlingssystemer. Det finnes imidlertid ingen standard utvalgsordning for fellesskapsstatistikk, så utvalgsordningene vil bli tilpasset etter forholdene.

Mål 3: Støtte gjennomføringen av en mer effektiv metode for produksjon av foretaks- og handelsstatistikk

Tiltak 3.1: Bedre utnytting av data som allerede finnes i statistikksystemet, herunder muligheten for bruk av beregninger

- Det endelige målet med dette tiltaket er å opprette fullt integrerte datasett for foretaks- og handelsstatistikk på mikronivå: et slags datavarehus for statistikk. For å oppnå dette vil medlemsstatene motta økonomisk støtte til å knytte sammen datasett eller mikrodasett fra ulike områder av foretaks- og handelsstatistikken, f.eks. handels- og foretaksregistre, og til å knytte statistikk over foretaksstrukturer sammen med forsknings- og utviklingsstatistikk og statistikk over informasjonssamfunnet.
- Metodiske undersøkelser om arbeidsmetoder vil bli gjennomført for å bedre utnyttelsen av pågående datainnsamling, f.eks. med sikte på å vurdere hvilken betydning informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) har for foretakenes resultat, ved å knytte sammen data fra forskjellige kilder.
- Målet med en effektivisering av datainnsamlingen er å redusere byrden for foretakene. Det må sikres at statistikkkontorene bruker de innsamlede opplysningene mest mulig effektivt. Det vil derfor bli gitt økonomisk støtte til gjennomføring av metodiske undersøkelser med sikte på optimal fordeling av utvalgsstørrelser og bruk av disse i kombinasjon med andre kilder og beregningsmetoder. Slik økonomisk støtte kan også gis til kvalitetsundersøkelser i tilfeller der visse foretak (f.eks. små og mellomstore bedrifter) ikke er omfattet av statistiske undersøkelser, og til utvikling av egnede harmoniserte beregningsmetoder.

Tiltak 3.2: Bedre utnytting av eksisterende økonomiske data

- Statistiske opplysninger blir iblant samlet inn to ganger: først til administrative formål, f.eks. skatt, og deretter til statistikkformål, ved hjelp av undersøkelser. Dette dobbeltarbeidet bør i størst mulig utstrekning unngås. Gjennom MEETS-programmet gis det derfor økonomisk støtte til prosjekter som gjelder bruk av administrative data til statistikkformål, herunder selskapsregnskaper, ved å bistå medlemsstatene med å gå over fra statistiske undersøkelser til administrative data, samtidig som det sikres høy datakvalitet.
- Innenfor foretakene er det fornuftig å fremme integrering av regnskapssystemer og statistikkrapportering, slik at innrapporteringen av data til statistisk bruk kan forenkles. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser, og det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.

Tiltak 3.3: Utvikling av verktøy for mer effektiv uttrekking, overføring og behandling av data

- Ny IKT gir mulighet for enklere rapportering. Dette kan oppnås ved å bruke selskapsregnskaper og andre økonomiske rapporter som er oppstilt i samsvar med internasjonale regnskapsstandards, og egnede tekniske standarder for slike rapporter, herunder eXtensible Business Reporting Language (XBRL). Det vil bli truffet tiltak for å gi økonomisk støtte til innsats som letter dataoverføringen fra foretakene til de nasjonale statistikkmyndighetene.
- En mer effektiv bruk av IKT-verktøyer vil bli støttet med sikte på å lette utvekslingen av opplysninger mellom Kommisjonen og medlemsstatene. Det må dessuten utvikles flere verktøyer til validering, feilsøking, korrigering, analyser og redigering. Det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.
- I forbindelse med det pågående arbeidet med å forenkle tollformalitene ved eksport og import gis det økonomisk støtte til tiltak med sikte på å lette utveksling, bearbeiding og spredning av detaljert handelsstatistikk av høy kvalitet.

Mål 4: Modernisere Intrastat

Tiltak 4.1: Harmonisering av metoder for å forbedre kvaliteten innenfor et forenklet Intrastat

- Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak i medlemsstatene med sikte på å utvikle verktøyer og metoder for å forbedre datakvaliteten og datainnsamlingssystemet.
- Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak i medlemsstatene som har som formål å redusere skjevheter ved å unngå feilklassifisering, og å harmonisere systemene for beregning, innsamling og bearbeiding, reglene for behandling av fortrolige opplysninger, tersklene og justeringsmetodene.

Tiltak 4.2: Bedre utnyttning av administrative data

- Det oppfordres til gjenbruk av administrative data som foretak har innrapportert til andre formål (særlig merverdiavgifts- og regnskapsdata). Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak i den forbindelse, herunder til utvikling av IKT-verktøyer og -framgangsmåter.

Tiltak 4.3: Forbedring og forenkling av datautvekslingen innenfor Intrastat.

- Videreutvikling av verktøyer og metoder for datautveksling innenfor et sentralisert system er av avgjørende betydning. Det må utvikles verktøyer for feilsøking, utbedring, analyser og redigering av statistikk over handel innenfor Fellesskapet. Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak rettet mot de juridiske og tekniske sidene av datautvekslingen mellom medlemsstatene.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSAVGJERD nr. 1298/2008/EF

2014/EØS/61/22

av 16. desember 2008

om skiping av handlingsprogrammet Erasmus Mundus 2009-2013 for å betre kvaliteten innanfor høgare utdanning og fremje tverrkulturell forståing gjennom samarbeid med tredjestatar(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNIONEN HAR —

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet, særleg artikkel 149 nr. 4,

med tilvising til framlegget frå Kommisjonen,

med tilvising til fråsegna frå Det europeiske økonomi- og sosialutvalet⁽¹⁾,

etter samråd med Regionutvalet,

etter den framgangsmåten som er fastsett i artikkel 251 i traktaten⁽²⁾, og

ut frå desse synsmåtene:

- 1) Ved europaparlaments- og rådsavgjerd nr. 2317/2003/EF⁽³⁾ vart det sett i verk eit program for å betre kvaliteten innanfor høgare utdanning og fremje tverrkulturell forståing gjennom samarbeid med tredjestatar (Erasmus Mundus) (2004-2008).
- 2) Ved rådsforordning (EF) nr. 1085/2006⁽⁴⁾ vart det skipa ei ordning for hjelp før tilmelding, ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1638/2006⁽⁵⁾ vart det skipa ei ordning for europeisk naboskap og partnerskap, ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1905/2006⁽⁶⁾ vart det skipa ei finansieringsordning for utviklingssamarbeid, ved rådsforordning (EF) nr. 1934/2006⁽⁷⁾ vart det skipa ei finansieringsordning for samarbeid med industristatar og andre høginntektsstatar og -territorium og partnerskapsavtala mellom medlemmene i gruppa av statar i Afrika, Vestindia og Stillehavet på den eine sida og Det

europeiske fellesskapet og medlemsstatane på den andre, underskriven i Cotonou 23. juni 2000⁽⁸⁾, (heretter kalla «partnerskapsavtala ACP-EF»), medan Det europeiske utviklingsfondet er underlagt den interne avtala om finansiering av fellesskapsstøtte i medhald av den fleirårige finansielle ramma for tidsrommet 2008-2013 i samsvar med partnerskapsavtala ACP-EF og tildeling av finansiell støtte til oversjøiske statar og territorium som del fire i EF-traktaten gjeld for⁽⁹⁾ (heretter kalla «den interne ACP-EF-avtala»).

- 3) Det nye Erasmus Mundus-programmet stemmer overeins med dei kvalitetsmåla som er fastsette i programmet for 2004-2008. Ut frå kvaliteten på dei studia som kan veljast, gode mottaksordningar og ei stipendordning som er konkurransedyktig på verdsplan, medverkar programmet til å tiltrekke dei beste studentane frå tredjestatar.
- 4) Under tingingane om ordningane for ekstern støtte og den tverrinstitusjonelle avtala om budsjett disiplin og god økonomistyring⁽¹⁰⁾ kom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen fram til semje om demokratisk kontroll og samanheng når det gjeld eksterne tiltak, slik det er fastsett i fråsegn 4 til den tverrinstitusjonelle avtala.
- 5) Gjennom Bologna-fråsegna, som vart underskriven 19. juni 1999 av utdanningsministrane frå 29 europeiske statar, vart det sett i verk ein mellomstatleg prosess som tek sikte på å innføre eit «europeisk område for høgare utdanning» innan 2010, noko som får aktiv støtte på fellesskapsplan. Under møtet sitt i London 17.-18. mai 2007 vart strategien «Europeisk høgare utdanning i eit globalt perspektiv» vedteken av dei 45 ministrane for høgare utdanning frå dei statane som tek del i Bologna-prosessen, som i denne samanhengen òg fastsette at betre informasjon om det europeiske området for høgare utdanning og betre godkjenningsordningar for kvalifikasjonar innanfor høgare utdanning jamført med andre delar av verda, skulle vere prioriterte mål for 2009.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 340 av 19.12.2008, s. 83, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 91/2009 av 3. juli 2009 om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlege områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 23.

⁽¹⁾ TEU C 204 av 9.8.2008, s. 85.

⁽²⁾ Europaparlamentsfråsegn av 21. oktober 2008 (enno ikkje offentleggjort i TEU), og rådsavgjerd av 16. desember 2008.

⁽³⁾ TEU L 345 av 31.12.2003, s. 1.

⁽⁴⁾ TEU L 210 av 31.7.2006, s. 82.

⁽⁵⁾ TEU L 310 av 9.11.2006, s. 1.

⁽⁶⁾ TEU L 378 av 27.12.2006, s. 41.

⁽⁷⁾ TEU L 405 av 30.12.2006, s. 41.

⁽⁸⁾ TEF L 317 av 15.12.2000, s. 3.

⁽⁹⁾ TEU L 247 av 9.9.2006, s. 32.

⁽¹⁰⁾ TEU C 139 av 14.6.2006, s. 1.

økonomien i verda, og Rådet for utdanning, ungdom og kultur vart oppmoda om å drøfte på allment grunnlag dei konkrete måla for utdanningssystema med hovudvekt på felles interesser og prioriteringar, samstundes som det vert teke omsyn til det nasjonale mangfaldet. Rådet vedtok 12. februar 2001 ein rapport om konkrete framtidsmål for utdannings- og opplæringssystema. Vidare vedtok Rådet 14. juni 2002 eit detaljert arbeidsprogram for oppfølging av desse måla, noko som krev støtte på fellesskapsplan. Under møtet til Det europeiske rådet i Barcelona 15.-16. mars 2002 vart det sett som mål at innan 2010 skal utdannings- og opplæringssystema i Den europeiske unionen verte ein referanse for kvalitet på verdsplan.

- 7) I kommisjonsmeldingane av 20. april 2005 og 10. mai 2006 med titlane «Mobilisering av hjernekraft i Europa: korleis universiteta best mogleg kan medverke til å nå måla for Lisboa-strategien» og «Verkeleggjering av dagsordenen for modernisering av universiteta: utdanning, forskning og nyskaping», i rådsresolusjon av 23. november 2007 om modernisering av universiteta for å betre konkurranseevna til Europa i ein verdsomfattande kunnskapsøkonomi og i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 294/2008/EF av 11. mars 2008 om opprettelse av Det europeiske institutt for innovasjon og teknologi⁽¹⁾ vert det lagt vekt på at europeiske institusjonar for høgare utdanning bør unngå oppsplitting og sameine kreftene sine for å oppnå betre kvalitet i undervisninga og forskinga si, og sikre eit betre samsvar med dei skiftande behova på arbeidsmarknaden. Under møtet sitt i Brussel 15.-16. juni 2006 gav Det europeiske rådet si tilslutning til at den høgare utdanninga i Europa må moderniserast.
- 8) I den mellombels rapporten om vurdering av det eksisterande Erasmus Mundus-programmet og den opne offentlege høyringa om framtida for programmet vart det streka under kor relevante måla og tiltaksområda innanfor det gjeldande programmet er, og det vart uttrykt eit ønske om vidareføring, med visse tilpassingar som t.d. å utvide programmet til å gjelde for doktorgradsnivå, å integrere institusjonar for høgare utdanning i tredjestatar og behova deira på ein betre måte i programmet, og å syte for at europeiske deltakarar i programmet får fleire midlar.
- 9) Dei viktigaste måla for eit samarbeidsprogram for høgare utdanning retta mot tredjestatar er å betre kvaliteten på europeisk høgare utdanning, fremje mellommenneskeleg forståing og medverke til ei berekraftig utvikling på området høgare utdanning i tredjestatar slik at hjerneflukt kan unngåast, samstundes som det vert teke omsyn til utsette grupper. Den mest effektive måten å nå desse måla på innanfor eit program av høg kvalitet, er gjennom godt integrerte studieprogram på høgare nivå, og når det gjeld Erasmus Mundus-partnarskap (tiltaksområde 2), partnarskap med tredjestatar på alle studienivå, stipend

til dei beste studentane og prosjekt som skal gjere høgare utdanning i Europa meir attraktiv på verdsplan. Meir presist bør kvalitetsmåla oppnåast gjennom fellesprogramma for Erasmus Mundus (tiltaksområde 1) og tiltaksområde 2, medan utviklingsmåla bør omfattast berre av tiltaksområde 2. Ved vurderinga av programmet bør Kommissjonen leggje særleg vekt på kva følgjer programmet kan få når det gjeld mogleg hjerneflukt.

- 10) For å sikre at dei som får støtte gjennom programmet skal få ei best mogleg mottaking og eit best mogleg opphald, bør medlemsstatane leggje vekt på å gjere visumhandsaminga deira så enkel som råd. Kommissjonen bør syte for at alle dei aktuelle nettstadene og alle relevante kontaktopplysningar i medlemsstatane er førte opp på nettstaden til Erasmus Mundus.
- 11) Kampen mot alle former for utstøying, medrekna rasisme, framandhat og alle former for skilnadshandsaming, må styrkjast, og fellesskapsinnsatsen for å fremje dialog og forståing mellom kulturar på verdsplan må aukast. På grunn av den sosiale dimensjonen ved høgare utdanning og ideala om demokrati og respekt for menneskerettane som vert oppmuntra gjennom denne innsatsen, medrekna spørsmål om likestilling mellom menn og kvinner, vil mobilitet på dette området gjere det mogleg for einskildpersonar å oppleve nye kulturelle og sosiale miljø og gjere det lettare for dei å forstå andre kulturar. Gjennom arbeidet med å nå desse måla vert dei grunnleggjande rettane og særleg dei prinsippa som er sannkjende i pakta til Den europeiske unionen om grunnleggjande rettar⁽²⁾, særleg artikkel 21 nr. 1, respekterte og etterlevde.
- 12) Fremjing av språkundervisning, språklæring og språkleg mangfald bør prioriterast innanfor fellesskapstiltaka på området høgare utdanning. Språkundervisning og språklæring er særleg relevant når det gjeld tredjestatar og europeiske studentar som reiser til desse statane.
- 13) I tidsrommet 2004-2008 er Erasmus Mundus-stipenda vortne utbygd med stipend for studium i visse statar, som er finansierte gjennom dei ordningane som Kommissjonen har for samarbeid med tredjestatar, slik at det har vore mogleg for endå fleire stipendiatar frå visse tredjestatar, t.d. Kina, India, statane på Vest-Balkan eller ACP-statane, å studere i Europa. Liknande ordningar kan òg vurderast for tidsrommet 2009-2013 i samsvar med politiske prioriteringar, reglar og framgangsmåtar for dei aktuelle ordningane for samarbeid med tredjestatar og i samsvar med dei akademiske kvalitetsmåla for programmet som er fastsette ved denne avgjerda, samstundes som det vert teke omsyn til ein mest mogleg jamt fordelt geografisk representasjon av støttmottakarar.

⁽¹⁾ TEU L 97 av 9.4.2008, s. 1.

⁽²⁾ TEU C 303 av 14.12.2007, s. 1.

- 14) Fellesskapet må i all verksemda si ta sikte på å fjerne ulikskapar og fremje likestilling mellom menn og kvinner, slik det er fastsett i artikkel 3 nr. 2 i traktaten.
- 15) Ved gjennomføringa av alle delar av programmet må personar frå vanskelegstilte grupper få lettare tilgang, og det må gjerast ein aktiv innsats for at personar med funksjonshemming skal få eit betre opplæringstilbod, m.a. ved bruk av meir støtte for å spegle av dei tilleggsutgiftene som deltakarar med funksjonshemming har.
- 16) I samsvar med artikkel 149 i traktaten rører ikkje denne avgjerda ved dei nasjonale rettslege rammene og framgangsmåtane som særleg gjeld skiping og godkjenning av institusjonar for høgare utdanning.
- 17) For å gjere programmet meir kjent både i og utanfor Den europeiske unionen, og for lettare å nå måla for programmet og spreie resultata, trengst det ein integrert politikk for offentlig informasjon, slik at borgarane til rett tid kan få fullstendige opplysningar om kva programmet kan tilby, i tillegg til at det vert gjort klart for dei kva framgangsmåtar som skal følgjast. Denne informasjonspolitikken, som i hovudsak bør formidlast gjennom dei deltakande institusjonane for høgare utdanning, er særleg viktig i dei statane der deltakinga i programmet er låg.
- 18) Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 av 25. juni 2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽¹⁾ og kommisjonsforordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 av 23. desember 2002 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 1605/2002⁽²⁾, som sikrar dei økonomiske interessene til Fellesskapet, bør nyttast, samstundes som det vert teke omsyn til prinsippa for forenkling og samanheng i valet av budsjettordningar, i samsvar med dei akademiske kvalitetsmåla for programmet og kravet om rimeleg samhøve mellom mengda av ressursar og dei administrative byrdene i samband med ressursbruken.
- 19) I denne avgjerda er det for heile det tidsrommet som programmet varer, fastsett ei finansiell ramme som utgjer det viktigaste referansegrunnlaget for budsjettstyresmakta ved den årlege budsjetthandsaminga, slik det er definert i punkt 37 i den tverrinstitusjonelle avtala av 17. mai 2006 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjettdisiplin og god økonomistyring⁽³⁾.
- 20) I tråd med dei akademiske kvalitetsmåla for programmet bør dei tiltaka som er naudsynte for gjennomføringa av tiltaksområde 1 og fremjinga av høgare utdanning i Europa (tiltaksområde 3), vedtakast i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽⁴⁾. Dei tiltaka som er naudsynte for gjennomføringa av tiltaksområde 2, bør vedtakast i samsvar med forordning (EF) nr. 1085/2006, forordning (EF) nr. 1638/2006, forordning (EF) nr. 1905/2006, forordning (EF) nr. 1934/2006, partnarskapsavtala ACP-EF og den interne ACP-EF-avtala.
- 21) Ettersom måla for denne avgjerda ikkje kan nåast i tilstrekkeleg grad av medlemsstatane fordi det krevst fleirsidige partnarskap, tverrnasjonal mobilitet og utveksling av opplysningar mellom Fellesskapet og tredjestatar, og difor på grunn av dimensjonen til verksemda og tiltaka betre kan nåast på fellesskapsplan, kan Fellesskapet vedta tiltak i samsvar med nærleiksprinsippet slik det er fastsett i artikkel 5 i traktaten. I samsvar med prinsippet om rimeleg samhøve, slik det er fastsett i den nemnde artikkelen, går ikkje denne avgjerda lenger enn det som er naudsynt for å nå desse måla —

TEKE DENNE AVGJERDA:

Artikkel 1

Skipping av programmet

1. Ved denne avgjerda vert Erasmus Mundus-programmet (heretter kalla «programmet») skipa for å fremje kvaliteten på høgare utdanning i Europa, og for å fremje tverrkulturell forståing gjennom samarbeid med tredjestatar på den eine sida, og utviklinga av høgare utdanning i tredjestatar på den andre. Programmet bør gjennomførast i samsvar med akademiske kvalitetsmål, samstundes som det vert teke omsyn til ein mest mogleg jamt fordelt geografisk representasjon når det gjeld støtemottakarar.

⁽¹⁾ TEF L 248 av 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ TEF L 357 av 31.12.2002, s. 1.

⁽³⁾ TEU C 139 av 14.6.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ TEF L 184 av 17.7.1999, s. 23.

2. Programmet skal gjennomførast i tidsrommet 1. januar 2009-31. desember 2013. Dei førebuande tiltaka, medrekna avgjerder som Kommisjonen tek i samsvar med artikkel 7, kan gjennomførast frå dagen då denne avgjerda tek til å gjelde.

3. Programmet skal støtte og utfylle dei tiltaka som vert gjorde av og i medlemsstatane, samstundes som ansvaret deira for innhaldet i utdanninga, organiseringa av utdannings- og opplæringsystema og det kulturelle og språklege mangfaldet deira skal respekterast fullt ut.

Artikkel 2

Definisjonar

I denne avgjerda tyder:

1. «høgare utdanning» alle typar studiekurs eller studieprogram, opplæring eller forskarutdanning over vidaregåande nivå som er godkjende av den rette nasjonale styresmakta som ein del av systemet for høgare utdanning,
2. «institusjon for høgare utdanning» alle institusjonar som tilbyr høgare utdanning, og som er godkjende av den rette nasjonale styresmakta som ein del av systemet for høgare utdanning,
3. «student på første nivå» ein person som er innskriven ved eit studieprogram på første nivå, og som etter å ha fullført dette programmet vil få ein grad på første nivå,
4. «masterstudent» (student på andre nivå) ein person som er innskriven ved eit studieprogram på andre nivå, og som alt har teke ein grad på første nivå eller har eit tilsvarende utdanningsnivå som er godkjent i samsvar med nasjonal lovgjeving og praksis,
5. «doktorgradskandidat» (kandidat på tredje nivå) ein forskar som er på eit tidleg stadium av forskarkarrieren sin, som vert rekna frå datoen då han/ho oppnår den graden som formelt gjev han/henne tilgang til eit doktorgradsprogram,
6. «postdoktor» ein røynd forskar som har doktorgrad eller minst tre års tilsvarende røynsle som forskar på full tid, medrekna forskarutdanningsperioden ved eit forskingssenter som er skipa i samsvar med nasjonal lovgjeving og praksis, etter å ha oppnådd den graden som formelt har gjeve han/henne tilgang til eit doktorgradsprogram ved ein institusjon for høgare utdanning,
7. «akademikar» ein person med framifrå akademisk og/eller fagleg røynsle som underviser eller driv forskning ved ein institusjon for høgare utdanning eller eit forskingssenter som er skipa i samsvar med nasjonal lovgjeving og praksis,
8. «personale innanfor høgare utdanning» personar som gjennom arbeidet sitt tek direkte del i utdanningsprosessen innanfor høgare utdanning,
9. «europeisk stat» ein stat som er medlemsstat eller tek del i programmet i samsvar med artikkel 9. Når «europeisk» vert nytta om ein einskildperson, tyder det ein person som er statsborgar eller busett i ein europeisk stat. Når «europeisk» vert nytta om ein institusjon, tyder det ein institusjon som ligg i ein europeisk stat,
10. «tredjestat» ein stat som ikkje er ein europeisk stat. Når «tredjestat» vert nytta i samband med ein einskildperson, tyder det ein person som verken er statsborgar eller busett i ein europeisk stat. Når «tredjestat» vert nytta i samband med ein institusjon, tyder det ein institusjon som ikkje ligg i ein europeisk stat. Statane som tek del i handlingsprogrammet for livslang læring, som vart skipa ved europaparlaments- og rådsavgjerd nr. 1720/2006/EF⁽¹⁾, vert ikkje rekna for å vere tredjestatar ved gjennomføringa av tiltaksområde 2,
11. «mastergradsprogram» (andre nivå) eit program innanfor høgare utdanning på andre nivå som byggjer på ein grad på første nivå eller tilsvarende utdanningsnivå, og som fører fram til ein mastergrad ved ein institusjon for høgare utdanning,
12. «doktorgradsprogram» (tredje nivå) eit forskingsretta, høgare utdanningsprogram som byggjer på ein grad på høgare nivå og fører fram til ein doktorgrad ved ein institusjon for høgare utdanning, eller ved eit forskingssenter i dei medlemsstatane der dette er i samsvar med nasjonal lovgjeving og praksis,
13. «mobilitet» det å flytte fysisk til ein annan stat med sikte på studium, arbeid, forskning eller anna lærings-, undervisnings- eller forskingsverksemd eller tilhøyrande administrativ verksemd, helst støtta gjennom førebuande opplæring i språket til vertsstaten,

⁽¹⁾ TEU L 327 av 24.11.2006, s. 45.

14. «dobbel eller fleirdobbel grad» to eller fleire nasjonale diplom som er utferda ved to eller fleire institusjonar for høgare utdanning og offisielt godkjende i statane der dei utferdande institusjonane høyrer heime,
15. «felles grad» eit einskilt diplom som er utferda ved minst to av dei institusjonane for høgare utdanning som tilbyr eit integrert program og er offisielt godkjent i statane der dei utferdande institusjonane høyrer heime,
16. «føretak» alle føretak som driv økonomisk verksemd i offentleg eller privat sektor, utan omsyn til storleik, rettsleg status eller kva for ein økonomisk sektor dei driv verksemd innanfor, medrekna den tredje sektoren.

Artikkel 3

Overordna og særlege mål for programmet

1. Måla for programmet er, i samsvar med måla for tredjestatspolitikken i EU, å fremje høgare utdanning i Europa, å medverke til å betre og heve karriereutsiktene for studentar og å fremje tverrkulturell forståing gjennom samarbeid med tredjestatar, for såleis å medverke til ei berekraftig utvikling i tredjestatar når det gjeld høgare utdanning.
2. Dei særlege måla for programmet er
 - a) å fremje eit meir strukturert samarbeid mellom institusjonar for høgare utdanning, og å fremje eit kvalitetstilbod innanfor høgare utdanning som har ein tydeleg europeisk tilleggsverdi og er attraktivt både innanfor og utanfor Den europeiske unionen, med sikte på å skape senter for framifrå kompetanse,
 - b) å medverke til ymsesidig styrking av samfunna ved å utvikle kvalifikasjonane til menn og kvinner slik at dei får tileigne seg høvelege kvalifikasjonar, særleg i høve til arbeidsmarknaden, og vert vidsynte og får internasjonal røynsle, ved å fremje mobilitet slik at både dei beste studentane og akademikarane frå tredjestatar kan få kvalifikasjonar og/eller røynsle i Den europeiske unionen, og ved å la dei beste europeiske studentane og akademikarane få høve til å reise til ein tredjestat,
 - c) å medverke til utviklinga av menneskelege ressursar og internasjonalt samarbeid innanfor institusjonar for høgare utdanning i tredjestatar gjennom auka mobilitet mellom Den europeiske unionen og tredjestatar,

- d) å betre tilgangen til høgare utdanning i Den europeiske unionen, samstundes som særtrekka vert styrkte og slik utdanning vert gjort meir synleg, både for borgarar i tredjestatar og for unionsborgarar.

3. Kommisjonen skal òg syte for at ingen grupper av tredjestatsborgarar eller europeiske borgarar vert utestengde eller utsette for skilnadshandsaming.

Artikkel 4

Tiltaksområde innanfor programmet

1. Dei måla for programmet som er fastsette i artikkel 3, skal verkeleggjerast ved hjelp av følgjande tiltaksområde:
 - a) Tiltaksområde 1: Felles Erasmus Mundus-program (mastergrads- og doktorgradsprogram) av framifrå akademisk kvalitet, medrekna ei stipendordning,
 - b) Tiltaksområde 2: Partnerskap mellom institusjonar for høgare utdanning i Europa og i tredjestatar som grunnlag for strukturert samarbeid, utveksling og mobilitet på alle nivå innanfor høgare utdanning, medrekna ei stipendordning,
 - c) Tiltaksområde 3: Fremjing av europeisk høgare utdanning gjennom tiltak som skal gjere Europa til ein meir attraktiv utdanningsstad og til eit sentrum for framifrå kompetanse på verdsplan.

Fleire opplysningar om desse tiltaksområda er å finne i vedlegget.

2. Når det gjeld tiltaksområde 2, gjeld føresegnene i denne avgjerda berre i den grad dei stemmer overeins med føresegnene i den rettsakta som gjev heimel for finansiering i samsvar med artikkel 12 nr. 2.

3. Dei følgjande metodane kan nyttast, og kan kombinerast slik det høver:

- a) støtte til utvikling av felles utdanningsprogram av høg kvalitet og samarbeidsnettverk for å lette utvekslinga av røynsler og god praksis,
- b) betre støtte til mobilitet, særleg frå tredjestatar til europeiske statar, for personar innanfor høgare utdanning som vert valde ut på grunnlag av akademiske kvalitetskriterium, samstundes som det vert teke omsyn til prinsippa om likestilling mellom menn og kvinner og ønsket om å ha ein mest mogleg jamn geografisk representasjon, og der tilgangen til programmet vert gjort lettare i samsvar med prinsippet om like høve og lik handsaming.

- c) fremjing av språkkunnskapar i størst mogleg grad, ved å gje studentar høve til å lære minst to av dei språka som vert tala i statane der institusjonane for høgare utdanning ligg, og fremjing av tverrkulturell forståing,
- d) støtte til forsøksprosjekt som byggjer på partnerskap med ein ytre dimensjon og er utarbeidde for å utvikle nyskaping og kvalitet innanfor høgare utdanning, med særleg vekt på oppmuntring av partnerskap mellom akademiske og økonomiske aktørar,
- e) støtte til analysar og oppfølging av tendensar og utvikling innanfor høgare utdanning i eit internasjonalt perspektiv.

4. Programmet legg til rette for tekniske støttetiltak, medrekna granskingar, møte mellom sakkunnige, og utarbeiding av informasjon og publikasjonar som er knytte direkte til verkeleggjinga av måla for programmet.

5. Kommisjonen skal syte for ei best mogleg spreiding av informasjon om verksemd og utvikling som er knytt til programmet, først og fremst gjennom nettstaden til Erasmus Mundus.

6. Kommisjonen kan gje støtte til dei tiltaksområda som er nemnde i denne artikkelen, etter at han har granska svara på innbydingar til framlegg og/eller tilbod. Når det gjeld tiltak som vert gjorde i medhald av nr. 4, kan Kommisjonen om naudsynt gjennomføre desse tiltaka direkte i samsvar med forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002. Kommisjonen skal jamleg gje melding til Europaparlamentet og det utvalet som er nemnt i artikkel 8 nr. 1 i denne avgjerda.

Artikkel 5

Tilgang til programmet

På dei vilkåra og etter dei ordningane for gjennomføring som det er gjort greie for i vedlegget, og samstundes som det vert teke omsyn til definisjonane i artikkel 2, er programmet retta mot

- a) institusjonar for høgare utdanning,
- b) studentar som tek høgare utdanning på alle nivå, medrekna doktorgradskandidatar,
- c) postdoktorar,
- d) akademikarar,
- e) personale innanfor høgare utdanning,

- f) andre offentlege eller private organ som driv verksemd innanfor høgare utdanning i medhald av nasjonal lovgjeving og praksis,
- g) føretak,
- h) forskingssenter.

Artikkel 6

Oppgåvene til Kommisjonen og medlemsstatane

1. Kommisjonen skal
 - a) syte for ei effektiv og open gjennomføring av dei fellesskapstiltaka som er fastsette i programmet, i samsvar med vedlegget, og når det gjeld tiltaksområde 2, i samsvar med dei rettsaktene som er nemnde i artikkel 7 nr. 1, og i samsvar med dei akademiske kvalitetsmåla for programmet når det gjeld utveljing av personar som skal få støtte gjennom programmet,
 - b) ta omsyn til tosidig samarbeid mellom tredjestatar og medlemsstatar,
 - c) leggje vinn på å få samverknad med andre fellesskapsprogram og -tiltak på området høgare utdanning og forskning, og eventuelt utarbeide tiltak som er felles for desse,
 - d) ved fastsetjing av faste støttesatsar for stipend, syte for at det vert teke omsyn til nivået på studieavgifter og dei pårekna studieutgiftene,
 - e) rådføre seg med dei relevante europeiske samanslutningane og organisasjonane på området høgare utdanning om spørsmål som kjem opp under gjennomføringa av programmet, og melde frå til det utvalet som er nemnt i artikkel 8 nr. 1 om resultata av slik rådføring,
 - f) jamleg sende over all nyttig offentlig informasjon om programmet til delegasjonane sine i den aktuelle tredjestaten.

2. Medlemsstatane skal

- a) gjere dei tiltaka som er naudsynte for å sikre ei effektiv gjennomføring av programmet på medlemsstatsplan, i samsvar med nasjonal praksis og med medverknad frå alle dei partane innanfor høgare utdanning som det gjeld, og leggje vinn på å vedta tiltak som er føremålstenlege for å fjerne juridiske og administrative hindringar som særleg er knytte til utvekslingsprogram mellom europeiske statar og tredjestatar. Medlemsstatane bør syte for at dei gjev nøyaktige og tydelege opplysningar til studentar og institusjonar, slik at det vert gjort enklare for dei å ta del i programmet,

- b) peike ut høvelege strukturar for eit nært samarbeid med Kommisjonen,
- c) oppmuntre til mogleg samverknad med andre fellesskapsprogram og eventuelle liknande nasjonale initiativ som er sette i verk på medlemsstatsplan.

3. Kommisjonen skal, i samarbeid med medlemsstatane, syte for

- a) høveleg informasjon, reklame og oppfølging med omsyn til dei tiltaka som får støtte gjennom programmet,
- b) spreining av resultata av dei tiltaka som er gjorde innanfor ramma av programmet,
- c) ei styrking av kommunikasjonsstrategien som er retta mot moglege partar som det kjem ved i europeiske statar, og oppmuntring til partnerskap mellom universitet, partane i arbeidslivet og ikkje-statlege organisasjonar med sikte på å utvikle programmet.

Artikkel 7

Gjennomføringstiltak

1. Dei tiltaka som er naudsynte for gjennomføringa av tiltaksområde 2, skal vedtakast i samsvar med dei framgangsmåtane som er fastsette i forordning (EF) nr. 1085/2006, forordning (EF) nr. 1638/2006, forordning (EF) nr. 1905/2006, forordning (EF) nr. 1934/2006, partnerskapsavtala ACP-EF og den interne ACP-EF-avtala. Kommisjonen skal jamleg melde frå til det utvalet som er nemnt i artikkel 8 nr. 1, om dei tiltaka som vert gjorde.

2. Dei følgjande tiltaka som er naudsynte for gjennomføringa av programmet og for dei andre tiltaksområda i denne avgjerda, skal vedtakast i samsvar med framgangsmåten med forvaltingsutval som er nemnd i artikkel 8 nr. 2, i samsvar med dei prinsippa, overordna retningslinjene og utveljingskriteria som er fastsette i vedlegget:

- a) den årlege arbeidsplanen, medrekna prioriterte område,
- b) det årlege budsjettet, fordelinga av midlar på dei ulike tiltaksområda innanfor programmet og rettleiande summar for tildeling av støtte,
- c) bruken av dei overordna retningslinjene for gjennomføringa av programmet, medrekna dei utveljingskriteria som er fastsette i vedlegget,

- d) framgangsmåtane for utveljing, medrekna samansetnaden av og vedtektene for utveljingsutvalet,
- e) ordningar for overvaking og vurdering av programmet, og for spreining og overføring av resultat.

3. Avgjerder om resultata av utveljinga skal takast av Kommisjonen, som innan to arbeidsdagar skal melde frå om desse til Europaparlamentet og det utvalet som er nemnt i artikkel 8 nr. 1.

Artikkel 8

Utvalsframgangsmåte

- 1. Kommisjonen skal få hjelp av eit utval.
- 2. Når det vert vist til dette nummeret, skal artikkel 4 og 7 i avgjerd 1999/468/EF nyttast, samstundes som det vert teke omsyn til føresegnene i artikkel 8 i den nemnde avgjerda.

Det tidsrommet som er fastsett i artikkel 4 nr. 3 i avgjerd 1999/468/EF, skal vere to månader.

Artikkel 9

Deltaking i programmet for andre statar på same vilkår som medlemsstatane

Programmet er ope for deltaking for

- a) EFTA-statar som er medlemmer av EØS, i samsvar med dei vilkåra som er fastsette i EØS-avtala,
- b) kandidatstatar som er omfatta av ein strategi for tidsrommet før tilmeldinga, i samsvar med dei overordna prinsippa og vilkåra som er fastsette i dei rammeavtalene som er gjorde med desse statane for deltakinga deira i fellesskapsprogram,
- c) statane på Vest-Balkan, i samsvar med dei overordna prinsippa og vilkåra som er fastsette i dei rammeavtalene som er gjorde med desse statane for deltakinga deira i fellesskapsprogram,
- d) Det sveitsiske eidssambandet, på det vilkåret at det vert gjort ei tosiding avtale med denne staten om deltakinga.

*Artikkel 10***Tverrgående tiltak**

Ved gjennomføringa av programmet skal det takast tilbørleg omsyn for å sikre at programmet i full mon medverkar til å fremje den tverrgående politikken til Fellesskapet, særleg ved å

- a) betre den kunnskapsbaserte økonomien og det kunnskapsbaserte samfunnet i Europa, og medverke til å skape fleire arbeidsplassar i samsvar med måla for Lisboa-strategien, og styrkje den globale konkurranseevna, ein berekraftig økonomisk vekst og større sosial utjamning i Den europeiske unionen,
- b) utvikle kultur, kunnskap og dugleik med sikte på ei fredeleg og berekraftig utvikling i eit mangfaldig Europa,
- c) fremje medvitet om kor viktig det kulturelle og språklege mangfaldet er i Europa, og at rasisme og framandhat må motkjempast og tverrkulturell utdanning fremjast,
- d) leggje tilhøva til rette for studentar som treng særlege tilbod, særleg ved å hjelpe dei slik at dei kan verte integrerte i det allmenne systemet for høgare utdanning, og fremje like høve for alle,
- e) fremje likestilling mellom menn og kvinner og medverke til å motkjempe alle former for skilnadshandsaming på grunnlag av kjønn, rase eller etnisk opphav, religion eller tru, funksjonshemming, alder eller seksuell legning,
- f) fremje utviklinga av tredjestatar.

*Artikkel 11***Samanheng og komplementaritet med annan politikk**

1. Kommisjonen skal, i samarbeid med medlemsstatane, syte for at det er samanheng og komplementaritet med annan relevant fellesskapspolitikk og andre relevante verkemiddel og tiltaksområde innanfor Fellesskapet, særleg programmet for livslang læring, det sjuande rammeprogrammet for forskning, program for samarbeid med tredjestatar, assosieringsavtalene med ACP, og Det europeiske fondet for integrasjon av tredjestatsborgarar.
2. Kommisjonen skal jamleg melde frå til Europaparlamentet og til det utvalet som er nemnt i artikkel 8 nr. 1, om dei fellesskapsinitiativa som er tekne på aktuelle område, sikre eit effektivt samspel og eventuelt syte for at det vert gjort felles tiltak mellom dette programmet og andre program og tiltak på området høgare utdanning som vert gjennomførte innanfor ramma av fellesskapssamarbeidet med tredjestatar, medrekna

tosidige avtaler, og med internasjonale organisasjonar som driv verksemd på dette området.

*Artikkel 12***Finansiering**

1. Den finansielle ramma for gjennomføring av tiltaksområde 1 og 3 og tilhøyrande tekniske støttetiltak som er nemnde i artikkel 4 nr. 4, er for tidsrommet 2009-2013 fastsett til 493 690 000 euro.
2. Den finansielle ramma for gjennomføring av tiltaksområde 2 og tilhøyrande tekniske støttetiltak som er nemnde i artikkel 4 nr. 4, er for det tidsrommet som er nemnt i artikkel 1 nr. 2, fastsett i samsvar med dei reglane, framgangsmåtane og måla som er fastsette i forordning (EF) nr. 1085/2006, forordning (EF) nr. 1638/2006, forordning (EF) nr. 1905/2006, forordning (EF) nr. 1934/2006, partnerskapsavtala ACP-EF og den interne ACP-EF-avtala.
3. Dei årlege løyvingane skal godkjennast av budsjettstyresmakta innanfor dei finansielle overslaga, i samsvar med den årlege budsjetthandsaminga.

*Artikkel 13***Overvaking og vurdering**

1. Kommisjonen skal jamleg overvake programmet i samarbeid med medlemsstatane. Resultata av overvakinga og vurderinga av dette og det føregåande programmet skal nyttast i gjennomføringa av programmet. Denne overvakinga skal omfatte ein analyse av den geografiske fordelinga av støttemottakarar gjennom programmet, fordelt på tiltaksområde og statar, dei rapportane og meldingane som er nemnde i nr. 3, og særleg verksemd.
2. Programmet skal vurderast jamleg av Kommisjonen, samstundes som det vert teke omsyn til dei måla som er fastsette i artikkel 3, dei samla verknadene av programmet og komplementariteten mellom dei tiltaksområda som vert sette i verk i medhald av programmet, og tiltak som vert gjorde i medhald av andre relevante politikkområde, verkemiddel og tiltak innanfor Fellesskapet.
3. Kommisjonen skal leggje fram for Europaparlamentet, Rådet, Det europeiske økonomi- og sosialutvalet og Regionutvalet
 - a) ein førebels vurderingsrapport om dei resultata som er oppnådde, og om kvalitative og kvantitative sider ved gjennomføringa av programmet, innan 31. mars i det andre året etter at dei nye kursa som er skipa i medhald av programmet, har teke til,

b) ei melding om vidareføring av programmet innan 30. januar 2012,

c) ein sluttvurderingsrapport innan 31. desember 2015.

Artikkel 14

Overgangsføresegner

1. Tiltak som er sette i verk til og med 31. desember 2008 på grunnlag av avgjerd nr. 2317/2003/EF, skal forvaltast i samsvar med føresegnene i den nemnde avgjerda, bortsett frå at det utvalet som vart skipa ved den nemnde avgjerda, skal bytast ut med det utvalet som er nemnt i artikkel 8 nr. 1 i denne avgjerda.

2. Tiltak som vert sette i verk til og med 31. desember 2008 på grunnlag av dei framgangsmåtane som er fastsette i dei

rettsaktene som er nemnde i artikkel 7 nr. 1, skal forvaltast i samsvar med føresegnene i dei nemnde rettsaktene.

Artikkel 15

Iverksetjing

Denne avgjerda tek til å gjelde dagen etter at ho er kunngjord i *Tidend for Den europeiske unionen*.

Utferda i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

B. LE MAIRE

Formann

VEDLEGG

**FELLESSKAPSTILTAK (OVERORDNA RETNINGSLINJER OG UTVELJINGSKRITERIUM),
FRAMGANGSMÅTAR FOR UTVELJING OG FINANSIELLE FØRESEGNER**

Alle tiltaksområda i medhald av programmet skal gjennomførast i samsvar med dei overordna retningslinjene og utveljingskriteria som det er gjort greie for i dette vedlegget.

TILTAKSOMRÅDE 1: FELLES ERASMUS MUNDUS-PROGRAM**A. ERASMUS MUNDUS-MASTERGRADSPROGRAM**

1. Fellesskapet skal velje ut mastergradsprogram av framifrå akademisk kvalitet som for føremåla med programmet skal kallast «Erasmus Mundus-mastergradsprogram».
2. For føremåla med programmet skal Erasmus Mundus-mastergradsprogramma oppfylle dei følgjande overordna retningslinjene og utveljingskriteria:
 - a) Dei skal omfatte institusjonar for høgare utdanning frå minst tre ulike europeiske statar.
 - b) Dei kan omfatte institusjonar for høgare utdanning eller andre relevante partnarar, t.d. forskingssenter, frå tredjestatar.
 - c) Dei skal gjennomføre eit studieprogram som omfattar ein studieperiode ved minst to av dei institusjonane for høgare utdanning som tek del, og som er nemnde under bokstav a).
 - d) Der det høver, skal dei oppmuntre til bruk av praksisplassar som ein del av studieprogrammet.
 - e) Dei skal ha innebygde ordningar for godkjenning av dei studieperiodane som vert gjennomførte ved partnarinstitusjonar, som byggjer på eller kan jamførast med det europeiske systemet for overføring og opparbeiding av studiequalifikasjonar.
 - f) Dei skal føre fram til tildeling av felles og/eller doble eller fleirdoble grader frå dei institusjonane som tek del i programmet, som skal vere godkjende av eller gje kompetanse i dei europeiske statane. Program som fører til tildeling av felles grader, skal fremjast.
 - g) Dei skal innføre strenge framgangsmåtar for eigenvurdering, og godta at eksterne sakkunnige (frå europeiske statar eller tredjestatar) utfører fagfellelvurdering for å sikre at mastergradsprogrammet heile tida held den same høge kvaliteten.
 - h) Dei skal ha eit minstetal av studieplassar avsette til europeiske studentar og tredjestatsstudentar som har fått finansiell støtte gjennom programmet, og vere vertskap for desse studentane.
 - i) Dei skal fastsetje klare felles opptaksvilkår der det m.a. vert teke tilbørleg omsyn til spørsmål om likestilling mellom kvinner og menn og rettvís handsaming, slik at tilgangen vert gjort lettare i samsvar med prinsippet om like høve og lik handsaming.
 - j) Dei skal fritt kunne velje om dei vil innføre studieavgifter eller ikkje, i samsvar med den nasjonale lovgjevinga si og med den avtala som er gjort mellom dei partane som det gjeld i medhald av bokstav a) og b).
 - k) Dei skal gå med på å følgje dei reglane som skal nyttast på framgangsmåten for utveljing av støtemottakarar (studentar og akademikarar).
 - l) Dei skal innføre høvelege ordningar for å lette tilgangen for og mottakinga av europeiske studentar og tredjestatsstudentar (informasjonstenester, innkvartering, hjelp med visum osv.). Kommisjonen skal jamleg sende over all nyttig informasjon om alle ajourførte føresegnar som gjeld programmet, til delegasjonane sine i dei aktuelle tredjestatane.
 - m) Utan at det rører ved undervisningsspråket, skal dei syte for at det vert nytta minst to europeiske språk som vert tala i medlemsstatane der dei institusjonane for høgare utdanning som tek del i Erasmus Mundus-mastergradsprogrammet, ligg, og dersom det er naudsynt, syte for førebuaande språkundervisning og språkleg støtte til studentar, særleg i form av kurs som vert lagde til rette av dei aktuelle institusjonane.

3. Erasmus Mundus-mastergradsprogramma skal veljast ut for eit tidsrom på fem år, med ein årleg framgangsmåte for lenging på grunnlag av rapportar om den framgangen som er gjort.
4. Dei Erasmus Mundus-mastergradsprogramma som er valde ut i medhald av Erasmus Mundus-programmet for 2004-2008, skal halde fram innanfor ramma av tiltaksområde 1 inntil slutten av det tidsrommet som dei er valde ut for, på det vilkåret at dei vert fornya kvart år på grunnlag av rapportar om den framgangen som er gjort.

B. ERASMUS MUNDUS-DOKTORGRADSPROGRAM

1. Fellesskapet skal velje ut doktorgradsprogram av framifrå akademisk kvalitet som for føremåla med programmet skal kallast «Erasmus Mundus-doktorgradsprogram».
2. For føremåla med programmet skal Erasmus Mundus-doktorgradsprogramma oppfylle dei følgjande overordna retningslinjene og utveljingskriteria:
 - a) Dei skal omfatte institusjonar for høgare utdanning frå minst tre ulike europeiske statar og andre relevante partnarar der det høver, for såleis å sikre nyskaping og tilpassing til arbeidsmarknaden.
 - b) Dei kan omfatte institusjonar for høgare utdanning eller andre relevante partnarar, t.d. forskingssenter, frå tredjestatar.
 - c) Dei skal setje i verk eit doktorgradsprogram som omfattar ein studie- og forskingsperiode ved minst to av dei institusjonane som tek del og er nemnde under bokstav a).
 - d) Dei skal oppmuntre til bruk av praksisplassar som ein del av doktorgradsprogrammet, og til partnariskap mellom aktørar frå det akademiske miljøet og næringslivet.
 - e) Dei skal ha innebygde ordningar for godkjenning av studie- og forskingsperiodar ved partnarinstitusjonar.
 - f) Dei skal føre fram til tildeling av felles og/eller doble eller fleirdoble grader frå dei institusjonane som tek del i programmet, som skal vere godkjende av eller gje kompetanse i dei europeiske statane. Program som fører til tildeling av felles grader, skal fremjast.
 - g) Dei skal innføre strenge framgangsmåtar for eigenvurdering, og godta at eksterne sakkunnige (frå europeiske statar eller tredjestatar, men som arbeider i førstnemnde) utfører fagfellelvurdering for å sikre at doktorgradsprogrammet heile tida held den same høge kvaliteten.
 - h) Dei skal ha eit minstetal av studieplassar avsette til doktorgradskandidatar frå europeiske statar og tredjestatar som har fått finansiell støtte gjennom programmet, og vere vertskap for desse kandidatane.
 - i) Dei skal fastsetje klare felles opptaksvilkår der det m.a. vert teke tilbørleg omsyn til spørsmål om likestilling mellom kvinner og menn og rettvís handsaming, slik at tilgangen vert gjort lettare i samsvar med prinsippet om like høve og lik handsaming.
 - j) Dei skal fritt kunne velje om dei vil innføre studieavgifter eller ikkje, i samsvar med den nasjonale lovgjevinga si og med den avtala som er gjort mellom dei partane som det gjeld i medhald av bokstav a) og b).
 - k) Dei skal gå med på å følgje dei reglane som skal nyttast på framgangsmåten for utveljing av doktorgradskandidatar.
 - l) Dei skal innføre høvelege ordningar for å lette tilgangen for og mottakinga av doktorgradskandidatar frå europeiske statar og tredjestatar (informasjonstenester, innkvartering, hjelp med visum osv.).
 - m) Dei kan leggje til rette for bruk av arbeidskontraktar som eit alternativ til stipend for doktorgradskandidatar, dersom dette er tillate i medhald av nasjonal lovgjeving.
 - n) Utan at det rører ved undervisningsspråket, skal dei syte for at det vert nytta minst to europeiske språk som vert tala i medlemsstatane der dei institusjonane for høgare utdanning som tek del i Erasmus Mundus-doktorgradsprogrammet, ligg, og dersom det er naudsynt, syte for førebuande språkundervisning og språkleg støtte til studentar, særleg i form av kurs som vert lagde til rette av dei aktuelle institusjonane.

3. Erasmus Mundus-doktorgradsprogramma skal veljast ut for eit tidsrom på fem år, med ein årleg framgangsmåte for lenging på grunnlag av rapportar om den framgangen som er gjort. Dette tidsrommet kan omfatte eit år med førebuing for opptaket av doktorgradskandidatar.

C. STIPEND

1. Fellesskapet kan tildele stipend til fulltidsstudium til masterstudentar og doktorgradskandidatar frå tredjestatar og europeiske statar, i tillegg til stipend for kortare periodar til akademikarar frå tredjestatar og europeiske statar. For å gjere programmet meir attraktivt for tredjestatsborgarar skal talet på stipend til fulltidsstudium vere høgare for masterstudentar og doktorgradskandidatar frå tredjestatar (kategori A-stipend) enn for masterstudentar og doktorgradskandidatar frå europeiske statar (kategori B-stipend).
 - a) Fellesskapet kan tildele kategori A-stipend til masterstudentar og doktorgradskandidatar frå tredjestatar som er tekne opp til fulltidsstudium ved Erasmus Mundus-mastergradsprogram og -doktorgradsprogram gjennom utveljingsprøver. Desse stipenda er meinte for studium ved dei europeiske institusjonane for høgare utdanning som tek del i eit Erasmus Mundus-mastergradsprogram eller eit Erasmus Mundus-doktorgradsprogram. Kategori A-stipend skal ikkje tildelast tredjestatsstudentar som har utført hovudverksemda si (studium, sysselsetjing osv.) i meir enn tolv månader samanlagt i dei siste fem åra i ein europeisk stat.
 - b) Fellesskapet kan tildele kategori B-stipend til europeiske masterstudentar og doktorgradskandidatar som er tekne opp til fulltidsstudium ved Erasmus Mundus-mastergradsprogram og -doktorgradsprogram gjennom utveljingsprøver. Desse stipenda er meinte for studium ved dei europeiske institusjonane for høgare utdanning som tek del i eit Erasmus Mundus-mastergradsprogram eller -doktorgradsprogram. Kategori B-stipend skal tildelast studentar frå tredjestatar berre dersom dei ikkje kan søkje på kategori A-stipend.
 - c) Fellesskapet kan tildele kortvarige stipend til akademikarar frå tredjestatar som følgjer Erasmus Mundus-mastergradsprogram med sikte på å utføre undervisnings- og forskingsoppdrag og akademisk arbeid ved dei europeiske institusjonane for høgare utdanning som tek del i Erasmus Mundus-mastergradsprogramma.
 - d) Fellesskapet kan tildele kortvarige stipend til europeiske akademikarar som vitjar institusjonar for høgare utdanning i tredjestatar som følgjer Erasmus Mundus-mastergradsprogram med sikte på å utføre undervisnings- og forskingsoppdrag og akademisk arbeid ved institusjonane for høgare utdanning i tredjestatar som tek del i Erasmus Mundus-mastergradsprogram.
 - e) Fellesskapet skal syte for at institusjonane for høgare utdanning nyttar klare kriterium for tildelinga av stipend, der det m.a. vert teke omsyn til at prinsippa om like høve og lik handsaming vert respekterte.
2. Stipenda skal vere opne for masterstudentar og doktorgradskandidatar frå europeiske statar og tredjestatar, og for akademikarar slik det er definert i artikkel 2.
3. Studentar som har fått tildelt stipend, skal få melding om den første studiestaden deira så snart avgjerda om tildelinga er teken.
4. Personar som har fått stipend til Erasmus Mundus-mastergradsprogram, har òg rett til å få stipend til Erasmus Mundus-doktorgradsprogram.
5. Kommisjonen skal gjere tiltak for å sikre at ingen personar får finansiell støtte til det same føremålet innanfor fleire enn eitt fellesskapsprogram. Særleg kan personar som har fått tildelt eit Erasmus Mundus-stipend, ikkje få tildelt støtte gjennom Erasmus for det same Erasmus Mundus-mastergradsprogrammet eller -doktorgradsprogrammet i medhald av programmet for livslang læring. Likeins kan personar som har fått tildelt støtte i medhald av Marie Curie-tiltaka under særprogrammet «Menneske» i det sjuande rammeprogrammet for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon⁽¹⁾, ikkje ta imot Erasmus Mundus-stipend for den same studie- eller forskingsperioden.

⁽¹⁾ TEU L 54 av 22.2.2007, s. 91.

TILTAKSOMRÅDE 2: ERASMUS MUNDUS-PARTNARSKAP

1. Fellesskapet skal velje ut partnerskap av høg akademisk kvalitet som for føremåla med programmet skal kallast «Erasmus Mundus-partnerskap». Desse skal oppfylle og stemme overeins med dei overordna og særlege måla som er fastsette i artikkel 3, i den grad desse er i samsvar med det rettslege grunnlaget som finansieringa byggjer på.
2. For føremåla med programmet og i samsvar med det rettslege grunnlaget som finansieringa byggjer på, skal følgjande gjelde for Erasmus Mundus-partnerskapa:
 - a) Dei skal omfatte minst fem institusjonar for høgare utdanning frå minst tre ulike europeiske statar, og ei rekkje institusjonar for høgare utdanning i visse tredjestatar som ikkje tek del i programmet for livslang læring, som skal fastsetjast i dei årlege innbydingane til framlegg.
 - b) Dei skal byggje opp eit partnerskap som grunnlag for overføring av fagkunnskap.
 - c) Dei skal leggje til rette for utveksling av studentar, som vert valde ut på grunnlag av akademiske kvalitetskriterium på alle nivå innanfor høgare utdanning (frå studentar på første nivå til forskarar på postdoktornivå), akademikarar og personale innanfor høgare utdanning, i mobilitetsperiodar av ulik lengd, medrekna høve til å nytte praksisplassar.
 - d) Dei skal ha innebygde ordningar for godkjenning av dei studie- og forskingsperiodane som vert gjennomførte ved partnerinstitusjonar, som byggjer på eller kan jamførast med det europeiske systemet for overføring og opparbeiding av studiequalifikasjonar og tilsvarande ordningar i tredjestatar.
 - e) Dei skal nytte mobilitetsordningar som er utarbeidde i medhald av Erasmus-programmet, t.d. godkjenning av tidlegare studieperiodar, utdanningsavtaler og eksamensutskrifter.
 - f) Dei skal fastsetje klare vilkår for tildeling av støtte til mobilitet, der det m.a. vert teke tilbørleg omsyn til spørsmål om likestilling, rettvis handsaming og språkkompetanse, slik at tilgangen vert gjort lettare i samsvar med prinsippet om like høve og lik handsaming.
 - g) Dei skal gje samtykke til å følgje dei reglane som gjeld for framgangsmåten for utveljing av støtemottakarar (studentar, akademikarar og personale innanfor høgare utdanning).
 - h) Dei skal innføre høvelege ordningar for å lette tilgangen for og mottakinga av europeiske studentar og tredjestatsstudentar, akademikarar og personale innanfor høgare utdanning (informasjonstenester, innkvartering, hjelp med visum osv.).
 - i) Dei skal, utan at det rører ved undervisningsspråket, gjere det mogleg å nytte dei språka som vert tala i statane der dei institusjonane for høgare utdanning som tek del i Erasmus Mundus-partnerskapa, ligg, og dersom det er naudsynt, syte for førebuande språkundervisning og språkleg støtte til stipendmottakarane, særleg i form av kurs som vert lagde til rette av dei aktuelle institusjonane.
 - j) Dei skal gjennomføre andre former for partnerskapsverksemd, t.d. doble grader, utarbeiding av felles pensum, overføring av god praksis osv.
 - k) Dei skal, når det gjeld tiltak som vert finansierte i medhald av forordning (EF) nr.1905/2006 eller partnerskapsavtala ACP-EF, oppmuntre tredjestatsborgarar til å reise tilbake til heimstaten sin når studie- eller forskingsperioden deira er avslutta, slik at dei kan medverke til den økonomiske utviklinga og velferda i den aktuelle staten.
3. Kommisjonen skal, etter å ha rådført seg med dei rette styresmaktene i dei tredjestatane som det gjeld gjennom delegasjonane deira, fastleggje nasjonale og regionale prioriterte område i samsvar med behova til den eller dei tredjestatane som tek del i partnerskapa.
4. Erasmus Mundus-partnerskapa skal veljast ut for eit tidsrom på tre år, med ein årleg framgangsmåte for lenging på grunnlag av rapportar om den framgangen som er gjort.
5. Stipenda skal vere opne for studentar og akademikarar frå europeiske statar og tredjestatar slik det er definert i artikkel 2.

6. Ved tildeling av stipend i medhald av tiltaksområde 2 skal Kommisjonen støtte grupper som er sosioøkonomisk vanskelegstilte og særleg utsette, utan at det går ut over dei vilkåra for klarleik som er fastsette i nr. 2 bokstav f).
7. Kommisjonen skal gjere tiltak for å sikre at ingen personar får finansiell støtte til det same føremålet innanfor fleire enn eitt fellesskapsprogram. Særleg kan personar som har fått tildelt eit Erasmus Mundus-stipend, ikkje få tildelt støtte gjennom Erasmus for den same mobilitetsperioden i medhald av programmet for livslang læring. Likeins kan personar som har fått tildelt støtte i medhald av det førnemnde særprogrammet «Menneske», ikkje få Erasmus Mundus-stipend for den same studie- eller forskingsperioden.
8. Dei partnarskapa som er valde ut i medhald av Erasmus Mundus-samarbeidet med tredjestatar (den tidlegare nemninga på tiltaksområde 2), skal halde fram innanfor ramma av det nemnde tiltaksområdet inntil slutten av den perioden som dei vart valde ut for, på det vilkåret at dei kvart år nyttar ein enkel framgangsmåte for fornying på grunnlag av rapportar om framdrifta.

TILTAKSOMRÅDE 3: FREMJING AV EUROPEISK HØGARE UTDANNING

1. Gjennom tiltaksområde 3 kan Fellesskapet støtte verksemd som tek sikte på å styrkje særtekkja ved europeisk høgare utdanning, og gjere slik utdanning meir attraktiv, synleg og tilgjengeleg. Verksemda skal òg medverke til at måla for programmet vert nådde, og vere knytt til den internasjonale dimensjonen ved alle sider av høgare utdanning, t.d. fremjing, tilgang, kvalitetstrygging, godkjenning av studiekvalifikasjonar, godkjenning av europeiske kvalifikasjonar i utlandet og ymsesidig godkjenning av kvalifikasjonar med tredjestatar, utvikling av læreplanar, mobilitet, kvalitet på tenester osv. Verksemda kan omfatte fremjing av sjølv programmet og programresultata.
2. Institusjonar som kan få støtte, omfattar i samsvar med artikkel 5 bokstav f) offentlege eller private organ som driv verksemd innanfor høgare utdanning. Verksemda skal gjennomførast innanfor prosjekt som omfattar organisasjonar frå minst tre ulike europeiske statar, og kan omfatte organisasjonar frå tredjestatar.
3. Verksemda kan ta ulike former (konferansar, seminar, arbeidsgrupper, granskningar, analysar, forsøksprosjekt, pristildelingar, internasjonale nettverk, framstilling av materiale for offentleggjing, utarbeiding av informasjon, kommunikasjons- og teknologiverktøy osv.), og kan gjennomførast kvar som helst over heile verda. Kommisjonen skal syte for ei best mogleg spreiding av informasjon som er knytt til verksemda innanfor programmet og til utviklinga av programmet, særleg gjennom den fleirspråklege nettstaden til Erasmus Mundus, som bør gjerast meir synleg og lettare tilgjengeleg.
4. Verksemda skal ta sikte på å skape eit samband mellom høgare utdanning og forskning og den private sektoren i europeiske statar, og utnytte potensiell samverknad der dette er mogleg.
5. Dei rette nasjonale styresmaktene skal gjennomføre ein integrert politikk for offentleg informasjon i samarbeid med dei institusjonane for høgare utdanning som tek del i programmet. Denne politikken skal ta sikte på å gje fullstendig informasjon til rett tid, og gje ei forklaring på dei framgangsmåtane som krevst, samstundes som regionar som er sterkt underrepresenterte, bør prioriterast.
6. Fellesskapet kan eventuelt støtte dei strukturane som er utpeikte i samsvar med artikkel 6 nr. 2 bokstav b), i innsatsen sin for å fremje programmet og spreie resultata både på nasjonalt og internasjonalt plan.
7. Fellesskapet skal støtte ei samanslutning av alle tidlegare studentar (europeiske borgarar eller tredjestatsborgarar) som tek eksamen gjennom Erasmus Mundus-mastergradsprogram og Erasmus Mundus-doktorgradsprogram.

TILTAK FOR TEKNISK STØTTE

Den samla finansielle ramma for programmet kan òg omfatte utgifter som er knytte til sakkunnige, eit utøvande organ, eksisterande rette organ i medlemsstatane og eventuelt andre former for teknisk og administrativ støtte som Kommisjonen kan trengje å ha tilgang til for gjennomføringa av programmet. Slik anna teknisk og administrativ støtte kan særleg omfatte granskningar, møte, informasjon, publikasjonar, overvaking, kontroll og revisjon, vurdering, utgifter til informatikknett for utveksling av opplysningar og eventuelle andre utgifter som er direkte naudsynte for gjennomføringa og for å nå måla for programmet.

FRAMGANGSMÅTAR FOR UTVELJING

Framgangsmåtane for utveljing skal vere i samsvar med følgjande føresegner:

- a) Framlegga som høyrer inn under tiltaksområde 1, skal veljast ut av eit utveljingsutval som sjølv skal peike ut leiaren sin, og som skal vere samansett av framstående akademikarar som representerer mangfaldet innanfor høgare utdanning i Den europeiske unionen. Utveljingsutvalet skal syte for at Erasmus Mundus-mastergradsprogramma og -doktorgradsprogramma oppfyller dei høgste akademiske krava, samstundes som det vert teke omsyn til behovet for ei mest mogleg jamn geografisk fordeling. Det vil verte lagt vekt på å få til ei jamn fordeling av ulike studieområde i det tidsrommet som programmet gjeld for. Kommissjonen skal leggje til rette for ei vurdering på europeisk nivå av alle framlegg som kvalifiserer til å få støtte, som skal utførast av uavhengige akademiske sakkunnige før framlegga vert sende over til utveljingsutvalet. Kvart Erasmus Mundus-mastergradsprogram og -doktorgradsprogram skal få tildelt ei viss mengd stipend som skal utbetalast til dei utvalde personane av det organet (eller dei organa) som forvaltar master- og doktorgradsprogramma. Masterstudentar, doktorgradskandidatar og akademikarar skal veljast ut av dei institusjonane som tek del i Erasmus Mundus-mastergradsprogram og -doktorgradsprogram på grunnlag av akademiske kvalitetskriterium, etter samråd med Kommissjonen. Sjølv om tiltaksområde 1 først og fremst er meint for tredjestatsstudentar, er det òg ope for europeiske studentar. Framgangsmåtane for utveljing til Erasmus Mundus-mastergradsprogram og -doktorgradsprogram skal omfatte samråd med dei strukturane som er utpeikte i samsvar med artikkel 6 nr. 2 bokstav b).

- b) Framlegga som høyrer inn under tiltaksområde 2, skal veljast ut av Kommissjonen i samsvar med dei reglane som er fastsette i forordning (EF) nr. 1085/2006, forordning (EF) nr. 1638/2006, forordning (EF) nr. 1905/2006, forordning (EF) nr. 1934/2006, partnerskapsavtala ACP-EF og den interne ACP-EF-avtala.

Utan at det rører ved føresegnene i dei forordningane og avtalene som er nemnde i første leddet, skal Kommissjonen òg syte for at framlegga oppfyller dei høgste akademiske krava til kvalitet, samstundes som det vert teke omsyn til behovet for ei mest mogleg jamn geografisk fordeling. Studentar og akademikarar skal veljast ut av institusjonar som tek del i partnerskapa på grunnlag av akademiske kvalitetskriterium, etter samråd med Kommissjonen. Tiltaksområde 2 er i hovudsak meint for studentar frå tredjestatar. For å fremje ymsesidig nytte bør mobiliteten likevel òg omfatte europeiske borgarar.

- c) Framlegg som høyrer inn under tiltaksområde 3, skal veljast ut av Kommissjonen.
- d) Kommissjonen skal straks gje det utvalet som er nemnt i artikkel 8 nr. 1, melding om avgjerdene sine.

FINANSIELLE FØRESEGNER

1. Faste støttesummar og/eller utgifter per eining, slik det er fastsett i artikkel 181 nr. 1 i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002, kan nyttast når det gjeld alle dei tiltaksområda som er nemnde i artikkel 4.

Faste støttesummar kan nyttast med opptil 25 000 euro per partner innanfor ei støtteavtale. Desse summene kan kombinerast slik at dei kan kome opp i høgst 100 000 euro, og/eller verte nytta saman med utgifter per eining.

Kommissjonen kan dele ut prisar som er knytte til verksemd innanfor ramma av programmet.

2. Partnerskapsavtaler

Dersom tiltak innanfor programmet får støtte gjennom rammeavtaler om partnerskap i medhald av artikkel 163 i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002, kan slike partnerskap veljast ut og finansierast i eit tidsrom på fem år etter ein forenkla framgangsmåte for fornying.

3. Offentlege institusjonar eller organisasjonar for høgare utdanning

Alle institusjonar eller organisasjonar for høgare utdanning som er valde ut av medlemsstatane, og som har fått minst 50 % av dei årlege inntektene sine frå offentlege kjelder i dei siste to åra eller er underlagde kontroll av offentlege organ eller representantane deira, skal av Kommissjonen reknast for finansielt, fagleg og administrativt å vere i stand til, og for å ha den naudsynte økonomiske stabiliteten til, å kunne gjennomføre prosjekt innanfor programmet. Det krevst ikkje at dei skal leggje fram meir dokumentasjon for å syne at dei er i stand til dette eller har den naudsynte stabiliteten. Slike institusjonar eller organisasjonar kan få unntak frå revisjonskrava i medhald av artikkel 173 nr. 4 femte leddet i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002.

4. Fagleg kompetanse og faglege kvalifikasjonar hjå søkjarane

I samsvar med artikkel 176 nr. 2 i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 kan Kommissjonen avgjere at visse kategoriar av støttemottakarar har den yrkeskompetansen og dei faglege kvalifikasjonane som krevst for å fullføre det framlagde tiltaket eller arbeidsprogrammet.

5. Føresegner for motkjemping av svik

Avgjerder som Kommissjonen har teke i medhald av artikkel 7, og kontraktar og avtaler som følgjer av desse, saman med avtaler med tredjestatar som tek del i programmet, skal særleg innehalde føresegner om overvaking og finansiell kontroll som skal gjennomførast av Kommissjonen (eller ein representant som har fått fullmakt av Kommissjonen), medrekna Det europeiske kontoret for motkjemping av svik (OLAF), og om revisjon som Revisjonsretten skal utføre, om naudsynt på staden.

Støttemottakaren skal syte for at underlagsdokument som eventuelt er å finne hjå partnarar eller medlemmer, vert stilte til rådvelde for Kommissjonen.

Kommissjonen kan ved hjelp av sitt eige personale eller eit anna kvalifisert eksternt organ som han sjølv peikar ut, utføre revisjon av den måten tilskota er vortne nytta på. Slik revisjon kan utførast i heile det tidsrommet som avtala gjeld for, og i eit tidsrom på fem år etter dagen då prosjektet vert avslutta. Resultata av revisjonen kan føre til at Kommissjonen tek avgjerd om å krevje tilbakebetaling.

Personalet til Kommissjonen og eksternt personale som har fått fullmakt frå Kommissjonen, skal i den grad det er naudsynt for å gjennomføre revisjon, få eigna tilgang til lokala til støttemottakaren og til alle opplysningar, medrekna opplysningar i elektronisk form.

Revisjonsretten og OLAF skal ha same rettar som Kommissjonen, særleg når det gjeld retten til tilgang.

Kommissjonen kan dessutan utføre kontrollar og inspeksjonar på staden i medhald av programmet og i samsvar med rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommissjonen for å beskytte De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter⁽¹⁾.

Når det gjeld fellesskapstiltak som vert finansierte i medhald av denne avgjerda, tyder «avvik» slik det er nemnt i artikkel 1 nr. 2 i rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 av 18. desember 1995 om beskyttelse av De europeiske fellesskaps økonomiske interesser⁽²⁾ alle brot på ei føresegn i fellesskapsretten eller alle brot på ei avtaleplikt som følgjer av ei handling eller forsømming frå ein marknadsdeltakar si side, som skadar eller kan skade det allmenne budsjettet til Den europeiske unionen eller andre budsjett som Unionen forvaltar, som følgje av ei utilbørleg utgift.

⁽¹⁾ TEF L 292 av 15.11.1996, s. 2.

⁽²⁾ TEF L 312 av 23.12.1995, s. 1.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSAVGJERD nr. 1098/2008/EF

2014/EØS/61/23

av 22. oktober 2008

om Det europeiske året for motkjemping av fattigdom og sosial utstøytning (2010)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNIONEN HAR —

viktig ledd for å nå det tiårige strategiske målet til Unionen om økonomisk vekst, fleire og betre arbeidsplassar og større sosial utjamning.

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet, særleg artikkel 137 nr. 2,

- 4) Under møtet sitt i Lisboa oppmoda Det europeiske rådet medlemsstatane og Kommisjonen om å arbeide for å gjere verknadsfulle tiltak for å utrydde fattigdommen innan 2010. Under dette møtet vedtok difor Det europeiske rådet å innføre ein open metode for samordning på dette området.

med tilvising til framlegget frå Kommisjonen,

med tilvising til fråsegna frå Det europeiske økonomi- og sosialutvalet⁽¹⁾,

- 5) Den opne metoden for samordning når det gjeld sosial tryggleik og sosial integrasjon har heile tida vore eit viktig verktøy for å støtte dette politiske engasjementet og styrkje den evna EU har til å støtte medlemsstatane i arbeidet deira for større sosial utjamning i Europa.

med tilvising til fråsegna frå Regionutvalet⁽²⁾,

etter den framgangsmåten som er fastsett i artikkel 251 i traktaten⁽³⁾, og

- 6) Den opne metoden for samordning medverkar til å styrkje den ymsesidige læringa, og har ført til auka medvit om dei ulike sidene ved utstøytning og fattigdom. Den opne metoden for samordning kan såleis skape føresetnader for å oppnå større praktiske verknader og for å gjere det engasjementet som EU har når det gjeld sosiale verdiar, meir synleg for borgarane.

ut frå desse synsmåtene:

- 1) Motkjemping av fattigdom og sosial utstøytning er eit av dei viktigaste innsatsområda til Den europeiske unionen og medlemsstatane.
- 2) I 1997 vart det ved Amsterdam-traktaten lagt nye føresegnar for motkjemping av sosial utstøytning til dei eksisterande tiltaksområda som høyrer inn under føresegnene om sosialpolitikk i EF-traktaten, særleg artikkel 136 og 137, og desse gav ei ny rettsleg ramme og eit nytt rettsleg grunnlag for eit nytt politisk engasjement på dette området.
- 3) Under møtet sitt i Lisboa 23. og 24. mars 2000 sannkjende Det europeiske rådet at omfanget av fattigdom og sosial utstøytning var uakseptabelt. Difor vart utviklinga av ein meir inkluderande europeisk union sett på som eit svært

- 7) Trass i desse resultata er det store grupper blant borgarane som framleis er fattige, har avgrensa og ulik tilgang til tenester eller er utstøytte frå samfunnet. Fellesrapporten om sosial tryggleik og sosial integrasjon 2008 strekar under at 78 millionar menneske i Den europeiske unionen lever på fattigdomsgrensa, og av desse er 19 millionar barn. Skilnaden mellom kvinner og menn utgjer om lag to prosentpoeng.

- 8) I tillegg gjev ulik fordeling av rikdom og alvorleg fattigdom grunn til stadig større uro i heile Unionen.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 298 av 7.11.2008, s. 20, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 92/2009 av 3. juli 2009 om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlege områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 25.

(¹) TEU C 224 av 30.8.2008, s. 106.

(²) Fråsegn gjeven 18. juni 2008 (enno ikkje offentleggjort i TEU).

(³) Europaparlamentsfråsegn av 17. juni 2008 (enno ikkje offentleggjort i TEU), og rådsavgjerd av 2. oktober 2008.

- 9) For å skape sosial og økonomisk utjamning er det naudsynt med støtte til vanskelegstilte område, til område som har varige strukturelle ulemper, til dei mest fjerntliggjande regionane, til visse øyar og øystatar blant medlemsstatane og til område som nyleg er vortne utsette for avindustrialisering eller omlegging av industrien.

- 10) Sosial utstøying skadar velferda til borgarane og hemmar evna deira til å uttrykkje seg og ta del i samfunnet. Dette aspektet bør difor gjerast meir synleg gjennom Det europeiske året for motkjemping av fattigdom og sosial utstøying (heretter kalla «Det europeiske året»).
- 11) I resolusjonen sin av 15. november 2007 om kartlegging av den sosiale røyndommen la Europaparlamentet vekt på at styrking av den sosiale utjamninga og utrydding av fattigdom og sosial utstøying må verte eit prioritert område for politikken til Den europeiske unionen.
- 12) Fattigdom og sosial utstøying skal motkjempast både innanfor Den europeiske unionen og internasjonalt, i samsvar med tusenårsmåla for utvikling som Dei sameinte nasjonane har fastsett, og som Den europeiske unionen og medlemsstatane har slutta seg til.
- 13) Problemet med fattigdom og sosial utstøying er omfattande, samansett og har mange ulike sider. Desse har samanheng med mange ulike faktorar, t.d. inntekt og levestandard, behov for utdanning og høvelege arbeidsplassar, effektive ordningar for sosial tryggleik, bustader, tilgang til helsetenester og andre tenester av høg kvalitet, og aktiv deltaking i samfunnet. Difor bør aktørar på alle dei relevante politikkområda trekkjast inn.
- 14) For å kunne førebyggje og motkjempe fattigdom er det difor naudsynt med ein fleisidig politikk på nasjonalt, regionalt og lokalt plan som sikrar ei jamvekt mellom den økonomiske og sosiale politikken og målretta strategiar for dei gruppene eller personane som er særleg utsette. Det europeiske året kan medverke til å stimulere både ein slik fleisidig politikk og ei vidareutvikling av relevante indikatorar.
- 15) Den sosiale dagsordenen 2005-2010, som utfyller og støttar Lisboa-strategien, spelar ei svært viktig rolle når det gjeld fremjing av den sosiale dimensjonen ved økonomisk vekst og ei aktiv deltaking frå borgarane si side i samfunnslivet og på arbeidsmarknaden. Eit av dei prioriterte områda til den sosiale dagsordenen 2005-2010 er fremjinga av like høve for alle som eit middel for å fremje solidaritet på tvers av sosial bakgrunn og generasjonar og for å skape eit meir inkluderande samfunn utan fattigdom.
- 16) I dei nasjonale handlingsplanane sine for sosial integrasjon er det fleire medlemsstatar som legg vekt på den store risikoen for fattigdom og/eller utstøying som visse grupper står overfor, medrekna barn, unge som sluttar skulen tidleg, einslege foreldre, store familiar, familiar med éi inntekt, ungdom, særleg unge kvinner, eldre, innvandrarar og etniske minoritetar, personar med funksjonshemming og pleiarane deira, heimlause, arbeidsledige, særleg langtidsledige, innsette, valdsutsette kvinner og barn, og narkomane. Politikk og støttetiltak på nasjonalt plan som er retta mot dei mest utsette gruppene, vil kunne spele ei viktig rolle i motkjempinga av fattigdom og sosial utstøying.
- 17) Risikoen for fattigdom kan reduserast svært mykje ved at einskildpersonar får ei høveleg sysselsetjing. Sysselsetjing i seg sjølv er likevel ikkje alltid tilstrekkeleg for å hjelpe folk ut av fattigdom, og risikoen for fattigdom er framleis nokså høg jamvel for dei som har arbeid. Fattigdom blant yrkesaktive er knytt til låg løn, kjønnskilnader når det gjeld løner, dårlege kvalifikasjonar, avgrensa tilgang til yrkesretta opplæring, behov for å kombinere arbeid og familieliv, usikre sysselsetjings- og arbeidsvilkår og vanskelege tilhøve i heimen. Sysselsetjing av høg kvalitet og sosial og økonomisk støtte er difor svært viktig for å hjelpe einskildpersonar ut av fattigdom.
- 18) Mangelen på grunnleggjande kompetanse og kvalifikasjonar som er tilpassa dei ulike behova på arbeidsmarknaden, er òg ei stor hindring for integrasjon i samfunnet. Det finst ein aukande fare for at nye kløfter skal oppstå i samfunnet mellom dei som har tilgang til livslang læring slik at dei kan betre evna si til å få arbeid og tilpasse seg, og dermed lettare vil kunne utvikle seg personleg og ta aktivt del i samfunnet, og dei som held fram med å vere utanfor og vert utsette for ulike former for skilnadshandsaming. Dei som ikkje har tilstrekkelege kvalifikasjonar, vil få større problem med å kome inn på arbeidsmarknaden og finne eit godt arbeid, og vil meir sannsynleg måtte gå lange periodar utan arbeid, og dersom dei har arbeid, er det meir sannsynleg at dette arbeidet er dårleg betalt.
- 19) Tilgang til og evne til å nytte informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) vert i aukande grad ein føresetnad for integrasjon. I ei ministerfråsegn som vart vedteken 11. juni 2006 i Riga, vert det oppmoda om å innføre eit informasjonssamfunn for alle.
- 20) For at fellesskapstiltaket for motkjemping av fattigdom og sosial utstøying skal kunne gjennomførast på ein vellukka måte, er det svært viktig at tiltaket får brei folkeleg og politisk støtte. Ei effektiv gjennomføring av EU-regelverket for like høve og lik handsaming støttar òg måla for Det europeiske året. Det europeiske året bør difor fungere som ein katalysator for haldningsskapande tiltak, for intensivering og for utveksling av beste praksis mellom medlemsstatane, lokale og regionale styresmakter og internasjonale organisasjonar som tek del i motkjempinga av fattigdom. Det bør medverke til å fokusere den politiske merksemda og mobilisere alle dei som det gjeld, til å fremje og styrkje den opne metoden for samordning når det gjeld sosial tryggleik og sosial integrasjon, og å fremje fleire tiltak og initiativ på fellesskapsplan og nasjonalt plan på dette området, i samarbeid med personar som er råka av fattigdom, og representantane deira.
- 21) Det europeiske året bør fremje ein aktiv integrasjonspolitik som ein måte å førebyggje fattigdom og sosial utstøying på, og bør medverke til å fremje best mogleg praksis på dette området innanfor den opne metoden for samordning.

- 22) Dei ulike nivåa for framgang som er gjort på nasjonalt plan og innanfor ulike nasjonale sosioøkonomiske og kulturelle samanhengar og tankemåtar, gjer det naudsynt at ein stor del av verksemda innanfor ramma av Det europeiske året vert desentralisert på nasjonalt plan gjennom ei ordning for indirekte, sentralisert forvaltning, i samsvar med dei framgangsmåtane som er fastsette i artikkel 54 nr. 2 bokstav c) i rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 av 25. juni 2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽¹⁾ og i kommisjonsforordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 av 23. desember 2002 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 1605/2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽²⁾.
- 23) Fastlegginga av politiske prioriteringar på nasjonalt plan bør likevel overvakast av Kommisjonen for å sikre at det er samsvar med dei strategiske måla som er fastsette for Det europeiske året, og med dei felles måla som er fastsette for den opne metoden for samordning.
- 24) Ei effektiv samordning av alle deltakarane som medverkar på fellesskapsplan og på nasjonalt, regionalt og lokalt plan, er ein grunnleggjande føresetnad for å sikre at Det europeiske året skal verte verksamt. Lokale og regionale deltakarar har ei særleg rolle å spele når det gjeld fremjing av interessene til personar som lever i fattigdom eller er sosialt utstøytte.
- 25) Det europeiske året bør vere ope for deltaking for medlemsstatane, dei statane i Det europeiske frihandelssambandet (EFTA) som tek del i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS) i samsvar med dei vilkåra som er fastsette i den nemnde avtala, kandidatstatar som er omfatta av ein strategi for tidsrommet før tilmeldinga, statane på Vest-Balkan i samsvar med dei vilkåra som er fastsette i medhald av dei høvesvise avtalene deira, og dei statane som er omfatta av den europeiske naboskapspolitikken i samsvar med føresegnene i strategidokumentet av mai 2004 og i handlingsplanane for kvar einskild stat.
- 26) Det europeiske året kan medverke til å betre samordninga mellom eksisterande program og initiativ for motkjemping av fattigdom og sosial utstøytning på fellesskapsplan, medrekna den opne metoden for samordning når det gjeld sosial tryggleik og sosial integrasjon.
- 27) Det bør sikrast at det finst samanheng og komplementaritet med andre fellesskapstiltak, særleg med PROGRESS-programmet, strukturfonda og Det europeiske fondet for utvikling av landdistrikta, tiltak som gjeld motkjemping av skilnadshandsaming, tiltak som kan fremje likestilling mellom kvinner og menn og grunnleggjande rettar, og tiltak på områda utdanning og opplæring, kultur og tverrkulturell dialog, ungdom, medborgarskap, innvandring og asyl, og dessutan forskning.
- 28) Det europeiske året bør byggje på beste praksis frå tidlegare europeiske år, medrekna Det europeiske året for like høve for alle (2007) og Det europeiske året for tverrkulturell dialog (2008).
- 29) I denne avgjerda er det for heile det tidsrommet som programmet varer, fastsett ei finansiell ramme som utgjer det viktigaste referansegrunnlaget for budsjettstyresmakta, slik det er definert i nr. 37 i den tverrinstitusjonelle avtala av 17. mai 2006 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjettdisiplin og god økonomistyring⁽³⁾.
- 30) Dei tiltaka som er naudsynte for å gjennomføre denne avgjerda, bør vedtakast i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽⁴⁾.
- 31) Ettersom måla for denne avgjerda ikkje kan nåast i tilstrekkeleg grad av medlemsstatane, m.a. fordi det trengst fleirsidige partnerskap, utveksling av informasjon over landegrensene og spreiding av god praksis i heile Fellesskapet, og difor betre kan nåast på fellesskapsplan, kan Fellesskapet vedta tiltak i samsvar med nærleiksprinsippet, slik det er fastsett i artikkel 5 i traktaten. I samsvar med prinsippet om rimeleg samhøve, slik det er fastsett i den nemnde artikkelen, går ikkje denne avgjerda lenger enn det som er naudsynt for å nå desse måla —

TEKE DENNE AVGJERDA:

Artikkel 1

Det europeiske året

For å støtte fellesskapstiltaket for motkjemping av sosial utstøytning skal 2010 peikast ut som «Det europeiske året for motkjemping av fattigdom og sosial utstøytning» (heretter kalla «Det europeiske året»).

Artikkel 2

Mål og retningslinjer

1. Måla og retningslinjene for Det europeiske året skal vere som følgjer:

- a) Sannkjenning av rettar — å sannkjenne at personar som lever i fattigdom og er sosialt utstøytte, har ein grunnleggjande rett til å leve eit verdig liv og fullt ut ta del i samfunnslivet. Det europeiske året skal gjere borgarane meir medvitne om situasjonen til dei som er fattige, særleg dei gruppene eller personane som er særleg utsette, og medverke til at desse får ein effektiv tilgang til sosiale, økonomiske og kulturelle rettar, tilstrekkelege ressursar og tenester av høg kvalitet. Det europeiske året skal òg medverke til å motkjempe stereotypiar og stigmatisering.

⁽¹⁾ TEF L 248 av 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ TEF L 357 av 31.12.2002, s. 1.

⁽³⁾ TEU C 139 av 14.6.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ TEF L 184 av 17.7.1999, s. 23.

- b) Felles ansvar og deltaking — å auke den offentlege deltakinga i politikk og tiltak for sosial integrasjon, med vekt både på eit kollektivt og eit individuelt ansvar i kampen mot fattigdom og sosial utstøying, i tillegg til å leggje vekt på å fremje og støtte frivillig verksemd. Det europeiske året skal fremje medverknaden frå offentlege og private aktørar, m.a. gjennom ein aktiv bruk av partnarsskap. Dette skal gje auka medvit og engasjement, og gjere det mogleg for alle borgarar å medverke, særleg personar som har direkte eller indirekte røynsler med fattigdom.
- c) Utjamning — å fremje eit meir solidarisk samfunn ved å gjere ålmenta meir medviten om korleis det kan gagne alle å ha eit samfunn der fattigdommen er utrydda, der ei rettferdig fordeling er mogleg og der ingen er marginaliserte. Det europeiske året skal fremje eit samfunn som held ved lag og utviklar livskvalitet, medrekna kvalitet på kvalifikasjonar og sysselsetjing, sosial velferd, medrekna velferda til barn, og like høve for alle. I tillegg skal det sikre ei berekraftig utvikling og solidaritet mellom og innanfor generasjonane og politisk samsvar med innsatsen til EU på verdsplan.
- d) Engasjement og konkrete tiltak — å stadfeste det sterke politiske engasjementet til EU og medlemsstatane når det gjeld å ha ein avgjerande innverknad på utryddinga av fattigdom og sosial utstøying, og å fremje dette engasjementet og desse tiltaka på alle forvaltingsnivå. Med utgangspunkt i det som er og kan verte oppnådd gjennom den opne metoden for samordning når det gjeld sosial tryggleik og sosial integrasjon, skal Det europeiske året styrkje det politiske engasjementet for å førebyggje og motkjempe fattigdom og sosial utstøying ved å samle den politiske merksemda og mobilisere alle dei partane som det gjeld, og styrkje tiltaka til medlemsstatane og Den europeiske unionen på dette området.

2. Ved gjennomføringa av desse måla skal Fellesskapet og medlemsstatane ta omsyn til dei prioriteringane som er oppførte i del IV i vedlegget.

Artikkel 3

Innhaldet i tiltaka

1. Tiltaka på fellesskapsplan og nasjonalt plan, som er utarbeidd for å nå dei måla som er fastsette i artikkel 2, kan særleg omfatte følgjande:
- a) Møte og tilskipingar.
- b) Opplysnings-, reklame- og utdanningskampanjar.
- c) Rundspørjingar og granskingar på fellesskapsplan eller nasjonalt plan, eventuelt på grunnlag av innsamling av data som er fordelte på kjønn.
2. I vedlegget vert det gjort nærmare greie for dei tiltaka som er nemnde i nr. 1.

3. Alle tiltak som er retta mot ein større del av ålmenta, skal vere lett tilgjengelege for alle, medrekna fattige og personar med funksjonshemmingar.

Artikkel 4

Integrering av likestillingsaspektet

Innanfor ramma av Det europeiske året skal det takast omsyn til at kvinner og menn har ulik risiko for og vert råka på ulike måtar av fattigdom og sosial utstøying. Fellesskapet og medlemsstatane skal ta omsyn til integreringa av likestillingsaspektet ved gjennomføringa av Det europeiske året.

Artikkel 5

Samarbeid og gjennomføring på fellesskapsplan

1. Dei andre tiltaka som er naudsynte for gjennomføringa av denne avgjerda, skal vedtakast etter den framgangsmåten med rådgjevande utval som er nemnd i artikkel 7 nr. 2.
2. Kommisjonen skal syte for at dei fellesskapstiltaka som er omfatta av denne avgjerda, vert gjennomførte i samsvar med vedlegget.
3. Kommisjonen skal særleg gjere dei tiltaka som er naudsynte for å sikre at det er samsvar og komplementaritet med dei fellesskapstiltaka og -initiativa som er nemnde i artikkel 10, med sikte på å nå dei måla som er fastsette i artikkel 2.
4. Kommisjonen skal, særleg på europeisk plan, jamleg utveksle synspunkt med dei partane som det gjeld, medrekna dei som arbeider med personar som lever i fattigdom, om utforminga, gjennomføringa, oppfølginga og vurderinga av Det europeiske året. Han skal gjere alle relevante opplysningar tilgjengelege for ålmenta.
5. Kommisjonen skal ved utarbeidinga og gjennomføringa av Det europeiske året ha eit nært samarbeid med Utvalet for sosial tryggleik, og eventuelt melde frå til eller samarbeide med andre relevante utval.

6. Kommisjonen skal eventuelt samarbeide med andre organ, institusjonar, kontor og byrå i EU.

Artikkel 6

Samarbeid og gjennomføring på nasjonalt plan

1. Kvar einskild medlemsstat skal oppnemne eit nasjonalt gjennomføringsorgan som skal organisere deltakinga til medlemsstaten i Det europeiske året og sikre samordninga på nasjonalt plan. Det nasjonale gjennomføringsorganet skal ha ansvaret for å definere det nasjonale programmet og prioriteringane for Det europeiske året, og for å velje ut dei einskilte tiltaka som skal kunne få fellesskapsfinansiering. Den nasjonale strategien og dei nasjonale prioriteringane for Det europeiske året skal fastsetjast i samsvar med dei måla som er oppførte i artikkel 2.

2. Framgangsmåten for tildeling av fellesskapsfinansiering til tiltak på nasjonalt plan er fastsett i del II i vedlegget.

3. Når dei skal utføre oppgåvene sine, særleg ved utarbeidinga av det nasjonale programmet og elles når det er høveleg i samband med gjennomføringa av Det europeiske året, skal det nasjonale gjennomføringsorganet rådføre seg og samarbeide nært med ei rekkje aktørar på området, medrekna organisasjonar frå det sivile samfunnet og organisasjonar som arbeider for eller representerer interessene til dei som er fattige og sosialt utstøytte, partane i arbeidslivet og regionale og lokale styresmakter.

Artikkel 7

Utval

1. Kommisjonen skal få hjelp av eit utval (heretter kalla «utvalet»).

2. Når det vert vist til dette nummeret, skal artikkel 3 og 7 i avgjerd 1999/468/EF nyttast, samstundes som det vert teke omsyn til føresegnene i artikkel 8 i den nemnde avgjerda.

3. Dersom det er mogleg, skal den som vert oppnemnd som representant for medlemsstaten i utvalet, helst vere blant medlemmene av det nasjonale gjennomføringsorganet som er nemnt i artikkel 6 nr. 1.

Artikkel 8

Finansielle føresegner

1. Tiltak som omfattar heile Fellesskapet, slik det er fastsett i del I i vedlegget, kan få støtte med opptil 80 %, eller gje høve til at det vert gjort avtale om offentlege innkjøp over det allmenne budsjettet til Den europeiske unionen.

2. Lokale, regionale eller nasjonale tiltak kan samfinansierast over det allmenne budsjettet til Den europeiske unionen med opptil 50 % av dei samla utgiftene som gjev rett til støtte, i samsvar med den framgangsmåten som er fastsett i del II i vedlegget.

Artikkel 9

Framgangsmåte for innsending og utveljing av søknader

1. Avgjerder om finansiering av tiltak i medhald av artikkel 8 nr. 1, skal takast av Kommisjonen i samsvar med den framgangsmåten som er nemnd i artikkel 7 nr. 2.

2. Søknader om finansiell støtte til tiltak i medhald av artikkel 8 nr. 2, skal sendast over til Kommisjonen av dei nasjonale gjennomføringsorgana i samsvar med den framgangsmåten som er fastsett i del II i vedlegget.

Artikkel 10

Samanheng og komplementaritet

1. Kommisjonen skal, i samarbeid med deltakarstatane, syte for at det er samanheng mellom dei tiltaka som er fastsette i denne avgjerda, og andre tiltak og initiativ på fellesskapsplan og på nasjonalt og regionalt plan.

2. I tillegg skal dei sikre at Det europeiske året fullt ut utfyller andre eksisterande initiativ og ressursar på fellesskapsplan og på nasjonalt og regionalt plan der dei kan medverke til å nå måla for Det europeiske året.

Artikkel 11

Deltakarstatar

Det europeiske året skal vere ope for deltaking for

- a) medlemsstatar,
- b) kandidatstatar som er omfatta av ein strategi for tidsrommet før tilmelding, i samsvar med dei allmenne prinsippa og vilkåra for deltaking for desse statane i fellesskapsprogram, som er fastsette høvesvis i rammeavtala og i avgjerder i assosieringsråda,
- c) statane på Vest-Balkan, i samsvar med ordningar som skal avtalast med desse statane i medhald av rammeavtalene om dei allmenne prinsippa for deltakinga deira i fellesskapsprogram,
- d) EFTA-statar som er part i EØS-avtala, i samsvar med føresegnene i den nemnde avtala,
- e) statar som er omfatta av den europeiske naboskapspolitikken, i samsvar med dei allmenne prinsippa og vilkåra for deltaking for desse statane i fellesskapsprogram, slik det er fastsett i strategidokumentet av mai 2004 og handlingsplanane for kvar einskild stat. All finansiell støtte frå Fellesskapet til relevante tiltak i statar som er omfatta av naboskapspolitikken, skal dekkjast gjennom ordninga for den europeiske naboskapspolitikken i samsvar med dei prioriteringane og framgangsmåtane som er fastsette for det overordna samarbeidet med desse statane.

Artikkel 12

Budsjett

1. Den finansielle ramma for gjennomføringa av dei tiltaka som er nemnde i denne avgjerda for tidsrommet 1. januar 2009-31. desember 2010, er 17 000 000 euro, der 6 500 000 euro skal vere for tidsrommet fram til 31. desember 2009.

2. Dei årlege løyvingane skal godkjennast av budsjettstyresmakta innanfor ramma av dei finansielle overslaga for 2007-2013.

Artikkel 13

Internasjonalt samarbeid

Innanfor ramma av Det europeiske året kan Kommisjonen samarbeide med relevante internasjonale organisasjonar, særleg Europarådet, Den internasjonale arbeidsorganisasjonen og Dei sameinte nasjonane.

Artikkel 14

Vern av dei økonomiske interessene til Fellesskapet

Kommisjonen skal ved gjennomføringa av tiltak som vert finansierte i samsvar med denne avgjerda, sikre at dei økonomiske interessene til Fellesskapet vert verna ved bruk av førebyggjande tiltak mot svik, korrupsjon og anna ulovleg verksemd, ved effektiv kontroll med og innkrevjing av summar som er utbetalte på urettkome vis og, dersom det vert oppdaga avvik, ved sanksjonar som er verknadsfulle, svarar til brotet og hindrar nye brot, i samsvar med rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 av 18. desember 1995 om beskyttelse av De europeiske fellesskaps økonomiske interesser⁽¹⁾ og (EF, Euratom) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter⁽²⁾ og med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 av 25. mai 1999 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF)⁽³⁾.

Artikkel 15

Overvaking og vurdering

1. Kommisjonen skal innan 31. desember 2011 leggje fram for Europaparlamentet, Rådet, Det europeiske økonomi- og sosialutvalet og Regionutvalet ein rapport om gjennomføringa, resultata og den samla vurderinga av dei tiltaka som er fastsette i denne avgjerda.

2. Rapporten skal òg gje opplysningar om korleis kjønnsdimensjonen er vorten integrert i verksemda innanfor ramma av Det europeiske året, og korleis Det europeiske året har vore til gagn for grupper eller einskildpersonar som er særleg utsette.

Artikkel 16

Iverksetjing

Denne avgjerda tek til å gjelde 20. dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen*.

Utferda i Strasbourg, 22. oktober 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

J.-P. JOUYET

Formann

⁽¹⁾ TEF L 312 av 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ TEF L 292 av 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ TEF L 136 av 31.5.1999, s. 1.

VEDLEGG

Nærmare opplysningar om dei tiltaka som er nemnde i artikkel 3 i denne avgjerda**I. TILTAK PÅ FELLESSKAPSPLAN****1. Møte og tilskipingar**

Tilrettelegging av møte og tilskipingar på fellesskapsplan som tek sikte på å auke medvitet om Det europeiske året og om fattigdom og sosial utstøying, og som skal vere eit forum for utveksling av idear. Desse møta og tilskipingane skal samle dei partane som det gjeld, og skal planleggjast saman med personar som lever i fattigdom og med organisasjonar frå det sivile samfunnet som representerer dei. Møta og tilskipingane skal medverke til at det vert utarbeidd tiltak og praksis som kan føre til større medrårerett for alle og til å avhjelpe manglar i politikken på dette området, i tillegg til å auke medvitet blant aktørar og institusjonar som det kjem ved, om dei ulike sidene ved fattigdom og sosial utstøying (særleg blant kvinner og barn), medrekna faktorar som t.d. tilgang til sysselsetjing, bustader, sosial tryggleik, støtte til familiar, helsetenester og sosial velferd.

2. Opplysnings- og reklamekampanjar som omfattar følgjande:

- Tilrettelegging av ulike solidaritetsinitiativ for å lette fattigdom og fremje sosial integrasjon, med sikte på at alle borgarar skal få høve til å medverke direkte eller gjennom organisasjonane sine, òg i mindre omfang og på alle moglege måtar. Mediekampanjar på fellesskapsplan og nasjonalt plan kan nyttast som støtte for innsamling av midlar innanfor ramma av Det europeiske året.
- Utarbeiding av ein logo som er tilgjengeleg i ei rekkje ulike format, og slagord for Det europeiske året, som begge kan nyttast i samband med alle tiltak som er knytte til Det europeiske året.
- Ein opplysningskampanje på fellesskapsplan, med oppfølging på nasjonalt og lokalt plan, på grunnlag av både tradisjonelle og nye kommunikasjonskanalar og ny teknologi.
- Framstilling av kommunikasjons- og medieverkøy som skal finnast tilgjengelege i heile Fellesskapet for å stimulere interessa til ålmenta.
- Føremålstenlege tiltak og initiativ som skal gje informasjon, gjere kjende resultata og synleggjere fellesskapsprogramma, -tiltaka og initiativa, for såleis å medverke til at måla for Det europeiske året vert nådde.
- Føremålstenlege initiativ frå utdanningsinstitusjonar, ikkje-statlege organisasjonar og velgjerd-organisasjonar på fellesskapsplan og på nasjonalt plan, for å spreie informasjon om Det europeiske året og om tiltak for motkjemping av fattigdom og sosial utstøying.
- Tilrettelegging av europeiske konkurransar der resultata og røynslene innanfor temaområda for Det europeiske året vert framheva.
- Eit sterkt samband med organisasjonar og sektorar som vanlegvis ikkje arbeider med spørsmål som gjeld fattigdom og sosial utstøying (t.d. idrett, kunst), medrekna bruk av «vitnemål» og «ambassadørar».
- Innføring av ein nettstad med informasjon på Europa-portalen.

3. Andre tiltak

- Rundspørjingar og granskingar på fellesskapsplan, eventuelt på grunnlag av innsamling av data som er fordelte på kjønn, med sikte på å vurdere og rapportere om førebuingane til og effektiviteten og dei direkte og langsiktige verknadene av Det europeiske året. For å gjere det mogleg å identifisere nyskapande løysingar, kjem ei av granskingane òg til å omfatte spørsmål til ålmenta om politiske tiltak for å førebyggje og motkjempe fattigdom og sosial utstøying, eventuelt medrekna ordningar for sosial tryggleik, og om kva rolle Unionen kan spele i kampen mot fattigdom og utstøying. Denne granskinga vil verte gjennomført i 2009, slik at resultata kan leggjast fram på opningskonferansen for Det europeiske året.

- Fremjing av studiar av sambandet mellom djup fattigdom og grunnleggjande rettar.
- Samarbeid med den private sektoren, radio- og fjernsynsstasjonar og andre medium som kan vere partnerar når det gjeld spreing av informasjon om Det europeiske året og når det gjeld tiltak som tek sikte på ein langsiktig dialog om sosiale spørsmål.
- Teknisk hjelp for å lette kunnskapsoverføringa.
- Ein vurderingsrapport om effektiviteten og verknadene til Det europeiske året.

Det kan eventuelt skipast særlege samband når det gjeld tilrettelegginga av tilskipingar på europeisk og internasjonalt plan, særleg ved å skape samverknad med Det europeiske året og den verksemda som finn stad i samband med den årlege internasjonale SN-dagen for utrydding av fattigdom, som er 17. oktober.

Kommisjonen kan nytte seg av teknisk og/eller administrativ hjelp som er til felles nytte både for Kommisjonen og deltakarstatane, t.d. for å finansiere ekstern sakkunne om eit særskilt tema.

4. Finansiering

Med atterhald for føresegnene i artikkel 8 og 12 i denne avgjerda kan finansieringa finne stad i form av

- kjøp av varer og tenester, særleg innanfor kommunikasjon, gjennom innbydingar til tilbodskonkurransar,
- kjøp av rådgjevingstenester gjennom innbydingar til tilbodskonkurransar,
- tilskot til å dekkje kostnader til særskilde tilskipingar på fellesskapsplan for å framheve og auke medvitet om Det europeiske året. Slik finansiering skal ikkje overstige 80 % av dei samla utgiftene til mottakaren.

II. SAMFINANSIERING AV TILTAK PÅ NASJONALT PLAN

Desse tiltaka bør ta omsyn til behovet for å gje tilbod om støtte som kan sikre tilgang for organisasjonar «på bakkenivå» og for prosjekt der dei mest marginaliserte gruppene er tekne med.

1. Tiltak på nasjonalt, regionalt eller lokalt plan kan oppfylle vilkåra for å verte finansierte over fellesskapsbudsjettet med opptil 50 % av dei samla utgiftene som gjev rett til støtte per deltakarstat. Den nasjonale delen av støtta bør svare til EU-støtta med minst 50 % frå offentlege eller private kjelder. Når tiltaka skal veljast ut, står dei nasjonale gjennomføringsorgana fritt til å velje om og i kor stor grad dei vil be om samfinansiering frå den organisasjonen som har ansvaret for å gjennomføre dei einskilde tiltaka.
2. Etter at denne avgjerda er vedteken, skal Kommisjonen utarbeide eit strategisk rammedokument som saman med dei måla som er fastsette i artikkel 2 i denne avgjerda, skal danne grunnlaget for dei prioriterte innsatsområda som skal gjennomførast i Det europeiske året, medrekna minstestandardar for deltaking i nasjonale organ og tiltak.
3. Som oppfølging av det strategiske rammedokumentet skal kvart av dei nasjonale gjennomføringsorgana, etter samråd med det sivile samfunnet, leggje fram eit nasjonalt program for gjennomføringa av Det europeiske året, i nær samordning og nært samsvar med dei nasjonale strategiane for sosial tryggleik og sosial integrasjon.
4. Kvart nasjonale gjennomføringsorgan skal sende over ein søknad om fellesskapsfinansiering. I denne søknaden om tilskot skal det gjerast greie for det nasjonale programmet og dei nasjonale prioriteringane for Det europeiske året, og for dei tiltaka som det er gjort framlegg om å finansiere. Saman med søknaden om tilskot skal det leggjast fram eit detaljert budsjett som inneheld dei samla utgiftene til dei tiltaka som det er gjort framlegg om, saman med opplysningar om omfanget av og kjeldene til samfinansiering. Blant dei utgiftene som gjev rett til støtte, er eventuelle utgifter til personale og administrasjon som det nasjonale gjennomføringsorganet har hatt.
5. Tildelinga av eit samla tilskot til deltakarstatane vil vere avhengig av i kor stor grad dei måla som er fastsette i artikkel 2 i denne avgjerda, og som det er gjort nærmare greie for i det nasjonale programmet for gjennomføring av Det europeiske året, er oppfylte.

6. Kommisjonen skal vurdere dei søknadene om fellesskapsfinansiering som vert sende inn av dei nasjonale gjennomføringsorgana, og vil samstundes kontrollere om dei oppfyller dei måla som er nemnde i artikkel 2 i denne avgjerda. Dersom det er naudsynt, skal Kommisjonen be om at søknadene vert endra.
7. Tiltak i medhald av nr. 1 ovanfor kan omfatte:
 - a) Møte og tilskipingar som er knytte til måla for Det europeiske året, medrekna nasjonale tilskipingar for å lansere og fremje Det europeiske året, skape ein katalyserande verknad og gje rom for drøfting av konkrete tiltak for motkjeming av fattigdom og sosial utstøying.
 - b) Seminar for ymseidig læring på nasjonalt, regionalt og lokalt plan.
 - c) Andre tilskipingar som er knytte til utarbeidinga av initiativ på fellesskapsplan (t.d. den årlege europeiske rundebordskonferansen om fattigdom og sosial utstøying og det europeiske møtet mellom personar som er råka av fattigdom).
 - d) Opplysnings-, utdannings- og reklamekampanjar og andre tiltak på skulane, og tiltak som har ein sterk mangfaldiggjerande verknad og tek sikte på å spreie dei prinsippa og verdiane som ligg til grunn for Det europeiske året på nasjonalt, regionalt og lokalt plan, medrekna prisutdelingar og konkurransar.
 - e) Andre granskingar og studiar enn dei som er nemnde i del I nr. 3, med sikte på ein meir grundig analyse av dei viktigaste spørsmåla i samband med Det europeiske året.
 - f) Tilbod om opplæring for statstenestemenn, partane i arbeidslivet, media, representantar for ikkje-statlege organisasjonar og andre aktørar, for å auke kunnskapen deira om fenomenet fattigdom og sosial utstøying, om den europeiske og den nasjonale politikken for sosial integrasjon og om ulike tilgjengelege politiske verkty, slik at dei kan verte betre rusta til å handtere spørsmål som er knytte til fattigdom, og for å oppmuntre dei til å spele ei aktiv rolle for å motkjempe fattigdom og sosial utstøying.
 - g) Samarbeid med media.
 - h) Utarbeiding av nye handlingsplanar på regionalt og lokalt plan for sosial integrasjon.

III. IKKJE-FINANSIELL STØTTE

Fellesskapet vil gje ikkje-finansiell støtte, medrekna godkjenning av bruken av den særskilde logoen som er utforma for Det europeiske året, og anna materiale som er knytt til Det europeiske året, til initiativ frå offentlege eller private organisasjonar, i den grad desse kan garantere overfor Kommisjonen — på grunnlag av dei særlege kriteria som er fastsette i det strategiske rammedokumentet — at dei aktuelle initiativa er eller vil verte utførte i Det europeiske året, og at dei kan ventast å medverke monaleg til å nå eitt eller fleire av måla for året.

Initiativ som vert gjennomførte i tredjestatar i samband eller samarbeid med Det europeiske året, kan òg få ikkje-finansiell støtte frå Fellesskapet og nytte logoen og anna materiale som er knytt til Det europeiske året.

IV. PRIORITERTE INNSATSOMRÅDE FOR DET EUROPEISKE ÅRET

Samstundes som det vert teke omsyn til dei ulike sidene ved fattigdom og sosial utstøying, og med sikte på å integrere førebygginga av og kampen mot fattigdom og sosial utstøying med annan politikk, bør innsatsen i samband med Det europeiske året ta sikte på å gje ein klar tilleggsverdi og på ein effektiv måte utfylle den opne metoden for samordning når det gjeld sosial tryggleik og sosial integrasjon. Denne innsatsen bør difor vere retta mot ei avgrensa mengd med prioriterte område.

I samsvar med den analysen som er gjord og dei prioriteringane som er fastlagde i den felles rapporten om sosial tryggleik og sosial integrasjon, bør Det europeiske året leggje vekt på dei følgjande emna:

- Fremjing av fleirsidige integrerte strategiar for å førebyggje og redusere fattigdom, særleg alvorleg fattigdom, og metodar som kan innarbeidast på alle dei relevante politikkområda.

- Motkjemping av fattigdom blant barn, medrekna fattigdom som går i arv frå ein generasjon til den neste, saman med fattigdom innanfor familiar, med særleg vekt på store familiar, einslege foreldre og familiar som tek seg av ein pleietrengjande person, i tillegg til fattigdom blant barn i institusjonar.
- Fremjing av ein inkluderande arbeidsmarknad, der det vert lagt vekt på fattigdom blant arbeidstakarar og at det skal løne seg å arbeide.
- Fjerning av ulikskapar i utdanning og opplæring, medrekna utvikling av digital kompetanse og fremjing av lik tilgang for alle til IKT, med særleg vekt på dei særlege behova til personar med funksjonshemming.
- Handtering av kjønns- og aldersdimensjonen ved fattigdom.
- Sikring av lik tilgang til dei ressursane og tenestene som er naudsynte, medrekna bustad, helse og sosial tryggleik.
- Fremjing av tilgangen til kultur- og fritidsaktivitetar.
- Motkjemping av skilnadshandsaming og fremjing av sosial integrasjon av innvandrarar og etniske minoritetar.
- Fremjing av integrerte metodar for aktiv integrasjon.
- Avhjelping av behova til personar med funksjonshemming og familiane deira, heimlause og andre grupper eller personar som er særleg utsette.

I planlegginga av innsats innanfor ramma av Det europeiske året skal deltakarstatane, i tråd med dei prioriteringane som er nemnde ovanfor, tilpasse desse til dei nasjonale, regionale og lokale situasjonane og utfordringane sine, samstundes som dei tek omsyn til utjamning innanfor sitt eige territorium.

I lys av dei måla som er fastsette i artikkel 2 i denne avgjerda, bør spørsmålet om deltaking integrerast i alle prioriteringane.

I gjennomføringa av innsatsen for Det europeiske året og i medhald av artikkel 4 i denne avgjerda skal Kommisjonen og medlemsstatane ta omsyn til dei ulike måtane kvinner og menn kan oppleve fattigdom og sosial utstøying på. Dei skal òg sikre at det vert teke omsyn til kjønnsdimensjonen i alle dei prioriterte områda innanfor Det europeiske året, med sikte på å fremje likestilling mellom menn og kvinner.

RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1321/2004**2014/EØS/61/24****av 12. juli 2004****om opprettelse av strukturer for forvaltning av europeiske programmer for satellittbasert radionavigasjon(*)**

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 308,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁽¹⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Den europeiske politikken for satellittbasert radionavigasjon gjennomføres for tiden ved hjelp av EGNOS- og Galileo-programmene.
- 2) Galileo er det første europeiske romprogram som finansieres og forvaltes av Den europeiske union i samarbeid med Den europeiske romorganisasjonen (ESA). Det antas at programmet vil bidra til utviklingen av mange anvendelsesmuligheter på områder som direkte eller indirekte berører Fellesskapets politikk, som transport (posisjonsbestemmelse og hastighetsmåling av kjøretøyer), forsikring, bompenger, håndheving av loven (overvåking av mistenkte, kriminalitetsforebyggende tiltak), tollvesen (undersøkelser i felten osv.), landbruk (mengdejustering av gjødsel eller plantevernmidler avhengig av jordsmonn osv.), fiskeri (overvåking av fartøyers bevegelser).
- 3) EGNOS er et program som bygger på en trepartsavtale mellom Det europeiske fellesskap, ESA og Eurocontrol og som har som mål å styrke amerikanske GPS-signaler og russiske GLONASS-signaler innenfor et stort geografisk område med henblikk på økt pålitelighet. Det er uavhengig av og skal utfylle Galileo-programmet.
- 4) I konklusjonene fra Det europeiske råds møter i Köln (3. og 4. juni 1999), Feira (19. og 20. juni 2000), Nice (7.-11. desember 2000), Stockholm (23. og 24. mars 2001), Laeken (14. og 15. desember 2001), Barcelona (15. og 16. mars 2002) og Brussel (20. og 21. mars 2003) understrekes Galileo-programmets strategiske karakter.
- 5) Den strategiske betydningen av de europeiske programmene for satellittbasert radionavigasjon og behovet for å sikre at viktige offentlige interesser vernes og representeres på en hensiktsmessig måte, gjør det nødvendig å overvåke de neste fasene av systemet samt bruken av de fellesskapsmidler som er tildelt programmene i samsvar med Rådets relevante politiske retningslinjer og budsjettmyndighetenes økonomiske beslutninger. Det bør derfor opprettes en europeisk tilsynsmyndighet for det globale systemet for satellittnavigasjon (GNSS) (heretter kalt «myndigheten»).
- 6) Rådet har gjentatte ganger, særlig i sine konklusjoner av 5. april 2001 og 26. mars 2002, understreket at vesentlig deltaking fra den private sektor er en avgjørende forutsetning for Galileos suksess under utplasseringen og driften.
- 7) For dette formål bør myndigheten inngå en konsesjonskontrakt med konsortiet som utvelges for å slutføre Galileos utviklingsfase, samt vedta tiltak for å påse at konsortiet overholder alle forpliktelser — særlig forpliktelsene til å yte offentlige tjenester — som følger av kontrakten.
- 8) Myndigheten bør være konsesjonsinnehaverens eneste samtalepartner når det gjelder frekvenser.
- 9) Samtidig bør medlemsstater som har levert søknad til Den internasjonale teleunion om å bruke frekvenser som er nødvendige for å sikre driften av systemet, tillate at myndigheten gir konsesjonsinnehaveren rett til å bruke dem så lenge konsesjonen gjelder, slik at sistnevnte kan levere tjenestene angitt i spesifikasjonene.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 246 av 20.7.2004, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 94/2009 av 8. juli 2009 om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter og protokoll 37 om listen omhandlet i artikkel 101, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 28.

⁽¹⁾ Uttalelse avgitt 31. mars 2004 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

- 10) Myndigheten bør være ansvarlig for å forvalte og kontrollere bruken av de midler den har fått tildelt særskilt til programmene.
- 11) Myndigheten bør bistå Kommisjonen i spørsmål om satellittbasert radionavigasjon, særlig dersom det er nødvendig å fastsette lover og forskrifter.
- 12) Myndigheten bør utnytte resultater fra pågående virksomhet innenfor forskning, utvikling og teknologivurdering, særlig ESAs virksomhet. I betraktning av rådsresolusjon av 16. november 2000 om en europeisk romstrategi⁽¹⁾ bør de muligheter som tilbys gjennom rammeavtalen mellom Det europeiske fellesskap og ESA, utnyttes fullt ut dersom det er relevant.
- 13) Myndigheten bør verne og utnytte de fellesskaps-investeringer som allerede er gjort i romteknologi og infrastruktur.
- 14) Etter avviklingen bør fellesforetaket Galileo i samsvar med de relevante reglene i sine vedtekter overdra til myndigheten alle formuesgoder det har ervervet. Alle formuesgoder skapt av konsesjonsinnehaveren under utplasseringen bør overdras til myndigheten, med mindre noe annet er avtalt på forhånd, ettersom programmets utformings-, utviklings- og godkjenningsfaser nesten utelukkende er blitt finansiert med offentlige midler, og alle deler som er utviklet slik bør stilles til rådighet for konsesjonsinnehaveren.
- 15) Myndigheten bør ha en rettslig status som gjør at den kan handle som en juridisk person når den utfører sine oppgaver.
- 16) For å sikre at myndighetens oppgaver gjennomføres på en effektiv måte bør medlemsstatene og Kommisjonen være representert i et styre med de nødvendige fullmakter til å fastsette budsjettet, kontrollere gjennomføringen av det, vedta relevante finansielle regler, fastsette åpne framgangsmåter for myndighetens beslutningstaking, godkjenne dens arbeidsprogram og utnevne den daglige lederen.
- 17) For at myndigheten skal virke på en tilfredsstillende måte må den daglige lederen utnevnes på grunnlag av egnethet og dokumenterte administrasjons- og ledelsesferdigheter samt relevante kvalifikasjoner og erfaring, og vedkommende må kunne utføre sine oppgaver på en uavhengig og fleksibel måte med hensyn til organiseringen av myndighetens interne virksomhet. Daglig leder bør forberede og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at myndighetens arbeidsprogram blir gjennomført på en tilfredsstillende måte, hvert år utarbeide utkast til en generell rapport som skal framlegges for styret, utarbeide et utkast til overslag over myndighetens inntekter og utgifter og gjennomføre budsjettet.
- 18) Framgangsmåtene for utnevning av tjenestemenn bør være åpne.
- 19) Styret bør ha mulighet til å nedsette en vitenskapelig og teknisk komité som kan bistå myndigheten i forbindelse med tekniske spørsmål og modernisering av systemet.
- 20) Det bør nedsettes en komité for systemets sikkerhet og pålitelighet som kan bistå myndigheten i alle spørsmål i forbindelse med systemets sikkerhet og pålitelighet.
- 21) For å sikre myndigheten full selvstendighet og uavhengighet anses det som nødvendig at den har et eget budsjett der inntektene hovedsakelig kommer fra bidrag fra Fellesskapet. Fellesskapets budsjettbehandling får fortsatt anvendelse når det gjelder tilskudd som skal dekkes over Den europeiske unions alminnelige budsjett. Videre bør Revisjonsretten revidere regnskapene.
- 22) Innenfor rammen av sitt virkeområde og sine mål og ved utførelsen av sine oppgaver bør myndigheten særlig overholde de bestemmelsene som gjelder for Fellesskapets institusjoner.
- 23) Myndigheten bør anvende relevant fellesskapsregelverk for offentlig tilgang til dokumenter og for personvern ved behandling av personopplysninger. Den bør også følge sikkerhetsprinsippene som gjelder for Rådets og Kommisjonens kontorer.

⁽¹⁾ EFT L 371 av 23.12.2000, s. 2.

- 24) Det bør være mulig for tredjestater å delta i myndighetens arbeid, forutsatt at de på forhånd har inngått en avtale om dette med Fellesskapet, særlig når disse statene har deltatt i tidligere faser av programmet gjennom bidrag til ESAs Galileosat-program.
- 25) Det europeiske systemet for satellittbasert radionavigasjon bør anses som en følsom infrastruktur når det gjelder sikkerhet og pålitelighet.
- 26) Det bør treffes tiltak for å verne systemets sikkerhet og pålitelighet mot (fiendtlige eller andre) angrep og hindre at det brukes til formål som kan skade Den europeiske unions eller medlemsstatenes sikkerhet.
- 27) Framgangsmåten fastsatt i Rådets felles handling 2004/552/FUSP av 12. juli 2004 om sider ved driften av det europeiske systemet for satellittbasert radionavigasjon som kan påvirke sikkerheten i Den europeiske union⁽¹⁾ bør få anvendelse i tilfeller der en medlemsstat anser at den nasjonale sikkerheten er truet.
- 28) Traktaten gir ingen annen myndighet for vedtakelse av denne forordning enn artikkel 308 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Mål

Ved denne forordning opprettes et fellesskapsorgan kalt Den europeiske tilsynsmyndighet for GNSS (heretter kalt «myndigheten»), som skal ivareta offentlige interesser i forbindelse med de europeiske GNSS-programmene og være tilsynsmyndighet for dem.

Artikkel 2

Oppgaver

1. Myndigheten skal utføre følgende oppgaver:

- a) Den skal være konsesjonsgivende myndighet overfor den private konsesjonsinnehaveren som er ansvarlig for å gjennomføre og lede Galileos utplasseringsfase og driftsfase (heretter kalt «konsesjonsinnehaveren»); i den forbindelse skal den inngå en konsesjonskontrakt med konsesjonsinnehaveren og påse at konsesjonsinnehaveren oppfyller konsesjonskontrakten og de tilknyttede nærmere bestemmelser og skal vedta alle nødvendige tiltak for å sikre tjenestenes kontinuitet dersom konsesjonsinnehaveren skulle misligholde kontrakten. Den skal gi konsesjonsinnehaveren rett til å bruke de materielle og immaterielle eiendelene nevnt i artikkel 3 nr. 1 så lenge konsesjonskontrakten gjelder.
- b) Den skal forvalte de midler den har fått tildelt særskilt til de europeiske GNSS-programmene og overvåke den samlede økonomistyringen for å kunne gi råd om bidragene fra offentlig sektor.
- c) Den skal få ansvaret — som den overtar fra fellesforetaket Galileo — for å forvalte avtalen med den markedsdeltaker som får i oppdrag å drive EGNOS, og for å framlegge en ramme for de framtidige politiske alternativene når det gjelder EGNOS, idet det tas behørig hensyn til uttalelser fra parter som har bidratt til å finansiere utviklingen og utplasseringen av EGNOS.
- d) Den skal samordne medlemsstatens tiltak med hensyn til frekvensene som er nødvendige for driften av systemet; den skal ha rett til å bruke alle disse frekvensene uavhengig av systemets plassering; den skal forhandle direkte med konsesjonsinnehaveren i spørsmål som gjelder bruken av frekvensene.
- e) For å bistå Kommisjonen ved utarbeidningen av forslag til europeiske GNSS-programmer som skal framlegges for Europaparlamentet og Rådet, og ved vedtakelsen av gjennomføringsregler skal myndigheten utarbeide utkast.
- f) Den skal være ansvarlig for moderniseringen og utviklingen av nye generasjoner av systemet.
- g) Ved gjennomføringen av budsjettet kan den utføre oppgaver som Kommisjonen har overlatt til den og som er knyttet til de europeiske GNSS-programmene i samsvar med artikkel 54 nr. 2 bokstav b) i rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 av 25. juni 2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽²⁾.
- h) Den skal sikre at systemets deler er behørig sertifisert; den skal bemyndige egnede godkjente sertifiseringsorganer til å utstede relevante sertifikater og overvåke at tilhørende standarder og tekniske spesifikasjoner overholdes.
- i) Den skal påse og kontrollere at konsesjonsinnehaveren følger instruksjoner som utarbeides i henhold til felles handling 2004/552/FUSP.
- j) Uten at det berører artikkel 22 skal den håndtere alle sider ved systemets sikkerhet og pålitelighet. Den skal særlig

⁽¹⁾ EUT L 246 av 20.7.2004, s. 30.

⁽²⁾ EFT L 248 av 16.9.2002, s. 1.

- i) godkjenne sikkerhetsvedlegg til industrikontrakter,
- ii) fastsette sikkerhetsspesifikasjonene for systemet og systemets deler samt sikkerhetsstandardene for tekniske opplysninger,
- iii) fastsette kryptografien som krever statlig godkjenning,
- iv) påse at europeiske GNSS-signaler og –tjenester kontrolleres i samsvar med sikkerhetskriterier i henhold til i) og ii),
- v) være akkrediteringsmyndighet for sikkerhet når det gjelder det europeiske GNSS, innlede og overvåke gjennomføringen av sikkerhetsprosedyrer samt gjennomføre revisjoner av systemsikkerheten,
- vi) med hensyn til den statlige tjenesten («Public Regulated Service» eller «PRS»):
- fastsette spesifikasjoner og instruksjoner for framstillingen av PRS-mottakere i samsvar med Rådets fastsatte politikk for tilgang til PRS,
 - fastlegge retningslinjer for gjennomføringen av forvaltningsreglene for PRS i medlemsstatene,
- vii) påse og kontrollere at konsesjonsinnehaveren overholder internasjonale regler og avtaler (Wassenaar, ordning for teknisk kontroll av missiler, internasjonale avtaler osv.),
- viii) gjennomføre relevante bestemmelser om utveksling, håndtering og lagring av fortrolige opplysninger,
- ix) utvikle framgangsmåter for samordning og samråd med generalsekretæren for Rådet for Den europeiske union/den høye representant for den felles utenriks- og sikkerhetspolitikken (SG/HR),
- x) fastsette og underrette Rådet om mulige tiltak som kan treffes av Rådet dersom det oppstår en trussel mot Den europeiske unions eller en medlemsstats sikkerhet som følge av driften eller bruken av systemet, eller dersom det oppstår en trussel mot driften av systemet, særlig som følge av en internasjonal krise,
- xi) avgi uttalelser til Rådet når den oppfordres til dette i henhold til felles handling 2004/552/FUSP,
- xii) avgi uttalelser om sikkerhetspolitiske spørsmål i internasjonale avtaler knyttet til de europeiske GNSS-programmene.
2. ESA skal anmodes om å gi myndigheten teknisk og vitenskapelig støtte.

Artikkel 3

Eiendomsrett

1. Myndigheten skal eie samtlige materielle og immaterielle eiendeler som fellesforetaket Galileo overdrar til myndigheten når utviklingsfasen er fullført, og som skapes eller utvikles av konsesjonsinnehaveren under utplasseringen og driften.
2. Framgangsmåten for overføring av eiendomsretten skal for fellesforetaket Galileos vedkommende fastsettes i forbindelse med foretakets avvikling som fastsatt i artikkel 21 i vedtektene for fellesforetaket Galileo vedlagt rådsforordning (EF) nr. 876/2002⁽¹⁾, og for konsesjonsinnehaverens vedkommende i konsesjonskontrakten.
3. Myndigheten skal eie alle materielle og immaterielle eiendeler som tilhører EGNOS, med forbehold for en avtale med EGNOS' investorer om vilkår og betingelser for ESAs overdragelse av eiendomsrett til alle eller deler av EGNOS' anlegg og utstyr.

Artikkel 4

Rettslig status, lokalkontorer

1. Myndigheten skal være et fellesskapsorgan. Den skal være eget rettssubjekt.
2. I hver medlemsstat skal myndigheten ha den mest omfattende rettslige handleevne som en juridisk person kan ha i henhold til nasjonal lovgivning. Den kan særlig erverve og avhende løsøre og fast eiendom og være part i en rettssak.
3. Myndigheten kan beslutte å opprette lokalkontorer i medlemsstatene, forutsatt at disse samtykker, eller i andre stater som deltar i programmet i samsvar med artikkel 21.
4. Myndigheten skal være representert ved sin daglige leder.

Artikkel 5

Styret

1. Det opprettes et styre som skal utføre oppgavene nevnt i artikkel 6.

⁽¹⁾ EFT L 138 av 28.5.2002, s. 1.

2. Styret skal bestå av én representant utnevnt av hver medlemsstat og én representant utnevnt av Kommisjonen. Styremedlemmenes mandatperiode skal være fem år. Mandatperioden kan fornyes én gang.

3. Deltaking av representanter for tredjestater og vilkårene for dette skal eventuelt fastsettes gjennom ordningene nevnt i artikkel 21.

4. Styret skal velge en leder og en nestleder blant sine medlemmer. Nestlederen skal automatisk ta lederens plass dersom han/hun er forhindret fra å ivareta sine plikter. Lederens og nestlederens mandatperiode skal være to og et halvt år og skal utløpe når de ikke lenger er medlemmer av styret. Mandatperioden kan fornyes én gang.

5. Styrets leder skal innkalle til styremøtene.

Myndighetens daglige leder skal delta i drøftingene.

Styret skal holde et ordinært møte to ganger i året. I tillegg skal det tre sammen på initiativ fra lederen eller på anmodning fra minst en tredel av medlemmene.

Styret kan invitere enhver person som har synspunkter som kan være av interesse, til å delta på møtene som observatør. Ved drøfting av sikkerhetsspørsmål skal en representant for generalsekretæren/den høye representanten og lederen for komiteen for systemets sikkerhet og pålitelighet delta som observatører. Styremedlemmene kan bistås av rådgivere eller sakkyndige, med forbehold for bestemmelsene i styrets forretningsorden.

Myndigheten skal ivareta styrets sekretariatsfunksjoner.

6. Med mindre annet er fastsatt i denne forordning, skal styret treffe sine beslutninger med to tredels flertall.

7. Hvert medlem skal ha én stemme. Myndighetens daglige leder skal ikke avgi stemme.

I forretningsordenen skal det fastsettes mer detaljerte regler for avstemningen, særlig vilkårene for at et medlem kan handle på vegne av et annet medlem.

Artikkel 6

Styrets oppgaver

Styret skal

- a) utnevne den daglige lederen i henhold til artikkel 7 nr. 2,
- b) innen 30. november hver år, etter å ha mottatt Kommisjonens uttalelse, vedta myndighetens arbeidsprogram for kommende år og oversende det til medlemsstatene, Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen. Arbeidsprogrammet skal vedtas uten at det berører Fellesskapets årlige budsjettbehandling,
- c) utføre sine oppgaver i forbindelse med myndighetens budsjett i henhold til artikkel 11 og 12,
- d) være ansvarlig for alle beslutninger i forbindelse med oppgavene angitt i artikkel 2 bokstav j); beslutningene skal under alle omstendigheter treffes etter samråd med eller på grunnlag av forslag fra komiteen for systemets sikkerhet og pålitelighet,
- e) utøve disiplinærmyndighet overfor den daglige lederen,
- f) i samsvar med artikkel 19 vedta de særlige bestemmelser som er nødvendige for å gjennomføre retten til å få tilgang til myndighetens dokumenter,
- g) vedta årsrapporten om myndighetens virksomhet og planer og oversende den til medlemsstatene, Europaparlamentet, Rådet, Kommisjonen, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Revisjonsretten innen 15. juni; myndigheten skal oversende budsjettmyndigheten alle relevante opplysninger om resultatene av framgangsmåtene for vurdering,
- h) fastsette sin forretningsorden.

Artikkel 7

Daglig leder

1. Myndigheten skal ledes av den daglige lederen, som skal være fullstendig uavhengig i utførelsen av sine oppgaver, med forbehold for Kommisjonens og styrets respektive myndighet.

2. Den daglige lederen skal utnevnes av styret på grunnlag av egnethet og dokumenterte administrasjons- og ledelsesferdigheter, samt relevante kvalifikasjoner og erfaring, fra en liste over minst tre kandidater foreslått av Kommisjonen. Styret skal treffe sin beslutning med tre firedels flertall av medlemmene.

Styret skal ha myndighet til å avsette den daglige lederen etter samme framgangsmåte.

Den daglige lederens mandatperiode skal være fem år. Mandatperioden kan fornyes én gang.

3. Europaparlamentet eller Rådet kan anmode daglig leder om å framlegge en rapport om utførelsen av sine oppgaver.

Artikkel 8

Den daglige lederens oppgaver

Daglig leder

- a) skal representere myndigheten og være dens leder,
- b) skal forberede styrets arbeid. Vedkommende skal delta i myndighetens arbeid uten stemmerett,
- c) skal ha ansvar for å gjennomføre styrets årlige arbeidsprogram under styrets kontroll,
- d) skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at myndighetens virksomhet er i samsvar med denne forordning, herunder vedta interne administrative instruksjoner og offentliggjøre meldinger,
- e) skal utarbeide overslag over myndighetens inntekter og utgifter i samsvar med artikkel 11 og gjennomføre budsjettet i samsvar med artikkel 12,
- f) skal hvert år utarbeide et utkast til en generell rapport og framlegge det for styret,
- g) skal fastsette myndighetens organisasjonsstruktur og framlegge den for styret for godkjenning. Vedkommende skal opprette en egnet, varig struktur for gjennomføringen av beslutninger knyttet til sikkerhet og nødvendige operative kontakter,
- h) skal med hensyn til personalet utøve den myndighet som er fastsatt i artikkel 16,
- i) kan med styrets godkjenning vedta de tiltak som kreves for å opprette lokalkontorer i medlemsstatene i samsvar med artikkel 4.

Artikkel 9

Den vitenskapelige og tekniske komité

1. Uten at det berører artikkel 2 kan styret nedsette en vitenskapelig og teknisk komité og utnevne komiteens medlemmer og leder blant anerkjente sakkyndige fra medlemsstatene og Kommisjonen. Medlemsstatene og Kommisjonen skal foreslå kandidater. Deltaking av representanter for tredjestater i komiteen og vilkårene for dette skal eventuelt fastsettes gjennom ordningene nevnt i artikkel 21.

2. Den vitenskapelige og tekniske komité kan få ansvar for å

- a) avgi uttalelser om tekniske spørsmål eller om forslag som medfører store endringer i utformingen av det europeiske GNSS-systemet,
- b) komme med anbefalinger om modernisering av systemet,
- c) utføre andre oppgaver som er nødvendige for å utvikle sakkunnskap om satellittbasert radionavigasjon.

3. Med forbehold for styrets godkjenning skal den vitenskapelige og tekniske komité fastsette sin forretningsorden.

Artikkel 10

Komité for systemets sikkerhet og pålitelighet

1. Styret skal nedsette en komité for systemets sikkerhet og pålitelighet. Den skal bestå av én representant for hver medlemsstat og én for Kommisjonen, utvalgt blant anerkjente sakkyndige innenfor sikkerhet. En representant for SG/HR skal delta på komiteens møter som observatør.

2. Komiteen skal rådspørres og komme med forslag i forbindelse med spørsmålene om sikkerhet og pålitelighet nevnt i artikkel 2 bokstav j).

3. Komiteen skal velge en leder og en nestleder blant sine medlemmer og fastsette sin forretningsorden.

Artikkel 11

Budsjett

1. Uten at det berører andre midler og gebyrer som ennå ikke er fastlagt, skal myndighetens inntekt omfatte et tilskudd fra Fellesskapet som skal inntas i Den europeiske unions alminnelige budsjett for å sikre balansen mellom inntekter og utgifter.

2. Myndighetens utgifter skal omfatte utgifter til personale, administrasjon og infrastruktur og drift samt kostnader forbundet med den vitenskapelige og tekniske komité, komiteen for systemets pålitelighet og sikkerhet samt med kontraktene og avtalene myndigheten har inngått med sikte på gjennomføring av de europeiske GNSS-programmene.

3. Den daglige lederen skal hvert år utarbeide et utkast til overslag over myndighetens inntekter og utgifter for det kommende regnskapsår og sende det til styret sammen med en foreløpig stillingsoversikt.

4. Inntekter og utgifter skal være i balanse.

5. Styret skal hvert år, på grunnlag av utkastet til overslag over inntekter og utgifter, utarbeide et overslag over myndighetens inntekter og utgifter for det kommende regnskapsår.

6. Overslaget, som skal omfatte en foreløpig stillingsoversikt og det foreløpige arbeidsprogrammet, skal innen 31. mars oversendes til Kommisjonen og de stater som Fellesskapet har inngått avtaler med i samsvar med artikkel 21.

7. Kommisjonen skal oversende overslaget til Europaparlamentet og Rådet (heretter kalt «budsjett-myndigheten») sammen med det foreløpige forslaget til Den europeiske unions alminnelige budsjett.

8. På grunnlag av overslaget skal Kommisjonen innta i det foreløpige forslaget til Den europeiske unions alminnelige budsjett de overslag den anser nødvendige for stillingsoversikten og det tilskudd som skal ytes over det alminnelige budsjett, og framlegge dette for budsjettmyndigheten i samsvar med traktatens artikkel 272.

9. Budsjettmyndigheten skal godkjenne bevilgningene i form av tilskudd til myndigheten og vedta myndighetens stillingsoversikt.

10. Budsjettet skal vedtas av styret. Det blir endelig etter at Den europeiske unions alminnelige budsjett er blitt endelig vedtatt. Det skal eventuelt justeres tilsvarende.

11. Styret skal snarest mulig underrette budsjettmyndigheten om ethvert prosjekt det har til hensikt å gjennomføre som vil få betydelige økonomiske følger for finansieringen av budsjettet, særlig om ethvert prosjekt i tilknytning til eiendom, f.eks. leie eller kjøp av bygninger. Det skal underrette Kommisjonen om dette.

12. Dersom en enhet innen budsjettmyndigheten har gitt melding om at den har til hensikt å avgi en uttalelse, skal den oversende sin uttalelse til styret innen en frist på seks uker fra datoen for meldingen av prosjektet.

Artikkel 12

Gjennomføring og kontroll av budsjettet

1. Den daglige lederen skal gjennomføre myndighetens budsjett.

2. Senest 1. mars etter avslutningen av hvert regnskapsår skal myndighetens regnskapsfører oversende de foreløpige regnskapene til Kommisjonens regnskapsfører, sammen med en rapport om budsjett- og økonomistyringen i regnskapsåret. Kommisjonens regnskapsfører skal konsolidere de foreløpige regnskapene for institusjonene og de desentraliserte organene i samsvar med artikkel 128 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002.

3. Senest 31. mars etter avslutningen av hvert regnskapsår skal Kommisjonens regnskapsfører oversende myndighetens foreløpige regnskap til Revisjonsretten, sammen med en rapport om budsjett- og økonomistyringen i regnskapsåret. Rapporten skal også oversendes Europaparlamentet og Rådet.

4. Ved mottakelsen av Revisjonsrettens merknader til myndighetens foreløpige regnskap i henhold til artikkel 129 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002, skal daglig leder på eget ansvar utarbeide myndighetens endelige regnskap og framlegge det for styret for uttalelse.

5. Styret skal avgi en uttalelse om myndighetens endelige regnskap.

6. Den daglige lederen skal senest 1. juli etter avslutningen av hvert regnskapsår oversende det endelige regnskapet til Europaparlamentet, Rådet, Kommisjonen og Revisjonsretten, sammen med styrets uttalelse.

7. Det endelige regnskapet skal offentliggjøres.

8. Den daglige lederen skal innen 30. september sende Revisjonsretten et svar på dens merknader. Svaret skal også sendes til styret.

9. Den daglige lederen skal framlegge for Europaparlamentet, på anmodning fra dette, alle opplysninger som er nødvendige for at framgangsmåten for meddelelse av ansvarsfrihet for det aktuelle regnskapsåret skal kunne gjennomføres på en tilfredsstillende måte, som fastsatt i artikkel 146 nr. 3 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002.

10. Europaparlamentet skal etter rekommandasjon fra Rådet, som skal treffe sin beslutning med kvalifisert flertall, før 30. april i år N + 2 meddele daglig leder ansvarsfrihet for gjennomføringen av budsjettet for år N.

*Artikkel 13***Finansielle bestemmelser**

De finansielle regler som får anvendelse på myndigheten, skal vedtas av styret etter samråd med Kommisjonen. De kan ikke avvike fra kommisjonsforordning (EF, Euratom) nr. 2343/2002 av 23. desember 2002 om det finansielle rammereglement for organene nevnt i artikkel 185 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽¹⁾, med mindre myndighetens drift særlig krever dette og Kommisjonen på forhånd har gitt sitt samtykke.

*Artikkel 14***Bedrageribekjempelse**

1. For å bekjempe bedrageri, korrupsjon og annen ulovlig virksomhet får bestemmelsene i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 av 25. mai 1999 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF)⁽²⁾ ubegrenset anvendelse.

2. Myndigheten skal tiltre den tverrinstitusjonelle avtale av 25. mai 1999 mellom Europaparlamentet, Rådet for Den europeiske union og Kommisjonen for De europeiske fellesskap om interne undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF)⁽³⁾ og umiddelbart fastsette egnede bestemmelser, som får anvendelse på alle myndighetens ansatte.

3. I beslutninger om finansiering og i avtaler og dokumenter som følger av gjennomføringen av dem, skal det uttrykkelig fastsettes at Revisjonsretten og OLAF om nødvendig kan foreta kontroll på stedet hos mottakere av midler fra myndigheten og hos de organer som fordeler dem.

*Artikkel 15***Privilegier og immunitet**

Protokollen om De europeiske fellesskaps privilegier og immunitet får anvendelse på myndigheten.

*Artikkel 16***Personale**

1. Vedtektene for De europeiske fellesskaps tjenestemenn, ansettelsesvilkårene for andre ansatte i De europeiske fellesskap og regler vedtatt i fellesskap av Det europeiske fellesskaps institusjoner med henblikk på anvendelse av disse vedtektene og ansettelsesvilkårene, får anvendelse på myndighetens personale. Styret skal, etter avtale med Kommisjonen, vedta de nødvendige gjennomføringsreglene.

⁽¹⁾ EFT L 357 av 31.12.2002, s. 72.

⁽²⁾ EFT L 136 av 31.5.1999, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 136 av 31.5.1999, s. 15.

2. Med forbehold for artikkel 8 skal myndigheten med hensyn til sitt eget personale utøve den myndighet som er tillagt ansettelsesmyndigheten etter vedtektene og ansettelsesvilkårene for andre ansatte.

3. Myndighetens personale skal bestå av ansatte som myndigheten rekrutterer etter behov for å kunne utføre sine oppgaver, men kan også omfatte tjenestemenn som midlertidig er utpekt eller stilt til rådighet av Kommisjonen eller medlemsstatene.

*Artikkel 17***Erstatningsansvar**

1. Myndighetens ansvar i kontraktforhold skal være underlagt den lov som gjelder for vedkommende kontrakt. Domstolen skal ha myndighet til å treffe beslutning i henhold til en voldgiftsklausul i en kontrakt inngått av myndigheten.

2. Med hensyn til ansvar utenfor kontraktforhold skal myndigheten, i samsvar med de allmenne prinsipper som er felles for medlemsstatenes rettssystemer, erstatte den skade som dens avdelinger eller ansatte volder i tjenesten.

3. Domstolen skal ha myndighet til å avgjøre tvister om erstatning for skader som nevnt i nr. 2.

4. De ansattes personlige ansvar overfor myndigheten skal være underlagt bestemmelsene i vedtektene eller ansettelsesvilkårene som gjelder for dem.

*Artikkel 18***Språk**

1. Bestemmelsene fastsatt i forordning nr. 1 av 15. april 1958 om fastsettelse av reglene for bruk av språk i Det europeiske økonomiske fellesskap⁽⁴⁾ får anvendelse på myndigheten.

2. Oversettelsestjenestene som er nødvendige for myndighetens arbeid, skal utføres av Oversettelsessenteret for Den europeiske unions institusjoner.

*Artikkel 19***Tilgang til dokumenter og vern av personopplysninger**

1. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om offentlig tilgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonens dokumenter⁽⁵⁾ får anvendelse på myndighetens dokumenter.

⁽⁴⁾ EFT 17 av 6.10.1958, s. 385/58. Forordningen sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁵⁾ EFT L 145 av 31.5.2001, s. 43.

2. Styret skal treffe tiltak for å gjennomføre forordning (EF) nr. 1049/2001 innen seks måneder etter ikrafttreddelsen av denne forordning.

3. Vedtak gjort av myndigheten i henhold til artikkel 8 i forordning (EF) nr. 1049/2001 kan klages inn for ombudet eller for De europeiske fellesskaps domstol etter henholdsvis artikkel 195 og 230 i EF-traktaten.

4. Ved behandling av personopplysninger skal myndigheten være underlagt bestemmelsene i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001 av 18. desember 2000 om personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger i Fellesskapets institusjoner og organer og om fri utveksling av slike opplysninger⁽¹⁾.

Artikkel 20

Sikkerhetsregler

Myndigheten skal anvende sikkerhetsprinsippene omhandlet i kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom av 29. november 2001 som endrer dens forretningsorden⁽²⁾. Dette skal blant annet omfatte bestemmelser om utveksling, håndtering og lagring av fortrolige opplysninger.

Artikkel 21

Tredjestaters deltaking

1. Myndigheten skal være åpen for deltaking for tredjestater som har inngått avtaler med Det europeiske fellesskap om dette.

2. I henhold til relevante bestemmelser i disse avtalene vil det bli utarbeidet ordninger som blant annet skal angi arten, omfanget og utformingen av disse statenes deltaking i myndighetens arbeid, herunder bestemmelser om deltaking i myndighetens initiativer, om finansielle bidrag og om personale.

3. Tredjestaters deltaking i myndigheten skal framlegges for Rådet for godkjenning.

Artikkel 22

Sider ved Den europeiske unions eller dens medlemsstaters sikkerhet

I tilfeller der driften av systemet påvirker Den europeiske unions eller dens medlemsstaters sikkerhet, herunder unntakstilfeller der situasjonen er så alvorlig at den krever umiddelbar handling, er Den europeiske unions ansvar og myndighet fastsatt i felles handling 2004/552/FUSP.

Artikkel 23

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den tiende dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 12. juli 2004.

For Rådet

B. BOT

Formann

⁽¹⁾ EFT L 8 av 12.1.2001, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 317 av 3.12.2001, s. 1.

RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1942/2006

2014/EØS/61/25

av 12. desember 2006

om endring av forordning (EF) nr. 1321/2004 om opprettelse av strukturer for forvaltning av europeiske programmer for satellittbasert radionavigasjon(*)

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 171,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Fellesforetaket Galileo ble opprettet ved forordning (EF) nr. 876/2002⁽³⁾ for å gjennomføre Galileo-programmets utviklingsfase og for å forberede de etterfølgende fasene. Slik situasjonen er i dag, vil Galileo-programmets utviklingsfase ikke kunne avsluttes før utgangen av 2008.
- 2) Den europeiske tilsynsmyndighet for GNSS (heretter kalt «Myndigheten») ble opprettet ved forordning (EF) nr. 1321/2004⁽⁴⁾ for å ivareta offentlige interesser i forbindelse med de europeiske GNSS-programmene og for å fungere som tilsynsmyndighet for programmene under Galileo-programmets utplasseringsfase og driftsfase.
- 3) Myndigheten vil i løpet av 2006 kunne overta og deretter gjennomføre alle de oppgaver som på det nåværende tidspunkt utføres av fellesforetaket Galileo. Det vil derfor være meningsløst og lite kostnadseffektivt å forlenge fellesforetakets løpetid utover 2006. Fellesforetaket Galileo bør derfor avvikles og dets oppgaver overføres til Myndigheten innen utviklingsfasen avsluttes.

- 4) Myndigheten bør også uttrykkelig gis de oppgaver som påhviler fellesforetaket Galileo fram til dets avvikling, samt når det er nødvendig, og på grunnlag av en beslutning truffet av fellesforetaket Galileos administrasjonsorgan, utføre oppgaver i forbindelse med avviklingen av fellesforetaket etter 31. desember 2006. Myndigheten bør også gis oppgaven med å iverksette all forskning som kan gagne de europeiske GNSS-programmene.
- 5) Forvaltning av fellesforetaket Galileos utviklingsfase inngår imidlertid ikke i Myndighetens oppgaver i henhold til artikkel 2 i forordning (EF) nr. 1321/2004. Der nevnes heller ikke den forskningsvirksomhet som Myndigheten vil kunne bli pålagt å utføre eller finansiere under utviklingen, etableringen og driften av programmet.
- 6) For å sikre kontinuitet i Galileo-programmet og smidig overføring av oppgaver fra fellesforetaket Galileo til Myndigheten bør artikkel 2 i forordning (EF) nr. 1321/2004 endres.
- 7) For å sikre konsekvens bør det videre fastsettes at eiendomsretten til materielle og immaterielle eiendeler som eies av fellesforetaket Galileo, overdras til Myndigheten ved fellesforetakets avvikling i stedet for ved utviklingsfasens avslutning. Det bør også fastsettes at Myndigheten skal ha eiendomsretten over materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles under utviklingsfasen, etter fellesforetakets avvikling. Det bør videre fastsettes regler for overføringen.
- 8) For å unngå ulik tolkning av virkeområdet for forordning (EF) nr. 1321/2004 er det også nødvendig å angi at materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles av konsesjonsinnehaveren under utplasseringen eller driften, også omfatter eiendeler som skapes eller utvikles av konsesjonsinnehaverens underleverandører eller av foretak som kontrolleres av konsesjonsinnehaveren eller av disse foretaks underleverandører. Det bør også angis at eiendomsretten omfatter varemerkerettigheter og alle andre immaterialrettigheter i henhold til artikkel 1 nr. 1 i kommisjonsforordning (EF) nr. 772/2004 av 27. april 2004 om anvendelse av traktatens artikkel 81 nr. 3 på grupper av teknologioverføringsavtaler⁽⁵⁾ og artikkel 2 i konvensjonen av 14. juli 1967 om opprettelse av Verdensorganisasjonen for immaterialrett.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 367 av 22.12.2006, s. 18, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 94/2009 av 8. juli 2009 om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter og protokoll 37 om listen omhandlet i artikkel 101, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 28.

⁽¹⁾ Uttalelse avgitt 12. oktober 2006 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Uttalelse avgitt 26. oktober 2006 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EFT L 138, 28.5.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 246 av 20.7.2004, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT L 123 av 27.4.2004, s. 11.

9) Endelig bør Den europeiske romorganisasjon (ESA) delta som observatør i administrasjonsorganet og sikkerhetskomiteen tatt i betraktning dens grunnleggende rolle i utformingen og utviklingen av systemene, som forutsetter hensyn til og kunnskap om alle sider ved disse systemers sikkerhet og pålitelighet. I tillegg bør det fastsettes lignende bestemmelser med hensyn til generalsekretærens/høyrepresentantens deltaking i administrasjonsorganet.

10) Forordning (EØF) nr. 1321/2004 bør derfor endres —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I forordning (EF) nr. 1321/2004 gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 2 nr. 1 skal ny bokstav k) og l) lyde:

«k) Den skal med sikte på å gjennomføre utviklingsfasen av Galileo-programmet innen fellesforetaket Galileo avvikles, overta oppgavene som er gitt foretaket ved artikkel 2, 3 og 4 i vedlegget til forordning (EF) nr. 876/2002(*). Den skal når det er nødvendig, og på grunnlag av en beslutning truffet av fellesforetaket Galileos administrasjonsorgan, utføre oppgaver i forbindelse med avviklingen av fellesforetaket etter 31. desember 2006.

l) Den skal iverksette all forskning som kan gagne utvikling av og fremme de europeiske GNSS-programmene.

(*) EFT L 138 av 28.5.2002, s. 1.»

2. I artikkel 3 skal nr. 1 og 2 lyde:

«1. Når fellesforetaket Galileo avvikles, som nevnt i artikkel 1 i forordning (EF) nr. 876/2002 og i artikkel 20 i vedlegget til nevnte forordning, skal Myndigheten overta eiendomsretten til alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles under hele utviklingsfasen, herunder eiendeler som fellesforetaket Galileo var eier av i samsvar med artikkel 6 i vedlegget til nevnte forordning, og de eiendeler som skapes eller utvikles av Den europeiske

romorganisasjon og av enheter som av denne organisasjon eller av fellesforetaket Galileo ble tildelt oppgaver i forbindelse med utviklingen av programmet.

2. Myndigheten skal eie alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles av konsesjonsinnehaveren under utplasserings- og driftsfasen, herunder eiendeler som skapes eller utvikles av konsesjonsinnehaverens underleverandører eller av foretak som kontrolleres av konsesjonsinnehaveren eller av disse foretaks underleverandører.

3. Eiendomsretten skal omfatte alle immaterialrettigheter i henhold til artikkel 1 nr. 1 i kommisjonsforordning (EF) nr. 772/2004 av 7. april 2004 om anvendelse av traktatens artikkel 81 nr. 3 på grupper av teknologioverføringsavtaler(*) samt immaterialrettigheter i henhold til artikkel 2 i konvensjonen av 14. juli 1967 om opprettelse av Verdensorganisasjonen for immaterialrett, særlig varemerkerettigheter.

4. Reglene for overføring av materielle og immaterielle eiendeler som eies av fellesforetaket Galileo i samsvar med artikkel 6 i vedlegget til forordning (EF) nr. 876/2002, vil bli fastsatt i løpet av avviklingen i henhold til artikkel 21 i vedlegget til nevnte forordning.

5. Avtalen inngått mellom Myndigheten og Den europeiske romorganisasjon (ESA) i samsvar med artikkel 3 i vedlegget til forordning (EF) nr. 876/2002 kan fastsette nærmere regler for hvordan ESA på vegne av Myndigheten kan utøve den eiendomsrett Myndigheten har i henhold til nr. 1.

6. Konsesjonskontrakten kan fastsette nærmere regler for hvordan konsesjonsinnehaveren på vegne av Myndigheten kan utøve den eiendomsrett Myndigheten har i henhold til nr. 1.

(*) EUT L 123 av 27.4.2004, s. 11.»

3. Artikkel 3 nr. 3 blir artikkel 3 nr. 7.

4. I artikkel 5 nr. 2 skal nytt ledd lyde:

«En representant for generalsekretæren/høyrepresentanten og en representant for ESA skal delta på styrets møter som observatører.»

5. I artikkel 10 skal nr. 1 lyde:

«1. Styret skal nedsette en komité for systemets sikkerhet og pålitelighet. Den skal bestå av én representant for hver medlemsstat og én representant for Kommisjonen, utvalgt blant anerkjente sakkyndige innenfor sikkerhet. En representant for generalsekretæren/høyrepresentanten og en representant for ESA skal delta på styrets møter som observatører.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den dag den kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 12. desember 2006.

For Rådet

S. HUOVINEN

Formann

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 683/2008

2014/EØS/61/26

av 9. juli 2008

om den videre gjennomføring av de europeiske satellittnavigasjonsprogrammene (EGNOS og Galileo)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 156,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Formålet med den europeiske politikken for satellittnavigasjon er å forsyne Fellesskapet med to satellittnavigasjonssystemer (nedenfor kalt «systemene»). Disse systemene er opprettet innenfor rammen av EGNOS- og Galileo-programmene (heretter kalt «programmene»). Hver infrastruktur omfatter satellitter og et nett av jordstasjoner.
- 2) Formålet med Galileo-programmet er å opprette den første verdensomspennende infrastrukturen for satellittnavigasjon og posisjonsbestemmelse som særlig er utformet med tanke på sivil bruk. Det systemet som opprettes innenfor rammen av Galileo-programmet, er helt uavhengig av andre eksisterende eller kommende systemer.
- 3) Formålet med EGNOS-programmet er å forbedre kvaliteten på signalene fra eksisterende verdensomspennende satellittnavigasjonssystemer (heretter kalt «GNSS»).

4) Europaparlamentet, Rådet og Den europeiske økonomiske og sosiale komité har hele tiden gitt sin fulle støtte til programmene.

5) Utviklingen av satellittnavigasjon er helt i tråd med Lisboa-strategien og annen politikk i Fellesskapet, som transportpolitikken beskrevet i Kommisjonens hvitbok av 12. september 2001 med tittelen «Europeisk transportpolitikk fram mot 2010: Veivalg for framtiden». Kommisjonen bør i sitt arbeidsprogram, når det er relevant, legge særlig vekt på å utvikle GNSS-anvendelser og -tjenester.

6) Programmene utgjør et av de prioriterte prosjektene i forbindelse med Lisboa-handlingsprogrammet for vekst og sysselsetting som er foreslått av Kommisjonen og godkjent av Det europeiske råd. De anses dessuten for å være noen av de viktigste grunnpilarene i det framtidige europeiske romprogrammet, som beskrevet i kommisjonsmelding av 26. april 2007 om europeisk rompolitikk.

7) Galileo-programmet består av en definisjonsfase, en utviklings- og valideringsfase, en utbyggingsfase og en driftsfase. Utbyggingsfasen antas å begynne i 2008 og er forventet avsluttet i 2013. Systemet forventes å være driftsklart i løpet av 2013.

8) Galileo-programmets definisjonsfase og utviklings- og valideringsfase som utgjør forskningsdelen av programmet, er hovedsakelig blitt finansiert over fellesskapsbudsjettet for transeuropeiske nett og av Den europeiske romorganisasjon (heretter kalt «ESA»). Utbyggingsfasen bør i prinsippet finansieres i sin helhet av Fellesskapet. Det kan på et senere tidspunkt treffes en beslutning om at partnerskap mellom offentlige og private, eller andre former for kontrakter med enheter i privat sektor, kan ivareta driften, vedlikeholdet, videreutviklingen og fornyelsen av systemet etter 2013.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 196 av 24.7.2008, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 94/2009 av 8. juli 2009 om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter og protokoll 37 om listen omhandlet i artikkel 101, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 28.

⁽¹⁾ EUT C 221 av 8.9.2005, s. 28.

⁽²⁾ Europaparlamentsuttalelse av 23.4.2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 3.7.2008.

- 9) Senteret for vern av menneskeliv i Madrid kan beslutte å utvikle seg til et fullstendig kvalifisert og likeverdig Galileo-satellittkontrollsentral, hvis eiendeler skal være Fellesskapets eiendom. Den investeringen som er nødvendig for denne utviklingen, vil ikke medføre ytterligere kostnader for det vedtatte fellesskapsbudsjettet for programmene i tidsrommet 2007-2013. I så tilfelle, og uten at det berører driftskapasiteten i Galileo-satellittkontrollsentralene i Oberpfaffenhofen og Fucino, skal Kommisjonen sikre at senteret i Madrid driftsmessig blir kvalifisert som et fullstendig Galileo-satellittkontrollsentral innen utgangen av 2013, forutsatt at senteret kan oppfylle alle de kravene som gjelder for alle sentralene, og at det inngår i Galileo-nettet med ovennevnte sentraler.
- 10) Det er viktig at det er Fellesskapet som sikrer finansieringen av EGNOS-systemet, herunder dets drift, bærekraft og markedsføring. Driften av EGNOS vil kunne ivaretas i henhold til én eller flere kontrakter om offentlig tjenesteyting, særlig med enheter i privat sektor, inntil systemet integreres i Galileo.
- 11) I og med at programmene nå har nådd et avansert nivå og strekker seg langt ut over rammene for vanlige forskningsprosjekter, er det nødvendig at de får et særskilt rettslig grunnlag som bedre kan oppfylle behovene og sikre en god økonomiforvaltning.
- 12) De systemene som opprettes innenfor rammen av programmene, er infrastruktur opprettet som transeuropeiske nett med en anvendelse som rekker langt ut over medlemsstatenes nasjonale grenser. Dessuten bidrar de tjenestene som tilbys gjennom disse systemene, særlig til å utvikle transeuropeiske nett når det gjelder infrastruktur for transport, telekommunikasjon og energi.
- 13) En god offentlig styring av Galileo- og EGNOS-programmene forutsetter for det første at det finnes en klar ansvarsfordeling mellom Kommisjonen, tilsynsmyndigheten for det europeiske GNSS (heretter kalt «tilsynsmyndigheten») og ESA, og for det andre at Fellesskapet, representert ved Kommisjonen, står for forvaltningen av programmene. Kommisjonen bør sørge for passende virkemidler og ha de nødvendige ressursene til rådighet, særlig i form av nødvendig bistand.
- 14) Tatt i betraktning at programmene er betydningsfulle, unike og komplekse, at Fellesskapet eier de systemene som følger av programmene, og at programmene finansieres fullt ut over fellesskapsbudsjettet for tidsrommet 2008-2013, anser Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen at det er nyttig med et nært samarbeid mellom de tre institusjonene. Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen vil derfor møtes i det tverrinstitusjonelle Galileo-panelet i samsvar med den felles erklæringen om det tverrinstitusjonelle Galileo-panelet av 9. juli 2008.
- 15) Tilsynsmyndigheten er opprettet ved rådsforordning (EF) nr. 1321/2004 av 12. juli 2004 om opprettelse av strukturer for forvaltning av europeiske programmer for satellittbasert radionavigasjon⁽¹⁾. Tilsynsmyndigheten er et fellesskapsorgan som i sin egenskap av organ i henhold til artikkel 185 i rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 av 25. juni 2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽²⁾ (heretter kalt «finansreglementet»), er omfattet av de forpliktelsene som gjelder for fellesskapsorganer.
- 16) Tilsynsmyndigheten bør, idet den tar hensyn til Kommisjonens rolle som forvalter av programmene, og i samsvar med Kommisjonens retningslinjer, ivareta sikkerhetsakkrediteringen av systemet og driften av sikkerhetssenteret for Galileo, og bidra til forberedelsen av markedsføringen av systemene slik at de kan fungere tilfredsstillende, tilby tjenester kontinuerlig og få stort gjennomslag på markedet. Tilsynsmyndigheten bør også utføre andre oppgaver som Kommisjonen måtte pålegge den i samsvar med finansreglementet, særlig å fremme anvendelser og tjenester og å sikre sertifiseringen av systemkomponentene.
- 17) Europaparlamentet og Rådet oppfordrer Kommisjonen til å framlegge et forslag for formelt å tilpasse forvaltningsstrukturene for programmene som fastsatt i forordning (EF) nr. 1321/2004 til Kommisjonens og tilsynsmyndighetens nye roller.
- 18) For å sikre at programmene videreføres er det nødvendig å opprette en egnet finansiell og rettslig ramme slik at Fellesskapet fortsatt kan finansiere disse programmene. Det er også nødvendig å angi hvilket beløp det er behov for i tidsrommet fra 1. januar 2007 til 31. desember 2013 for å finansiere de gjenstående delene av utviklings- og valideringsfasen samt utbyggingsfasen av Galileo, driften av EGNOS og forberedelsen av programmenes driftsfase.
- 19) Europaparlamentet og Rådet har besluttet at de samlede anslåtte driftskostnadene for Galileo- og EGNOS-systemene i tidsrommet 2007-2013 utgjør 3 405 millioner euro. Det ble opprinnelig avsatt 1 005 millioner euro i den flerårige finansielle rammen (2007-2013). Dette beløpet er

(¹) EUT L 246 av 20.7.2004, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 1942/2006 (EUT L 367 av 22.12.2006, s. 18).

(²) EFT L 248 av 16.9.2002, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1525/2007 (EUT L 343 av 27.12.2007, s. 9).

blitt økt med 2 000 millioner euro⁽¹⁾. Dessuten er det avsatt et beløp på 400 millioner euro gjennom Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (2007-2013) ⁽²⁾, heretter kalt «Det sjuende rammeprogram», noe som innebærer at det samlede, tilgjengelige budsjettet for programmene beløper seg til 3 405 millioner euro for tidsrommet 2007-2013.

- 20) Ved tildelingen av disse fellesskapsmidlene er det av avgjørende betydning at det foreligger effektive framgangsmåter ved tildeling av kontrakter og kontraktsforhandlinger som gir best valuta for pengene og sikrer levering av resultater, sammenhengende kontinuitet i programmene, risikohåndtering og overholdelse av den foreslåtte tidsplanen. Disse oppgavene bør ivaretas av Kommisjonen.
- 21) I samsvar med finansreglementet bør medlemsstater, tredjestater og internasjonale organisasjoner stå fritt til å bidra finansielt eller i form av naturalier til programmene i henhold til hensiktsmessige avtaler.
- 22) Det bør bemerkes at de investerings- og driftskostnadene som for tiden er beregnet for Galileo- og EGNOS-systemene for tidsrommet 2007-2013, ikke tar høyde for uforutsette finansielle forpliktelser som Fellesskapet kan bli nødt til å påta seg, herunder forpliktelser knyttet til ansvar utenfor kontraktsforhold som følge av at systemene er offentlig eiendom, særlig med hensyn til force majeure og katastrofale feil.
- 23) Inntektene fra driften av Galileo- og EGNOS-systemene som særlig stammer fra de kommersielle tjenestene som leveres av systemet opprettet innenfor rammen av Galileo-programmet, bør tilfalle Fellesskapet som godtgjøring for de tidligere investeringene. Det bør likevel være mulig å fastsette en ordning for inntektsdeling i de kontraktene som eventuelt inngås med enheter i privat sektor.
- 24) Fellesskapet bør inngå en flerårig delegeringsavtale med ESA, som dekker de tekniske og planleggingsmessige aspektene ved programmene. For at Kommisjonen, som representant for Fellesskapet, fullt ut skal kunne utøve sin kontrollmyndighet, bør delegeringsavtalen omfatte de allmenne vilkårene som gjelder for forvaltningen av midlene som overdras til ESA.
- 25) I og med at programmene vil bli finansiert av Fellesskapet, bør offentlige innkjøp innenfor rammen av programmene

være forenlige med fellesskapsbestemmelsene om offentlige kontrakter, og bør først og fremst ha som formål å sikre valuta for pengene og ha kontroll over kostnadene samt begrense risikoene, øke effektiviteten og redusere avhengigheten av én enkelt leverandør. Det bør tilstrebes åpen tilgang og rettferdig konkurranse i hele den industrielle forsyningskjeden for å muliggjøre en balansert deltaking av virksomheter på alle nivåer, herunder særlig små og mellomstore bedrifter (SMB), og i alle medlemsstater. Eventuelt misbruk av markedsdominans og langvarig avhengighet av én enkelt leverandør bør unngås. For å redusere risikoene ved programmene, unngå avhengighet av én enkelt leverandør og sikre en bedre overordnet kontroll med programmene, kostnadene og tidsplanen, bør det tilstrebes å bruke to forskjellige leverandører når det er relevant. Europeiske industriforetak bør ha muligheten til å bruke ikke-europeiske leverandører for visse komponenter og tjenester dersom det beviselig er forbundet med vesentlige fordeler når det gjelder kvalitet og kostnader, idet det tas hensyn til programmenes strategiske karakter og Den europeiske unions krav til sikkerhets- og eksportkontroll. Fordelene ved investeringer i offentlig sektor samt erfaringer og kompetanse fra industrien, som blant annet er oppnådd i definisjons-, utviklings- og valideringsfasene av programmene, bør utnyttes samtidig som det sikres at reglene for anbudskonkurranser ikke påvirkes negativt.

- 26) Alle arbeidsdelene innenfor rammene av Galileos utbyggingsfase bør være åpne for størst mulig konkurranse i samsvar med Den europeiske unions prinsipper om offentlige innkjøp. For å sikre tilfredsstillende offentlige anbud bør arbeidsdelene fullt ut åpnes for nyinntredere på markedet og SMB-er, samtidig som høyeste teknologiske kvalitet og lønnsomhet sikres.
- 27) Ettersom god offentlig styring krever en enhetlig forvaltning av programmene, en raskere beslutningsprosess samt lik tilgang til informasjon, kan representanter for tilsynsmyndigheten og ESA trekkes inn i arbeidet i Komiteen for de europeiske GNSS-programmene (heretter kalt «Komiteen»), som er opprettet for å bistå Kommisjonen.
- 28) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽³⁾.
- 29) Kommisjonen bør særlig gis myndighet til å treffe eventuelle tiltak som er nødvendige for å sikre kompatibilitet og samvirkingsevne mellom systemene.

⁽¹⁾ Tverrinstitusjonell avtale av 17. mai 2006 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin og god økonomiforvaltning (EUT C 139 av 14.6.2006, s. 1). Avtalen endret ved europaparlaments- og rådsbeslutning 2008/29/EF (EUT L 6 av 10.1.2008, s. 7).

⁽²⁾ EUT L 412 av 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning eller å utfylle den med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.

- 30) Fellesskapet bør være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles innenfor rammen av programmene. For å respektere alle grunnleggende rettigheter fullt ut når det gjelder eiendomsrett, bør det inngås hensiktsmessige avtaler med de nåværende eierne.
- 31) Det bør legges stor vekt på sertifiseringen av EGNOS for alle former for transport, særlig for luftfart, slik at systemet kan erklæres å være i drift og tas i bruk så snart som mulig.
- 32) Ved denne forordning fastsettes det for den videre gjennomføringen av programmene en finansiell ramme som utgjør det viktigste referansegrunnlaget for budsjettmyndighetene ved den årlige budsjettbehandling, som definert i nr. 37 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 17. mai 2006 om budsjett disiplin og god økonomiforvaltning.
- 33) Ettersom målet for denne forordning, som er å opprette satellittnavigasjonssystemer, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene fordi det går ut over det som én enkelt medlemsstat økonomisk og teknisk kan klare, og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel, går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 34) Det er nødvendig å sikre at Europaparlamentet og Rådet holdes løpende underrettet om gjennomføringen av programmene —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

FORMÅL OG ALLMENNE PRINSIPPER

Artikkel 1

Europeiske satellittnavigasjonssystemer og -programmer

1. EGNOS- og Galileo-programmene omfatter all den virksomheten som er nødvendig for å utforme, utvikle, godkjenne, bygge, drive, fornye og forbedre de to europeiske satellittnavigasjonssystemene, det vil si EGNOS-systemet og det systemet som opprettes innenfor rammen av Galileo-programmet.

2. EGNOS-systemet er en infrastruktur som overvåker og korrigerer signaler sendt fra eksisterende verdensomspennende satellittnavigasjonssystemer. Systemet består av jordstasjoner og flere transpondere som installeres i geostasjonære satellitter.

3. Det systemet som ble opprettet innenfor rammen av Galileo-programmet, er en uavhengig infrastruktur for et verdensomspennende satellittnavigasjonssystem (GNSS) som omfatter en konstellasjon av satellitter og et verdensomspennende nett av jordstasjoner.

4. De særlige målene for programmene er fastsatt i vedlegget.

Artikkel 2

Formål

Ved denne forordning fastsettes regler for den videre gjennomføringen av programmene, herunder reglene for Fellesskapets styring og finansielle bidrag.

Artikkel 3

Fasene av Galileo-programmet

Galileo-programmet skal omfatte følgende faser:

- a) en definisjonsfase der systemarkitekturen ble utarbeidet og systemets elementer fastsatt, og som ble avsluttet i 2001,
- b) en utviklings- og valideringsfase som omfatter bygging og oppsending av de første satellittene, opprettelse av de første bakkebaserte infrastrukturanleggene og alt arbeid og all virksomhet som er nødvendig for å godkjenne systemet i bane. Målet er at denne fasen skal avsluttes i 2010,
- c) en utbyggingsfase som omfatter opprettelse av hele rominfrastrukturer og bakkebaserte infrastrukturer samt den virksomheten som er knyttet til denne opprettelsen. Målet er at denne fasen skal vare fra 2008 til 2013. Den skal omfatte forberedelser til driftsfasen,
- d) en driftsfase som omfatter forvaltning av infrastrukturen, vedlikehold, løpende videreutvikling og fornyelse av systemet, sertifiserings- og standardiseringsvirksomhet i forbindelse med programmet, markedsføring av systemet samt all annen virksomhet som er nødvendig for å utvikle systemet og sikre at programmet gjennomføres på en vellykket måte. Driftsfasen skal begynne senest når utbyggingsfasen er avsluttet.

Artikkel 4

Finansiering av Galileo-programmet

1. Utviklings- og valideringsfasen skal finansieres av Fellesskapet og ESA.

2. Utbyggingsfasen skal finansieres av Fellesskapet uten at dette berører nr. 4 og 5.

3. Kommisjonen skal i 2010, når det er relevant, og i forbindelse med den foreløpige vurderingen, framlegge for Europaparlamentet og Rådet et forslag om de offentlige midlene og forpliktelsene som er nødvendige for den finansielle programplanleggingsperioden som begynner i 2014, som også omfatter finansielle forpliktelser i forbindelse med driftsfasen som følge av dens ansvar fordi systemet er offentlig eiendom, ordningen for inntektsdeling for driftsfasen samt målene for en prispolitikk som sikrer kundene tjenester av høy kvalitet til rimelige priser. Forslaget skal særlig omfatte en begrunnet forundersøkelse av fordelene og ulempene ved å benytte konsesjonskontrakter om tjenesteyting eller kontrakter om offentlig tjenesteyting med enheter i privat sektor.

Når det er relevant, skal Kommisjonen sammen med den foreløpige vurderingen også foreslå hensiktsmessige tiltak for å fremme utviklingen av satellittbaserte navigasjonsanvendelser og -tjenester.

4. Medlemsstatene kan i særlige tilfeller bidra til ytterligere finansiering av Galileo-programmet for å dekke de investeringene som er nødvendige for utviklingen mot den avtalte systemarkitekturen. Inntektene fra disse bidragene skal utgjøre inntekter som er avsatt til særskilte formål i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i finansreglementet. I samsvar med prinsippet om åpen forvaltning skal Kommisjonen underrette Komiteen om enhver virkning som anvendelsen av dette nummer har for Galileo-programmet.

5. Tredjestater og internasjonale organisasjoner kan også bidra til Galileo-programmet med ytterligere finansiering. De avtalene som inngås av Fellesskapet med slike tredjestater eller internasjonale organisasjoner i samsvar med traktatens artikkel 300, skal fastsette vilkår og nærmere regler for deres deltaking.

Artikkel 5

Driften av EGNOS-systemet

Driften av EGNOS-systemet skal først og fremst omfatte forvaltning av infrastruktur, vedlikehold, løpende videreutvikling og fornyelse av systemet, sertifiserings- og standardiseringsvirksomhet i forbindelse med programmet samt markedsføring.

Artikkel 6

Finansiering av driften av EGNOS-systemet

1. Fellesskapet skal finansiere driften av EGNOS uten at dette berører eventuelle bidrag fra andre kilder, herunder dem som er angitt i nr. 3 og 4.

2. Driften av EGNOS skal i første omgang ivaretas gjennom én eller flere kontrakter om offentlig tjenesteyting.

3. Medlemsstatene kan bidra til EGNOS-programmet med ytterligere finansiering. Inntektene fra disse bidragene skal utgjøre inntekter som er avsatt til særskilte formål i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i finansreglementet.

4. Tredjestater og internasjonale organisasjoner kan også bidra til EGNOS-programmet med ytterligere finansiering. De avtalene som inngås av Fellesskapet med slike tredjestater eller internasjonale organisasjoner i samsvar med traktatens artikkel 300, skal fastsette vilkår og nærmere regler for deres deltaking.

Artikkel 7

Kompatibilitet og samvirkingsevne mellom systemene

1. Kommisjonen skal gjøre sitt ytterste for å sikre kompatibilitet og samvirkingsevne mellom EGNOS' og Galileos systemer, nett og tjenester, og den skal utnytte fordelene med EGNOS' og Galileos kompatibilitet og samvirkingsevne med andre navigasjonssystemer og om mulig med tradisjonelle navigasjonshjelpemidler.

2. Nødvendige tiltak for dette formål, utformet for å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning ved å utfylle den, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 19 nr. 5.

Artikkel 8

Eiendomsrett

Fellesskapet skal være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles innenfor rammen av programmene, og for dette formål skal avtaler med tredjemann, når det er relevant, inngås når det gjelder eksisterende eiendomsrett.

KAPITTEL II

BUDSJETTBI DRAG OG -ORDNINGER

Artikkel 9

Berørt virksomhet

1. Fellesskapets budsjettbevilgninger til programmene i henhold til denne forordning skal ytes med henblikk på å finansiere

a) virksomhet i forbindelse med gjennomføringen av utviklings- og valideringsfasen av Galileo-programmet,

b) virksomhet i forbindelse med utbyggingsfasen av Galileo-programmet, herunder forvaltning og overvåking av denne fasen,

c) virksomhet i forbindelse med driften av EGNOS samt virksomhet forut for eller som forbereder programmenes driftsfase.

2. Med henblikk på en tydelig kartlegging av kostnadene ved programmene og programmenes ulike faser skal Kommisjonen i samsvar med prinsippet om åpen forvaltning, hvert år underrette Komiteen om tildelingene av fellesskapsmidler til all virksomhet som angis i nr. 1.

Artikkel 10

Budsjettmidler

1. Det beløpet som tildeles for gjennomføring av virksomhet angitt i artikkel 9, er på 3 405 millioner euro for tidsrommet 1. januar 2007 til 31. desember 2013. Beløpet inkluderer 400 millioner euro som gjøres tilgjengelig fra Det sjuende rammeprogram.

2. Bevilgningene skal hvert år godkjennes av budsjettmyndigheten innenfor den flerårige finansielle rammen. De skal anvendes i samsvar med bestemmelsene i finansreglementet.

3. De budsjettmessige forpliktelsene for programmene skal inngås for ett år om gangen.

Artikkel 11

Inntekter knyttet til drift

1. Inntekter knyttet til driften av systemet skal samles inn av Fellesskapet, innbetales til fellesskapsbudsjettet og avsettes til programmene. Dersom inntektene viser seg å være større enn nødvendig for programmene, skal en eventuell tilpasning av fordelingsprinsippet godkjennes av budsjettmyndigheten på grunnlag av et forslag fra Kommisjonen.

2. Det kan fastsettes en ordning for inntektsdeling i de kontraktene som eventuelt inngås med enheter i privat sektor.

KAPITTEL III

OFFENTLIG STYRING AV PROGRAMMENE

Artikkel 12

Allmenn ramme for styring av programmene

1. Offentlig styring av programmene skal bygge på prinsippet om en klar ansvarsfordeling mellom Fellesskapet, representert ved Kommisjonen, tilsynsmyndigheten og ESA.

2. Kommisjonen skal, med bistand fra Komiteen, være ansvarlig for forvaltningen av programmene, som den skal gjennomføre på en måte som sikrer innsyn. Den skal unngå overlapping av strukturer og funksjoner gjennom en klar oppgavefordeling med tilsynsmyndigheten og ESA. Den kan

bistås av sakkyndige fra medlemsstatene og skal gjennomføre finansielle og tekniske revisjoner.

3. Kommisjonen skal sørge for passende virkemidler, herunder gjennomføring av en integrert risikohåndtering av programmene på alle programnivåer og strukturelle tiltak for å kartlegge, kontrollere, dempe og overvåke risikoer, og sikre at den har til rådighet nødvendige ressurser for å utføre denne oppgaven. Kommisjonen skal for dette formål, etter framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 19 nr. 2, fastsette tidspunktet for vesentlige beslutninger med hensyn til vurdering av gjennomføringen av programmene.

Artikkel 13

Styring av sikkerhetsspørsmål

1. Kommisjonen skal forvalte alle spørsmål om systemenes sikkerhet, idet det tas behørig hensyn til behovet for tilsyn med og integrering av sikkerhetskrav i de samlede programmene.

2. Kommisjonen skal etter framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 19 nr. 4 vedta gjennomføringstiltak som skal omfatte de viktigste tekniske kravene om kontroll av tilgangen til og håndteringen av teknologi som ivaretar systemenes sikkerhet.

3. Kommisjonen skal sikre at nødvendige skritt tas for å etterkomme tiltakene angitt i nr. 2, og at eventuelle ytterligere krav til systemenes sikkerhet oppfylles, idet det tas fullt ut hensyn til sakkyndiges råd.

4. Når driften av systemene kan berøre sikkerheten til Den europeiske union eller dens medlemsstater, får de framgangsmåtene som er fastsatt i Rådets felles handling 2004/552/FUSP av 12. juli 2004 om aspekter ved driften av det europeiske systemet for satellittbasert radionavigasjon som berører sikkerheten til Den europeiske union⁽¹⁾, anvendelse.

5. Spørsmål som utelukkende omfattes av avdeling V og/eller avdeling VI i traktaten om Den europeiske union, skal ikke inngå i mandatet for Komiteen.

Artikkel 14

Anvendelse av sikkerhetsregler

1. Hver medlemsstat skal for enhver fysisk person som er bosatt på dens territorium, eller for alle rettssubjekter som er etablert på dens territorium, og som håndterer fortrolige EU-opplysninger om programmer, anvende sikkerhetsregler som sikrer et vernnivå som minst tilsvarer det som garanteres i henhold til Kommisjonens sikkerhetsregler som fastsatt i vedlegget til kommisjonsvedtak 2001/844/EF, EKSF, Euratom⁽²⁾, og av Rådets sikkerhetsregler som fastsatt i vedlegget til rådsbeslutning 2001/264/EF⁽³⁾.

⁽¹⁾ EUT L 246 av 20.7.2004, s. 30.

⁽²⁾ Kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom av 29. november 2001 om endring av dens forretningsorden (EFT L 317 av 3.12.2001, s. 1). Beslutningen sist endret ved beslutning 2006/548/EF (EUT L 215 av 5.8.2006, s. 38).

⁽³⁾ Rådsbeslutning 2001/264/EF av 19. mars 2001 om vedtakelse av Rådets sikkerhetsregler (EFT L 101 av 11.4.2001, s. 1). Beslutningen sist endret ved beslutning 2007/438/EF (EUT L 164 av 26.6.2007, s. 24).

2. Medlemsstatene skal umiddelbart underrette Kommisjonen om vedtakelsen av de nasjonale sikkerhetsreglene nevnt i nr. 1.

3. Fysiske personer som er bosatt i tredjestater, og rettssubjekter som er etablert i tredjestater, skal kunne håndtere fortrolige EU-opplysninger om programmer bare dersom de i disse statene er omfattet av sikkerhetsregler som sikrer et vernnivå som minst tilsvarer det som er garantert ved Kommisjonens sikkerhetsregler som fastsatt i vedlegget til beslutning 2001/884/EF, EKSF, Euratom, og i henhold til Rådets sikkerhetsregler som fastsatt i vedlegget til beslutning 2001/264/EF. ESAs sikkerhetsregler skal anses for å være likeverdige med disse sikkerhetsreglene. Likeverdigheten av sikkerhetsregler som anvendes i tredjestater, kan anerkjennes i en avtale med denne staten.

Artikkel 15

Programplanlegging

1. Kommisjonen skal forvalte de midlene som avsettes til programmene i henhold til denne forordning.

2. Kommisjonen skal treffe tiltak for å fastsette en strategisk ramme for fastsettelse av et arbeidsprogram i samsvar med kravene i denne forordning. Den strategiske rammen skal omfatte hovedvirksomheten, det anslåtte budsjettet og den tidsplanen som er nødvendig for å oppfylle de målene som er fastsatt i vedlegget.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning ved å utfylle den, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 19 nr. 5.

3. Kommisjonen skal vedta arbeidsprogrammet som omfatter gjennomføringsplanen for programmet og finansieringen av det, som skal revideres hvert år, samt eventuelle endringer av dette etter framgangsmåten med forvaltningskomité nevnt i artikkel 19 nr. 3.

4. Tiltak som finansieres i henhold til denne forordning, skal gjennomføres i samsvar med finansreglementet.

Artikkel 16

Rollen til Den europeiske tilsynsmyndighet for GNSS

Tilsynsmyndigheten skal, med forbehold for artikkel 12 og idet den tar hensyn til Kommisjonens rolle som forvalter av programmene, ivareta følgende oppgaver innenfor rammen av programmene i samsvar med Kommisjonens retningslinjer:

- a) når det gjelder programmenes sikkerhet, og uten at det berører artikkel 13 og 14, skal den sørge for
 - i) sikkerhetsakkreditering, og for dette formål skal den innlede og overvåke gjennomføringen av sikkerhetsprosedyrene og foreta revisjoner av systemets sikkerhet,

- ii) driften av sikkerhetssenteret for Galileo, gjennomført i samsvar med beslutningene som treffes i henhold til artikkel 13, og instruksene i henhold til felles handling 2004/552/FUSP,

- b) den skal bidra til forberedelsen av markedsføringen av systemene, herunder de nødvendige markedsanalysene,
- c) den skal også utføre andre oppgaver som Kommisjonen eventuelt pålegger den i samsvar med artikkel 54 nr. 2 bokstav b) i finansreglementet, i forbindelse med særskilte spørsmål knyttet til programmene, for eksempel
 - i) fremme anvendelser og tjenester på markedet for satellittnavigasjon,
 - ii) sikre at systemkomponentene er sertifisert av vedkommende, behørig godkjente sertifiseringsorganer.

Artikkel 17

Prinsipper for offentlige innkjøp i utbyggingsfasen av Galileo-programmet

1. Fellesskapets regler for offentlige innkjøp, særlig åpen tilgang og rettferdig konkurranse i hele den industrielle forsyningskjeden, anbud på bakgrunn av åpen og rettidig informasjon, klar kommunikasjon om gjeldende regler for offentlige innkjøp, utvelgingskriterier og andre relevante opplysninger, slik at det er like vilkår for alle mulige anbydere, får anvendelse på utbyggingsfasen av Galileo-programmet, uten at det påvirker tiltak som er nødvendige for å verne Den europeiske unions vesentlige sikkerhetsinteresser eller den offentlige sikkerhet, eller for å overholde Den europeiske unions krav til eksportkontroll.

2. Ved innkjøp skal følgende mål etterstrebese:

- a) å fremme en avbalansert deltaking av virksomheter på alle nivåer, herunder særlig SMB-er i alle medlemsstater,
- b) å unngå eventuelt misbruk av markedsdominans og langvarig avhengighet av en enkelt leverandør,
- c) å utnytte tidligere investeringer i offentlig sektor og tidligere erfaringer samt erfaringer og kompetanse fra industrien, som blant annet er oppnådd i definisjons-, utviklings- og valideringsfasene av programmene, samtidig som det sikres at reglene for anbudskonkurranser ikke påvirkes negativt.

3. For dette formål får følgende prinsipper for offentlige innkjøp i forbindelse med virksomhet i utbyggingsfasen av Galileo-programmet anvendelse:

- a) offentlige innkjøp av infrastruktur skal deles opp i seks store arbeidsdeler (støtte til systemteknologi, ferdiggjøring av infrastruktur for bakketjenester, ferdiggjøring av infrastruktur for bakkekontroll, satellitter, bæreraketter og drift) samt et antall ytterligere arbeidsdeler ved hjelp av en samlet overordnet fordeling av de offentlige innkjøpene; dette utelukker ikke muligheten for flere samtidige anbudselementer i de enkelte arbeidsdelene, herunder for satellitter,
- b) anbudskonkurranser skal sikres for alle delene, og for de seks store arbeidsdelene skal det benyttes en enkelt framgangsmåte der et uavhengig rettssubjekt eller en gruppe som for dette formålet representeres av et rettssubjekt som inngår i denne gruppen, kan levere anbud med henblikk på å bli hovedleverandør for høyst to av de seks store arbeidsdelene,
- c) minst 40 prosent av den samlede verdien av virksomheten skal overdras til underleverandører gjennom anbudskonkurranser på ulike nivåer, til andre selskaper enn dem som tilhører grupper av enheter som er hovedleverandører for en stor arbeidsdel; Kommisjonen skal regelmessig rapportere til Komiteen om hvordan dette prinsippet overholdes. Dersom prognosene viser at målet om 40 prosent kanskje ikke kan nås, skal Kommisjonen treffe egnede tiltak etter framgangsmåten med forvaltningskomité nevnt i artikkel 19 nr. 3,
- d) bruk av to leverandører skal etterstrebes når det er relevant for å sikre en bedre overordnet kontroll med programmet, kostnadene og tidsplanen.

Artikkel 18

Den europeiske romorganisasjons rolle

1. Fellesskapet, representert ved Kommisjonen, skal ut fra prinsippene fastsatt i artikkel 17 inngå en flerårig delegeringsavtale med ESA på grunnlag av en beslutning om delegering som ble vedtatt av Kommisjonen i samsvar med artikkel 54 nr. 2 i finansreglementet, som skal omfatte de delegerte oppgavene og budsjettgjennomføring i forbindelse med gjennomføringen av Galileo-programmet, særlig utbyggingsfasen.
2. I den grad det er nødvendig for de oppgavene og den budsjettgjennomføringen som delegeres i henhold til nr. 1, skal delegeringsavtalen inneholde allmenne vilkår for forvaltningen av de midlene som tildeles ESA, og særlig den virksomheten som skal gjennomføres, den relevante finansieringen,

framgangsmåter for forvaltning samt overvåkings- og kontrolltiltak, tiltak ved mangelfull oppfyllelse av kontrakter samt regler for eiendomsrett til alle materielle og immaterielle eiendeler.

3. Komiteen skal rådspørres om beslutningen om delegering nevnt i nr. 1 i denne artikkel, etter framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 19 nr. 2. Komiteen skal underrettes om den flerårige delegeringsavtalen som skal inngås mellom Fellesskapet, representert ved Kommisjonen, og ESA.

4. Kommisjonen skal underrette Komiteen om de foreløpige og endelige resultatene av vurderingen av anbudsinnsbydelsene og de kontraktene med enheter i privat sektor som ESA skal utarbeide.

Artikkel 19

Komitéframgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av en komité kalt Komiteen for de europeiske GNSS-programmene (heretter kalt «Komiteen»).

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 3 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 4 nr. 3 i beslutning 1999/468/EF skal være én måned.

4. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være én måned.

5. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

6. Representanter for tilsynsmyndigheten og ESA kan delta som observatører i Komiteens arbeid på de vilkårene som fastsettes i Komiteens forretningsorden.

7. Avtaler som inngås av Fellesskapet i samsvar med artikkel 4 nr. 5 og artikkel 6 nr. 4, kan inneholde bestemmelser om at tredjestater eller internasjonale organisasjoner kan delta i Komiteens arbeid på de vilkårene som fastsettes i Komiteens forretningsorden.

*Artikkel 20***Vern av personopplysninger og personvern**

Kommisjonen skal sikre at vern av personopplysninger og personvern garanteres og at egnede sikkerhetstiltak innarbeides i systemenes tekniske strukturer.

KAPITTEL IV**SLUTTBESTEMMELSER***Artikkel 21***Vern av Fellesskapets økonomiske interesser**

1. Kommisjonen skal ved gjennomføring av tiltak som finansieres i henhold til denne forordning, sikre vern av Fellesskapets økonomiske interesser ved forebyggende tiltak mot bedrageri, korrupsjon og annen ulovlig virksomhet, ved effektiv kontroll og inndrivelse av urettmessig utbetalte beløp og, i tilfelle av uregelmessigheter, ved sanksjoner som er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende, i samsvar med rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 av 18. desember 1995 om beskyttelse av Det europeiske fellesskaps økonomiske interesser⁽¹⁾, rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjoner på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter⁽²⁾ og europaparlaments- og rådsforordning nr. 1073/1999 av 25. mai 1999 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF)⁽³⁾.

2. For fellesskapstiltak som finansieres i henhold til denne forordning, menes med uregelmessigheter i artikkel 1 nr. 2 i forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 enhver overtredelse av en bestemmelse i fellesskapsretten og ethvert brudd på en avtaleforpliktelse som følge av en markedsdeltakers handling eller unnlatelse, som skader eller vil kunne skade Den

europeiske unions alminnelige budsjett eller budsjetter som Unionen forvalter, som følge av en utilbørlig utgift.

3. Avtaler som følger av denne forordning, herunder avtaler med deltakende tredjestater og internasjonale organisasjoner, skal inneholde bestemmelser om overvåking og finansiell kontroll som skal gjennomføres av Kommisjonen eller av en representant med fullmakt fra Kommisjonen, og om revisjon som skal foretas av Revisjonsretten, om nødvendig på stedet.

*Artikkel 22***Underretning av Europaparlamentet og Rådet**

Kommisjonen skal sikre gjennomføringen av denne forordning. Hvert år i forbindelse med framleggingen av det foreløpige budsjettforslaget skal Kommisjonen framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om gjennomføringen av programmene. Det skal utføres en foreløpig vurdering i 2010 som skal omfatte en gjennomgåelse av kostnader, risikoer og forventede inntekter fra de tjenestene som Galileo tilbyr, herunder også på bakgrunn av den teknologiske utviklingen og markedsutviklingen, for å underrette Europaparlamentet og Rådet om hvordan programmene følges opp.

*Artikkel 23***Oppheving**

Artikkel 7 i rådsforordning (EF) nr. 876/2002 av 21. mai 2002 om opprettelse av fellesforetaket Galileo⁽⁴⁾ oppheves med virkning fra 25. juli 2009.

*Artikkel 24***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 9. juli 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

J.-P. JOUYET

Formann

⁽¹⁾ EFT L 312 av 23.12.1995, s. 1. Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 1233/2007 (EUT L 279 av 23.10.2007, s. 10).

⁽²⁾ EFT L 292 av 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EFT L 136 av 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 138 av 28.5.2002, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 1943/2006 (EUT L 367 av 22.12.2006, s. 21).

*VEDLEGG***SÆRLIGE MÅL FOR DE EUROPEISKE SATELLITNAVIGASJONSPROGRAMMENE**

De særlige målene for Galileo-programmet er å sikre at de signalene som systemet sender ut, kan brukes med tanke på følgende fem funksjoner:

- en åpen tjeneste («Open Service») som er gratis for brukere, og som leverer informasjon om posisjons- og tidsbestemmelse beregnet på anvendelser for satellittnavigasjon ved store volumer,
- en tjeneste for vern av menneskeliv («Safety of Life Service») rettet mot brukere som sikkerheten er avgjørende for. Denne tjenesten oppfyller dessuten kravene om kontinuitet, tilgjengelighet og nøyaktighet innen visse sektorer og omfatter en integritetsfunksjon som gjør det mulig å advare brukeren ved feil i systemet,
- en kommersiell tjeneste («Commercial Service») som gjør det mulig å utvikle anvendelser til profesjonell eller kommersiell bruk på grunn av bedre ytelse og data med større tilleggsverdi enn dem som leveres av den åpne tjenesten,
- en offentlig regulert tjeneste («Public Regulated Service») som er forbeholdt statsautoriserte brukere, for følsomme anvendelser som krever en høy grad av tjenestekontinuitet. Den offentlig regulerte tjenesten bruker sterke, krypterte signaler,
- deltaking i COSPAS-SARSAT-systemets støttefunksjon for lete- og redningstjeneste («Search and Rescue Support Service») som innebærer at nødsignaler fra radiosendere kan fanges opp, og meldinger kan sendes til disse.

De særlige målene for EGNOS-programmet er å sikre at EGNOS-systemet kan brukes med tanke på følgende tre funksjoner:

- en åpen tjeneste («Open Service») som er gratis for brukerne, og som leverer informasjon om posisjons- og tidsbestemmelse beregnet på anvendelser for satellittnavigasjon ved store volumer i det området som dekkes av systemet,
 - en tjeneste for spredning av kommersielle data som bidrar til å utvikle anvendelser til profesjonell eller kommersiell bruk på grunn av bedre ytelse og data med større tilleggsverdi enn dem som leveres av den åpne tjenesten,
 - en tjeneste for vern av menneskeliv («Safety of Life Service») rettet mot brukere som sikkerheten er avgjørende for. Denne tjenesten oppfyller dessuten kravene om kontinuitet, tilgjengelighet og nøyaktighet innen visse sektorer og omfatter en integritetsfunksjon som gjør det mulig å advare brukeren ved feil i systemet i det området som dekkes.
-

FELLES ERKLÆRING
fra Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen
om
«DET TVERRINSTITUSJONELLE GALILEO-PANELET»

1. Med tanke på at de europeiske GNSS-programmene er betydningsfulle, unike og komplekse, at Fellesskapet eier de systemene som følger av programmene, og at programmene finansieres fullt ut over fellesskapsbudsjettet for tidsrommet 2008-2013, anser Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen at det er nødvendig med et nært samarbeid mellom de tre institusjonene.
 2. Det tverrinstitusjonelle Galileo-panelet vil møtes for å bistå de enkelte fellesskapsinstitusjonene med å ivareta sine respektive ansvarsområder. Panelet vil derfor bli opprettet for nøye å følge med på
 - a) de framskrittene som gjøres med gjennomføringen av de europeiske GNSS-programmene, særlig med hensyn til gjennomføringen av innkjøp og kontrakter, særlig i forbindelse med ESA,
 - b) de internasjonale avtalene med tredjestater, uten at det berører bestemmelsene i traktatens artikkel 300,
 - c) forberedelsen av markedene for satellittnavigasjon,
 - d) hvor virkningsfulle styringsordningene er, og
 - e) den årlige revisjonen av arbeidsprogrammet.
 3. Panelet skal i samsvar med gjeldende regler overholde kravet om diskresjon, særlig med tanke på at visse opplysninger er forretningshemmeligheter og av følsom art.
 4. Kommisjonen vil ta hensyn til panelets synspunkter.
 5. Panelet vil bestå av sju representanter, hvorav
 - tre fra Rådet,
 - tre fra Europaparlamentet,
 - én fra Kommisjonen,og de vil møtes regelmessig (i prinsippet fire ganger i året).
 6. Panelet påvirker ikke fastsatte ansvarsområder eller forhold mellom institusjonene.
-